

ACML

ADULT COMMUNITY MEDIA LAB

İntektualni u inak ACML LABORATORIJI – IO2

Adult
Community
Media
Lab
ACML



Adult Community Media Lab



Adult Community Media Lab



Co-funded by
the European Union

“Bu proje, Erasmus+ Programı kapsamında Avrupa Komisyonu tarafından desteklenmektedir. Ancak burada yer alan g r şlerden Avrupa Komisyonu ve Türkiye Ulusal Ajansı sorumlu tutulamaz.” “This project is funded by the Erasmus+ Program of the European Union. However, European Commission and Turkish National Agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein”

Naslov izlaza

Referentna anketa u sektoru učenja odraslih: odredbe, politike, potrebe u digitalnoj eri –
Uspostavljanje savjetodavne skupine



Organizacija koja vodi aktivnost:Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi

Informacije o projektu

Projekt:Erasmus+

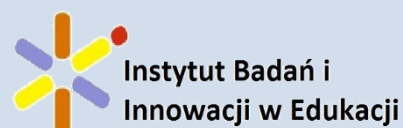
Naziv projekta:Adult Community Media Lab

Akronim:ACML

Projekt br.:2020-1-TR01-KA204-093885

Koordinator projekta:Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi, TURSKA

Projektne partneri:



Podrška Europske komisije za izradu ove publikacije ne znači odobravanje sadržaja koji odražava samo stajališta autora, a Komisija se ne može smatrati odgovornom za bilo kakvu upotrebu informacija sadržanih u njoj.



ACML



Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Sadržaj

Spis trešci

Sadržaj	3
1: DRUŠTVENI ASPEKTI I PRIVATNOST	11
ciljevi učenja	11
Osnovni pojmovi (ključne riječi)	11
Glavni cilj	12
Opći opis	12
1. SOCIJALNI ASPEKTI I PRIVATNOST	17
1.1. SOCIJALNI ASPEKTI	17
1.1.1. Društvene mreže	19
1.1.2. Komunikacijska snaga	19
1.1.3. Udarac	20
1.1.4. Vježbe	22
1.1.5. Evaluacija	23
1.2. MODERNA TEHNOLOGIJA	24
1.2.1. Moderna tehnologija i komunikacija	24
1.2.2. Prednosti moderne tehnologije	25
1.2.3. Negativni efekti	26
1.2.4. Vježbe	28
1.2.5. Evaluacija	28
1.3. PRIVATNOST NA INTERNETU	29
1.3.1. Važnost privatnosti	31
1.3.2. Najveći problemi privatnosti na internetu	31
1.3.3. Digitalne prijave	32
1.4. VJEŽBE	33
1.5. OCJENJIVANJE	33
REFERENCE	34
MODUL 2: ASPEKTI KIBERSIGURNOSTI I KIBER PRIJETNJE	36
ciljevi učenja	36
Osnovni pojmovi (ključne riječi)	36

Glavni cilj:	37
Opći opis:	37
2. ASPEKTI KIBERSIGURNOSTI I KIBER PRIJETNJE	40
2.1. RAZUMIJEVANJE KIBER SIGURNOSTI I KIBER KRIMINALA	40
2.1.1. Što je kibernetička sigurnost?	40
2.1.2. Što je kibernetički kriminal?	41
2.1.3. Kibernetički kriminal je unosna aktivnost	41
2.1.4. Tipologije kibernetičkog kriminala	41
2.1.5. Kibernetički zločini protiv pojedinca	42
2.1.5.1. Cyberstalking	42
2.1.5.2. Cyberbullying	43
2.1.5.3. Osvetnička pornografija	44
2.1.5.4. Savjeti kako se zaštititi od cyberstalkera	44
2.1.5.5. Lov na soma	45
2.1.5.6. Cyber trgovina	45
2.1.5.7. Dotjerivanje	46
2.1.6. Kibernetički zločini protiv imovine	46
2.1.6.1. Ransomware	46
2.1.7. Cyber kriminal protiv vlade	47
2.1.7.1. Cyberterorizam	47
2.1.8. Vježbe	49
2.2. KAKO RADI INTERNET	49
2.2.1. Vježbe	54
2.3. KIBER NAPADI	54
2.3.1. Napadi uskraćivanjem usluge (dos).	55
2.3.2. Distribuirani napadi uskraćivanja usluge (dos).	55
2.3.3. Botneti i zombiji	55
2.3.3.1. Savjeti za zaštitu od botneta	56
2.4. MALWARE I PRIJETNJE OD KIBER KRIMINALA	57
2.4.1. Trojanci	57
2.4.2. Lažno predstavljanje i krađa identiteta	57
2.4.3. Vježbajte	59
2.5. SIGURNOST PODATAKA	59
2.5.1. Prekid	60

2.5.2.	Presretanje	60
2.5.3.	Izmjena	61
2.5.4.	Izrada	62
2.5.5.	Mašarada	62
2.5.6.	Odgovor	63
	REFERENCE	63
	MODUL 3: DIGITALNI PROIZVODI I TEHNOLOGIJE UTEMELJENE NA WEB-U	65
	Glavni cilj:	66
	Opći opis:	66
	Predtestiranje	70
3.	DIGITALNI PROIZVODI I TEHNOLOGIJE UTEMELJENE NA WEB-U	71
3.1.	DIGITALNI PROIZVODI	71
3.2.	ŠTO MOŽEMO UČINITI S WEB APLIKACIJOM?	74
3.2.1.	Aplikacije temeljene na webu	74
3.2.2.	Razvoj web aplikacija	75
3.2.3.	Primjeri web aplikacija	76
3.3.	PRIMJERI WEB APLIKACIJA I DIGITALNIH PROIZVODA	76
3.3.1.	Padlet:	76
3.3.2.	Canva: Prezentacija, banner, aplikacija za dizajn	77
3.3.3.	Blendspace: besplatna aplikacija za sadržaj	77
3.3.4.	Powtoon: aplikacija za izradu animacija	78
3.3.5.	StoryJumper: aplikacija za stvaranje digitalne priče	78
3.3.6.	Mobiroller: Mobilni aplikacijski program	79
3.3.7.	Wondershare Filmora: aplikacija za uređivanje videa	79
3.3.8.	CrossWordLabs: besplatna aplikacija za izradu slagalica	80
3.3.9.	GoAnimate: Alat za izradu animacija	80
3.4.	PREDNOSTI KORIŠTENJA WEB APLIKACIJA	81
3.4.1.	Zašto koristimo digitalne proizvode i web aplikacije?	82
3.5.	VJEŽBE (KAKO PRIMIJENITI SADRŽAJ / PRAKTIČNE VJEŽBE)	83
3.6.	EVALUACIJA (SVE KORISNO ZA PROCJENU KORISNOSTI I UČINKOVITOSTI NASTAVNE JEDINICE)	87
3.6.1.	Pitanja uz tekst – Nastavni materijali	88
	REFERENCE	88

MODUL 4: ASPEKTI DIGITALNIH DRUŠTVENIH USLUGA I OBRAZOVNI ASPEKTI	
90	
ciljevi učenja	90
Osnovni pojmovi (ključne riječi)	90
Glavni cilj:	91
Opći opis:	91
4. ASPEKTI DIGITALNIH DRUŠTVENIH USLUGA I OBRAZOVNI ASPEKTI	96
4.1. OPIS DIGITALNIH DRUŠTVENIH USLUGA I POLITIČKIH INICIJATIVA NA EU I NACIONALNIM RAZINAMA	97
4.1.1. Što su digitalne društvene usluge?	97
4.1.2. Uobičajena definicija digitalizacije u socijalnom radu	98
4.1.3. Osnovna načela i standardi digitalnih društvenih usluga	99
4.2. EU I DIGITALNE DRUŠTVENE USLUGE	100
4.2.1. Koja je uloga Europske unije u rješavanju politika digitalnih socijalnih usluga?	100
4.2.2. Digitalizacija na nacionalnoj razini Vrijeme je za akciju: od europske do lokalne razine	102
4.2.2.1. Pokretači i ciljevi	102
4.3. DEFINIRANJE DIGITALNIH TEHNOLOGIJA KOJE SE TRENUTNO KORISTE U SOCIJALNIM USLUGAMA	104
4.3.1. Glavna pitanja vezana uz digitalizaciju	104
4.3.2. Prednosti digitalnih društvenih usluga	106
4.3.3. Izazovi uvođenja novih digitalnih tehnologija u socijalne usluge	108
4.3.3.1. Vjeruj si	108
4.3.3.2. Užas	108
4.3.3.3. Fizička funkcionalnost	108
4.3.3.4. Kultura i komunikacija	108
4.3.3.5. Upravljanje podacima:	108
4.3.3.6. Digitalne vještine:	109
4.3.3.7. Nedostatak financiranja:	109
4.3.3.8. Neravnomjerno i nejednako širenje novih tehnologija:	109
4.3.3.9. Nedostatak društvenog kapitala:	109
4.4. ULOGA DIGITALNIH TEHNOLOGIJA U DIZAJNU I PRUŽANJU USLUGA TE NJIHOVI UTJECAJI	109
4.4.1. Uloga digitalnih tehnologija u dizajnu i isporuci usluga	110
4.4.1.1. Napredna robotika	110

4.4.1.2.	Umjetna inteligencija	110
4.4.1.3.	Internet stvari	111
4.4.1.4.	Teleskrb	111
4.4.1.5.	Blockchain	111
4.4.1.6.	Platforme	111
4.4.1.7.	Virtualna stvarnost i proširena stvarnost	112
4.4.1.8.	Simulacija	112
4.4.2.	Utjecaj digitalnih tehnologija na dizajn i isporuku usluga	113
4.4.2.1.	Utjecaj na organizaciju rada i procese	113
4.4.2.1.1.	Promjene u organizaciji rada i prirodi zadataka	113
4.4.2.1.2.	Promjene u troškovima pružanja usluga	113
4.4.2.2.	Utjecaj na korisnike usluga	114
4.4.2.2.1.	Sigurnost, neovisnost i uključenost	114
4.4.2.2.2.	Kvaliteta usluge i učinkovitost	114
4.5.	DIGITALNA TRANSFORMACIJA U OBRAZOVANJU U PROCESU DRUŠTVA 5.0 I OBRAZOVNI ASPEKTI SOCIJALNIH USLUGA	114
4.5.1.	Što je obrazovanje odraslih i digitalno obrazovanje?	115
4.5.2.	Prioriteti za djelovanje	115
4.5.3.	Unapređenje digitalnih tehnologija	115
4.6.	ZAKLJUČCI	116
4.7.	OCJENJIVANJE	117
	Studije slučaja	117
	Izorno testiranje	118
	Pitanja uz tekst – Nastavni materijali	119
	REFERENCE	120
	MODUL 5: DRUŠTVENI MEDIJI I UČENJE NA WEB-U	122
	ciljevi učenja	122
	5. DRUŠTVENI MEDIJE I UČENJE NA WEB-U	127
	Uvod	127
	5.1. KORIŠTENJE INTERNETA ODRASLI	128
	Generičko korištenje	128
	5.1.1. Internet i profesionalni razvoj: važnost digitalnih vještina	131
	5.1.2. Platforme za online učenje	132
	5.1.3. Mediji i zabava	134

5.1.4. Zdravlje	138
5.2. KORIŠTENJE DRUŠTVENIH MEDIJA	140
5.2.1. Uvod u društvene mreže	140
5.2.2. Osnove za osobnu upotrebu	141
5.2.2.1. Osnove Facebooka	141
5.2.3. Osnove Twittera	143
5.2.4. Osnove Instagrama	144
5.2.5. Profesionalna upotreba	145
Kako najbolje iskoristiti LinkedIn	145
5.3. VJEŽBE	146
5.4. OCJENJIVANJE	147
Pitanja uz tekst-Didaktički materijali	148
REFERENCE	148
MODUL 6: DRUŠTVENI MEDIJI I DRUŠTVENO UKLJUČIVANJE	150
ciljevi učenja	150
Osnovni pojmovi (ključne riječi)	150
Glavni cilj:	151
Opći opis:	151
6. DRUŠTVENI MEDIJE I DRUŠTVENO UKLJUČIVANJE	155
PRETEST	156
6.1. DIGITALNA TRANSFORMACIJA SOCIJALNIH USLUGA I OBRAZOVANJA.	157
6.1.1. Što su društveni mediji?	157
6.1.2. Što je socijalna uključenost?	158
6.1.3. Socijalna isključenost	158
6.1.4. Einkluzija	160
6.1.5. Što EU za uključivanje?	160
6.1.6. Pristupačnost – pokretač prava, autonomije i jednakosti	161
6.2. DEFINIRANJE DIGITALNIH TEHNOLOGIJA KOJE SE TRENUTNO KORISTE U SOCIJALNIM USLUGAMA I OBRAZOVANJU.	163
6.2.1. Prednosti digitalnog uključivanja	163
6.2.2. Što je digitalna uključenost i koje su glavne digitalne prepreke	164
6.2.3. Ciljevi digitalnog uključivanja	164
6.2.3.1. Pristupačnost	164
6.2.3.2. Priuštivost	165

6.2.3.3.	Digitalne vještine	165
6.2.3.4.	Relevantan sadržaj i usluge	165
6.3.	RAZUMIJEVANJE NEKIH DOKAZA O UTJECAJIMA DIGITALNIH TEHNOLOGIJA NA PRUŽATELJE USLUGA I KORISNIKE USLUGA.	165
6.3.1.	Prednosti digitalnog uključivanja	165
6.3.2.	Pet najtraženijih digitalnih profila	166
6.3.2.1.	Arhitekt umjetne inteligencije (IA)	166
6.3.2.2.	Analitičar poslovne inteligencije (BI)	167
6.3.2.3.	Arhitekt oblaka	167
6.3.2.4.	Stručnjak za podatke	167
6.3.2.5.	web programer	167
6.3.3.	Ostala digitalna zanimanja budućnosti	167
6.3.3.1.	Više mogućnosti obrazovanja	168
6.3.3.2.	Više alternativa za slobodno vrijeme	168
6.3.3.3.	Bolje iskorišteno vrijeme	168
6.3.3.4.	Povećana zaštita od digitalnog kriminala	169
6.3.4.	Kako izbjeći da budete žrtva ovog cyber napada?	170
6.4.	Vježbe (kako primijeniti sadržaj / praktične vježbe)	172
6.5.	Evaluacija (sve što je korisno za procjenu korisnosti i učinkovitosti nastavne jedinice)	175
	REFERENCE	175
	MODUL 7: KORIŠTENJE I UPRAVLJANJE DRUŠTVENIM MEDIJAMA	179
	ciljevi učenja	179
	Osnovni pojmovi (ključne riječi)	179
	Glavni cilj:	180
	Opći opis:	180
7.	KORIŠTENJE DRUŠTVENIH MEDIJA I UPRAVLJANJE	184
7.1.	VODITELJ DRUŠTVENIH MREŽA	184
7.2.	TUTOR ZA DRUŠTVENE MREŽE	185
7.2.1.	Karakteristike učitelja društvenih medija	187
7.2.2.	Zahtjevi upravitelja društvenih medija / mentora	187
7.3.	Instruktor opismenjavanja na društvenim mrežama	189
7.3.1	Prednosti društvenog umrežavanja za nastavnika opismenjavanja društvenih medija	189
7.3.2	Koju društvenu mrežu odabrati kada promovirate svoje tečajeve obrazovanja odraslih kod kuće?	189

7.4. OSNOVNA PRAVILA KAKO NAJVIŠE ISKORISTITI DRUŠTVENE MREŽE	190
7.5. VJEŽBE	191
Metodologija: Brainwriting	191
Slučaj 1: Koordinator digitalnog marketinga i komunikacije	192
Slučaj 2: Društveni mediji i voditelj marketinga za utjecajne osobe	194
Slučaj 3: Upravitelj društvenih medija	195
Slučaj 4: Stručnjak za društvene medije	196
7.6. Evaluacija	197
REFERENCE	199
O autorima:	201

1: DRUŠTVENI ASPEKTI I PRIVATNOST

Zdeslav Markoč

Andrej Hanzir

Hrvatski Ured za Kreativnost i Inovacije



ciljevi učenja

Do kraja nastavne jedinice polaznici će biti sposobni:

- Odgovorno korištenje društvenih mreža
- Detektiranje potencijalnih opasnosti na društvenim mrežama i internetu
- Razumijevanje negativnih učinaka suvremene tehnologije
- Razumijevanje prednosti moderne tehnologije
- Zaštita sebe od kršenja privatnosti na Internetu
- Razumijevanje najčešćih problema s privatnošću na internetu
- Razumijevanje etičkih dilema koje dolaze s oslanjanjem na tehnologiju



Osnovni pojmovi (ključne riječi)

- Društvene mreže
- Moderna tehnologija
- Privatnost
- Privatni profil
- Suradničko učenje
- Krađa identiteta
- Digitalne prijevare
- Cybersamoubojstvo
- Socijalna izolacija
- ovisnost o internetu
- Online prevare
- Sigurne lozinke
- Komunikacija
- Digitalizacija

Glavni cilj

Opći cilj ovog modula je da korisnici u potpunosti razumiju i shvate važnost tehnologije u našim svakodnevnim životima i kako ona oblikuje naše društvene živote.

Opći opis

Brz razvoj moderne tehnologije uzrokovao je velike promjene u našoj društvenoj kulturi, strukturi i ponašanju. Kroz ovaj modul učiti ćemo o društvenim aspektima digitalizacije našeg društva, o samoj modernoj tehnologiji i na kraju, ali ne manje važno, o pitanju privatnosti na internetu.

Tema 1: ime

Čovjek je u svojoj povijesti uvijek koristio određenu tehnologiju za olakšavanje napora života, opstanka u prirodi i samorazvoja. Tako je počeo razvijati razna oružja za lov, obrađivati zemlju, proizvoditi razna dobra i slično, a vremenom je čovjekova tehnologija postajala sve bolja i bolja dok nismo došli do današnjeg vremena kada smo sve završili u kratkom vremenu na dohvat ruke.

Pisma su gotovo zamijenjena slanjem poruka preko društvenih mreža, hranu više ne tražimo, danas do nje dolazi naručivanjem putem interneta. Osim pozitivnih učinaka koje razvoj tehnologije nosi sa sobom, brzi razvoj tehnologije povezan je i s nekim negativnim posljedicama. Ovo predavanje će upoznati sudionike sa suvremenom tehnologijom, pozitivnim i negativnim učincima tehnologije i primjerima iz stvarnog života, važnosti privatnosti i kako se zaštititi na internetu.

Tema 2:

Suvremena tehnologija temelji se na učinkovitosti i brzini; radi se o osiguravanju komunikacije licem u lice, povezivanju vas s vašim pružateljem zdravstvenih usluga i osnaživanju davanjem većeg pristupa i kontrole nad vrstom skrbi koju dobivate kao i uslugama koje primete.

U današnjem svijetu ljudi ne mogu živjeti bez tehnologije kao što su TV, pametni telefoni, računala i druge. Ove tehnologije polako su preuzele bitnu ulogu u svakodnevnim životima ljudi i za neke od nas bilo bi nezamislivo biti bez njih. Za razumijevanje tehnologije potrebno je znati što ona pruža u smislu prednosti, ali i nedostataka.

Tema 3:

Privatnost na mreži, poznata i kao privatnost na internetu ili digitalna privatnost, odnosi se na to koliko vaših osobnih, financijskih podataka i informacija o pregledavanju ostaje privatno dok ste na mreži.

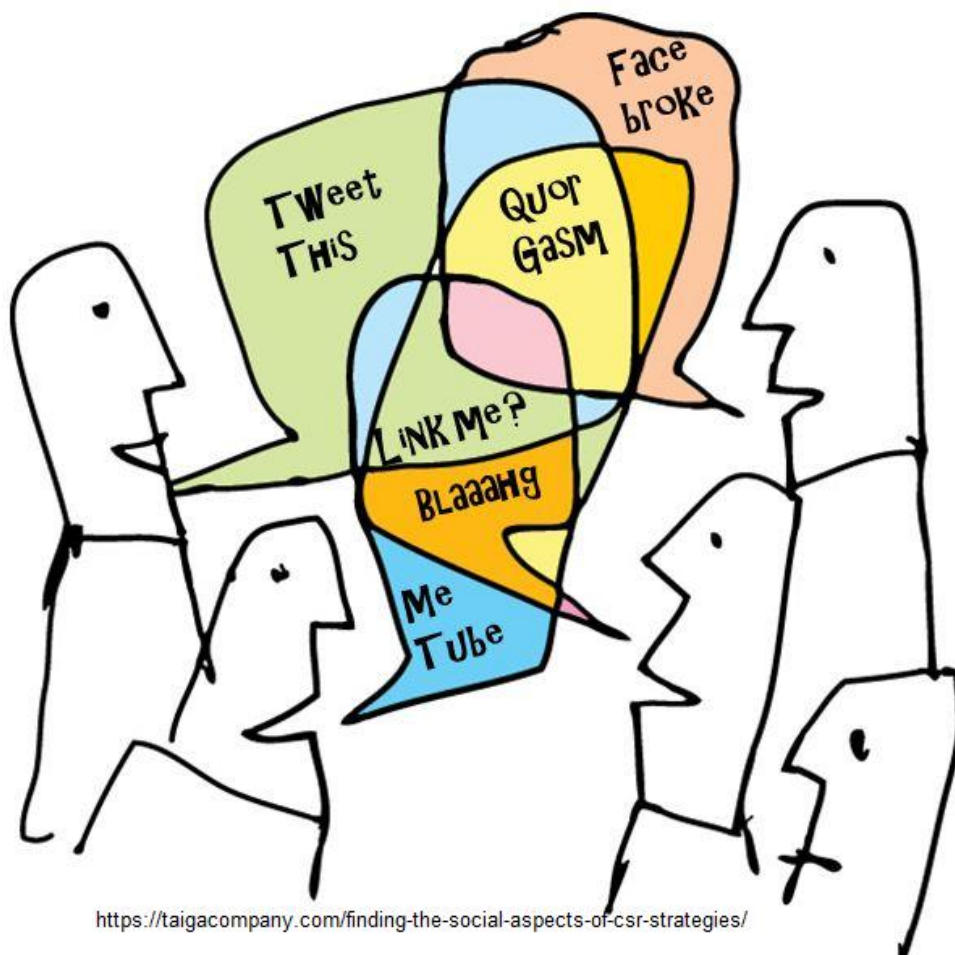
Ovo postaje sve veća briga, jer su povijest pregledavanja i osobni podaci potencijalno ugroženi kada ste na mreži.

Mnogi ljudi podcjenjuju važnost internetske privatnosti, ali trebali bi biti svjesni koliko informacija dijele – ne samo na društvenim mrežama, već i samim pregledavanjem.

Naslov modula	SOCIJALNI ASPEKTI I PRIVATNOST	
Obrazovni profil	Srednja škola – Fakultet	
Jezik nastave	ENGLJSKI	
Ciljna skupina	Odrasli koji žele unaprijediti svoje znanje o digitalnim medijima i željeli bi stečeno znanje iskoristiti za podršku djeci, starijim osobama i niskokvalificiranim odraslim osobama u korištenju digitalne tehnologije.	
Razdoblje	01.12.2021.- 28.02.2022	
Sati	20 sati učenja licem u lice. 20 sati nastave na daljinu. 20 sati online suradničkog rada	
Odgovoran	Katarina Guja	
Usmjereni učenje učinci - simboli	Ishodi učenja	
ZNANJE		
	K1	Razumijevanje društvenih mreža i njihovih principa.
	K2	Poznavanje i razumijevanje pojmova kao što su cyberbulling, ovisnost o internetu, cybersuicid itd.
	K3	Spoznaje o tome kako je moderna tehnologija promijenila naše načine komuniciranja.
	K4	Dobrobiti i negativni učinci moderne tehnologije i brze digitalizacije.
	K5	Važnost privatnosti na internetu.
VJEŠTINE		
	S1	Upravljanje postavkama privatnosti na njihovim profilima na društvenim mrežama.
	S2	Postavljanje jakih lozinki za online račune.

	S3	Koristeći korisne savjete za očuvanje svoje privatnosti na internetu.
	S4	Biti u mogućnosti poduzeti potrebne korake u slučaju napada na mreži.
	S5	Biti u mogućnosti zaštititi svoje računalo (notebook/PC).
KOMPETENCIJE		
	C1	Ostanite sigurni i nehakirani na internetu.
	C2	Imati sposobnost razumijevanja opasnosti na internetu.
	C3	Sposobnost prepoznavanja negativnih učinaka ili dobrobiti moderne tehnologije na društvo.
	C4	Mudro korištenje postavki privatnosti za zaštitu osobnih podataka.
	C5	Sposobnost prepoznavanja online prijevara i nerealnih ponuda.
Sadržaj modula	Kroz ovaj modul učiti ćemo o društvenim aspektima digitalizacije našeg društva, o samoj modernoj tehnologiji i na kraju, ali ne manje važno, o pitanju privatnosti na internetu.	
Preuvjeti i dodatni zahtjevi	Nijedan.	
Obvezna literatura	https://www.zivotevock.com/learn-internet-security-ways-to-help-protect-vasi-osobni-podaci-online.html	
Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> • https://aging.com/what-is-modern-technology-and-how-is-it-changing/ • https://www.information-age.com/modern-technology-advantages-nedostaci-123465637/ • https://www.advergize.com/edu/advantages-technology-modern-life/ • https://clario.co/blog/what-is-online-privacy/ • https://www.sangoma.com/articles/7-ways-technology-can-increase-produktivnost/ 	

	<ul style="list-style-type: none"> • https://industrytoday.com/manufacturing-how-technology-improves-the-industrija/ • https://www.stloujefed.org/~media/education/tools/pdf/c3-chapter-5.pdf • https://www.advergize.com/edu/18-risks-and-disadvantages-of-tehnologija/ • https://www.safetydetectives.com/blog/the-most-hacked-passwords-in-svijet/
--	--



	<ul style="list-style-type: none"> • https://www.sekuritymagazine.com/articles/93912-reasons-digital-fraud-je-u-usponu • https://us.norton.com/internetsecurity-how-to-how-to-choose-a-secure-lozinka.html
Planirani oblici / aktivnosti / didaktičke metode	<p>Gledanje edukativnih videa o određenoj podtemi na kraju svake podteme.</p> <p>Učenje kako praktično promijeniti postavke privatnosti na profilima korisnika na društvenim mrežama.</p> <p>Grupa govori o iskustvima korisnika s negativnim (ili pozitivnim) učincima brze digitalizacije.</p>
Procjena metode od ishodi učenja	<p>Provjera odgovora na zadana pitanja i provjera usvojenog znanja kroz zadane zadatke na kraju svake podteme.</p> <p>Provjera razumijevanja korisnika i stečenog znanja kroz neformalno razgovor u pauzama i na kraju aktivnosti.</p>

1. SOCIJALNI ASPEKTI I PRIVATNOST

Kako bismo u potpunosti razumjeli učinke interneta na društvo, trebali bismo zapamtiti da je tehnologija materijalna kultura. Proizvodi se u društvenom procesu u svakom institucionalnom okruženju na temelju ideja, vrijednosti, interesa i znanja njihovih proizvođača, kako njihovih ranih proizvođača, tako i njihovih kasnijih proizvođača. U ovaj proces moramo uključiti korisnike tehnologije, koji tehnologiju prisvajaju i prilagođavaju umjesto da je usvajaju, te je na taj način modificiraju i proizvode u beskrajnom procesu interakcije između tehnološke proizvodnje i društvene upotrebe.

Institucionalna promjena u upravljanju Internetom, njegovo držanje pod labavom upravom globalne internetske zajednice, njegova privatizacija i dopuštanje komercijalne i kooperativne upotrebe.

Dolazi do velikih promjena u društvenoj strukturi, kulturi i društvenom ponašanju: umrežavanje kao prevladavajući organizacijski oblik; individuacija kao glavna orijentacija društvenog ponašanja; a kultura autonomije kao kultura mrežnog društva.

1.1. SOCIJALNI ASPEKTI

Čovjek je u svojoj povijesti uvijek koristio određenu tehnologiju za olakšavanje napora života, opstanka u prirodi i samorazvoja. Tako je počeo razvijati razna oružja za lov, obrađivati zemlju, proizvoditi razna dobra i slično, a vremenom je čovjekova tehnologija postajala sve bolja i bolja dok nismo došli do današnjeg vremena kada smo sve završili u kratkom vremenu na dohvat ruke. Pisma su gotovo zamijenjena slanjem poruka preko društvenih mreža, hranu više ne tražimo, danas do nje dolazi naručivanjem putem interneta. Osim pozitivnih učinaka koje razvoj tehnologije nosi sa sobom, brzi razvoj tehnologije povezan je i s nekim negativnim posljedicama. Ovo predavanje će upoznati sudionike sa suvremenom tehnologijom, pozitivnim i negativnim učincima tehnologije te primjerima iz stvarnog života,

Sadržaj

Internet je odlučujuća tehnologija informacijskog doba, jer je električni motor bio pokretač tehnološke transformacije industrijskog doba. Ova globalna mreža računalnih mreža, danas

velikim dijelom temeljena na platformama bežične komunikacije, pruža sveprisutni kapacitet multimodalne, interaktivne komunikacije u odabranom vremenu, nadilazeći prostor.

Nadalje, neko je vrijeme širenje Interneta bilo ograničeno poteškoćama u postavljanju zemaljske telekomunikacijske infrastrukture u zemljama u usponu. To se promijenilo s eksplozijom bežične komunikacije početkom dvadeset i prvog stoljeća. Dapače, 1991. godine u svijetu je bilo oko 16 milijuna pretplatnika bežičnih uređaja, 2013. godine blizu su 7 milijardi (na planetu od 7,7 milijardi ljudi). Računajući na obiteljsku i seosku upotrebu mobilnih telefona i uzimajući u obzir ograničenu upotrebu ovih uređaja među djecom mlađom od pet godina, možemo reći da je čovječanstvo sada gotovo u potpunosti povezano, iako uz velike razine nejednakosti i nepopisnosti. kako u učinkovitosti tako i u cijeni usluge.

Brzina i opseg transformacije našeg komunikacijskog okruženja internetom i bežičnom komunikacijom potaknuli su sve vrste utopijskih i distopijskih percepcija diljem svijeta.

Naše društvo je umreženo društvo; to jest, društvo izgrađeno oko osobnih i organizacijskih mreža koje pokreću digitalne mreže i komuniciraju putem Interneta. A budući da su mreže globalne i ne poznaju granice, mrežno društvo je globalno mrežno društvo. Ova povijesno specifična društvena struktura proizašla je iz interakcije između nove tehnološke paradigme utemeljene na digitalnoj revoluciji i nekih velikih sociokulturnih promjena. Primarna dimenzija ovih promjena je ono što je označeno usponom društva usmjerenog na mene, ili, u sociološkim terminima, procesom individuacije, propadanjem zajednice shvaćene u terminima prostora, posla, obitelji i pripisivanja općenito.

Ovo nije kraj zajednice, niti kraj interakcije temeljene na mjestu, ali postoji pomak prema rekonstrukciji društvenih odnosa, uključujući snažne kulturne i osobne veze koje bi se mogle smatrati oblikom zajednice, temeljene na individualnim interesima, vrijednosti i projekti.

Proces individuacije nije samo stvar kulturne evolucije, on je materijalno proizveden novim oblicima organiziranja ekonomskih aktivnosti, te društvenog i političkog života.

Ali individuacija ne znači izolaciju, a još manje kraj zajednice. Društvenost se rekonstruira kao umreženi individualizam i zajednica kroz potragu za istomišljenicima u procesu koji kombinira online interakciju s offline interakcijom, cyberspaceom i lokalnim prostorom. Individualizacija je ključni proces u konstituiranju subjekata (individualnih ili kolektivnih), umrežavanje je organizacijska forma koju ti subjekti grade; ovo je mrežno društvo i oblik društvenosti. Mrežne tehnologije su naravno medij za ovu novu društvenu strukturu i ovu novu kulturu.

Kao što je gore navedeno, akademska istraživanja su utvrdila da Internet ne izolira ljude, niti smanjuje njihovu društvenost; povećava društvenost. Studija je pokazala da korištenje interneta osnažuje ljude povećavajući njihov osjećaj sigurnosti, osobne slobode i utjecaja, sve osjećaje koji pozitivno utječu na sreću i osobno blagostanje. Učinak je posebno pozitivan za ljude s nižim prihodima i manje kvalificirane osobe, za ljude u zemljama u razvoju i za žene. Dob ne utječe na pozitivan odnos; značajan je za sve uzraste. Zašto žene? Budući da su u središtu mreže svojih obitelji, Internet im pomaže organizirati život. Također, pomaže im da prevladaju svoju izolaciju, osobito u patrijarhalnim društvima.

1.1.1. Društvene mreže

Od 2002. godine dogodila se nova socio-tehnička revolucija na internetu: uspon društvenih mreža na kojima su sada prisutne sve ljudske aktivnosti, od osobne interakcije do poslovanja, posla, kulture, komunikacije, društvenih pokreta i politika.

Korištenje društvenih mreža, u globalno utrošenom vremenu, nadmašilo je e-poštu u studenom 2007. Prestiglo je e-poštu u broju korisnika u srpnju 2009. Što se tiče korisnika, doseglo je 1 milijardu do rujna 2010., pri čemu je Facebook činio oko polovicu to. U 2013. gotovo se udvostručio, posebice zbog sve veće upotrebe u Kini, Indiji i Latinskoj Americi.

Dakle, najvažnija aktivnost na internetu sada prolazi kroz društveno umrežavanje, a društvene mreže su postale odabrane platforme za sve vrste aktivnosti, ne samo za osobna prijateljstva ili chatove, već za marketing, e-trgovinu, obrazovanje, kulturno stvaralaštvo, medije distribucija zabave, zdravstvene aplikacije i društveno-politički aktivizam. Ovo je značajan trend za društvo u cjelini. Ljudi grade mreže kako bi bili s drugima i kako bi bili s drugima s kojima žele biti na temelju kriterija koji uključuju one ljude koje već poznaju (odabrani podsegment). Većina korisnika ide na stranicu svaki dan. To je stalna povezanost.

Budući da se ljudi sve više opuštaju u multitekstualnosti i multidimenzionalnosti weba, marketinški stručnjaci, radne organizacije, uslužne agencije, vlada i civilno društvo masovno migriraju na internet, sve manje postavljaju alternativna mjesta, sve više su prisutni u mrežama koje ljudi grade sami i za sebe, uz pomoć internetskih društvenih mreža poduzetnika, od kojih neki pritom postaju milijarderi, zapravo prodajući slobodu i mogućnost autonomne izgradnje života. Ovo je oslobađajući potencijal interneta koji je materijalna praksa ovih društvenih mreža. Najveća od ovih društvenih mreža obično su ograničeni društveni prostori kojima upravlja tvrtka. Društvene mreže često su posao, ali se bave prodajom slobode,

Mjesta za društveno umrežavanje organizirana su web-mjesta na webu s usredotočenijim karakterom koja u velikoj većini pruža niz osnovnih i besplatnih usluga kao što su stvaranje profila, učitavanje slika i videozapisa, komentiranje radnji koje poduzimaju drugi članovi mreže ili grupe, trenutačno slanje poruka i ostalo. Najpoznatije od ovih web stranica su Facebook, Twitter, My Space, Skype, OoVoo, LinkedIn, Tumblr, YouTube, TripAdvisor. Ove web stranice su virtualne zajednice gdje ljudi mogu komunicirati i razvijati kontakte putem njih.

1.1.2. Komunikacijska snaga

Tekuća transformacija komunikacijske tehnologije u digitalnom dobu proširuje doseg komunikacijskih medija na sve domene društvenog života u mreži koja je u isto vrijeme globalna i lokalna, generička i prilagođena, u obrascu koji se stalno mijenja.

Jasno je da bez Interneta ne bismo vidjeli veliki razvoj umrežavanja kao temeljnog mehanizma društvenog strukturiranja i društvenih promjena u svim područjima društvenog života. Internet, World Wide Web i razne mreže koje se sve više temelje na bežičnim platformama čine tehnološku infrastrukturu mrežnog društva, jer su električna mreža i električni motor bili sustav

podrške za oblik društvene organizacije koji smo konceptualizirali kao industrijsko društvo. Dakle, kao društvena konstrukcija, ovaj tehnološki sustav je otvoren, budući da je mrežno društvo otvoreni oblik društvene organizacije koji prenosi ono najbolje i ono gore u ljudskoj vrsti. Ipak, globalno mrežno društvo je naše društvo, a razumijevanje njegove logike na temelju interakcije kulture,

(Izvor: <https://www.bbvaopenmind.com/en/articles/the-impact-of-the-internet-on-society-a-global-perspective/>)

1.1.3. Udarac

U posljednja dva desetljeća došlo je do porasta korištenja interneta u ljudskom životu. Uz ovaj kontinuirani razvoj, korisnici interneta mogu komunicirati s bilo kojim dijelom svijeta, kupovati putem interneta, koristiti ga kao sredstvo obrazovanja, raditi na daljinu i obavljati financijske transakcije.

Nepobitna je činjenica da su i računala i internet postali jedna od najvažnijih tekovina modernog društva. Oni unose vlastitu revoluciju u ljudski svakodnevni život (znanost, obrazovanje, informacije, zabava itd.) eliminirajući udaljenosti i nudeći neposredan i jednostavan pristup informacijama i komunikaciji. Kontinuiranim razvojem novih tehnologija, korisnici interneta mogu komunicirati bilo gdje u svijetu, kupovati putem interneta, koristiti ga kao edukativni alat, raditi na daljinu i obavljati financijske transakcije uz razne usluge koje nude banke. Beskrajne mogućnosti koje nudi internet često mogu navesti korisnike da ga zlorabe ili iskoriste u zlonamjerne svrhe protiv drugih korisnika, organizacija i javnih službi. Nažalost,

Kao što je već spomenuto, Internet je moćan alat u našim rukama, ali ako se ne koristi ispravno može dovesti nekoga u vrlo rizičnu situaciju. Izazov interneta je znati prepoznati potencijalne opasnosti, znati spriječiti rizike i stvoriti opcije za njihovo izbjegavanje i otklanjanje.

Najznačajniji problemi koji se mogu pronaći na internetu su:

Online Grooming opisuje ponašanje kojim se pokušava pobuditi povjerenje mladog korisnika, kako bi mogao obaviti tajni sastanak s korisnikom. Seksualno zlostavljanje žrtve, fizičko nasilje ili dječja prostitucija i zlostavljanje kroz pornografiju mogu biti ishod ovog susreta što ga čini svojevrsnim psihološkim tretmanom koji se provodi online. Druga definicija kaže da je dotjerivanje proces pametnog rukovanja, koji obično počinje bez seksualnog pristupa, ali je osmišljen da navede žrtvu na seksualni odnos. Štoviše, ponekad se karakterizira kao zavođenje kako bi se istaknuo spor i postupan proces otkrivanja informacija od mlađeg korisnika i izgradio odnos povjerenja.

Cyberbullying je agresivno ponašanje korištenjem elektroničkih sredstava. Takva ponašanja mogu učiniti da se mladi osjećaju usamljeno, nesretno i uplašeno, da se osjećaju nesigurno i misle da nešto nije u redu. Gube povjerenje u sebe i možda se ne žele vratiti u školu ili pokušati pronaći načine da se izoliraju od svojih prijatelja. Nadalje, u ekstremnim slučajevima kontinuirano, uporno i intenzivno zlostavljanje dovelo je do strašnih posljedica kao što je namjera samoubojstva. Uznemiravanje među djecom i adolescentima može se pojaviti u vrlo

različitim oblicima, ne samo kroz grubost i agresiju, već i kroz različite vrste zastrašivanja koje žrtvu ostavljaju izloženom.

Cybersuicide opisuje samoubojstvo ili pokušaj samoubojstva, koji je pod utjecajem interneta. Cybersuicide je zaokupio pozornost znanstvene zajednice od vremena kada zabilježeni slučajevi samoubojstava rastu na internetu. Predloženo je da korištenje interneta, a posebno web stranica o samoubojstvu, može promovirati samoubojstvo i time pridonijeti povećanju stope kibernetičkog samoubojstva. Ljudi koji se ne poznaju okupe se i upoznaju na internetu, a zatim se okupe na određenom mjestu kako bi zajedno počinili samoubojstvo. Osim samoubojstva na internetu postoji slučaj korisnika koji ovaj čin počine dok su spojeni na internet: „samoubojstvo u stvarnom vremenu putem web kamere“. Kao odgovor na gore navedene i druge slične slučajeve, aktivno se počelo raspravljati o pitanju utjecaja interneta na olakšavanje samoubojstva. Na praktičnoj razini, znanstvena istraživanja vezana uz kibernetičko samoubojstvo još su u početnoj fazi, a empirijski dokazi da je internet pridonio porastu samoubojstava trenutno su minimalni.

Cyber rasizam odnosi se na fenomen online rasizma. Izražavanje rasizma na internetu je uobičajeno i često, a omogućuje ga anonimnost koju internet nudi. Rasizam se može izražavati putem rasističkih web stranica, fotografija, videa, komentara i poruka na društvenim mrežama.

Ovisnost o internetu je relativno novi oblik ovisnosti, koji se razmatra od strane znanstvene zajednice. U biti se odnosi na sve veći broj ljudi koji prijavljuju sve veću uključenost u internet radi podizanja osjećaja zadovoljstva i sustavnog povećanja vremena utrošenog na pumpanje tog osjećaja. Ovisnost o internetu, iako nije službeno priznata kao klinički entitet, stanje je koje uzrokuje značajno smanjenje društvenog, profesionalnog ili akademskog funkcioniranja pojedinca. Stručnjaci za mentalno zdravlje sve su više pozvani da terapijski pristupe osobama s problematičnim korištenjem interneta.

Online prevare. Internet olakšava elektroničke transakcije, svaki dan za milijune ljudi i poduzeća i organiziranje njihovih gospodarskih poslova putem mreže. Naime, potrebno je da se navigacija na web stranicama koje uključuju transakcije obavlja s velikim oprezom i s povjerenjem da su uzete u obzir nadolazeće zakonodavstvo i transakcije obveznog osiguranja u vezi s osobnim podacima. Najčešća prijevara je metoda phishinga. Dolazi od kombinacije riječi password (šifra) i fishing (ribolov). Ovo je posebno pametna tehnika za ekonomsku prijevaru kroz otkrivanje osobnih podataka i posebno informacija koje se tiču financijskih transakcija. Zavedeni korisnici koji ništa ne sumnjaju mogu otkriti osobne podatke lažnom obrascu na internetu.

Elektroničko kockanje, pod pojmom elektroničko kockanje može se identificirati aktivnost tijekom koje se dvije ili više osoba susreću na mreži radi razmjene oklada. Takva aktivnost uključuje rizik stvarnog financijskog gubitka ili dobitka. Jedan od glavnih problema kockanja je gubitak novca. To može dovesti do gubitka uštedevine, doma ili imovine itd. Mnogi ljudi postanu ovisni i ne mogu prestati misliti da će tijekom sljedeće runde dobiti svoj novac natrag. Dakle, uzalud bacajući mnogo novca, može se paralelno izgubiti i dosta vremena, zanemarujući postojeće obveze sa svim ostalim posljedicama ovisnosti. Utvrđeno je da čak i često

posjećivanje kockarskih okruženja u kojima se ne koristi pravi novac, može izazvati ovisnost. Lakoća pristupa web stranicama za online kockanje povećava rizik od uključivanja mladih odraslih u takve aktivnosti.

Tjelesni problemi povezani s korištenjem računala: Sve veća uporaba računala negativno utječe na zdravlje korisnika te utječe na različite sustave i uzrokuje fizičke i psihičke probleme. Zbog ovih problema dolazi do diskrepancije u tjelesnoj funkcionalnosti sustava pojedinih korisnika s posljedičnim promjenama u kvaliteti njihovog života. Najvažniji od ovih problema zahvaćaju sljedeće sustave: a) Oftalmološki sustav, b) Živčani sustav, c) Mišićno-koštani sustav, d) Glavobolje, e) Sklonost pretilosti.

Zaključno, reklo bi se da su dobrobiti interneta brojne i doprinose napretku i prosperitetu čovjeka na svim područjima. Nudi brz pristup informacijama i olakšava komunikaciju. Međutim, Interneta ima u izobilju i lako je dostupan, a nelogično korištenje Interneta čini ga vrlo opasnim. Iz tog razloga, korisnici bi trebali biti svjesni i kritički se suočiti s informacijama koje se daju na web stranicama, kako bi se osiguralo ispravno ponašanje i ograničilo njihovo prekomjerno korištenje. Rezultat će biti da se nikada ne pojavi nikakav učinak koji bi ugrozio osobnu dobrobit korisnika. Zapravo, logično korištenje i održavanje ravnoteže ključni su za maksimiziranje prednosti interneta.

(Izvor: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4789623/>)

1.1.4. Vježbe

Društvene mreže – vježbe za najbolju praksu za sigurno društveno umrežavanje

- Upravljajte svojim postavkama privatnosti – idite na svoje profile na društvenim mrežama i pogledajte svoje postavke privatnosti – zabilježite koje ste nove informacije naučili o postavkama privatnosti i promijenite neke postavke za bolju zaštitu svoje privatnosti.

Više informacija o postavkama privatnosti:

- Kako promijeniti postavke privatnosti na Facebooku (vodič za 2021.): <https://www.youtube.com/watch?v=KBdFF2Bm5jg>
- 6 Facebook postavki privatnosti koje biste trebali promijeniti sada [2020.]: <https://www.youtube.com/watch?v=3gd4vqD6-3s>
- Zapamtite: jednom objavljeno, uvijek objavljeno. – Stvari koje objavite online ostaju online zauvijek. To je nešto što može utjecati na vašu budućnost u smislu zaposlenja, upisa na fakultet itd.

Više informacija o online reputaciji:

- Vaš online život, trajan kao tetovaža: https://www.ted.com/talks/juan_enriquez_your_online_life_permanent_as_a_tattoo

- Držite osobne podatke osobnima. Evo 5 načina da zaštitite svoje osobne podatke na mreži: <https://www.lifelock.com/learn-internet-security-ways-to-help-protect-your-personal-information-online.html> - saznajte više o svaki od tih načina i primijenite ih u svom svakodnevnom životu dok koristite internet i budete online.
- Zaštitite svoje računalo.
- Znajte što poduzeti.
- Koristite jake lozinke.
- Budite oprezni na društvenim mrežama.

1.1.5. Evaluacija

1. Što se tiče korisnika, Internet je dosegao 1 milijardu do rujna _____ [umetnuti godinu].
2. Najčešća prijevara je _____ [metoda umetanja]. Dolazi od kombinacije riječi _____ i _____.
3. Zapišite 3 fizička problema povezana s korištenjem računala: _____, _____ i _____.
4. Objasnite Online Grooming svojim riječima.
5. Što je društvena mreža?

1.2. MODERNA TEHNOLOGIJA

Suvremena tehnologija temelji se na učinkovitosti i brzini; radi se o osiguravanju komunikacije licem u lice, povezivanju vas s vašim pružateljem zdravstvenih usluga i osnaživanju davanjem većeg pristupa i kontrole nad vrstom skrbi koju dobivate kao i uslugama koje primete.

U današnjem svijetu ljudi ne mogu živjeti bez tehnologije kao što su TV, pametni telefoni, računala i druge. Ove tehnologije polako su preuzele bitnu ulogu u svakodnevnim životima ljudi i za neke od nas bilo bi nezamislivo biti bez njih. Za razumijevanje tehnologije potrebno je znati što ona pruža u smislu prednosti, ali i nedostataka.

1.2.1. Moderna tehnologija i komunikacija

Tehnologija je sada najvažniji komunikacijski alat za organizacije. Tehnologija je promijenila način na koji organizacije provode odnose s javnošću i marketing, uključujući način na koji komuniciraju s medijima i dionicima. Diplomanti s magisterijem iz komunikacija stječu vještine vođenja i usavršavanja organizacijske upotrebe komunikacijske tehnologije za bolje postizanje ciljeva. Evo 5 načina na koje je tehnologija promijenila komunikacijsko polje:

1. Tradicionalni mediji protiv novih medija

Brzi razvoj i usvajanje novih tehnologija promijenilo je lice komunikacije putem tradicionalnih medija. Riječ dana, prema novinskom udruženju Amerike, je inovacija. Profesionalni novinari u tiskanim i elektronskim medijima morali su se natjecati s izdavačima amaterima za ograničeni raspon pažnje čitatelja. Medijske organizacije koje ne budu u tijeku s komunikacijskom tehnologijom mogle bi ih progutati druge agilnije organizacije koje to mogu. Web-bazirane i mobilne aplikacije poput Twittera, Instagrama i Facebooka često su prva mjesta na koja čitatelji odlaze kada žele najnovije vijesti.

2. Tradicionalna marketinška komunikacija naspram digitalne marketinške komunikacije

Tehnološka revolucija dramatično je promijenila i marketing. Tvrtke se više ne mogu oslanjati na tradicionalno oglašavanje za stvaranje prihoda. Ovaj trend je rezultirao nekoliko razvoja u marketinškoj komunikaciji:

- Nativno oglašavanje, koje dovodi kupce na web mjesto ugradnjom sponzorirane veze unutar feeda vijesti, što nudi sadržaj s dodanom vrijednošću.
- Oglasi za ponovno ciljanje, koji su "ljepljivi oglasi" koji prate korisnike dok posjećuju druga mjesta.
- Automatizacija upravljanja odnosima s klijentima, koja korisnicima omogućuje izradu marketinških kampanja e-pošte u stilu kapanja na temelju korisničkih okidača.
- Big data, koji je marketinškim stručnjacima omogućio prikupljanje golemih količina podataka o svojoj publici kako bi mogli predvidjeti što bi sljedeće mogli učiniti.
- Potreba da se pažljivo izradi strategija slanja poruka koja se obraća svim dionicima u skladu s njihovim specifičnim potrebama.

3. Odnosi s javnošću u digitalnom svijetu

Društveni mediji učinili su odnose s javnošću (PR) većim izazovom, ali su također proširili dostupnost organizacije. Menadžeri za odnose s javnošću moraju biti marljivi u načinu na koji se komunikacija koristi. U prošlosti su visoki dužnosnici u organizaciji većinu komunikacije izvan posla prepustili PR predstavniku. Sada svaki put kada viši menadžeri komuniciraju s dionicima, medijima i javnošću, osjetljivi su na lažno predstavljanje. Uz širenje pametnih uređaja i izvještavanja u stvarnom vremenu, PR stručnjaci moraju educirati i nadzirati sve u organizaciji. Također moraju razviti planove za kriznu komunikaciju kada neugodne i negativne vijesti postanu viralne društvenim medijima.

4. Uređaji za komunikacijsku tehnologiju

Sve veće obilje tehnoloških uređaja znači da gotovo svaka osoba u tvrtki ima računalo kod kuće i mobilni telefon u džepu. Također je uobičajeno da zaposlenici nose svoje mobilne uređaje na posao ili da rade s njima iz svog doma. Ova praksa dovodi organizacije u opasnost od povrede podataka.

5. Komunikacija na radnom mjestu

Pristupačnost uređaja i aplikacija koju imaju netehnički stručnjaci postavlja pitanje o tome kako poduzeća prakticiraju organizacijsku komunikaciju izvan svojih zidova. Institut za odnose s javnošću (IPR) ovo vidi kao izvrsnu priliku za komunikacijske stručnjake da "razmišljaju izvan vatrozida". Drugim riječima, komunikacijski profesionalci trebali bi razmotriti prednosti stavljanja sadržaja na raspolaganje izvan privatnih poslužitelja svoje organizacije. Omogućavanje zaposlenicima pristupa digitalnim datotekama i poslovnoj e-pošti izvan poslovnog vatrozida može povećati produktivnost.

(Izvor: <https://programs.online.american.edu/msc/masters-strategic-communication/resources/5-ways-technology-has-changed-the-communication-field>)

1.2.2. Prednosti moderne tehnologije

Neke od prednosti koje donosi moderna tehnologija su lak pristup informacijama, ušteda vremena, jednostavnost mobilnosti, bolja komunikacijska sredstva, troškovna učinkovitost, inovacije u mnogim područjima, poboljšano bankarstvo, bolje tehnike učenja, umjetna inteligencija i mnoge druge. Bit će predstavljeni neki od stvarnih primjera kako tehnologija koristi svakodnevnom životu.

Bolja komunikacija znači

Moderna tehnologija donosi bolja komunikacijska sredstva diljem svijeta. Ljudi sada mogu komunicirati diljem svijeta u stvarnom vremenu sa svojim prijateljima na daljinu, rođacima i poslovnim osobama. Najčešće korišteni komunikacijski alati su društveni mediji, platforme za

razmjenu poruka i aplikacije: WhatsApp, Instagram, Facebook, Twitter, LinkedIn, Pinterest, Viber.

Komunikacija je olakšana. Izum računala, mobitela i interneta pokazao se kao blagodat za čovječanstvo i učinio je proces dvosmjerne komunikacije bržim, jednostavnijim i učinkovitijim. Sjetite se kako su e-mailovi promijenili način na koji smo koristili za službenu komunikaciju ili komunikaciju s našim najbližima i dragima.

Povećanje proizvodnje dobara i usluga – smanjenje količine rada

Jedan od prvih načina na koji tehnologija može poboljšati vaše proizvodno poslovanje je maksimiziranje učinkovitosti. To znači da tehnologija može osigurati da se vrijeme iskoristi na najbolji mogući način skraćivanjem vremena proizvodnje i automatiziranjem zamornih i dugotrajnih zadataka.

Kao proizvodna tvrtka, vjerojatno upravljate masovnim podacima. Kao i sa svakim drugim podacima, može postati problematično ako nemate dovoljno znanja o tome kako njima upravljati. Budući da se kaže da bolje upravljanje podacima poboljšava profitabilnost proizvodnog poslovanja, u vašem je interesu pronaći učinkovitije načine za to, a tu dolazi tehnologija.

Produktivnost je ključna kada vodite proizvodni posao jer što je veća produktivnost, to više možete proizvesti i to brže možete proizvesti.

(Izvor: <https://www.youtube.com/watch?v=UD33UWmwSYE>)

Viši životni standard

Tehnološke promjene rezultirale su povećanom produktivnošću, a time i višim životnim standardom otkako su ljudi počeli koristiti alate. Povijesno gledano, prilagodba tehnološkim inovacijama događa se tijekom dugih vremenskih razdoblja; međutim, stopa te promjene se ubrzava, a odgovori građana na te inovacije ne idu uvijek ukorak s promjenama.

Tehnologija povećava produktivnost – odnosno količinu outputa po jedinici inputa. Povećana produktivnost znači više dobara i usluga koje povećavaju životni standard ljudi. Ova povećanja nisu rezultat samo promjene u tehnologiji, već i povećanja razine obrazovanja i vještina radne snage.

1.2.3. Negativni efekti

S tako brzim usvajanjem tehnologije kojemu smo svjedoci u posljednjih nekoliko desetljeća, također bismo trebali biti oprezni s mnogim nedostacima tehnologije na naše živote i naše društvo.

Kao što svi znamo, previše nečega može biti štetno. Isto vrijedi i za tehnologiju i mnoge negativne učinke koje ona donosi u naše živote.

Onečišćenje okoliša – iscrpljivanje prirodnih resursa

Industrijsko doba dovelo nas je do klimatskih opasnosti, globalnog zatopljenja i zagađenog okoliša. Komercijalna proizvodnja hrane, ali i svakodnevnih kućanskih potrepština, uzrokuje mnoge zdravstvene probleme, te stvara bolesne i slabe osobe koje uvijek trebaju zdravstveni sustav.

Drugi aspekt ovog problema je da se trenutno nalazimo u situaciji u kojoj nuklearno oružje i oružje za masovno uništenje mogu izbrisati čovječanstvo ako globalni sukob eskalira do točke bez povratka. Posljedice takvog sukoba bile bi katastrofalne za okoliš.

Negativan utjecaj tehnologije na radni život

Velik dio radne snage biva zamijenjen novom tehnologijom što u nekim slučajevima uzrokuje nezaposlenost, posebno za većinu poslova koji ne zahtijevaju visoko obrazovanje, a koji se sve lakše mogu zamijeniti tehnologijom automatizacije.

S ljudima koji svoja radna prijenosna računala nose kući i provjeravaju poslovnu e-poštu kod kuće, dok spavaju, kada se bude, u kupaonici itd. Gotovo da nema razlike između obiteljskog i poslovnog života.

Previše informacija, ali nema znanja, ljudi svaki dan pregledavaju tisuće vijesti, ali ništa od toga nije zadržano do točke u kojoj postaje znanje.

Nezaposlenost

S druge strane, razvoj moderne tehnologije ima nedostatke, na primjer, ovisnost o novoj tehnologiji. Čovjek više ne treba razmišljati. Čak i ako je kalkulator dobar izum, čovjek više ne računa mentalno i ne radi više sa svojim pamćenjem. Pad ljudskog kapitala implicira porast nezaposlenosti. U nekim područjima uređaji mogu zamijeniti ljudski um.

Etičke dileme

Oslanjanje na tehnologiju povećalo je društvenu anksioznost, gdje je ljudima ugodnije komunicirati s drugima putem poruka i aplikacija za chat, ali ne fizički. Previše sadržaja, igara i aktivnosti u zatvorenom prostoru utjecalo je na to kako ljudi žive svoje živote – što je zauzvrat dovelo do visokih stopa pretilosti, više zdravstvenih problema i novih vrsta ovisnosti. Neki drugi primjeri su:

- Pretjerana ovisnost o gadgetima.
- Obiteljsko distanciranje: ljudi u istoj prostoriji ne razgovaraju jedni s drugima, već samo svojim uređajima.
- Društvena izolacija i usamljenost.
- Lijenost i život u udobnosti.
- Tehnologija briše zadovoljstvo – gdje svi trče prema stjecanju više, a ne budu zahvalni za ono što posjeduju.
- Virtualna iskustva daju prednost stvarnim fizičkim iskustvima.

(Izvor: The Social Dilemma: <https://www.youtube.com/watch?v=uaaC57tcci0>)

1.2.4. Vježbe

Pogledajte sljedeće videozapise:

- <https://www.youtube.com/watch?v=UD33UWmwSYE>
- https://www.youtube.com/watch?v=0_GsKl13V_s
- <https://www.youtube.com/watch?v=opdc8hQN0ew>

Nakon gledanja, napišite kratki sažetak ovih videa i pokušajte definirati ključne točke koje biste trebali naučiti iz njih.

Navedite barem tri prednosti i tri negativna učinka tehnologije u vašoj zemlji.

- Zemlja:
- Negativni efekti:
 - o 1.
 - o 2.
 - o 3.
- Prednosti:
 - o 1.
 - o 2.
 - o 3.

1.2.5. Evaluacija

1. Koju dobrobit moderne tehnologije od svih navedenih smatrate najvažnijom? Razraditi.
2. Kako je moderna tehnologija promijenila komunikaciju u PR sektoru?
3. Tehnološke promjene dovele su do _____ produktivnost i stoga niži/viši životni standard otkako su ljudi počeli koristiti alate.
4. Za koji biste negativni učinak moderne tehnologije od svih navedenih rekli da je najrazorniji?
5. Navedite barem 5 etičkih dilema koje su posljedica negativnih učinaka moderne tehnologije.

1.3. PRIVATNOST NA INTERNETU

Privatnost na mreži, poznata i kao privatnost na internetu ili digitalna privatnost, odnosi se na to koliko vaših osobnih, financijskih podataka i informacija o pregledavanju ostaje privatno dok ste na mreži.

Ovo postaje sve veća briga, jer su povijest pregledavanja i osobni podaci potencijalno ugroženi kada ste na mreži.

Mnogi ljudi podcjenjuju važnost internetske privatnosti, ali trebali bi biti svjesni koliko informacija dijele – ne samo na društvenim mrežama, već i samim pregledavanjem.

Zabrinutost u vezi s privatnošću s uslugama društvenog umrežavanja podskup je privatnosti podataka, uključujući pravo na obaveznu osobnu privatnost u vezi s pohranjivanjem, prenamjenom, pružanjem trećim stranama i prikazivanjem informacija koje se odnose na vas same putem interneta. Problemi sa sigurnošću i privatnošću društvenih mreža proizlaze iz velike količine informacija koje te stranice obrađuju svaki dan. Značajke koje pozivaju korisnike na sudjelovanje—poruke, pozivnice, fotografije, aplikacije otvorene platforme i druge aplikacije često su mjesta na kojima drugi mogu dobiti pristup osobnim podacima korisnika. Osim toga, tehnologije potrebne za rad s podacima korisnika mogu zadirati u njihovu privatnost.

Pojava Weba 2.0 uzrokovala je društveno profiliranje i rastuću zabrinutost za internetsku privatnost. Web 2.0 je sustav koji olakšava participativno dijeljenje informacija i suradnju na internetu, na društvenim mrežama kao što su Facebook i MySpace. Ta su mjesta za društveno umrežavanje doživjela procvat popularnosti početkom 2000-ih. Putem ovih web stranica mnogi ljudi daju svoje osobne podatke na internet. Te društvene mreže prate sve interakcije korištene na njihovim stranicama i spremaju ih za kasniju upotrebu. Problemi uključuju internetsko uhođenje, otkrivanje lokacije, profiliranje na društvenim mrežama, otkrivanje osobnih podataka trećih strana i vladino korištenje web stranica društvenih mreža u istragama bez zaštite naloga za pretragu.

Nekoliko je uzroka koji pridonose narušavanju privatnosti na platformama društvenih mreža. Prepoznato je da se "po dizajnu, tehnologije društvenih medija bore s mehanizmima za kontrolu i pristup osobnim informacijama, budući da je dijeljenje sadržaja koji generiraju korisnici ključno za njihovu funkciju." To dokazuje da tvrtke za društveno umrežavanje trebaju privatne informacije kako bi postale javne tako njihove web-lokacije mogu funkcionirati. Zahtijevaju od ljudi da dijele i međusobno se povezuju. To ne mora nužno biti loša stvar; međutim, morate biti svjesni pitanja privatnosti. Čak i uz postavke privatnosti, objave na internetu i dalje se mogu dijeliti s ljudima izvan korisnikovih sljedbenika ili prijatelja. Jedan od razloga za to je taj što "engleski zakon trenutno nije u stanju zaštititi one koji dijele na društvenim mrežama od širenja njihovih informacija dalje nego što su namjeravali." Informacije uvijek imaju priliku nenamjerno se proširiti online. Jednom kada se nešto objavi na internetu, postaje javan i više nije privatn. Korisnici mogu uključiti postavke privatnosti za svoje račune; međutim, to ne jamči da informacije neće ići izvan ciljne publike. Slike i postovi mogu se spremati, a postovi se možda nikad neće stvarno izbrisati. Godine 2013. Pew Research Center otkrio je da "60% tinejdžera korisnika Facebooka ima privatne profile." To dokazuje da je privatnost nešto što

ljudi još uvijek žele dobiti. Nakon što se nešto objavi na internetu, to postaje javno i više nije privatno. Korisnici mogu uključiti postavke privatnosti za svoje račune; međutim, to ne jamči da informacije neće ići izvan ciljne publike. Slike i postovi se mogu spremati, a postovi se možda nikad neće stvarno izbrisati. Godine 2013. Pew Research Center otkrio je da "60% tinejdžera korisnika Facebooka ima privatne profile." To dokazuje da je privatnost nešto što ljudi još uvijek žele dobiti. Nakon što se nešto objavi na internetu, to postaje javno i više nije privatno. Korisnici mogu uključiti postavke privatnosti za svoje račune; međutim, to ne jamči da informacije neće ići izvan ciljne publike. Slike i postovi se mogu spremati, a postovi se možda nikad neće stvarno izbrisati. Godine 2013. Pew Research Center otkrio je da "60% tinejdžera korisnika Facebooka ima privatne profile." To dokazuje da je privatnost nešto što ljudi još uvijek žele dobiti. 60% tinejdžerskih korisnika Facebooka ima privatne profile." To dokazuje da je privatnost nešto što ljudi još uvijek žele dobiti. 60% tinejdžerskih korisnika Facebooka ima privatne profile." To dokazuje da je privatnost nešto što ljudi još uvijek žele dobiti.

Život osobe postaje mnogo javniji zbog društvenih mreža. Društvene mreže omogućile su ljudima da se povežu s mnogo više ljudi nego samo u osobnim interakcijama. Ljudi se mogu povezati s korisnicima iz cijelog svijeta koje možda nikada neće imati priliku osobno upoznati. To može imati pozitivne učinke; međutim, to također izaziva mnoge brige o privatnosti. O osobi se mogu objaviti informacije koje ne žele otkriti. U knjizi *It's Complicated*, autorica, Danah Boyd, objašnjava da neki ljudi "vjeruju da je spremnost na dijeljenje u javnim prostorima - i, sasvim sigurno, svaki čin egzibicionizma i publiciteta - nekompatibilan sa željom za osobnom privatnošću." ako se nešto objavi na internetu, postaje dostupno većem broju ljudi i čak se može dijeliti izvan samo pretpostavljenih prijatelja ili sljedbenika. Mnogi poslodavci sada gledaju nečije društvene medije prije nego što ih zaposle za posao ili poziciju. Društveni mediji postali su alat koji ljudi koriste kako bi saznali informacije o nečijem životu. Netko može naučiti mnogo o osobi na temelju onoga što objavljuje prije nego što je jednom osobno upozna. Sposobnost postizanja privatnosti proces je bez kraja. Boyd opisuje da "ostvarivanje privatnosti zahtijeva sposobnost kontrole društvene situacije navigacijom kroz složene kontekstualne znakove, tehničke mogućnosti i društvenu dinamiku." Društvo se neprestano mijenja; stoga se sposobnost razumijevanja društvenih situacija da bi se redovito dobivala privatnost mora mijenjati. život. Netko može naučiti mnogo o osobi na temelju onoga što objavljuje prije nego što je jednom osobno upozna. Sposobnost postizanja privatnosti proces je bez kraja. Boyd opisuje da "ostvarivanje privatnosti zahtijeva sposobnost kontrole društvene situacije navigacijom kroz složene kontekstualne znakove, tehničke mogućnosti i društvenu dinamiku." Društvo se neprestano mijenja; stoga se sposobnost razumijevanja društvenih situacija da bi se redovito dobivala privatnost mora mijenjati. život. Netko može naučiti mnogo o osobi na temelju onoga što objavljuje prije nego što je jednom osobno upozna. Sposobnost postizanja privatnosti proces je bez kraja. Boyd opisuje da "ostvarivanje privatnosti zahtijeva sposobnost kontrole društvene situacije navigacijom kroz složene kontekstualne znakove, tehničke mogućnosti i društvenu dinamiku." Društvo se neprestano mijenja; stoga se sposobnost razumijevanja društvenih situacija da bi se redovito dobivala privatnost mora mijenjati. Društvo se neprestano mijenja; stoga se sposobnost razumijevanja društvenih situacija radi redovitog dobivanja privatnosti mora promijeniti. Društvo se neprestano mijenja; stoga se sposobnost razumijevanja društvenih situacija radi redovitog dobivanja privatnosti mora promijeniti.

1.3.1. Važnost privatnosti

Trebali biste cijeniti privatnost podataka na mreži na isti način kao i u stvarnom svijetu. Dakle, imate povjerljiv razgovor iza zatvorenih vrata ili samo dijelite svoje financijske podatke s bankom.

Važno je zapamtiti da ništa nije besplatno: bilo da se radi o preuzimanju aplikacija, korištenju “besplatne” usluge e-pošte tvrtke (kao što je Gmail) ili društvenih mreža poput Facebooka. Čak i posjet web stranici znači da dijelite podatke o sebi. A budući da vas neki ljudi u vašem životu poznaju bolje od drugih, internetska privatnost postoji u nizu: neki online subjekti prikupljaju i pohranjuju više informacija o vama nego druge platforme.

Privatnost na internetu važna je iz brojnih razloga. Ne želite dijeliti pojedinosti iz svog osobnog života sa strancima i teško je biti siguran koji su osobni podaci prikupljeni i tko ih prikuplja: podaci koje prikuplja jedna tvrtka mogu se podijeliti s drugom.

Možda vam neće biti ugodno prilagođeni, ciljani oglasi koji pamte vašu povijest pretraživanja interneta. Ali još su problematičniji podaci koje jedna tvrtka prodaje drugoj ili podaci koji se prikupljaju i dijele bez vašeg pristanka. U konačnici, ovo je krađa identiteta.

1.3.2. Najveći problemi privatnosti na internetu

Kao što je spomenuto, problemi s privatnošću povezani s internetom postoje u nizu, od informacija koje ne mislite dijeliti (recimo, javni račun na društvenim mrežama), do ugrožavanja privatnosti (ciljani oglasi, na primjer) do javnog posramljivanja ili kršenja koja utječu na vaše osobni život (financijski kvarovi ili profesionalni neuspjesi).

Najčešći problemi s privatnošću na internetu:

- Praćenje korisnika tražilicama
- Prikupljanje podataka na društvenim mrežama
- Kolačići/mrežno praćenje
- Mobilne aplikacije i privatnost
- Krađa identiteta

Na slici ispod možete vidjeti popis 30 najčešće korištenih lozinki na svijetu. Jedan od najlakših načina na koji haker ili kriminalac može ukrasti vaš identitet ili osobne podatke je probijanje jednostavne lozinke. Stoga jednostavne i vrlo lake lozinke za hakiranje nisu opcija ako želite sigurno i odgovorno koristiti internet.

Rank	Password	Rank	Password	Rank	Password
1	123456	11	abc123	21	princess
2	password	12	1234	22	letmein
3	123456789	13	password1	23	654321
4	12345	14	iloveyou	24	monkey
5	12345678	15	1q2w3e4r	25	27653
6	qwerty	16	000000	26	1qaz2wsx
7	1234567	17	qwerty123	27	123321
8	111111	18	zaq12wsx	28	qwertyuiop
9	1234567890	19	dragon	29	superman
10	123123	20	sunshine	30	asdfghjkl

Slika 1. Najčešće korištene lozinke u svijetu

1.3.3. Digitalne prijevare

Digitalna prijevarena problem je s kojim se tvrtke diljem svijeta suočavaju od pojave e-trgovine 1990-ih, a prijetnja se samo povećava svake godine.

Od trenutnih trendova i stavova potrošača do tehnoloških poboljšanja i sofisticiranijih taktika, pogledajmo prvih devet razloga zbog kojih digitalne prijevare brzo rastu:

1. Kaos uzrokovan globalnom krizom COVID-19.
2. Promjenjivi krajolici e-trgovine.
3. Pojava novih tržišnih platformi.
4. Plaćanje se kreće online.
5. Sve više usluga digitalnog bankarstva.
6. Nova očekivanja potrošača.
7. Sofisticiranije taktike prijevare.
8. Nejasna pravna nadležnost za prekogranične prijevare.
9. Tehnološki napredak.

Ukratko, privatnost je uvijek bila važna u životima ljudi, čak i prije brzog napretka tehnologije. Tijekom ere digitalizacije, koja je zahvatila i naše društvene živote i mreže, problem povrede privatnosti postao je jedan od najvećih problema na internetu. Upravo zato svatko tko internet koristi u privatne ili profesionalne svrhe, treba biti oprezan dok je online. Vrlo je lako postati žrtva povrede osobnih podataka ili još gore, krađe identiteta.

1.4. VJEŽBE

Pogledajte ovaj video i potražite savjete o tome kako zaštititi svoju privatnost:
<https://www.youtube.com/watch?v=jxeeKKfjb5o>

Savjeti iz videa:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Pogledajte ovaj video o uobičajenim računalnim i internetskim prijevarama:
<https://www.youtube.com/watch?v=x7CQAv1IbaQ>

Kako se zaštititi? → sigurne lozinke

- Koristite dvofaktornu autentifikaciju (2FA) kad god je to moguće. 2FA dodaje još jedan sloj sigurnosti svakom računu na koji se prijavljujete.
- Koristite kombinaciju velikih i malih slova, simbola i brojeva.
- Provjerite jesu li vaše korisničke lozinke dugačke najmanje osam znakova. Što više znakova i simbola vaše lozinke sadrže, to ih je teže pogoditi.
- Koristite skraćene fraze za lozinke. Možete odabrati izraz kao što je "Želim ići u Englesku." Ovu frazu možete pretvoriti u kraticu korištenjem prvih slova svake riječi i promjenom riječi "u" u brojku "2." Ovo će rezultirati sljedećom frazom osnovne lozinke: iw2g2e. Učinite ga još složenijim dodavanjem interpunkcijskih znakova, razmaka ili simbola: %iw2g2e! @
- Redovito mijenjajte svoje lozinke.
- Odjavite se s web stranica i uređaja kada završite s njihovom upotrebom.

1.5. OCJENJIVANJE

1. Navedite PET najčešćih problema s privatnošću na internetu:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

2. Mnogi poslodavci sada gledaju osobu prije nego što je zaposle za posao ili poziciju.
3. Godine 2013. Pew Research Center otkrio je da "60% tinejdžerskih korisnika Facebooka ima javne/privatne profile." Ovo dokazuje da je privatnost nešto što ljudi žele/ne žele dobiti.
4. Navedite PET od prvih devet razloga zbog kojih digitalne prijave brzo rastu:
 - 1.
 - 2.
 - 3.
 - 4.
 - 5.
5. Prepoznato je da se tehnologije društvenih medija po svom dizajnu bore s mehanizmima za osobne podatke i za osobne podatke, jer je dijeljenje sadržaja koji generiraju korisnici ključno za njihovu funkciju. Ovo dokazuje da tvrtke za društveno umrežavanje trebaju privatne informacije kako bi njihove stranice mogle funkcionirati.

REFERENCE

- <https://aging.com/what-is-modern-technology-and-how-is-it-changing/>
- https://www.information-age.com/modern-technology-advantages-_____nedostaci-123465637/
- <https://www.advergize.com/edu/advantages-technology-modern-life/>
- <https://clario.co/blog/what-is-online-privacy/>
- <https://www.sangoma.com/articles/7-ways-technology-can-increase- produktivnost/>
- <https://industrytoday.com/manufacturing-how-technology-improves-the- industrija/>
- <https://www.stlouisfed.org/~media/education/tools/pdf/c3-chapter-5.pdf>
- <https://www.advergize.com/edu/18-risks-and-disadvantages-of-technology/>
- <https://www.safetymagazine.com/blog/the-most-hacked-passwords-in-the- svijet/>
- <https://www.securitymagazine.com/articles/93912-reasons-digital-fraud-is- u usponu>
<https://us.norton.com/internetsecurity-how-to-how-to-choose-a-secure- lozinka.html>

Moduli:

Komponenta 1:Naslov modula –Društveni aspekti i privatnost

Komponenta 2:Glavni cilj– Opći cilj ovog modula je da korisnici u potpunosti razumiju i shvate važnost tehnologije u našim svakodnevnim životima i kako ona oblikuje naše društvene živote.

Komponenta 3:Teme –Društveni aspekti (Društvene mreže, Komunikacijska snaga, Utjecaj), Moderna tehnologija (Moderna tehnologija i komunikacija, Prednosti, Negativni učinci), Privatnost na internetu (Važnost privatnosti, Najveći problemi privatnosti na Internetu, Digitalne prijevare).

Komponenta 4:Ishodi učenja– Korisnik će odgovorno koristiti društvene mreže i biti svjestan opasnosti koje su prisutne na internetu. Osim toga, korisnik će razumjeti i negativne i pozitivne učinke tehnologije i njenog brzog napretka na globalne i lokalne zajednice. I na kraju, ali ne manje važno, korisnik će biti oprezan i paziti na potencijalne povrede privatnosti i opasnosti koje prirodno dolaze sa stalnom upotrebom moderne tehnologije u našem svakodnevnom životu.

MODUL 2: ASPEKTI KIBERSIGURNOSTI I KIBER PRIJETNJE

Gilberto Marzano

Anna Pellegrino

Ecoistituto del Friuli Venezia Giulia



ciljevi učenja

Ovo predavanje uvodi i raspravlja o pojmovima kibernetičke sigurnosti i kibernetičkog kriminala.

Digitalna revolucija promijenila je društvene odnose dajući nove i moćne komunikacijske mogućnosti, ali i nove prijetnje i rizike.

Cilj ove nastavne jedinice je pružiti učenicima osnovne pojmove kibernetičke sigurnosti i kibernetičkih prijetnji.

Do kraja nastavne jedinice polaznici će biti sposobni:

- Razumijevanje rizika kibernetičkog prostora
- Korištenje interneta i digitalnih medija na siguran način



Osnovni pojmovi (ključne riječi)

- Kibernetička sigurnost
- Cyber kriminal
- Cyberbullying
- Ransomware
- Krađa identiteta
- Dotjerivanje
- Cyber napadi
- Cyber promet

Glavni cilj:

Pružiti učenicima temeljne pojmove o kibernetičkoj sigurnosti, kibernetičkom kriminalu i kibernetičkim rizicima.

Opći opis:

Ovaj modul namijenjen je odraslim osobama koje žele steći profesionalne vještine za „učitelja pismenosti na društvenim mrežama. Učitelj pismenosti na društvenim mrežama surađivat će sa školama, nevladinim organizacijama, udrugama potrošača i institucijama lokalne samouprave (ciljevi ACML-a)

Učitelj pismenosti na društvenim mrežama trebao bi razumjeti rizike kibernetičkog prostora i znati kako ostati siguran na internetu.

Kibernetički kriminal izravno je povezan sa širenjem internetskih tehnologija. Doista, veća dostupnost internetskih veza rezultirala je rastom slučajeva kibernetičkog kriminala. Tijekom posljednjeg desetljeća povećao se broj žrtava kibernetičkih napada, dok je široka distribucija mobilnih uređaja stvorila nove uvjete koji su pridonijeli raznovrsnosti kibernetičke agresije.

Zapravo, iako je internet nedvojbeno promijenio naše živote, ljudska je priroda u biti ostala ista. Sukladno tome, širenje novih tehnologija zapravo je višestruko povećalo rizike i prijetnje s kojima se ljudi suočavaju pri korištenju interneta, budući da kibernetički prostor nije zabranjen za prevarante, prevarante, prevarante i pojedince koji vole krasti i varati druge ljude.

Tema 1. Razumijevanje kibernetičke sigurnosti i kibernetičkog kriminala

Kibernetička sigurnost složeno je i brzo se mijenja područje čiji stručnjaci provode godine, ako ne i desetljeća, proučavajući i radeći na razvoju i održavanju vještina i stručnosti za suprotstavljanje kriminalcima.

Tema 2. Kako radi internet.

Da biste razumjeli kako se boriti protiv kibernetičkih napada i kibernetičkih prijetnji, bitno je znati kako internet funkcionira.

Naslov modula	ASPEKTI KIBERSIGURNOSTI I KIBER PRIJETNJE
Obrazovni profil	Odrasli učenici
Jezik nastave	Engleski

Ciljna skupina	<ol style="list-style-type: none"> Odrasli koji žele unaprijediti svoje znanje o digitalnim medijima Stariji odrasli i niskokvalificirani odrasli za korištenje digitalne tehnologije. Ostale ciljne skupine uključene u ovaj projekt su starije osobe, niskokvalificirane odrasle osobe, udruge potrošača, socijalne službe, nevladine organizacije koje se bave razvojem zajednice 	
Razdoblje	Deset tjedana (3 sata tjedno)	
Sati	30 sati	
Odgovoran	Organizacije za profesionalni i osobni razvoj odraslih.	
Usmjereni učeni učinci - simboli	Ishodi učenja	
ZNANJE		
Razviti	K1	Novo vještine u kibernetičkoj sigurnosti, kibernetičkom kriminalu i kibernetičkim rizicima
Integrirati	K2	Integriranje novih znanja sa svojom stručnošću
Sigurnost	K3	Kako biti siguran na internetu
Zaštita	K4	Kako se zaštititi od krađe podataka
Rješavanje problema	K5	Rješavanje poteškoća koje se javljaju pri korištenju društvenih medija
VJEŠTINE		
Interakcija	S1	Komunicirajte s drugim prijateljima
Udio	S2	Dijelite sadržaj na društvenim mrežama
Uključite se	S3	Uključite ljude u rasprave i povratne informacije
Suraduj	S4	Upravlajte aktivnostima suradničkog učenja
Upravljati	S5	Upravlajte kanalima društvenih medija
KOMPETENCIJE		
Uključivo	C1	Otvorenog uma i poštovanja prema drugim učenicima
Informiran	C2	Ocijenite medijsku pismenost i objave na društvenim mrežama
Predanost	C3	Korištenje društvenih medija i digitalnih kanala za građanski angažman
Uravnotežen	C4	Koristite sigurno društvene mreže i internet
uzbuna	C5	Svjestan zlouporabe društvenih medija i njezinih posljedica.

Sadržaj modula	<p>Razumijevanje kibernetičke sigurnosti i kibernetičkog kriminala. Što je kibernetička sigurnost? Što je kibernetički kriminal? Kibernetički kriminal je unosna aktivnost Tipologije kibernetičkog kriminala Cyber kriminal protiv pojedinca Cyberstalking Cyberbullying Osvetnička pornografija Savjeti za zaštitu od kibernetičkih uhoda Lov na soma Cyber trgovina Dotjerivanje Kibernetički zločini protiv imovine Ransomware Cyber kriminal protiv vlade Cyberterorizam Kako Internet funkcionira Što je internet Vježbe Cyber napadi Napadi uskraćivanja usluge (Dos). Distribuirani napadi uskraćivanja usluge (Dos). Botneti i zombiji Savjeti za zaštitu od botneta Malware i cyber kriminalne prijetnje Trojanci Lažno predstavljanje i krađa identiteta Vježbajte Sigurnost podataka Prekid Presretanje Izmjena</p>
Preduvjeti i dodatni zahtjevi	Osnovno poznavanje interneta.
Obvezna literatura	Dokumenti pripremljeni u ACML projektu
Dodatna literatura	<p>Učenici će analizirati ažurirane online informacije koje im je dostavio nastavnik. Marzano, Gilberto i Ochoa Sigüencia, Luis. (2017). Dijeljenje emocija i iskustava: Kako Društveni Mediji limenka utjecati putnici' ponašanje. https://www.researchgate.net/publication/321709262</p>
Planirani oblici / aktivnosti / didaktičke metode	Učitelj će predstaviti ključne pojmove o kojima će se raspravljati kasnije u razredu.

Procjena metode odishodi učenja	Upitnici s više odgovora i sudjelovanje u nastavi.
---------------------------------	--

2. ASPEKTI KIBERSIGURNOSTI I KIBER PRIJETNJE

Digitalna revolucija promijenila je društvene odnose dajući nove i moćne komunikacijske mogućnosti. Ipak, zbog širenja online komunikacije pojavili su se novi rizici i prijetnje. Ovo predavanje uvodi i raspravlja o pojmovima kibernetičke sigurnosti i kibernetičkog kriminala.

2.1. RAZUMIJEVANJE KIBER SIGURNOSTI I KIBER KRIMINALA

Oslanjanje na tehnologiju stvorilo je goleme rizike. Ne prođe dan a da se ne pojavi neka nova priča o upadu podataka, kibernetičkim napadima na institucije i kibernetičkim zločinima nad pojedincima. Nadalje, budući da se oslanjanje čovječanstva na tehnologiju povećava iz dana u dan, potencijalne štetne posljedice kibernetičkih napada eksponencijalno su porasle do te točke da ljudi sada mogu izgubiti svoje bogatstvo, ugled, zdravlje, čak i živote, kao posljedice kibernetičkih napada. napadi.

Kibernetička sigurnost složeno je područje koje se brzo mijenja čiji stručnjaci godinama, ako ne i desetljećima, proučavaju i rade na razvoju i održavanju vještina i stručnosti za suprotstavljanje kriminalcima.

2.1.1. Što je kibernetička sigurnost?

Pojam kibernetičke sigurnosti odnosi se na zaštitu digitalnih mreža, programa i podataka od kibernetičkih napada.

Imajte na umu da sigurnost nije samo pojam slobode od opasnosti, već je povezana s prisutnošću protivnika.

Problem kibernetičke sigurnosti javlja se ako protivnik želi nešto dobiti od zlonamjerne aktivnosti u kibernetičkom prostoru, na primjer:

- Dobivanje privatnih informacija
- Podrivanje sustava
- Sprječavanje legitimnog korištenja sustava

2.1.2. Što je kibernetički kriminal?

Kibernetički kriminal je svaka kriminalna aktivnost koja se odvija na ili preko:

- Računala
- Internet
- Pametni telefoni, i
- Različite digitalne tehnologije

Većina kaznenih djela kibernetičkog kriminala obuhvaća tradicionalne zločine, poput hakiranja, prijevare, pornografije, pedofilije itd.

Izraz hakiranje koristi se za rješavanje bilo kakvog neovlaštenog pristupa podacima u sustavu ili računalu.

Kibernetički kriminal općenito se kategorizira u 3 klase, posebno zločin protiv:

1. Pojedinac
2. Imovina
3. Vlada

Kibernetički kriminal proizlazi iz aktivnosti kriminalnih organizacija.

Oni nisu djelo jednog mladog pametnog pojedinca s kapuljačom.

2.1.3. Kibernetički kriminal je unosna aktivnost

Nedavna studija koju je proveo Atlas VPN pokazuje da kibernetički napadi pomažu kriminalcima da ukupno ostvare više od 1,5 trilijuna dolara prihoda svake godine, što je tri puta više od 514 milijardi dolara koje Walmart zarađuje godišnje.

Kibernetički kriminal čak je unosniji od tehnologije koja se koristi za počinjenje ovih djela, s prihodima od Applea, Amazona, Facebooka, Tesle i Microsofta koji su zajedno donijeli 761 milijardu dolara u 2019. godini. "Proces poboljšanja uvjeta za sudjelovanje pojedinaca i grupa u društvu"

Studija izvješćuje da ransomware svake godine donosi oko milijardu dolara, dok kibernetički kriminal kao usluga može donijeti čak 1,6 milijardi dolara godišnje.

Ransomware je oblik zlonamjernog softvera koji šifrira datoteke žrtve. Napadač zatim traži otkupninu od žrtve kako bi vratio pristup podacima nakon plaćanja. Korisnicima se prikazuju upute o tome kako platiti naknadu za dobivanje ključa za dešifriranje.

2.1.4. Tipologije kibernetičkog kriminala

Pojedinac. Ova vrsta kršenja zakona uključuje:

- Cyberstalking
- Trgovina, i
- Dotjerivanje.

Vlasništvo. Cyber kriminalac može:

- ukrasti osobne bankovne podatke i izvući novac
- zloupotrijebiti kreditnu karticu za kupnju na internetu
- pokrenuti prijevaru kako bi potaknuli naivne pojedince da daju svoj novac
- koristiti zlonamjerni softver za pristup web stranici organizacije ili poremetiti njezin sustav.

Vlada. Najčešći kibernetički kriminal protiv vlade poznat je kao kibernetički terorizam.

Pojam cyberterorizam odnosi se na korištenje interneta za izvođenje nasilnih radnji koje ili prijete ili rezultiraju teškim tjelesnim ozljedama ili čak gubitkom života. Djela kibernetičkog terorizma često imaju za cilj postizanje političkih ili ideoloških prednosti putem zastrašivanja, straha i prijetnji.

2.1.5. Kibernetički zločini protiv pojedinca

Najrasprostranjeniji kibernetički zločini protiv pojedinca su:

- Cyberstalking
- Cyberbullying
- Osvetnička pornografija

2.1.5.1. Cyberstalking

Cyberstalking je korištenje interneta ili drugih elektroničkih sredstava za uznemiravanje i zastrašivanje odabrane žrtve.

Uobičajene karakteristike uključuju (ali nisu ograničene na) klasično ponašanje 'uhođenja' — praćenje nečije lokacije i praćenje njegovih online i stvarnih aktivnosti.

Poznato je da cyberstalkerer postavljaju GPS uređaje u automobile svojih žrtava, koriste špijunski softver za geolokaciju na svojim telefonima i opsesivno prate gdje se nalaze žrtve putem društvenih medija.

Cyberstalking može uključivati i druga ponašanja koja imaju za cilj zastrašivanje žrtava ili učiniti njihove živote nepodnošljivima.

Na primjer, cyberstalkerer mogu ciljati svoje žrtve na društvenim medijima, trolajući i šaljući prijeteće poruke.

Cyberstalkerer također mogu hakirati e-poštu kako bi komunicirali sa žrtvinim kontaktima, uključujući prijatelje, pa čak i poslodavce.

Uhođenje na društvenim mrežama može uključivati lažiranje fotografija ili slanje prijetećih privatnih poruka.

Cyberstalkerer često šire zlonamjerne glasine i iznose lažne optužbe ili čak stvaraju i objavljuju osvetničku pornografiju. Također se mogu baviti krađom identiteta i stvarati lažne profile na društvenim mrežama ili blogove o svojoj žrtvi.

Većina žrtava cyberstalkinga su žene, 20 do 40 posto žrtava zapravo su muškarci.

Cyberstalking ide puno dalje od pukog praćenja nekoga na društvenoj mreži. To je namjera zastrašivanja, što je glavna karakteristika kibernetičkog uhođenja.

2.1.5.2. Cyberbullying

Cyberbullying nije novost. Willard (2005) identificirao je sljedeće oblike internetskog uznemiravanja:

- Ponovljeno slanje uvredljivih poruka osobi;
- Zastrašivanje osobe prijateljima;
- Omalovažavanje nekoga lažnim ili okrutnim informacijama;
- Pretvaranje da ste netko i slanje neprikladnog materijala u njegovo ime;
- Širenje osjetljivih ili neugodnih informacija o osobi;
- Namjerno isključivanje nekoga iz online grupe.

U ovom trenutku ne postoji univerzalno prihvaćena definicija internetskog nasilja.

To je zbog činjenice da je internetsko zlostavljanje relativno novi fenomen, usko povezan s napretkom tehnologije.

Na mnogo načina, može se smatrati kolateralnim učinkom promjena u ponašanju koje digitalne tehnologije proizvode u sferama komunikacije i društvene interakcije, točnije u sferi socijalizacije.

Cyberbullying je višestruka pojava, jer što se internet i društvene mreže više šire, to socijalizacija poprima nove oblike, a samim tim i sve više novih oblika uznemiravanja i nasilja na webu.

Neke od najčešće citiranih definicija internetskog nasilja su:

Agresivna, namjerna radnja koju izvodi grupa ili pojedinac, koristeći elektroničke oblike kontakta, opetovano i tijekom vremena protiv žrtve koja se ne može lako obraniti. (Smith i sur., 2008., str. 376)

[...] bilo koje ponašanje koje putem elektroničkih ili digitalnih medija izvode pojedinci ili skupine koji opetovano šalju neprijateljske ili agresivne poruke s namjerom nanošenja štete ili nelagode drugima. (Tokunaga, 2010., str. 278)

Kao i tradicionalno maltretiranje, internetsko zlostavljanje je čin agresije s namjerom nanošenja štete ili nevolje, ima kvalitetu ponavljanja (npr. jedna e-pošta može biti poslana stotinama različitih pojedinaca) i događa se među pojedincima čiji je odnos karakteriziran neravnoteža snage [...]. Važno je, dok kod tradicionalnog zlostavljanja ova neravnoteža moći može odražavati razlike u fizičkoj snazi ili društvenom statusu, kod internetskog zlostavljanja može također odražavati razlike u tehnološkoj stručnosti. (Whittaker i Kowalski, 2015., str. 12)

Daljnji razvoj u sferi cyberbullyinga uključuje napredak u tehnologijama koje mogu podržati njegovu prevenciju i otkrivanje. U tom smislu, tijekom posljednjih nekoliko godina, raste interes istraživača za nove softverske aplikacije temeljene na tehnikama koje se obično koriste za klasifikaciju dokumenata, otkrivanje tema i analizu osjećaja. Cilj im je detektirati elektroničko zlostavljanje analizom karakteristika samih poruka te ponašanja pošiljatelja i primatelja. Međutim, treba napomenuti da je otkrivanje obrazaca internetskog zlostavljanja intrinzično teže od pukog otkrivanja uvredljivog sadržaja (Salawu, He i Lumsden, 2017.).

2.1.5.3. Osvetnička pornografija

U posljednjih nekoliko godina pojavili su se novi oblici internetskog uznemiravanja kao što su pornografija iz osvete, virtualno silovanje ili cyber silovanje te cyber rodno uznemiravanje.

Osvetnička pornografija uključuje počinitelj – obično bivši partner iz prethodne ljubavne veze – učitavanje seksualno eksplicitnog sadržaja (gole, polugole ili seksi slike/videozapisi) osobe na internet bez njezina pristanka iz inata ili radi osvete (Citron i Franks, 2014.).

Virtualno silovanje je seksualni čin bez pristanka počinjen u virtualnom svijetu. Bilo je uobičajeno u Drugom životu, a događalo se i u drugim virtualnim svjetovima, kao što je slučaj virtualnog silovanja koje je opisao Dibbell (1994).

Postoje razne osvetničke pornografske stranice, kao što su IsAnyoneUp.com, gfrevenge.com, Myex.com, Iknowthatgirl.com itd., gdje korisnici učitavaju X-ocjenjene fotografije bivših djevojaka/dečki ili ljubavnika bez njihovog dopuštenja. Tražilice indeksiraju sadržaj tih stranica kao pornografske materijale.

Google je 2015. godine omogućio korisnicima uklanjanje osvetničkih pornografskih slika iz Googleovog indeksa pretraživanja. Kako je priznao Amit Singhal, voditelj Google Searcha, ovo ne rješava problem, ali će pomoći.

2.1.5.4. Savjeti kako se zaštititi od cyberstalkera

Postoji nekoliko savjeta kako se zaštititi od cyberstalkera:

- Neka vaše objave budu 'samo prijatelji' kako bi ih mogli vidjeti samo ljudi koje poznajete.
- Ne dopustite da društvene mreže javno objave vašu adresu ili broj telefona. (Možda biste čak željeli imati zasebnu adresu e-pošte za društvene medije)
- Ako trebate podijeliti svoj telefonski broj ili druge privatne podatke s prijateljem, učinite to u privatnoj poruci - ne u javnoj objavi.
- Koristite rodno neutralno zaslonsko ime ili pseudonim za svoje račune na društvenim mrežama - ne svoje pravo ime
- Ostavite neobavezna polja u profilima društvenih medija, poput vašeg datuma rođenja, prazna.
- Prihvatite samo zahtjeve za prijateljstvo od ljudi koje ste stvarno upoznali osobno. Postavite svoje društvene mreže da prihvaćaju zahtjeve za prijateljstvo samo od prijatelja prijatelja.
- Onemogućite postavke geolokacije. Također biste trebali onemogućiti GPS na svom telefonu.
- Budite oprezni s javnim Wi-Fi-jem, koji se lako može hakirati. Ako se trebate prijaviti u Starbucks ili hotele, idealno bi bilo koristiti virtualnu privatnu mrežu (VPN) kako biste spriječili bilo koga da prisluškuje vašu komunikaciju. Kasperskyjev VPN može vam pružiti sigurnu vezu gdje god se nalazili.
- VPN će također sakriti vašu IP adresu - koja bi se mogla koristiti za praćenje vašeg računa internetskog pružatelja usluga, a preko toga i vaše adrese, broja kreditne kartice itd.
- Pazite gdje ostavljate svoj pametni telefon. Nije teško instalirati špijunski softver bez ostavljanja traga – dovoljno je da ostavite telefon na stolu nekoliko minuta.
- Provjerite jesu li vaš telefon i računala zaštićeni lozinkom. Koristite jaku zaporku, a ne nešto što je lako pogoditi, i redovito poništavajte zaporce.

- Upotrijebite protušpijunski softver za otkrivanje zlonamjernog softvera koji je instaliran. Izbrišite ga, ili još bolje, napravite sigurnosnu kopiju svojih podataka, a zatim vratite na tvorničke postavke kako biste bili sigurni da je spyware potpuno iskorijenjen. Antivirus Kaspersky dolazi u verzijama za računala i Android kako bi zaštitio sve vaše uređaje.
- Ne zaboravite se uvijek odjaviti sa svojih računala kada završite — ne ostavljajte otvorene račune društvenih mreža.
- Čuvajte se instaliranja aplikacija koje žele pristup vašem Facebooku ili drugim popisima kontakata. Zna li što planiraju učiniti s tim?
- Cyberstalkeru jasno dajte do znanja da ne želite da vas se kontaktira. Napiši to i upozori ih da ćeš, ako nastave, ići na policiju. Nemojte uopće komunicirati s njima nakon što izdate ovo upozorenje.
- A ako nastave, idite na policiju.
- Ako mislite da vas netko prati putem špijunskog softvera, nemojte koristiti vlastito računalo ili telefon za pomoć - posudite telefon obitelji ili prijatelja.
- Neka vaše računalo i telefon provjeri stručnjak za špijunski softver ili druge znakove kompromitiranih računala.
- Promijenite sve svoje lozinke.
- Spremite kopije svih uključenih komunikacija, uključujući vlastitu, policijska izvješća i e-poštu s mreža. Napravite sigurnosnu kopiju dokaza na USB memoriji ili vanjskom disku.

2.1.5.5. Lov na soma

Catfishing je oblik prijave ili zlostavljanja u kojem netko stvara lažni internetski identitet kako bi ciljao na određenu žrtvu. Lovci soma mogu namamiti svoje žrtve da im daju intimne fotografije ili videozapise, zatim ih ucjenjivati ili mogu razviti vezu i zatim tražiti novac za iznenadnu nuždu.

Catfishers mogu biti vrlo uvjerljivi, ali njihovu prijevaru možete otkriti na nekoliko načina.

Kako prepoznati soma?

Ako su sve internetske fotografije pojedinca selfiji ili studijske snimke, bez drugih prijatelja, bez obitelji i bez konteksta, to je veliki znak.

Izvršite Google obrnutu pretragu slika prema online fotografiji na stranici za upoznavanje. Možda ćete otkriti da osoba ima više online profila s istom fotografijom, ali različitim imenima.

Pitajte možete li obaviti videopoziv na Skypeu. Pogodi što? Somovi će se obično ispričati - i više ih nećete čuti.

2.1.5.6. Cyber trgovina

Cyber trgovina postala je poštapalica u znanstvenim i političkim raspravama o trgovini ljudima.

Cyber trgovinu treba shvatiti kao trgovinu ljudima koja se vrši uz pomoć računalnih mreža.

Budući da je trgovina ljudima zločin, 'cyber' trgovina nije obuhvaćena samo odgovarajućim međunarodnim instrumentima za borbu protiv trgovine ljudima, kao što je 2000. Protokol iz Palermo i Vijeće Europe 2005. Konvencija o borbi protiv trgovine ljudima, ali također potpada pod Vijeće Europe iz 2001. godine Konvencija o kibernetičkom kriminalu, prvi međunarodni ugovor o zločinima počinjenim putem interneta.

Trgovci ljudima mogu koristiti internetske chat sobe, društvene medije, online agencije za zapošljavanje ili krivotvorene web stranice za pomoć imigrantima kako bi vrbovali potencijalne žrtve.

Oni mogu koristiti internetske platforme (bilo da su 'javno' dostupne ili na darknetu) kako bi ponudili usluge svojim žrtvama i povezali ih s klijentima i kupcima.

Te usluge sežu od prisilne prostitucije, dječje pornografije, naručivanja mladenki poštom, prisilnog rada do prodaje beba ili ljudskih organa.

Najpoznatiji primjer 'cyber' iskorištavanja je takozvana cybersex industrija na Filipinima, gdje su djeca navodno prisiljena na seksualne radnje pred web kamerama, ponekad uz mogućnost da 'konzumenti' daju upute.

2.1.5.7. Dotjerivanje

Grooming je kada netko gradi odnos, povjerenje i emocionalnu vezu s djetetom ili mladom osobom kako bi ih mogao manipulirati, iskorištavati i zlostavljati. Djeca i mladi koji se dotjeruju mogu biti seksualno zlostavljani, iskorištavani ili trgovani. Svatko može biti frizer, bez obzira na dob, spol ili rasu.

2.1.6. Kibernetički zločini protiv imovine

Najpoznatiji i najrašireniji kibernetički zločin protiv imovine je ransomware

2.1.6.1. Ransomware

Ransomware je vrsta zlonamjernog softvera, također poznatog kao malware. Šifrira podatke žrtve sve dok se napadaču ne plati unaprijed određena otkupnina. Tipično, napadač zahtijeva plaćanje u obliku kriptovalute kao što je bitcoin. Tek tada će napadač poslati ključ za dešifriranje kako bi oslobodio podatke žrtve.

Posljednjih godina pojavio se niz varijanti ransomwarea, koje ćemo detaljnije opisati u nastavku. Također ćemo objasniti kako možete zaštititi svoj sustav od budućih napada.

Otvorite poveznicu Europol na Wannacry ransomware

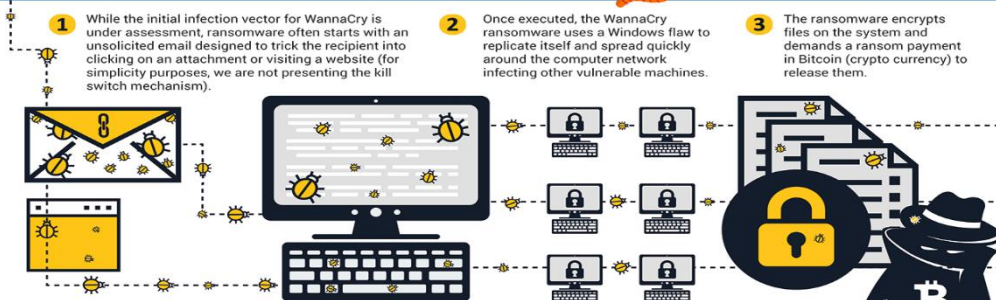
<https://www.europol.europa.eu/wannacry-ransomware>



WANNACRY RANSOMWARE



HOW DOES THE WANNACRY RANSOMWARE WORK?



2.1.7. Cyber kriminal protiv vlade

Najopasniji kibernetički kriminal protiv vlade je kibernetički terorizam.

2.1.7.1. Cyberterorizam

Postoji pet glavnih tipova kibernetičkih terorističkih napada

- Upad
- Uništenje
- Dezinformacija
- Uskraćivanje usluge, i
- Narušavanje web stranica.

Neki od ovih napada su teži od drugih i imaju različite ciljeve. Imajte na umu da je terorizam obično namijenjen demoraliziranju civilnog stanovništva; to razlikuje terorizam od ratovanja, koje ne bi trebalo ciljati na civile. U stvarnom svijetu, terorizam obično postiže svoj cilj demoraliziranja civila uništavanjem imovine i ranjavanjem ili ubijanjem civila.

U današnje vrijeme pojam cyberterorizam postaje sve češći u popularnoj kulturi.

Ipak, ne postoji čvrsta definicija toga.

Postoji velika količina subjektivnosti u tome što točno čini cyberterorizam.

Pojam cyberterorizam, koji je 1980-ih prvi skovao Barry Collin, procvjetao je u posljednjih nekoliko godina.

Godine 1997. Collin je napisao:

“[...] ljudsko iskustvo fizičkog svijeta ovisi o funkcioniranju virtualnog svijeta. Ova ovisnost i križanje fizičkog svijeta i virtualnog svijeta čini mase ljudi ranjivima na kibernetičke teroriste.”

Collin je tvrdio da:

Cyberterorist bi mogao daljinski pristupiti sustavima kontrole obrade proizvođača žitarica kako bi razbolio i ubio djecu nacije. Cyberterorist bi mogao postaviti kompjuterizirane bombe po gradu, sve istovremeno odašiljući jedinstvene numeričke uzorke, svaka bomba prima međusobni uzorak, tako da ako jedna bomba prestane odašiljati, sve bombe detoniraju istovremeno. Cyberterorist bi mogao poremetiti međunarodne financijske transakcije, potkopati sustave kontrole zračnog prometa, promijeniti formule lijekova kod proizvođača lijekova i sabotirati komunalne sustave.

Denning (2000) kiberterorizam je definirao kao

“konvergencija terorizma i kibernetičkog prostora. Općenito se podrazumijeva kao nezakoniti napadi i prijetnje napadom na računala, mreže i informacije pohranjene u njima kada se čine radi zastrašivanja ili prisile na vladu ili njezine ljude radi postizanja političkih ili društvenih ciljeva. Nadalje, da bi se kvalificirao kao cyberterorizam, napad bi trebao rezultirati nasiljem protiv osoba ili imovine, ili barem uzrokovati dovoljno štete da stvori strah. Primjeri su napadi koji dovode do smrti ili tjelesnih ozljeda, eksplozija, pada zrakoplova, zagađenja vode ili ozbiljnog ekonomskog gubitka. Ozbiljni napadi na kritične infrastrukture mogli bi biti kibernetički terorizam, ovisno o njihovom učinku. Napadi koji ometaju nebitne usluge ili koji su uglavnom skupa smetnja ne bi.”

Federalni istražni ured Sjedinjenih Država (FBI) definira terorizam kao

“FBI definira terorizam, domaći ili međunarodni, kao nezakonitu upotrebu sile ili nasilja nad osobama ili imovinom radi zastrašivanja ili prisile na vladu ili civilno stanovništvo radi postizanja političkih ili društvenih ciljeva.” (FBI, 1987.)

Ministarstvo vanjskih poslova Sjedinjenih Država definira terorizam kao

“prednamjerno, politički motivirano nasilje počinjeno nad neborbenim ciljevima od strane podnacionalnih skupina ili tajnih agenata”. (<https://2001-2009.state.gov/s/ct/info/c16718.htm>)

Čisti cyberterorizam su terorističke aktivnosti koje se u potpunosti (ili prvenstveno) provode u virtualnom svijetu.

Nove terorističke organizacije su visoko financirane, tehnološki artikulirane skupine sposobne nanijeti razornu štetu širokom rasponu ciljeva.

Prava opasnost leži u sintezi računala i terorizma.

Danas vidimo sve veće spajanje online i offline situacija, do te mjere da ta razlika više nema smisla.

2.1.8. Vježbe

Pogledajte sljedeći video:

<https://www.youtube.com/watch?v=3mR9PfEOFFo>

Vježba 1:

Sintetizirajte najvažnije aspekte kibernetičkog kriminala prikazane u ovom videu.

Vježba 2:

Potražite na internetu kako internet funkcionira

2.2. KAKO RADI INTERNET

Da biste razumjeli kako se boriti protiv kibernetičkih napada i kibernetičkih prijetnji, neophodno je znati kako internet funkcionira.

Epizoda pomaže razumjeti kako internet funkcionira

Nekoliko sati u veljači 2007. Pakistan je držao kao taoce sve svjetske YouTube videe.

YouTube je bio nedostupan jer su internetske adrese bile otete.

<https://www.youtube.com/watch?v=IzLPKuAOe50>

Do situacije je došlo kada je pakistanska vlada, u pokušaju da spriječi svoje građane u pristupu onome što je smatrala uvredljivim sadržajem, naredila Pakistan Telecomu da blokira pristup web stranici za dijeljenje videa YouTube.

Da bi to učinio, Pakistan Telecom je lažno obavijestio računala svojih klijenata da je najizravniji put do YouTubea preko Pakistan Telecoma i zatim spriječio pakistanske korisnike da dođu do izvorne YouTube stranice.

Nažalost, mreža tvrtke podijelila je ovu lažnu tvrdnju o identitetu izvan svoje vlastite mreže i lažne vijesti o najizravnijem putu do YouTubea proširile su se temeljnim mehanizmima interneta. Ubrzo je više od dvije trećine svih svjetskih korisnika interneta bilo pogrešno usmjereno na lažnu YouTube lokaciju, što je zauzvrat preplavilo vlastitu mrežu Pakistan Telecoma.

Učinci su bili privremeni, ali incident naglašava važnost poznavanja načina na koji Internet funkcionira.

Najbolji način da steknete ovo razumijevanje je proći kroz to kako informacije dolaze s jednog mjesta na drugo u virtualnom svijetu.

Doista, malo je složeno.

ŠTO JE INTERNET

Internet nije mreža nego ogromna mreža mreža.

Slika 1 prikazuje tri različite vrste računalnih sustava.



Slika 1. Centralizirani sustav, Decentralizirani sustavi, Mreža

Svjetska mreža (WWW) nije sinonim za internet, već kombinacija svih resursa i korisnika koji na internetu koriste Hypertext Transfer Protocol (HTTP).

Tim Berners-Lee bio je izumitelj Word Wide Weba, odnosno komunikacijskog modela koji putem HTTP-a omogućuje razmjenu informacija putem interneta.

Kako radi HTTP?

HTTP je protokol zahtjev-odgovor.

Sukladno tome, korisnicima daje način interakcije s web resursima kao što su HTML datoteke prijenosom hipertekstualnih poruka između klijenata i poslužitelja.

HTML označava Hypertext Markup Language. Omogućuje korisniku stvaranje i strukturiranje odjeljaka, odlomaka, naslova, poveznica i blok citata za web stranice i aplikacije.

Označni jezik odnosi se na način na koji se oznake koriste za definiranje izgleda stranice i elemenata unutar stranice.

HTTP klijenti općenito koriste Transmission Control Protocol (TCP) veze za komunikaciju s poslužiteljima.

Web je samo jedan od načina na koji se informacije mogu širiti internetom.

Web je samo dio interneta, iako je veliki dio interneta.

Ako želite pregledavati web stranice na različitim web stranicama, morat ćete koristiti program koji se zove preglednik.

HTTP protokol samo je jedan od jezika koji se koriste putem interneta za prijenos podataka.

Preglednici, kao što su Google Chrome, Explorer ili Firefox, omogućuju pristup web dokumentima koji se nazivaju web stranicama i koji su međusobno povezani preko hiperveza.

Web dokumenti mogu sadržavati grafiku, zvukove, tekst i video.

Razlika između preglednika i tražilica

Preglednik vam omogućuje pristup internetu.

Tražilica vam omogućuje pretraživanje interneta nakon što imate pristup.

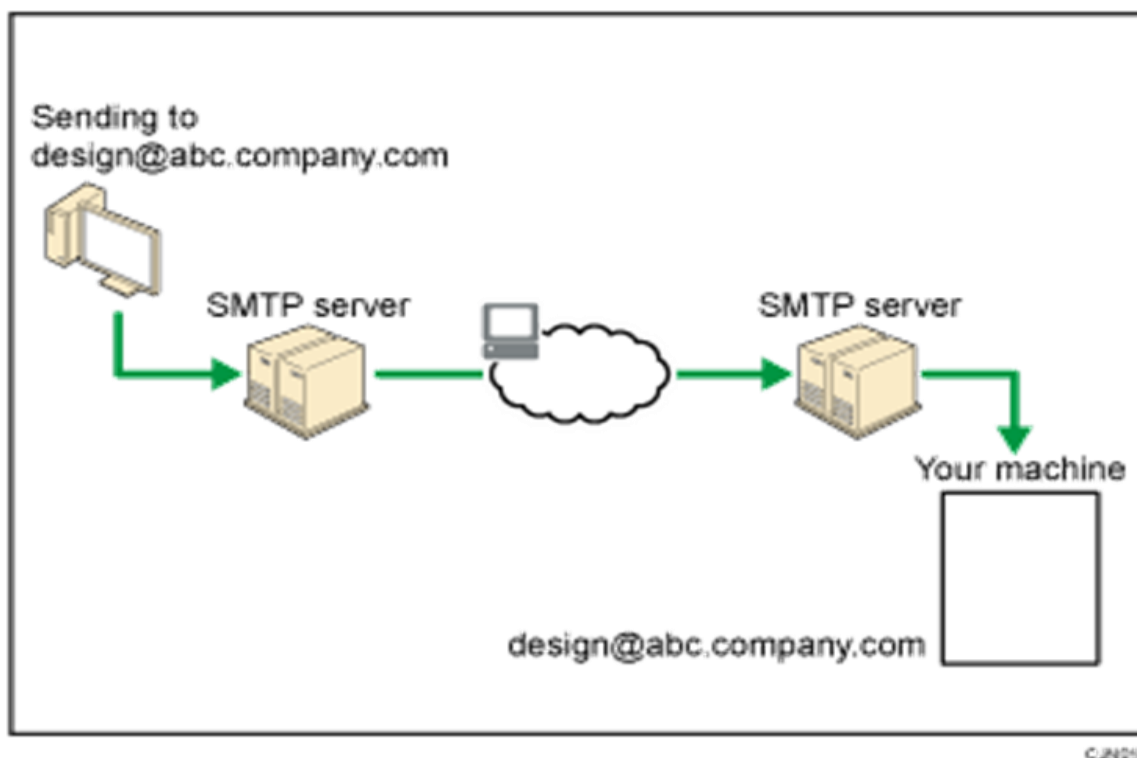
Morate koristiti preglednik da biste došli do tražilice.

Preglednik (firefox, internet explorer, chrome) je program za prikaz web stranica.

Tražilica (google, bing, yahoo) je određena web stranica koja vam pruža rezultate pretraživanja.

Na primjer, većina sustava e-pošte koji šalju poštu putem interneta koriste SMTP (Simple Message Transfer Protocol) za slanje poruka s jednog poslužitelja na drugi.

Slika 2 prikazuje shemu SMTP-a.



Slika 2. SMTP (Simple Message Transfer Protocol).

Pretpostavimo da želite posjetiti web stranicu.

Da biste to učinili, potreban vam je uređaj za komunikaciju s računalom na kojem se nalazi web stranica koju tražite.

Vaše računalo mora saznati gdje se to računalo nalazi i uspostaviti vezu kako bi se omogućila komunikacija.

Prva stvar koju vaše računalo treba znati je kako pronaći poslužitelj na kojem se nalazi web stranica koju tražite.

Da bi to učinio, koristit će broj internetskog protokola (IP) koji služi kao adresa za krajnje točke na internetu.

Vaš uređaj ima IP adresu koju je dodijelio vaš pružatelj internetskih usluga. Vaše računalo također zna adresu svog usmjerivača ili put do šireg interneta.

Primjer: 216.58.206.36

Ovo je Googleova adresa

Sustav imena domene ili DSN je protokol i infrastruktura putem koje računala povezuju nazive domena (ljudski pamtljiva imena) s odgovarajućim IP adresama.

DSN je globalan i decentraliziran.

Njegova se arhitektura može zamisliti kao drvo.

Korijen stabla služi kao orijentacijska točka za sustav naziva domena.

Iznad toga su domene najviše razine.

Postoje kodovi država kao što je .pl, kao i druge domene poput .com i .net.

Svaka od ovih domena najviše razine se zatim dijeli. Mnoge zemlje imaju posebne domene druge razine, kao što su co.uk i ac.uk, za označavanje poslovnih odnosno akademskih institucija.

Domene najviše razine na međunarodnoj razini kontrolira Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN), privatna, neprofitna organizacija osnovana 1998. za obavljanje raznih administrativnih i operativnih zadataka interneta koje su prije obavljale organizacije američke vlade.

Svaku domenu najviše razine vodi registar koji postavlja vlastita interna pravila o domenama.

Organizacije, poput Applea ili Ministarstva vanjskih poslova SAD-a, stječu svoje domene preko posrednika.

Ovi registrari međusobno koordiniraju kako bi osigurali da nazivi domena u svakoj domeni najviše razine ostanu jedinstveni.

Zauzvrat, svaka domena upravlja svojim poddomenama.

Vaše računalo traži web stranicu razlažući zahtjev na pakete i šaljući ih preko Interneta. Prvo, u aplikaciji sloja, vaš preglednik tumači klik vašeg miša kao naredbu u HyperText Transfer Protocol (HTTP), koja definira kako zatražiti i isporučiti sadržaj.

Ova naredba se zatim prosljeđuje do transportnog i mrežnog sloja.

Ti su slojevi odgovorni za razbijanje podataka u dijelove veličine paketa i osiguravanje da svi dijelovi stignu bez pogrešaka i ponovno sastavljeni ispravnim redoslijedom za gornji aplikacijski sloj.

Kako paketi znaju kako doći preko interneta do svog odredišta?

Poput DSN-a koji pomaže vašem računalu pronaći web mjesto koje je tražilo, organizacija internetskih mreža može se smatrati hijerarhijom.

Svako je računalo dio mreže, poput mreže koja povezuje sve korisnike interneta, kao i druge povezane usluge poput e-pošte ili hostinga web stranica.

Globalni internet sastoji se od desetaka tisuća čvorova koji se nazivaju autonomni sustavi (AS).

Promet se usmjerava lokalno kroz AS i kontroliran je politikama organizacija koje posjeduju te čvorove.

Svaki AS ima skup susjednih blokova IP adresa i čini dom ovih odredišta. Svi imaju barem jednu vezu s drugim AS-om.

Dakle, usmjeravanje na određenu IP adresu jednostavno je stvar pronalaska njezinog AS-a.

Veliki problem:

Internet uključuje više od 40 000 AS čvorova i njihove se međusobne veze mijenjaju i mijenjaju tijekom vremena.

S obzirom na ovu ljestvicu, globalni pristup usmjeravanju svega na isti način je nemoguć

Kako bi prevladao ovaj problem, internet koristi dinamički distribuirani sustav koji ne održava stalnu viziju kako mreža izgleda u bilo kojem trenutku.

Princip usmjeravanja je prilično jednostavan:

na svakoj točki mreže usmjerivač gleda adresu dolaznog paketa.

Ako je odredište unutar mreže, ono zadržava paket i šalje ga relevantnom računalu.

U suprotnom, konzultira tablicu usmjeravanja kako bi odredio najbolji sljedeći korak za slanje paketa bliže odredištu.

Budući da ne postoji globalni adresar, čvorovi u mreži moraju dijeliti ključne informacije s drugim usmjerivačima, poput toga za koje IP adrese su odgovorni i s kojim drugim mrežama mogu komunicirati.

Usmjerivači također prosljeđuju informacije svojim susjedima, dijeleći najnovije vijesti o stanju mreže i tko s kim može razgovarati.

Svaki usmjerivač tada konstruira vlastiti interni, privremeni model kako najbolje usmjeriti promet koji dolazi.

Ovaj se model, pak, dijeli tako da susjed usmjerivača sada zna kako će proslijediti novi promet.

KLJUČNA TOČKA ZA KIBERSIGURNOST JE DA SE CIJELI SUSTAV TEMELJI NA POVJERENJU.

Sustav usmjerivača radi učinkovito, ali se može pokvariti, slučajno ili zlonamjernim unosom loših podataka u sustav.

Primjer Pakistana pokazuje što se događa kada je to povjerenje zloupotrijebljeno.

Vladini cenzori "slomili su internet" lažno tvrdeći da imaju izravan pristup IP adresi koja služi YouTubeu.

Pakistanski blok YouTubea bio je uski, lokalni, politički motiviran događaj. Ali zbog načina na koji internet funkcionira, ubrzo je svaki ISP u Aziji pokušavao sav svoj YouTube promet usmjeriti u Pakistan, samo zato što su vjerovali da je to bliže od stvarnog namjeravanog odredišta.

INTERNET FUNKCIONIRA BEZ KOORDINACIJE OD GORA DOLJE. OVO ZAHTJEVA OD KORISNIKA INTERNETA I GATEKEEPRA DA SE PRIKLADNO PONAŠAJU.

2.2.1. Vježbe

Vježba 1

Pročitajte «Internet» Chrisa Woodforda

<https://www.explainthatstuff.com/internet.html>

Odgovorite na sljedeća pitanja:

1. Koja je razlika između komutacije krugova i komutacije paketa

2. Što su "klijenti" i "poslužitelji"?

Vježba 2

Pročitajte «Internet» Chrisa Woodforda

<https://www.explainthatstuff.com/internet.html>

Odgovorite na sljedeća pitanja:

1. Koja je razlika između komutacije krugova i komutacije paketa

2. Što su "klijenti" i "poslužitelji"?

2.3. KIBER NAPADI

Uobičajeni cyber napadi koji nanose štetu uključuju:

- Napadi uskraćivanjem usluge (DoS).

- Distribuirana napade uskraćivanja usluge (DDoS).
- Botneti i zombiji

2.3.1. Napadi uskraćivanjem usluge (dos).

Napad uskraćivanja usluge (DoS) pokušava paralizirati računalo ili računalnu mrežu.

Da bi se to postiglo, velika količina zahtjeva za podacima preplavljuje se na metu kako bi se preopteretila i učinila nesposobnom da odgovori na legitimne zahtjeve.

Zahtjev može biti normalan zahtjev za otvaranje web stranice.

2.3.2. Distribuirani napadi uskraćivanja usluge (dos).

Distributed denial-of-service (DDoS) je DoS napad kojim mnoga pojedinačna ili povezana računala istovremeno preplavljaju metu zahtjevima.

Kamere spojene na internet i drugi slični uređaji mogu se koristiti za DDoS napad.

Postoje različiti motivi za DDoS napad.

Na mračnom webu postoje oglasi za DDoS usluge za isključivanje web stranica konkurenata.

Studija koju je proveo Kaspersky 2017. (<https://www.kaspersky.com>) pokazala je da je više od polovice ispitanih tvrtki (56%) uvjereni da je DDoS korišten kao dimna zavjesa za druge vrste kibernetičkog kriminala, a od tih poslovnih ispitanika, velika većina (87%) izjavila je da je također bila žrtva ciljanog napada.

Studija je otkrila da su se tvrtke također suočavale s prijetnjama kao što su gubici i iskorištavanje putem mobilnih uređaja (81%), radnje drugih organizacija (78%), phishing prijevare (75%) i cyberkriminalci kao dimnu zavjesu. čak i zlonamjerne aktivnosti internog osoblja (75%). Većina (87%) također su bile žrtve ciljanih napada.

DDoS napad na lokalnu mrežu može značajno usporiti sav pristup internetu s te mreže.

DDoS napad može učiniti nedostupnim web mjesto koje osoba planira koristiti.

DDoS napad može navesti korisnike da dobiju informacije s jedne stranice umjesto s druge.

2.3.3. Botneti i zombiji

Pojam "botnet" nastao je od riječi "robot" i "mreža".

Sastavljanje botneta obično je faza infiltracije višeslojne sheme. Botovi služe kao alat za automatizaciju masovnih napada, poput krađe podataka, rušenja poslužitelja i distribucije zlonamjernog softvera.

Botneti su skupovi kompromitiranih računala kojima haker može daljinski upravljati bez znanja njihovih legitimnih vlasnika.

Kriminalci mogu zaraziti milijun računala zlonamjernim softverom i istovremeno slati mnogo zahtjeva s jednog poslužitelja ili farme poslužitelja u pokušaju da preoptereće metu prometom.

Zaražena računala nazivaju se zombiji.

Faza 1 izloženosti počinje tako što hakeri pronadu ranjivostna web stranici, aplikaciji ili ljudskom ponašanju. Cilj je postaviti korisnika da bude nesvjesno izložen infekciji zlonamjernim softverom.

U fazi 2 korisnik se zarazisa zlonamjernim softverom botneta nakon poduzimanja radnje koja ugrožava njihov uređaj. Mnoge od ovih metoda uključuju korisnike koji se društvenim inženjeringom nagovaraju da preuzmu poseban trojanski virus.

Nakon što je haker spreman, faza 3 započinje preuzimanjem kontrole nad svakim računalom. Napadač organizira sve zaražene strojeve u mrežu "botova" kojima može daljinski upravljati.

Jednom zaraženo, zombi računalo dopušta pristup operacijama na razini administratora, kao što su:

- Čitanje i pisanje podataka sustava
- Prikupljanje osobnih podataka korisnika
- Slanje datoteka i drugih podataka
- Praćenje aktivnosti korisnika
- Traženje ranjivosti u drugim uređajima
- Instaliranje i pokretanje bilo koje aplikacije
- **Internet stvari (IoT)** uređaji mogu biti uhvaćeni u botnet:
- Pametni kućni uređaji (termometri, sigurnosne kamere, televizori, zvučnici itd.)
- Infotainment sustav u vozilu (IVI)
- Nosivi uređaji (pametni satovi, uređaji za praćenje fitnessa itd.)
- Infotainment uređaj istovremeno zabavlja i informira.

2.3.3.1. Savjeti za zaštitu od botneta

Postoji 6 primarnih savjeta za zaštitu od botneta

1. Poboljšajte sve korisničke lozinke za pametne uređaje.
2. Izbjegavajte kupnju uređaja sa slabom sigurnošću.
3. Ažurirajte administratorske postavke i zaporke na svim svojim uređajima
4. Budite oprezni s privicima e-pošte.

5. Nikada ne klikajte na poveznice u porukama koje primite.
6. Instalirajte učinkovit antivirusni softver.

2.4. MALAWARE I PRIJETNJE OD KIBER KRIMINALA

Ovdje slijedi najčešći malware i strategije koje koriste cyber kriminalci za varanje i prevaru svojih žrtava.

2.4.1. Trojanci

Trojanski konj ili trojanac je vrsta zlonamjernog softvera koji se često maskira kao legitimni softver.

Trojance mogu koristiti kibernetički lopovi i hakeri koji pokušavaju doći do korisničkih sustava.

Korisnici su obično prevareni nekim oblikom društvenog inženjeringa da učitaju i pokrenu trojance na svojim sustavima.

Jednom aktivirani, trojanci mogu omogućiti kibernetičkim kriminalcima da vas špijuniraju, ukradu vaše osjetljive podatke i dobiju backdoor pristup vašem sustavu.

Za razliku od računalnih virusa i crva, trojanci se ne mogu sami umnožavati.

2.4.2. Lažno predstavljanje i krađa identiteta

Na internetu je lako nekome lažno predstavljati druge osobe.

Prevaranti mogu koristiti pisma i telefonske pozive fizički poslana poštom, ali internet je njihov najbolji alat.

Kriminalci mogu izraditi web-mjesto koje oponaša web-mjesto banke, trgovine ili vladine agencije kako bi obradili vaše podatke.

Phishing je pokušaj da se osoba uvjeri da poduzme radnju lažno se predstavljajući kao pouzdana strana koja može legitimno tražiti od korisnika da poduzme tu radnju.

Većina pokušaja krađe identiteta provodi se putem e-pošte. Ono što je započelo zloglasnom prijevarom s nigerijskim princem razvilo se u sofisticirane, gotovo identične replike brendirane poslovne korespondencije, od Googlea koji traži promjenu lozinke do PayPala koji nudi besplatnih 5 USD.

Krađa identiteta odnosi se na napade objavljivanjem koji su dizajnirani i poslani da ciljaju određenu osobu, tvrtku ili organizaciju.

Krađa identiteta je ciljano i personalizirano za određenog pojedinca, grupu ili organizaciju. Suprotno tome, redovite phishing e-poruke koriste općeniti pristup koji uključuje masovno slanje e-poruka ogromnim popisima kontakata koji ništa ne sumnjaju.

Prijevarama izvršnog direktora slična je krađi identiteta. Uključuje kriminalca koji se lažno predstavlja kao CEO ili drugi viši rukovoditelji organizacije koji daje upute da se nešto odmah učini, npr. bankovni prijenos, ili da se pošalju osjetljive informacije, npr. popis zaposlenika.

Smishing se odnosi na slučajevne krađe identiteta u kojima napadači isporučuju svoje poruke putem tekstualnih poruka (SMS), a ne e-pošte.

Vishing je kibernetički kriminal koji koristi telefon za krađu osobnih povjerljivih podataka od žrtava. Često se naziva glasovnim krađom identiteta, kibernetički kriminalci koriste pametne taktike društvenog inženjeringa kako bi uvjerali žrtve da djeluju, odričući se privatnih podataka i pristupa bankovnim računima.

Na primjer, tijekom porezne sezone prevaranti ostavljaju poruke pretvarajući se da su iz poreznog ureda.

Tijekom pandemije COVID-19 kibernetički kriminalci zvali su ljude obećavajući cjepiva i setove za testiranje ako daju podatke o svom bankovnom računu i poštansku adresu.

Lov na kite je visoko ciljani phishing napad - usmjeren na više rukovoditelje - maskiran kao legitimna e-pošta. Kitolov je digitalno omogućena prijevarama putem društvenog inženjeringa, osmišljena da potakne žrtve da poduzmu radnju, kao što je pokretanje bankovnog prijensa sredstava

Sa svim nedavnim napretkom u računalnoj sigurnosti i antivirusnom softveru, mogli bismo pomisliti da smo imuni. Ali 419 prijevare ne iskorištavaju tehnološke ranjivosti.

Umjesto toga, iskorištavaju ljudske.

Ljudi su Ahilova peta kibernetičke sigurnosti.

Neovlašteno mijenjanje je napad u kojem prevaranti manipuliraju podacima osobe radi financijske dobiti.

Na primjer, korisnik internetskog bankarstva naredio je svojoj banci da prebaci novac na određeni račun, ali kriminalac presreće zahtjev i mijenja taj račun drugim računom.

Socijalni inženjering odnosi se na psihološku manipulaciju ljudskim bićima kako bi ih se navelo na radnje koje inače ne bi učinili i koje obično štete njihovim interesima.

Prevaranti se često koriste tehnikom "stop-in-the-door" - malim, bezazlenim zahtjevom - kako bi privukli svoje mete, možda nešto tako jednostavno poput traženja savjeta o tome što vidjeti na odmoru u gradu. Kada žrtve pristanu, počinju sebe doživljavati kao nekoga tko pruža pomoć. Kroz niz malih koraka prelaze s činjenja malih usluga koje malo koštaju na davanje osjetljivih informacija.

2.4.3. Vježbajte

Pročitajte i komentirajte članak

Fan, W., Lwakatare, K. i Rong, R. (2017.). Društveni inženjering: IE model ljudske slabosti za istraživanja napada i obrane. Međunarodni časopis za sigurnost računalnih mreža i informacija, 9(1).

<http://oa.upm.es/45395/1/Social%20Engineering-IJCNIS-V9-N1-1.pdf>

2.5. SIGURNOST PODATAKA

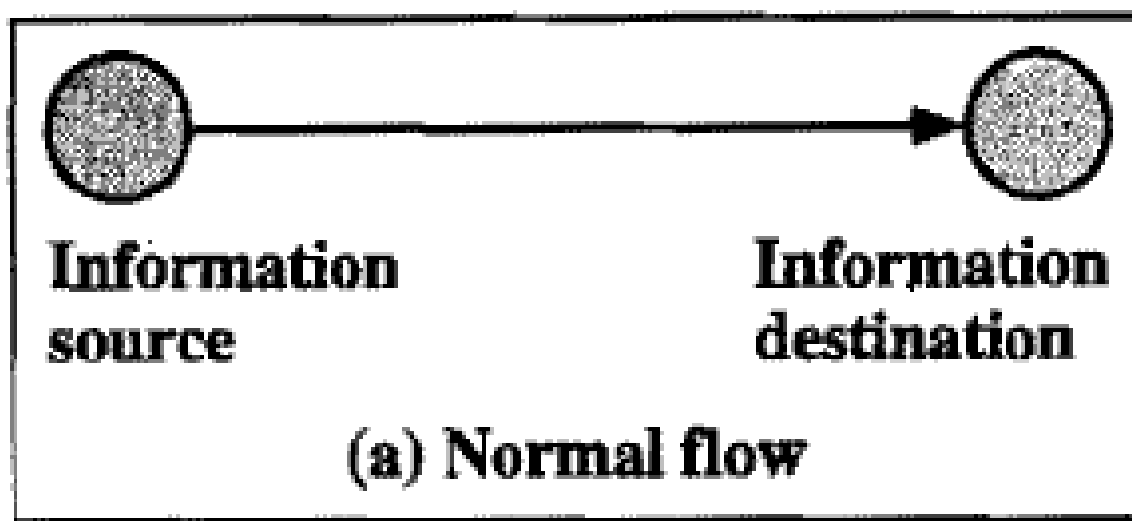
Sigurnost podataka znači zaštitu podataka, kao što je baza podataka, od destruktivnih sila i od neželjenih radnji neovlaštenih korisnika.

Za sigurnost doma koriste se tehnologije poput brava i protuprovalnih alarma. Slično tome, postoje sigurnosne tehnologije za zaštitu računala i podataka.

Nažalost, kao što se brave i protuprovalni alarmi mogu zaobići, tako se i računala i podaci mogu razbiti ili provaliti.

Funkcija računala je pružanje informacija. Napadi na sigurnost računala ili mreže povezani su s ovom funkcijom. Normalan protok informacija je od izvora do odredišta. Izvor može biti datoteka ili podatak, a odredište može biti druga datoteka ili korisnik.

Slika 3 prikazuje redoviti tok podataka.



Slika 3. Normalni tok podataka.

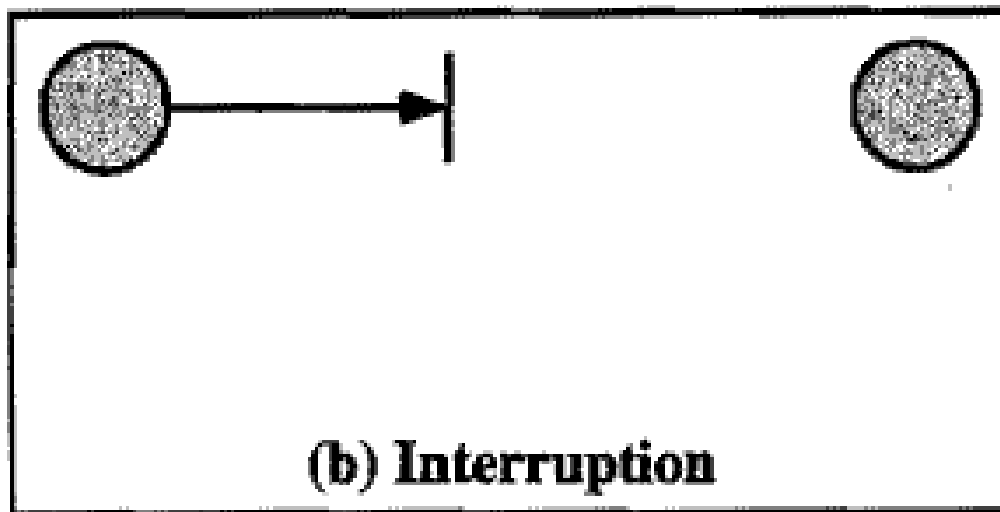
Postoje četiri općenite vrste napada: to su napadi na:

- dostupnost
- povjerljivost
- integritet
- autentičnost

2.5.1. Prekid

Sredstvo sustava postalo je nedostupno ili neupotrebljivo. Ono prekida normalan protok informacija (Slika 4). Ovo je napad na dostupnost.

To može biti uništenje softvera koji upravlja protokom podataka na tvrdom disku, otkazivanje tablice datoteka, prekid komunikacijske linije itd.



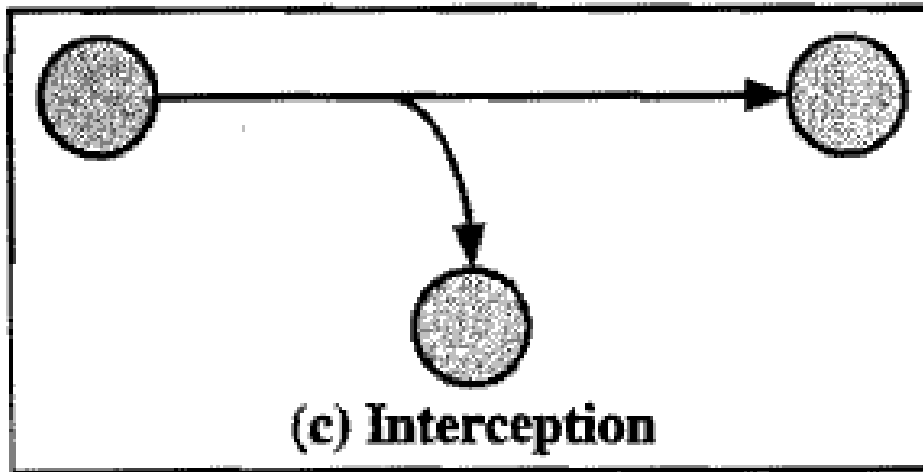
Slika 4. Napad prekida

2.5.2. Presretanje

Neovlaštena strana (osoba ili računalo) dobiva pristup imovini (Slika 5). Ovo je napad na povjerljivost.

Normalni protok informacija nije prekinut, ali neovlaštena strana može pristupiti rezerviranim podacima ili uslugama.

Presretanje uključuje prisluškivanje radi snimanja podataka u mreži i neovlašteno kopiranje datoteka i programa.

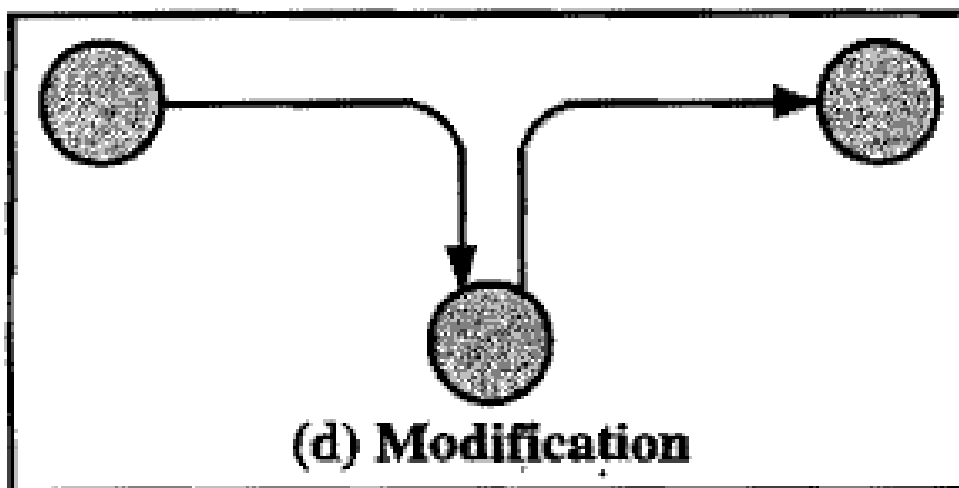


Slika 5. Napad presretanja

2.5.3. Izmjena

Neovlaštena strana ne samo da dobiva pristup imovini, već je i neovlašteno mijenja (Slika 6). Ovo je napad na integritet.

Modifikacija uključuje mijenjanje vrijednosti u podatkovnoj datoteci, mijenjanje programa tako da radi drugačije, mijenjanje sadržaja poruka koje se prenose, itd.

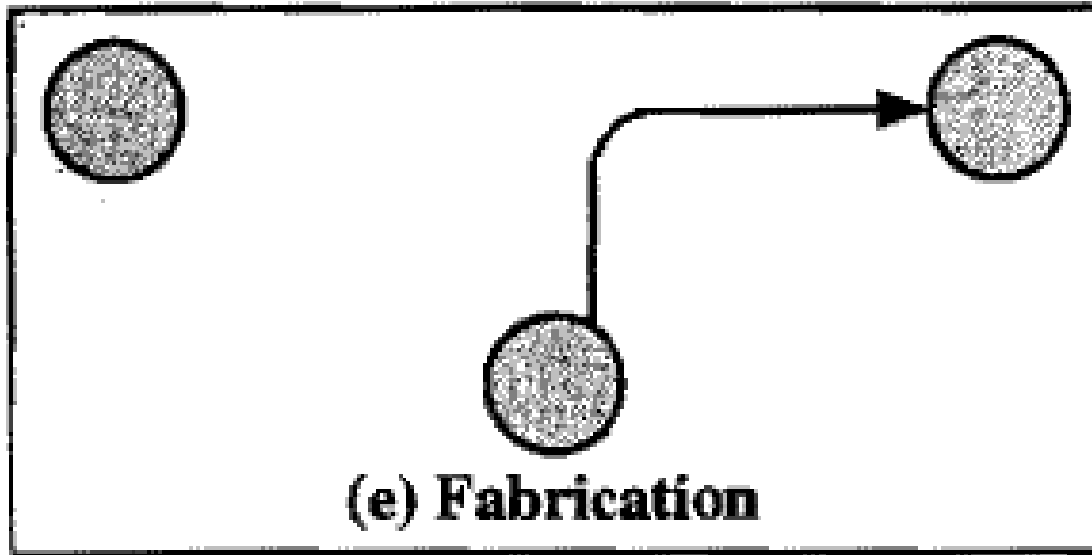


Slika 6. Modifikacijski napad

2.5.4. Izrada

Neovlaštena strana ubacuje krivotvorene artikle u sustav (Slika 7). Ovo je napad na autentičnost.

Izrada uključuje umetanje lažnih zapisa, datoteka i poruka u mrežu.

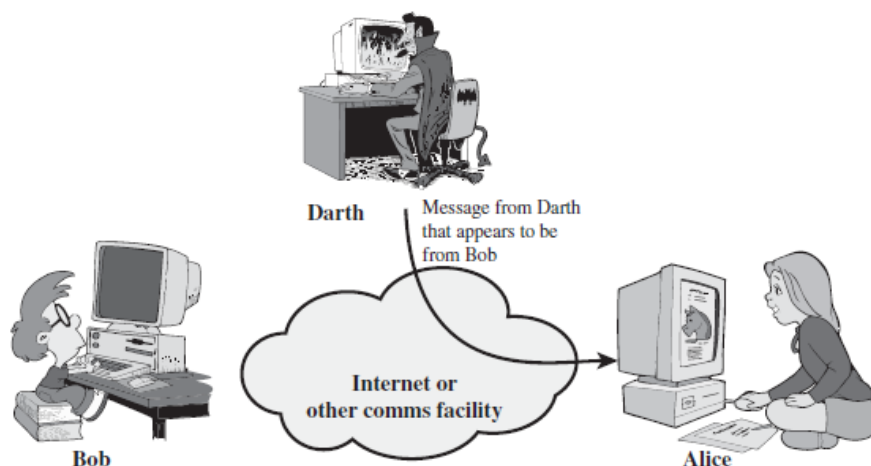


Slika 7. Fabrication napad.

2.5.5. Mašarada

Maškarada se događa kada se jedan entitet pretvara da je drugi entitet.

Primjer maskiranog napada je korištenje autorizacijskih procedura, prethodno snimljenih, za dobivanje dodatnih privilegija za pristup zaštićenim informacijama i podacima (Slika 8).

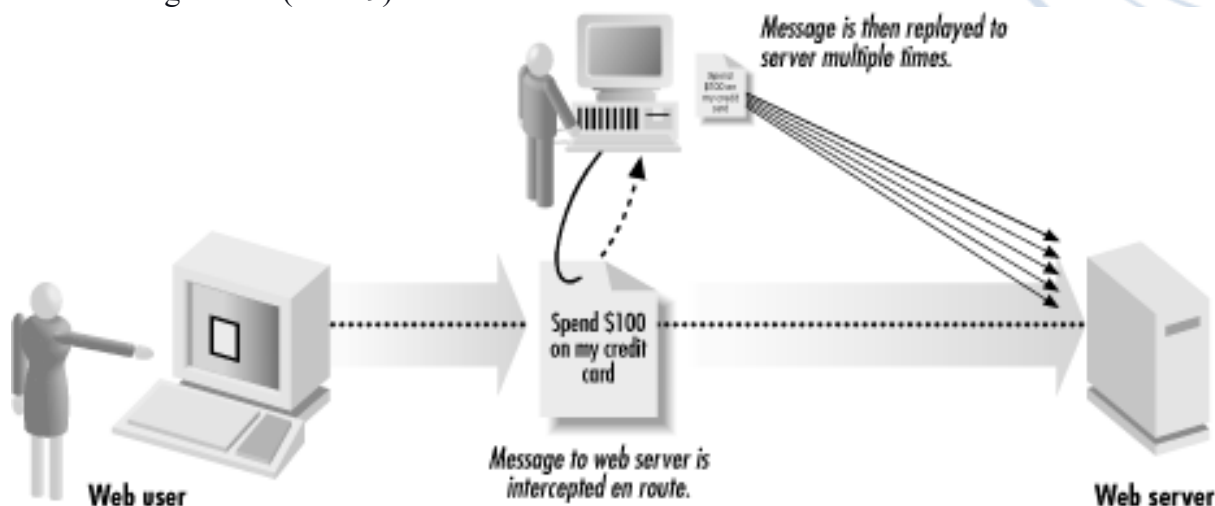


(a) Masquerade

Slika 8. Mašarani napad.

2.5.6. Odgovor

Replayuključuje pasivno hvatanje podataka i njihovu naknadnu upotrebu za proizvođenje neovlaštenog učinka (Slika 9).



Slika 9. Odgovorni napad.

REFERENCE

Barry, C. (1997). Budućnost kibernetičkog terorizma: spajanje fizičkog i virtualnog svijeta. *Crime and Justice International*, 13(2), 15-18.

Citron, DK i Franks, MA (2014.). Kriminaliziranje osvetničke pornografije. *Wake Forest L. Rev.*, 49, str. 345-391.

Denning, DE (2000). Kibernetički terorizam: Svjedočenje pred posebnim nadzornim vijećem za terorizam Odborom za oružane snage Zastupničkog doma američkog Kongresa. *Fokus na terorizam*, 9, 71-76.

Dibbell, J. (1994). Silovanje u cyber prostoru ili kako su zli klaun, haićanski duh prevarant, dva čarobnjaka i deseci njih bazu podataka pretvorili u društvo. *Ann. Surv. Am. L.*, str. 471.

Federalni istražni ured (1987). FBI i terorizam. *FBI Bilten za provedbu zakona*, 56(11). Dostupno u: <https://www.ojp.gov/ncjrs/virtual-library/abstracts/fbi-and-terrorism>

Smith, PK, Mahdavi, J., Carvalho, M., Fisher, S., Russell, S. i Tippett, N. (2008.). Cyberbullying: Njegova priroda i utjecaj na učenike srednjih škola. *Časopis za dječju psihologiju i psihijatriju*, 49(4), str. 376-385.

Salawu, S., He, Y. i Lumsden, J. (2017.). Pristupi automatiziranom otkrivanju internetskog nasilja: Anketa. IEEE Transactions on Affective Computing. Dostupno u: https://research.aston.ac.uk/portal/files/23259407/Approaches_to_Automated_Detection_of_Cyberbullying.pdf

Tokunaga, RS (2010). Pratim vas kući iz škole: kritički pregled i sinteza istraživanja o viktimizaciji internetskog nasilja. Računala u ljudskom ponašanju, 26, str. 277–287.

Whittaker, E. i Kowalski, RM (2015). Cyberbullying putem društvenih medija. Journal of School Violence, 14(1), str. 11-29.

MODUL 3: DIGITALNI PROIZVODI I TEHNOLOGIJE UTEMELJENE NA WEB-U

Ahmet Bilent ALADAĞ

Ali KESKİN

Ova Bilişim Sistemleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

ciljevi učenja



Ova se studija bavi upotrebom digitalnih proizvoda i web tehnologije u digitalnoj inkluziji obrazovanja odraslih i tradicionalnoj učionici, ispitujući kako tehnologija temeljena na webu olakšava izgradnju osobno značajnog i društveno vrijednog znanja kroz podržavajuće interakcije, komunikaciju i suradnju između nastavnika, učenika i informacija .

Ova obuka nudi okvir za učenje temeljeno na webu i kritički analizira komponente tog okvira, kao što su

Do kraja nastavne jedinice polaznici će biti sposobni:

- Razumijevanje potencijalnih društvenih koristi digitalne uključenosti.
- Razumijevanje potencijalnih ekonomskih koristi digitalne uključenosti.
- Razumijevanje Koje vrste formalnog/teorijskog pristupa tehnologijama ljudi imaju kod kuće, na poslu i u okruženju zajednice?
- Razumijevanje Koja je priroda i opseg korištenja tehnologija omogućenih ovim pristupom? Pod kojim okolnostima dolazi do smislene upotrebe/angažmana? Koji čimbenici pridonose tome da ljudi i dalje budu korisnici ICT-a, a da drugi ponovno postanu nekorisnici?



Osnovni pojmovi (ključne riječi)

- Digitalne tehnologije
- Web aplikacija
- Društveni mediji
- Web 2.0
- Digitalni proizvodi
- Moderna tehnologija
- Društvene mreže
- Menadžer društvenih mreža
- Digitalizacija
- Komunikacija

Glavni cilj:

Naučiti studente što se može učiniti s web aplikacijom. Pružiti osnovne pojmove o web aplikacijama i digitalnom proizvodu.

Opći opis:

Ovaj modul je sve veća ovisnost o informacijskim i komunikacijskim tehnologijama (ICT) u svakodnevnom životu, kako u našim profesionalnim tako iu privatnim životima, što nas tjera na razmišljanje o tome kako možemo upravljati digitalnom erom.

Unatoč tvrdnjama o tehnološkom determinizmu u raspravi o informacijskom društvu, čini se da je niz razvoja posljednjih godina stvorio mogućnost rezerviranja središnjeg mjesta za korisnika – kao građanina i/ili kao potrošača – unutar digitalne ere. Pozivamo se na nove tehnologije i aplikacije koje se obično nazivaju "društveni mediji" ili "Web 2.0".

Predavači koji pružaju obuku o digitalnoj inkluziji odraslih u svom entuzijazmu primjene nove web tehnologije mogu previdjeti važnost pristupa podučavanja i učenja usmjerenog na učenika. Naprotiv, tradicionalni učitelji u razredu mogu zanemariti važnu ulogu web tehnologije u procesu učenja. Ovaj modul naglašava da nastavnici trebaju koristiti web u kombinaciji s drugim komunikacijskim tehnologijama samo kao sredstvo za balansiranje informacija s dobro dizajniranim okruženjima usmjerenim na učenika. Cilj ove studije je ispitati kako tehnologija temeljena na webu olakšava izgradnju smislenog i vrijednog znanja kroz podržavajuće interakcije, komunikaciju i suradnju između nastavnika, učenika i informacija.

Ovaj modul nudi okvir za učenje temeljeno na webu i kritički analizira komponente tog okvira, kao što su

- 1) Web-tehnologija zajedno s drugim komunikacijskim tehnologijama,
- 2) Interakcije temeljene na webu i njihove implikacije na nastavnika, učenika i sadržaj, i
- 3) konstrukcija znanja.

Na ova i druga pitanja bit će odgovoreno tijekom ovog materijala za obuku.

Tema 1: Digitalni proizvodi

Ova tema Jednostavno rečeno, digitalni proizvod je onaj koji postoji samo u digitalnom obliku. Neki bi ga ljudi mogli opisati i kao proizvod bez fizičkog oblika koji prodajete na mreži. Ove jednostavne definicije, međutim, ne daju potpunu ideju o tome što je proizvod ove prirode. Ne morate nužno prodati nematerijalni proizvod prije nego što ga se može promatrati u ovom svjetlu. Na primjer, web stranica s koje dobivate korisne informacije koje ne morate platiti je digitalni proizvod.

Tema 2: Što možemo učiniti s web aplikacijom?

Web aplikacije su posebna vrsta softvera koji korisnicima omogućuje interakciju s udaljenim poslužiteljem putem sučelja web preglednika. Posljednjih su godina doživjeli veliki porast popularnosti, zamijenivši stolne aplikacije i postajući ključni instrument za mala i velika poduzeća diljem svijeta.

Vjerojatno ćete se složiti da je najveća prednost softvera temeljenog na webu njegova potpuna neovisnost o softveru klijentskog stroja. Tradicionalni program za stolna računala možda će se morati konfigurirati kako bi odgovarao zahtjevima pojedinačnih operativnih sustava, ali aplikacija koja se temelji na webu dostupna je na bilo kojem uređaju.

Tema 3: Primjeri web aplikacija i digitalnih proizvoda

Ova tema je informacija o najčešće korištenim web aplikacijama. koje bismo digitalne proizvode trebali koristiti u obrazovnom okruženju?

9 najkorisnijih web-baziranih aplikacija objašnjenja, primjeri i uporaba.

Tema 4: Prednosti korištenja web aplikacija

Radite s bilo kojeg mjesta u bilo koje vrijeme. Softveru temeljenom na webu može se pristupiti s bilo kojeg uređaja koji je spojen na internet. Podaci su dostupni s bilo kojeg mjesta nakon što se korisnik prijavi. Ovo je pravi bonus za produktivnost. Nema fizičkog softvera za preuzimanje, instaliranje, ažuriranje ili upravljanje. Softver je uvijek ažuran, a vrijeme prekida rada svedeno je na najmanju moguću mjeru pomoću redundantnih sustava izvan lokacije. Softver temeljen na webu kompatibilan je sa svim uređajima ili platformama. Softver se isporučuje putem preglednika po izboru korisnika. Korištenje web aplikacija u obrazovanju postaje sve popularnije, od mrežnih alata koji nadopunjuju tradicionalne obrazovne postavke do online kampusa. Produktivnost ostaje visoka jer zaposlenici sada mogu obaviti posao koji im je potreban.

Vježbe: Google učionica

Radit ćemo vježbe Google učionice, web aplikacije koju ćemo vrlo često koristiti na našim treninzima.

Naslov modula	Digitalni proizvodi i tehnologije temeljene na webu
Obrazovni profil	Odrasli učenici
Jezik nastave	Engleski

Ciljna skupina	Odrasli koji žele unaprijediti svoje znanje o digitalnim medijima Stariji odrasli i niskokvalificirani odrasli za korištenje digitalne tehnologije. Ostale ciljne skupine uključene u ovaj projekt su starije osobe, niskokvalificirane odrasle osobe	
Razdoblje	Deset tjedana (3 sata tjedno)	
Sati	20 sati učenja licem u lice. 20 sati nastave na daljinu. 20 sati online suradničkog rada	
Odgovoran	Organizacije za profesionalni i osobni razvoj odraslih.	
Usmjereni učenje učinci - simboli	Ishodi učenja	
ZNANJE		
Razviti	K1	Razumijevanje društvenih mreža i njihovih principa.
Integrirati	K2	Poznavanje i razumijevanje pojmova kao što su cyberbulling, ovisnost o internetu, cybersuicid itd.
Sigurnost	K3	Spoznaje o tome kako je moderna tehnologija promijenila naše načine komuniciranja.
Zaštita	K4	Dobrobiti i negativni učinci moderne tehnologije i brze digitalizacije.
Rješavanje problema	K5	Važnost privatnosti na internetu.
VJEŠTINE		
Interakcija	S1	Upravljanje postavkama u web aplikacijama.
Udio	S2	Postavljanje sigurnosnih postavki u web aplikacijama.
Uključite se	S3	Odabir prikladnih digitalnih proizvoda za web aplikacije.
Suraduj	S4	Sposobnost poduzimanja potrebnih koraka u slučaju online napada.
Upravlјati	S5	Pravljenje pravog izbora u web aplikacijama.
KOMPETENCIJE		
Uključivo	C1	Da budemo sigurni i ne hakirani u web aplikacijama.
Informiran	C2	Imati sposobnost razumijevanja opasnosti u web aplikacijama.
Predanost	C3	Sposobnost prepoznavanja negativnih učinaka ili dobrobiti moderne tehnologije na društvo.
Uravnotežen	C4	Inteligentna upotreba postavki privatnosti za zaštitu osobnih podataka.
uzbuna	C5	Sposobnost prepoznavanja nerealnih ponuda u odabiru digitalnih proizvoda.

Sadržaj modula	<p>Uvod</p> <p>Digitalni proizvodi</p> <p>Što možemo učiniti s web aplikacijom?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aplikacije temeljene na webu • Razvoj web aplikacija • Primjeri web aplikacija <p>Primjeri web aplikacija i digitalnih proizvoda</p> <ul style="list-style-type: none"> • Padlet • Canva: Prezentacija, banner, aplikacija za dizajn • Blendspace: besplatna aplikacija za sadržaj • Powtoon: aplikacija za izradu animacija • StoryJumper: aplikacija za stvaranje digitalne priče • Mobiroller: Mobilni aplikacijski program • Wondershare Filmora: aplikacija za uređivanje videa • CrossWordLabs: besplatna aplikacija za izradu slagalica • GoAnimate: Alat za izradu animacija <p>Prednosti korištenja web aplikacija</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zašto koristimo digitalne proizvode i web aplikacije? <p>Vježbe: Radit ćemo vježbe Google učionice, web aplikacije koju ćemo vrlo često koristiti na našim treninzima.</p> <p>Evaluacija</p>
Preduvjeti i dodatni zahtjevi	Osnovno poznavanje interneta.
Obvezna literatura	Dokumenti pripremljeni u ACML projektu
Dodatna literatura	<p>McNeely, B. (2005). Korištenje tehnologije kao alata za učenje, a ne samo nečeg novog, obrazovanje mrežne generacije. OBRAZOVANJE. Preuzeto 25. siječnja 2013. http://www.educause.edu/research-and-publications/books/educating-net-generation/using-technology-learning-tool-not-just-cool-new-thing. https://bmcomeduc.biomedcentral.com/articles/10.1186/1472-6920-6-41</p> <p>Biggs, J. i Tang, C. (2007.) Nastava za kvalitetno učenje na sveučilištu, Open University Press, Maidenhead.</p>

	Dorman, J. 2007. Uključivanje digitalnih urođenika: preuzeto 15. studenoga 2007. s http://Web2videos.blogspot.com/ za ispitivanje pismenosti u 21. stoljeću. MacKichan. 2005. godine. Znanstvena bilježnica Preuzeto 15. studenog 2007. s http://www.mackichan.com/ . https://productfolio.com/what-is-a-digital-product/ https://lvivivity.com/web-based-applications https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.480.7301&rep=rep1&type=pdf
Planirani oblici aktivnosti / didaktičke metode	Učitelj će predstaviti ključne pojmove o kojima će se raspravljati kasnije u razredu.
Procjena metode učenja	Upitnici s više odgovora i sudjelovanje u nastavi.

Predtestiranje

1. Što je od navedenog jedna od četiri faze digitalizacije vezane uz razvoj digitalnih tehnologija?

a. Brzi pristup informacijama b. Hardver c. Društveni mediji d. Obrada informacija

2. Što je web aplikacija?

Programi instalirani na računalu

a. Riječ je o aplikacijama kojima se može pristupiti samo putem HTTP protokola putem mrežne veze i mogu se pokrenuti uz pomoć internetskog preglednika.

b. c. Oni su programi koji rade na CD-ovima i DVD-ovima.

c. To je programski jezik.

3. Web-bazirane aplikacije izrađuju se samo uz pomoć programskih jezika. Postoji mnogo različitih programskih jezika koje možete koristiti za razvoj web aplikacije. Što od navedenog nije takav programski jezik?

a. PHP b. Riječ c. ASP.NET d. Html

4. Koji je primjer web aplikacije?

a. Windows b. Tipkovnica c. Facebook d. Riječ

5. Koja je jedna od prednosti web aplikacije?

- a. a. Udaljenost do ciljane publike
- b. b. To je skupo
- c. Uzrokuje sigurnosne propuste.
- d. Trenutačni pristup s neovisnih lokacija

3. DIGITALNI PROIZVODI I TEHNOLOGIJE UTEMELJENE NA WEB-U

3.1. DIGITALNI PROIZVODI

Čovjek i tehnologija povezani su jedno s drugim. Posebnosti različitih društava isprepletene su s tehnologijom. Postoji cjelovitost; Kako tehnologija bez ljudi ne može sama u potpunosti postojati, nema čovjeka bez tehnologije. Stoga je tehnologija odraz društva u kojem postoji na gospodarskom, društvenom i političkom polju. Prodom tehnologije u mnoga područja razni radovi ponekad postaju složeniji, a ponekad se pojavljuju u pojednostavljenom obliku. Jedini element svih tih promjena je čovjek. Želje, očekivanja i potrebe ljudi utjecale su na promjenu tehnologije tijekom vremena. Taj je učinak višedimenzionalan u strukturi koja uključuje različita područja. Potraga za čovjekom koji se nalazi u višedimenzionalnom svemiru očituje se u tehnologiji.



Život, koji se počeo mijenjati pod vodstvom informacijskih alata od 1980-ih, od 90-ih je transformiran internetskom tehnologijom i otvorio vrata informacijske revolucije, čiji utjecaj itekako osjećamo i danas. Prema nekima, ova informacijska revolucija je važna revolucija (industrijska revolucija), kao što je to slučaj na određenim prijelomnim točkama u povijesti. U pozadini te važnosti leže ozbiljne promjene i učinci koje je stvorio na pojedinca, društvo, kulturu i druga područja.

Pojmovi digitalizacija i digitalna transformacija pojmovi su koji se posljednjih godina često susreću u različitim područjima. Potječe od latinske riječi "digitus" što znači prst.

U novom digitalnom svijetu oblikovanom digitalnom tehnologijom, internet nudi neprekinutu informacijsku i komunikacijsku mrežu. Razvoj informacijske i komunikacijske tehnologije donio je digitalizaciju.

1. Industrijska revolucija: Mehanička proizvodnja s parom i vodenom snagom 1784
2. Industrijska revolucija: masovna proizvodnja električne energije
3. Industrijska revolucija: Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija i elektronike u mehanizaciji.

Možemo navesti tehnološke trendove koji mijenjaju i olakšavaju svijet kao što su društveni mediji, mobilne aplikacije, veliki podaci, tehnologija u oblaku, roboti, 3D printeri, vozila bez vozača. Zahvaljujući digitalnim trendovima informacije o ponašanju kućanstava mogu se pohraniti i puno brže zadovoljiti potrebe potrošača.

Digitalnom tehnologijom tvrtke mnogo brže i lakše ispunjavaju zahtjeve i zahtjeve svojih dobavljača i potrošača.

Društveni mediji su društvenom revolucijom koju su stvorili stvorili socijalnu ekonomiju.

Tehnologije koje mijenjaju i olakšavaju svijet objašnjavaju se kao tehnološke revolucije koje će igrati ulogu u opstanku poduzeća u novoj ekonomiji.

To su Facebook, Twitter, Whatsapp, LinkedIn, Amazon, Kindle, Wattpad, mobilne aplikacije, big data, cloud tehnologija, Uber, Airbnb, roboti koji lako mogu zamijeniti ljude, 3D printeri, vozila bez vozača.



Značajke digitalnog korisnika:

- Žele brz pristup informacijama
- Preferiraju slike ili slike umjesto teksta.
- Umjesto da čitaju članak od početka do kraja, oni nasumično čitaju u obliku kapsula
- Više vole igre nego ozbiljan posao.
- Kognitivne strukture su paralelne, a ne sekvencijalne
- Mogu raditi mnogo stvari u isto vrijeme i za njima postoji takva potražnja.
- Mogu koristiti tehnologije online učenja
- Otvoreni su za učenje • Razumijeju interaktivno i suradničko učenje
- U socijalnoj su interakciji
- Imaju unutarnju kontrolu
- Imaju snažno samopojmanje, poznaju i prepoznaju sebe
- Mogu samostalno upravljati vlastitim procesima učenja
- Imaju jake verbalne vještine, imaju vještine socijalnog učenja
- Mogu vršiti pojedinačne i grupne evaluacije.

- Mogu komunicirati pisanjem
- Mogu kritički razmišljati i donositi odluke

Postoje četiri faze digitalizacije, ovisno o razvoju digitalnih tehnologija.

1-faza osobnog računala,

2-Internet faza,

3-Faza društvenih medija

4-Faza Interneta stvari.

Sve faze se nadograđuju jedna na drugu i svaka faza nastavlja koristiti tehnologije prethodne faze.

Prva faza digitalizacije obuhvaća razdoblje do početka korištenja interneta u poslovanju.

Pojavom interneta, od sredine 90-ih godina prošlog stoljeća započela je druga faza digitalizacije poduzeća. Internet je utjecao na pristup ljudi informacijama i njihovu razmjenu. Ljudi koji su mogli dijeliti podatke o sebi na internetskim stranicama također su mogli pristupiti različitim informacijama o drugima. S internetom su se pojavili koncepti e-pošte i intraneta.

Treća faza digitalizacije poslovanja započela je rutinskom upotrebom Web 2.0 tehnologije i mobilnih uređaja u svakodnevnom životu. Web 2.0 tehnologija omogućila je razvoj interaktivnog internetskog okruženja u kojem korisnik također može aktivno proizvoditi sadržaj. U ovoj fazi, koju nazivamo fazom društvenih medija, aplikacije društvenih medija temeljene na Webu 2.0 koje su ljudi počeli koristiti u svojim privatnim životima ušle su u poduzeća.

Faza digitalizacije interneta stvari u kojoj se ljudi trenutno nalaze je četvrta faza.

3.2. ŠTO MOŽEMO UČINITI S WEB APLIKACIJOM?

Web aplikacije su posebna vrsta softvera koji korisnicima omogućuje interakciju s udaljenim poslužiteljem putem sučelja web preglednika. Posljednjih su godina doživjeli veliki porast popularnosti, zamijenivši stolne aplikacije i postajući ključni instrument za mala i velika poduzeća diljem svijeta.

3.2.1. Aplikacije temeljene na webu

Web-bazirane aplikacije su aplikacije kojima se može pristupiti samo putem mrežne veze pomoću HTTP protokola i mogu se pokrenuti uz pomoć internetskog preglednika umjesto memorije uređaja. Web aplikacije ne zauzimaju aktivno mjesto u memoriji vašeg računala i

3.2.3. Primjeri web aplikacija

Sav softver koji koristite preko internetskog preglednika i koji omogućuje komunikaciju uz pomoć HTTP protokola primjeri su web aplikacija. Razvojem internetskog svijeta i njegovim uključivanjem u sustav Web 2.0, napušten je statični izgled stranica na internetu i počele su se koristiti web aplikacije. U tom kontekstu, možemo reći da mnoge usluge koje danas koristimo na internetu mogu biti primjer web aplikacije ili aplikacije temeljene na oblaku. Najvažniji poznati primjeri web aplikacija;

- Facebook
- Google
- eBay
- Amazon
- YouTube
- WordPress
- Drupal
- Skypemreža
- Što imamreža



Web aplikacije se mogu koristiti bez instaliranja i instaliranja bilo kakvog programa. Zahvaljujući web aplikaciji, možete doći do ljudi putem interneta gdje god se nalazili u svijetu.

3.3. PRIMJERI WEB APLIKACIJA I DIGITALNIH PROIZVODA

Ova tema je informacija o najčešće korištenim web aplikacijama. koje bismo digitalne proizvode trebali koristiti u obrazovnom okruženju?

3.3.1. Padlet:

Razmotrimo ploču. Zamislite da možete dodavati tekstove, slike, videozapise u međuspremnik po želji. I da ih uređujete kad god želite, plus sve to interaktivno s ljudima. Padlet je aplikacija koja sve to omogućuje.



<https://tr.padlet.com/>

3.3.2. Canva: Prezentacija, banner, aplikacija za dizajn

. Canva je besplatna aplikacija za web dizajn. Canva; Pomaže vam da profesionalno pripremite mnoge stvari kao što su infografike, posteri, objave na društvenim mrežama, prezentacije, pozivnice, kartice i reklamne objave. Vrlo je prikladna aplikacija za pripremu sadržaja tečaja, prezentacija i dizajna.

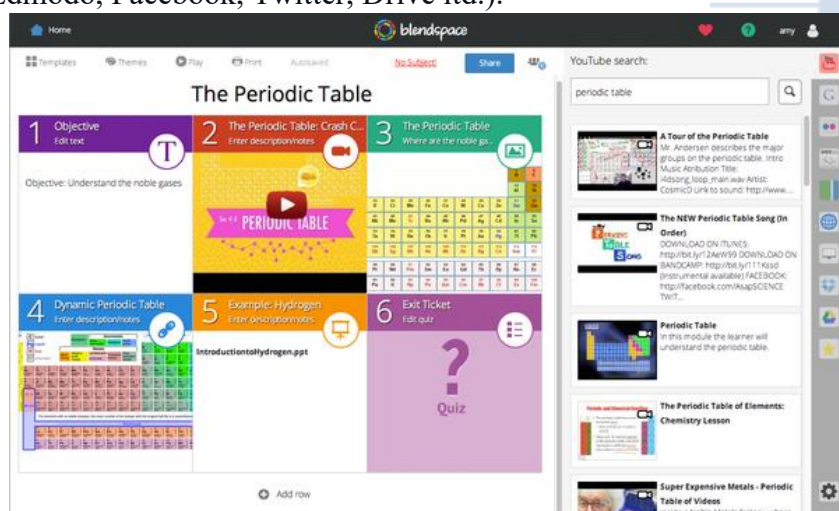


<https://www.canva.com/templates/>

3.3.3. Blendspace: besplatna aplikacija za sadržaj

Blendspace, učinkovit program za kreiranje sadržaja, je aplikacija u kojoj je vrlo lako postati član vlastite stranice i kreirati sadržaj tečaja (tekst, slika, poveznica, video, itd.) metodom

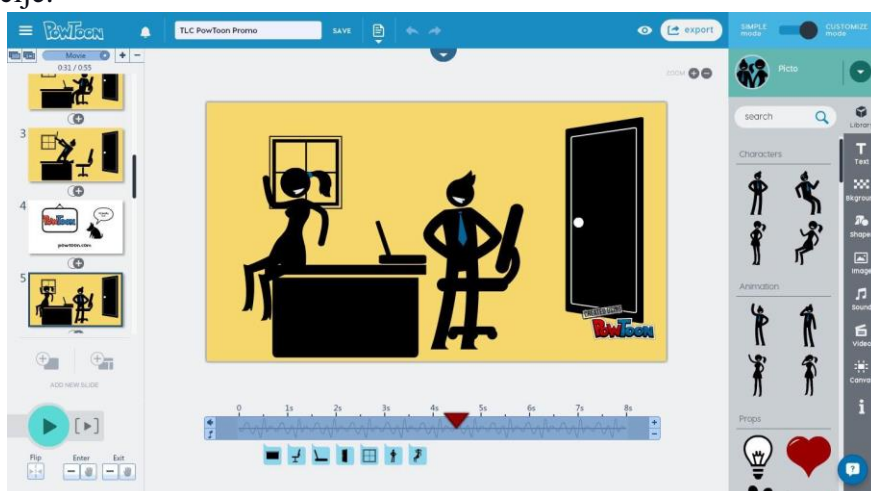
povlačenja i ispuštanja. Također je moguće dijeliti sadržaj tečaja koji ste stvorili u mnogim područjima (Edmodo, Facebook, Twitter, Drive itd.).



<https://www.blendspace.com/lessons>

3.3.4. Powtoon: aplikacija za izradu animacija

To je alat koji vam omogućuje stvaranje animacije pomoću govornih oblačića, oblika, slika, likova i bilo kojeg drugog materijala koji vam padne na pamet. Powtoon ima i plaćene i besplatne opcije.



<https://www.powtoon.com/>

3.3.5. StoryJumper: aplikacija za stvaranje digitalne priče

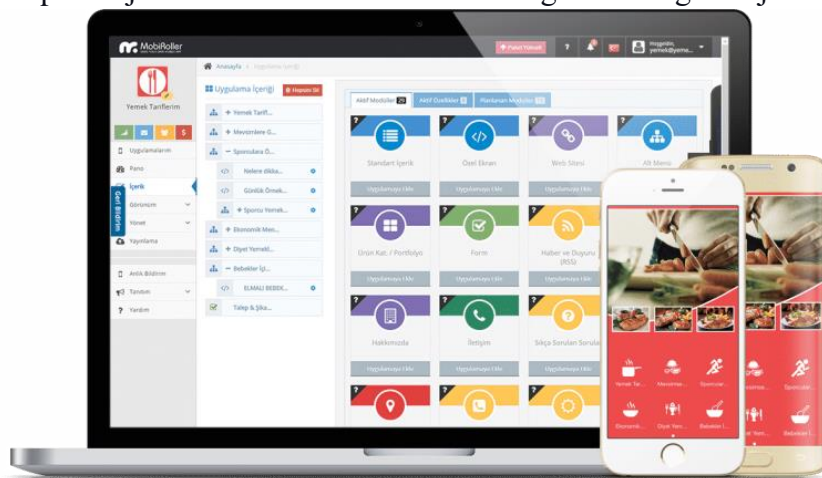
To je platforma koja vam omogućuje stvaranje digitalnih priča putem web stranice. Story Jumper svojim korisnicima nudi širok raspon bajkovitih okruženja, likova, predmeta i slika koje možete koristiti u svojim pričama.



<https://www.storyjumper.com/>

3.3.6. Mobiroller: Mobilni aplikacijski program

To je idealna platforma za mobilne aplikacije za one koji žele kreirati Android i iPhone aplikacije za sebe ili svoje kupce. MobiRoller, koji je u potpunosti proizveden u Turskoj i ima tursku tehničku podršku, danas služi korisnicima iz cijelog svijeta. S MobiRollerom možete izraditi mobilnu aplikaciju u nekoliko minuta bez ikakvog tehničkog znanja ili kodiranja.



<https://www.mobiroller.com/tr/>

3.3.7. Wondershare Filmora: aplikacija za uređivanje videa

To je moćan uređivač videozapisa koji vam omogućuje uređivanje kućnih videozapisa poput obrezivanja, okretanja, izrezivanja, spajanja itd. i personalizaciju vaših videozapisa s obogaćenim tekstom, filtrimi i efektima prijelaza za dijeljenje bilo gdje.

https://www.wondershare.net/ad/video-editor-win/filmora-dco.html?gclid=CjwKCAjw8e7mBRBsEiwAPVxxiLLd8WurmQfbjum_qpUoEbwVOyh7sS6-6HVohXsyhWPq40hnQz7gkRoCosIQAvD_BwE

3.3.8. CrossWordLabs: besplatna aplikacija za izradu slagalica

To je online alat za izradu slagalica. To je najlakši način za izradu, ispis, dijeljenje i rješavanje križaljki na mreži. To je besplatna, brza i jednostavna aplikacija.



The screenshot shows the Crossword Labs website interface. At the top, there are navigation links: "Make a Crossword", "Find a Crossword", "About", and "Login/Sign Up". The main title is "Crucigrama de animales". To the right of the title are buttons for "PDF", "Word", and "Share", along with links for "Instructions", "Edit", and "Answer Key". The crossword puzzle grid is displayed in the center, with numbers indicating the starting points for clues. Below the grid, there are two columns of clues: "Across" and "Down".

Across

- 4. Dicen que es el mejor amigo del hombre
- 6. Una popular ave de corral
- 7. Puedes escucharles aullar en las noches

Down

- 1. Un gigante que cuenta con dos colmillos
- 2. Un pájaro que puede hablar
- 3. Está provisto de fuertes tentáculos
- 5. Les encanta jugar con ovillos de hilo

<https://crosswordlabs.com/>

3.3.9. GoAnimate: Alat za izradu animacija

To je program za izradu animacija koji radi u pregledniku s kojim možete stvarati animirane videozapise, infografike, prezentacije ili digitalne priče.



https://learning.goanimate.com/is-now-vyond/?gclid=CjwKCAjw8e7mBRBsEiwAPVxxiBQomiZuy6wHMpbIUE96urnKoAeiPDhldN-voyVnnyPlpdBjGqpCzhoCQM4QAvD_BwE

3.4. PREDNOSTI KORIŠTENJA WEB APLIKACIJA

Web aplikacije se mogu koristiti bez instaliranja i instaliranja bilo kakvog programa. Zahvaljujući web aplikaciji, možete doći do ljudi putem interneta gdje god se nalazili u svijetu.

Ako gledamo prednosti u suštini;

- Trenutačni pristup s neovisnih lokacija
- Mogućnost korištenja u terenskim aplikacijama integriranim s mobilnim alatima
- Niži troškovi
- Biti bliže ciljanoj publici
- Jednostavnost ažuriranja
- Više sigurnosti

Uz gore navedene prednosti, web aplikacije, koje imaju mnoge prednosti u jednostavnosti korištenja i upravljanja, indeksirane su u infrastrukturi u smislu brzine i performansi, kao i arhitekture sustava.

Radite s bilo kojeg mjesta u bilo koje vrijeme. Softveru temeljenom na webu može se pristupiti s bilo kojeg uređaja koji je spojen na internet. Podaci su dostupni s bilo kojeg mjesta nakon što se korisnik prijavi. Ovo je pravi bonus za produktivnost. Nema fizičkog softvera za preuzimanje, instaliranje, ažuriranje ili upravljanje. Softver je uvijek ažuran, a vrijeme prekida rada svedeno je na najmanju moguću mjeru pomoću redundantnih sustava izvan lokacije.

Softver temeljen na webu kompatibilan je sa svim uređajima ili platformama. Softver se isporučuje putem preglednika po izboru korisnika. Korištenje web aplikacija u obrazovanju postaje sve popularnije, od mrežnih alata koji nadopunjuju tradicionalne obrazovne postavke do online kampusa. Produktivnost ostaje visoka jer zaposlenici sada mogu obaviti posao koji im je potreban.



3.4.1. Zašto koristimo digitalne proizvode i web aplikacije?

Da bismo objasnili zašto se koristi web-bazirana aplikacija, kao najjednostavniji primjer, osoba koja kod kuće priprema posebne ručno rađene proizvode može ih lako plasirati na vlastitu web-stranicu, bez potrebe za bilo čim drugim.

Ovaj sustav, koji je moguć s web aplikacijom, pretvara se u priliku da se jednostavno dopre do velikih masa s web stranicom koju treba otvoriti.

Integracija s mobilnim aplikacijama

Pristup web aplikacijama postao je sve češći s mobilnim aplikacijama koje su danas sve raširenije i preglednicima koji se mogu instalirati na telefone. S web aplikacijama kojima se može pristupiti u bilo koje vrijeme i s bilo kojeg mjesta, možete upravljati svojim web mjestom i poduzimati potrebne radnje uz vrlo malu naknadu. Nije bitno gdje si. Na poslu, u autu, kod kuće, bilo gdje. Potrebna vam je samo internetska veza.

Zahvaljujući aplikacijama temeljenim na webu, dobavljači, kupci, korisnici i zaposlenici mogu se jednostavno okupiti u jednom sustavu, a transakcije se mogu izvršiti u skladu sa zajedničkom svrhom.

3.5. VJEŽBE (KAKO PRIMIJENITI SADRŽAJ / PRAKTIČNE VJEŽBE)

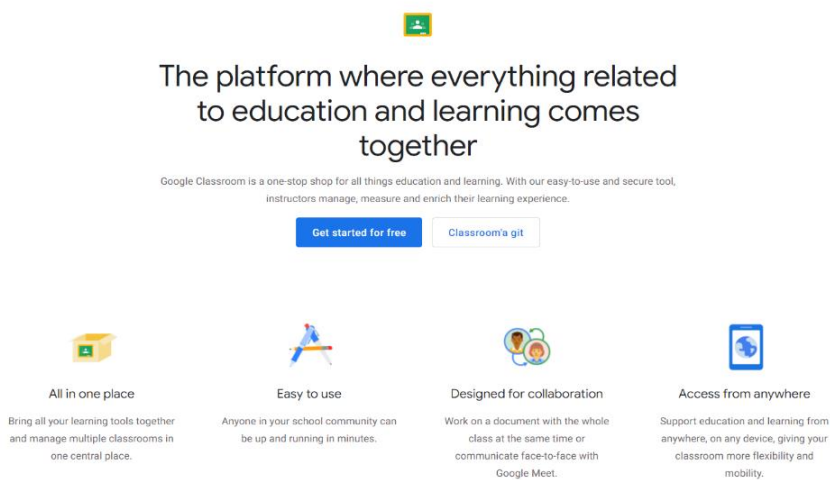
Radit ćemo vježbe Google učionice, web aplikacije koju ćemo vrlo često koristiti na našim treninzima.

Korak 1: Otvorite internet preglednik i pišite na adresu: <https://classroom.google.com>.

Što je Učionica?

Google Classroom je aplikacija za virtualnu učionicu. To je aplikacija koja učiteljima omogućuje jednostavno dodjeljivanje i organiziranje domaćih zadaća, učinkovito pružanje povratnih informacija i laku komunikaciju sa svojim učenicima. Preko razreda koji kreirate s Google učionicom, mape s domaćim zadaćama i sadržajem te dokumenti učenika i nastavnika pohranjuju se na račune korisnika na Google disku.

Faza 2: Google učionica sve je na jednom mjestu za obrazovanje i učenje. S našim alatom koji je jednostavan za korištenje i siguran, instruktori upravljaju, mjere i obogaćuju svoje iskustvo učenja.



Idemo u Učionicu na dolaznoj stranici i unesite podatke o našem gmail računu. Kada se prijavite, dočekat će vas početna stranica aplikacije.

Počinjemo stvaranjem razreda ili pridruživanjem razredu pomoću ikone + u gornjem desnom kutu početne stranice.

Kada kliknemo na ikonu +, otvara nam se izbornik koji se sastoji od polja Pridružite se razredu i Kreirajte razred.

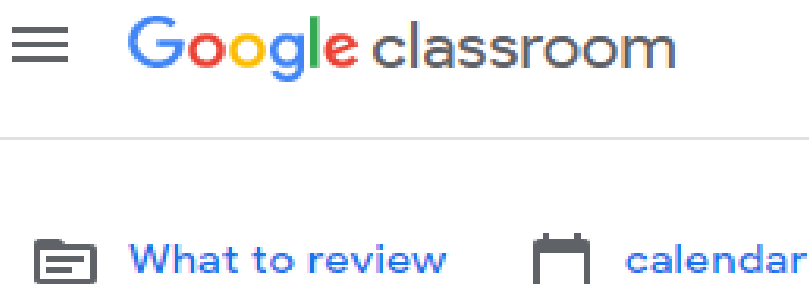
Ako se želimo pridružiti razredu kao učenik, možete se pridružiti razredu u koji želite ući unosom šifre razreda u polje uz pomoć polja Pridružite se razredu u ovom koraku.

Ako želite kreirati novu klasu, trebate nastaviti iz polja Kreiraj klasu. Morate unijeti naziv razreda koji želite kreirati, po želji odjeljak i podatke o predmetu.

Sada je vaš razred stvoren. Početna stranica vašeg razreda će vas dočekati.

Na glavnoj stranici razreda nalazi se razred u kojem se nalazite u gornjem lijevom kutu, opće područje toka gdje dijelite svoje udjele, Učenici za kontrolu vaših učenika koji su se pridružili vašem razredu i izbornici O meni koji sadrže informacije o razredu. Uz pomoć ikone + u donjem desnom dijelu stream izbornika moguće je dijeliti sa studentima.

Korak 3: Unesite "Adult Community Media Lab" na sljedećoj stranici



Faza 4: Naša stranica za obuku je otvorena, sada se možete pridružiti našim obukama s ove stranice.

Što se može učiniti s Učionicom?

Uz Google Classroom, koji učiteljima omogućuje stvaranje učionica u virtualnom okruženju, nastavnici mogu kreirati različite tečajeve i razrede prema predmetima tih tečajeva. Omogućujući studentima da se registriraju za nastavu, nudi područje za komentare kako bi podijelili najave, domaće zadaće, ocijenili ih stvaranjem pitanja i odgovorili na pitanja u ovim postovima. Može se koristiti s više od jednog učitelja pružajući proces dodjele više od jednog učitelja razredu.

Zaključak;

Pomoću "Adult Community Media Lab" možete pratiti nastavne radove i slati zadatke. Možete brzo pregledati nadolazeće zadatke, najave i zakašnjele ili neisporučene radove za sve svoje

razrede. Studije možete organizirati i po temama. Možete prenositi i dijeliti materijale iz aplikacija u Učionicu sa svog mobilnog uređaja.

Ako vaš učitelj dopušta, možete komunicirati sa svojim razredom u feedu razreda koristeći sljedeće metode:

- Emitiranje - Informacije ili pitanje koje ste dodali u tok razreda.

Primjer: Kada idemo u muzej?

- Komentar - odgovor na objavu ili drugi komentar.

Primjer: Ići ćemo sljedeći petak.

- Odgovor - Odgovor na komentar koji spominje osobu koja je komentirala.

Primjer: +ime komentatora Hvala!

Ako ne želite objavljivati u feedu razreda, također možete poslati privatni komentar svom nastavniku na zadatak ili pitanje.

Ako je vaš administrator omogućio Gmail i usluge imenika za učenike u vašoj školi, možete e-poštom svojim učiteljima i kolegama putem školskog računa.

Flow Classwork Persons Notes

Adult Community Media Lab

Erasmus+ 2020-1-TR01- KA204- 093885

Class code: 7f6ozqt

choose theme
Upload photo

Assignments
approaching due date

No upcoming assignments/questions no

[view all](#)

Announce your class ↻

INBIE published a new material: SOCIAL MEDIA USAGE AND MANAGEMENT social media liter... ⋮

21 Jun

INBIE has published a new material: SOCIAL MEDIA USAGE AND MANAGEMENT ⋮

21 Jun

Omar ⋮

9 Jun

Omer Faruk Yildiz - PL

1 class comment

INBIE 9 Jun

Welcome to our ACML group - INBIE

Što nam daje Classroom?

Sve na jednom mjestu Okupite sve svoje alate za učenje i upravljajte više učionica na jednom središnjem mjestu Jednostavan za upotrebu Svatko u vašoj školskoj zajednici može biti spreman za rad u nekoliko minuta. Dizajniran za suradnju. Radite na dokumentu s cijelim razredom u isto vrijeme ili komunicirajte licem u lice -lice s Google Meetom. Pristup s bilo kojeg mjesta

Podržite obrazovanje i učenje s bilo kojeg mjesta, na bilo kojem uređaju, dajući svojoj učionici veću fleksibilnost i mobilnost.

3.6. EVALUACIJA (SVE KORISNO ZA PROCJENU KORISNOSTI I UČINKOVITOSTI NASTAVNE JEDINICE)

Izorno testiranje

1. Što od navedenog nije jedna od četiri faze digitalizacije vezane uz razvoj digitalnih tehnologija?
 - a. Brzi pristup informacijama b. internet c. Društveni mediji d. Internet stvari
2. Web-bazirane aplikacije izrađuju se samo uz pomoć programskih jezika. Postoji mnogo različitih programskih jezika koje možete koristiti za razvoj web aplikacije. Što je od navedenog takav programski jezik?
 - a. PHP b. Excel c. HTTP d. Web 2.0
3. Što su društveni mediji stvorili društvenom revolucijom koju su stvorili?
 - a. Socijalna ekonomija b. Digitalizacija c. socijalizacija d. inovacija
4. Što nije primjer web aplikacije?
 - a. Google b. Pinterest c. Facebook d. Riječ
5. "Web-bazirane aplikacije su aplikacije kojima se može pristupiti samo preko mrežne veze koristećiprotokol i koje se mogu pokrenuti uz pomoć internetskog preglednika umjesto memorije uređaja. Odaberite pravu frazu za gornja definicija?
 - a. FTP b. HTTP c. Web 2.0 d. DNS
6. Što nije jedna od prednosti web aplikacije?
 - a. Biti bliže ciljanoj publici
 - b. Niži troškovi
 - c. Sigurnosne ranjivosti
 - d. Mogućnost korištenja u terenskim aplikacijama integriranim s mobilnim alatima
7. Koja je platforma koja vam omogućuje stvaranje digitalnih priča putem web stranice?
 - a. GoAnimate b. Cross Word Labs c. Skakač priča d. Blendspace

3.6.1. Pitanja uz tekst – Nastavni materijali

1. Koje digitalne proizvode koristite na svom računalu?
2. Koje su prednosti web aplikacija?
3. Zašto koristimo digitalne proizvode i web aplikacije?
4. Kako se mogu razviti web aplikacije?
5. Koje web aplikacije koristite u svojim treninzima?

REFERENCE

McNeely, B. (2005). Korištenje tehnologije kao alata za učenje, a ne samo nečeg novog, obrazovanje mrežne generacije. OBRAZOVANJE. Preuzeto 25. siječnja 2013. s <http://www.educause.edu/research-and-publications/books/educating-net-generation/using-technology-learning-tool-not-just-cool-new-thing>.

<https://bmcmmededuc.biomedcentral.com/articles/10.1186/1472-6920-6-41>

Biggs, J. i Tang, C. (2007.) Nastava za kvalitetno učenje na sveučilištu, Open University Press, Maidenhead.

Dorman, J. 2007. Uključivanje digitalnih urođenika: preuzeto 15. studenoga 2007. s <http://Web2videos.blogspot.com/> za ispitivanje pismenosti u 21. stoljeću.

MacKichan. 2005. godine. Znanstvena bilježnica Preuzeto 15. studenog 2007. s <http://www.mackichan.com/>.

<https://productfolio.com/what-is-a-digital-product/>

<https://lvivivity.com/web-based-applications>

<https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.480.7301&rep=rep1&type=pdf>



ACML



Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

MODUL 4: ASPEKTI DIGITALNIH DRUŠTVENIH USLUGA I OBRAZOVNI ASPEKTI

Nida AKCEVİZ OVA

Yenişehir İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü



ciljevi učenja

Učitelj pismenosti na društvenim mrežama ima posebno poglavlje u kojem analiziramo prednosti društvenog umrežavanja i aspekte koje treba uzeti u obzir pri promicanju nastave obrazovanja odraslih kod kuće. Završavamo s osnovnim pravilima za izvlačenje maksimuma iz društvenih mreža i nekim vježbama koje treba provoditi u parovima ili malim grupama.

Do kraja nastavne jedinice polaznici će biti sposobni:

- Uspostavite i upravljajte prisutnošću na društvenim mrežama
- Razumjeti ulogu i karakteristike učitelja pismenosti na društvenim mrežama
- kako i zašto kreirati sadržaj za društvene mreže
- Upravljajte kalendarom sadržaja za svoju prisutnost na društvenim mrežama
- Ocijenite izvedbu svog sadržaja na društvenim mrežama
- Upravljajte sadržajem društvenih medija pomoću podataka iz stvarnog svijeta



Osnovni pojmovi (ključne riječi)

- | | |
|-----------------------------|-----------------------------|
| ▪ Upravljanje sadržajem | ▪ Upravljačke vještine |
| ▪ Društveni mediji | ▪ Upravljanje medijima |
| ▪ Učitelj društvenih medija | ▪ Menadžer društvenih mreža |
| ▪ Medijska pismenost | ▪ Društvene mreže |
| ▪ Suradničko učenje | ▪ Medijska prisutnost |

Glavni cilj:

Opremiti učenika kritičnim vještinama stvaranja sadržaja i upravljanja kako bi postao učitelj društvenih medija i uputiti ih kako postati učitelj pismenosti društvenih medija.

Opći opis:

Ovaj modul namijenjen je odraslim osobama koje žele steći profesionalne vještine za „učitelja pismenosti na društvenim mrežama. Učitelj pismenosti na društvenim mrežama surađivat će sa školama, nevladinim organizacijama, udrugama potrošača i institucijama lokalne samouprave (ciljevi ACML-a)

Da bi netko postao učitelj pismenosti na društvenim mrežama, mora imati znanje i, ako je moguće, neko iskustvo kao upravitelj društvenih medija. To je razlog zašto u ovom kolegiju predstavljamo lik menadžera društvenih medija i tutora društvenih medija, s naglaskom na karakteristikama tutora društvenih medija i menadžera društvenih medija.

S obzirom na to da se i sami često koristimo društvenim mrežama, može se činiti da je dosta vremena provedenog na njima već neka vrsta prava za rad kao “učitelj opismenjavanja na društvenim mrežama”. Naravno, među korisnicima ima i onih koji razumiju svaki novi novitet, vole testirati, znaju uspostaviti kontakt s fanovima, njihove se objave mnogo češće dijele i lajkaju od drugih, što je svakako predispozicija da budu “društvene mreže”. učitelj opismenjavanja”.

Da bi netko postao učitelj pismenosti na društvenim mrežama, mora imati znanje i, ako je moguće, neko iskustvo kao upravitelj društvenih medija. To je razlog zašto ćemo u ovoj obuci naglasiti lik i kompetencije nekoga tko traži posao voditelja društvenih medija i/ili učitelja opismenjavanja na društvenim mrežama.

Vrijedno je shvatiti da samo stvaranje računa i pisanje postova nije dovoljno. Društveni mediji se dinamično mijenjaju, te se promjene moraju pratiti, primijetiti i razumjeti. Osim toga, običan korisnik ne uči često o marketingu i oglašavanju. Stoga je važna učinkovita navigacija kroz web stranice, no to je samo vrh ledenog brijega, često nedovoljno za preuzimanje posla. No, to ne mijenja činjenicu da mnogi ljudi posao učitelja opismenjavanja na društvenim mrežama zamišljaju kao posao iz snova.

Teško je zamisliti posao, osobu koja danas nije prisutna na društvenim mrežama. Ne kaže se bez razloga da ako netko nije na Facebooku – vjerojatno i ne postoji. Društveni mediji toliko su popularni da mnogi ljudi traže mišljenje ili ponudu određene tvrtke ili privatne osobe. Nije ni čudo da svaka tvrtka, bez obzira bila mala, srednja ili velika, treba imati osobu koja će se profesionalno baviti marketingom na društvenim mrežama.

Što radi učitelj društvenih medija? Kako to postati? Kako postati učitelj pismenosti na društvenim mrežama?

Na ova i druga pitanja bit će odgovoreno tijekom ovog materijala za obuku.

Tema 1: Menadžer društvenih medija

Ova tema predstavlja lik menadžera društvenih medija i predstavlja glavne vještine koje treba imati dobar menadžer društvenih medija. Polaznik može pronaći opis glavnih odgovornosti i nužnost kombiniranja ne samo menadžerskih zadataka već i upravljanja projektima, specijalizacije u video marketingu, pisanja tekstova i elemenata korisničke službe

Tema 2: Instruktor društvenih medija

Ova tema će učeniku predstaviti neke činjenice koje treba uzeti u obzir kada planira postati učitelj društvenih medija. Osim što se tutor društvenih mreža mora savršeno snalaziti u društvenim mrežama, poznavati njihove funkcije i ne imati problema s vijestima, mora imati i druge vještine i kvalitete korisne na ovoj poziciji

Tema 3: Učitelj pismenosti na društvenim mrežama

Ova je tema zanimljiva za učenike koji žele postati učitelji pismenosti na društvenim mrežama. Učenici se upoznaju s prednostima društvenog umrežavanja za učitelja pismenosti na društvenim mrežama. Koju društvenu mrežu odabrati kada promoviraju svoje tečajeve obrazovanja odraslih kod kuće; te kako odabrati društvenu mrežu koja će biti korisna za provedbu nastave.

Tema 4: Osnovna pravila za izvlačenje maksimuma iz društvene mreže

U ovoj temi učenik će moći naučiti pravila za izvlačenje maksimuma iz društvenih mreža. Polaznik će naučiti zašto su društvene mreže danas bitne za komunikaciju i marketing i pomoći im u tome razmislite o najboljim mrežama društvenih medija prije nego što ih počnu koristiti.

Vježbe: Studije slučaja

Ovaj dio modula predstavlja “metodologiju” koja se koristi pri pripremi grupe za zajednički rad i raspravu o različitim poslovima dostupnim na tržištu:

- Koordinator za digitalni marketing i komunikacije
- Voditelj marketinga za društvene mreže i utjecajne osobe
- Upravitelj društvenih medija
- Stručnjak za društvene mreže

Naslov modula	ASPEKTI DIGITALNIH DRUŠTVENIH USLUGA I OBRAZOVNI ASPEKTI
Obrazovni profil	Nije identificirano
Jezik nastave	ENGLESKI
Ciljna skupina	1.odrasle osobe koje žele unaprijediti svoje znanje o digitalnim medijima. 2. starije odrasle osobe i niskokvalificirane odrasle osobe za korištenje digitalne tehnologije. 3.ostale ciljne skupine uključene u ovaj projekt su starije

		osobe, niskokvalificirane odrasle osobe, udruge potrošača, socijalne službe, nevladine organizacije koje se bave razvojem zajednice.
Razdoblje		Jedan tjedan-
Sati		1 do 2 sata
Odgovoran		Nijedan
Učinci usmjerenog učenja simboli		Ishodi učenja
ZNANJE		
Razviti	K1	Ovladati osnovnim konceptima digitalnih društvenih usluga i obrazovanja.
Integrirati	K2	Koristite digitalne društvene usluge i obrazovne metodologije
Sigurnost	K3	Shvatite važnost digitalnih društvenih usluga i obrazovanja.
Zaštita	K4	Stečeno znanje primijeniti u novim situacijama.
Rješavanje problema	K5	Iskoristite stečeno znanje za procjenu aplikacija.
VJEŠTINE		
Interakcija	S1	Učenici će unaprijediti svoje digitalne vještine.
Udio	S2	Učenici će poboljšati svoje sposobnosti vezane uz zadatak ili problem na različite načine put.
Uključite se	S3	Učenici će biti osposobljeni da koriste ono što nauče.
Surađuj	S4	Učenik će koristiti digitalne usluge.
Upravlјati	S5	Učenici će pomoći drugim odraslim osobama s niskim vještinama.
KOMPETENCIJE		
Uključivo	C1	Izvedite digitalne vještine u društvenim službama i obrazovanju.
Informiran	C2	Administracija politika digitalnih društvenih usluga.
Predanost	C3	Objasnite pokretače i ciljeve digitalizacije.
Uravnotežen	C4	Opišite digitalne tehnologije koje se trenutno koriste na društvenim mrežama usluge.
uzbuna	C5	Nabavite kvalitetnu digitalnu društvenu uslugu.

Sadržaj modula	<p>1. Opisivanje digitalnih društvenih usluga i političkih inicijativa na eu i nacionalnoj razini</p> <p>2.eu i digitalne socijalne usluge</p> <p>3.definiranje digitalnih tehnologija koje se trenutno koriste u socijalnim uslugama</p> <p>4.uloga digitalnih tehnologija u dizajnu i isporuci usluga i njihovi učinci</p> <p>5.digitalna transformacija u obrazovanju u procesu društva 5.0 i obrazovni aspekti društvenih usluga</p>
Preduvjeti i dodatni zahtjevi	Najvažniji preduvjet je želja za stjecanjem znanja i vještina vezanih za ono što uključuje rad sa starijima. Inače, nema preduvjeta za ovaj predmet. Međutim, bilo bi korisno imati prethodno znanje ili praksu u socijalnoj skrbi, skrbi, međugeneracijskom učenju
Obvezna literatura	Treneri za odrasle su profesionalci koji imaju osnovne formalne kvalifikacije kao i certificiranu obrazovnu sposobnost u općem obrazovanju odraslih i strukovnom osposobljavanju u kontekstu cjeloživotnog učenja.
Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> • Bradley, Loretta & Hendricks, C.. (2009). E-pošta i etička pitanja. Obiteljski dnevnik. 17. 267-271. 10.1177/1066480709338293. • Brown, T. (2010). Konstruktivna valjanost: jedinstveni koncept za procjenu, evaluaciju i mjerenje radne terapije Hong Kong Journal of Occupational Therapy, 20(1) • Dahl TS, Boulos MNK (2013). Roboti u zdravstvu i socijalnoj skrbi: komplementarna tehnologija kućnoj njezi i telezdravstvu? Robotika 3 1–21. 10.3390/robotika3010001 • Dahl, Torbjørn S. i Maged N. Kamel Boulos. “Roboti u zdravstvu i socijalnoj skrbi: komplementarna tehnologija kućnoj njezi i telezdravstvenoj skrbi?” Robotika 3 (2014): 1-21. • Dantas, Thales i Souza, Eduarda i Destro, Iuri i Hammes, Gabriela i Rodriguez, Carlos i Soares, Sebastião. (2021). Kako kombinacija kružnog gospodarstva i industrije 4.0 može doprinijeti postizanju ciljeva održivog razvoja. Održiva proizvodnja i potrošnja. 26. 213-227. 10.1016/j.sp.2020.10.005. • Darkenwald, GG i Merriam, SB (1982). Obrazovanje odraslih. Temelji prakse. New York: Harper and Row • Eiffe, Franz. (2018). Eurofoundov referentni okvir: Održivi rad tijekom cijelog života u EU. Europski časopis za inovacije na radnom mjestu. 6. 67-83 (prikaz, stručni). 10.46364/ejwi.v6i1.805.

	<ul style="list-style-type: none"> • Eurofound (2017a), Automatizacija rada – Pregled literature, Dublin
Planirani oblici aktivnosti didaktičke metode	<p>Za izvođenje tečaja licem u lice preporučujemo sljedeću nastavu objekti i pomagala:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neelektronički – ploče/preklopna ploča, ploče za pisanje, kreda/flomasteri, kopije evaluacijske listove • Elektronički/digitalni – Računalo, video projektor, klikeri, zvučnici; internet, PowerPoint dijaprojeksije stvorene na temelju modula), video zapisi
Metode ocjenjivanja ishoda učenja	Pre-test i post-test.

PRETEST

1) Što bi od sljedećeg moglo biti sadržaj definicije digitalnog socijalnog rada?

- sastoji se od klasičnih metoda
- biti neovisan o društvu
- biti statičan i nepromjenjiv
- sposobnost prilagodbe društvenim promjenama

2) Što od navedenog nije jedno od osnovnih načela digitalnih društvenih usluga?

- Prilagođenost korisniku i uključivost
- 24/7
- Jedna ulazna točka
- Red čekanja

3) Što je od sljedećeg pokretačka snaga transformacije digitalnog socijalnog rada?

- Povećanje troškova
- Predrasude o digitalnom
- Povećanje kvalitete života
- Ograničavanje komunikacije

4) Koje od sljedećih dijital socijalnih usluga koristite?

Napredna Robotika		Umjetna inteligencija	
Google		IOT	
Teleskrb		Blockchain	
Virtualna stvarnost		Amazon	
Skype web		Platforme	

4. ASPEKTI DIGITALNIH DRUŠTVENIH USLUGA I OBRAZOVNI ASPEKTI

Ovaj tečaj omogućit će vam vještinu u praksi digitalnog socijalnog rada koja postaje sve raširenija u javnoj sferi s tehnologijom, moći ćete se prilagoditi promjenama, proizvesti učinkovita i pravovremena rješenja za promjenjive i diverzificirajuće potrebe te imati inovativno razumijevanje. Kako bi imao koristi od digitalnih društvenih usluga, osoba mora znati koje su to usluge i kako ih najučinkovitije koristiti s njihovim prednostima i nedostacima. Iz ovih razloga, ovaj tečaj će biti;

Pregled političkih inicijativa na razini EU-a i nacionalnim razinama koje promiču korištenje digitalnih tehnologija u uslugama socijalne skrbi i obrazovanju. Ovaj pregled uključuje strategije digitalne transformacije, promjene u zakonodavstvu i druge vrste reforme politika. Također, opisujući neke od pokretača, obrazloženja i ciljeva koji stoje u pozadini ovih političkih inicijativa, dionika i organizacija koje ih promiču te prepreka na koje se naišlo u njihovoj provedbi.

Ovaj tečaj organiziran je za povećanje znanja i vještina odraslih o digitalnim društvenim uslugama. Svaki polaznik koji uspješno završi tečaj Aspekti digitalnih društvenih usluga i Obrazovni aspekti moći će;

- Omogućiti stručnost u višedimenzionalnim aspektima digitalnih društvenih usluga.
- Siguran pristup digitalnim društvenim uslugama.
- Razumjeti glavne prepreke i ograničenja u pristupu digitalnim društvenim uslugama.
- Naučit će metode i tehnike koje se koriste u kombinaciji tehnologije i društvenih usluga.
- Opišite političke inicijative na EU i nacionalnim razinama koje promiču digitalnu transformaciju socijalnih usluga i obrazovanja.
- Definirajte digitalne tehnologije koje se trenutno koriste u socijalnim službama i obrazovanju.
- Razumjeti neke od dokaza o učincima digitalnih tehnologija na pružatelje i korisnike usluga.

Ovaj tečaj je osmišljen kako bi odraslim osobama koje žele steći kompetencije pružio osnovna znanja i kompetencije u području digitalnih

društvenih usluga služeći kao bibliografija za učenje i korištenje digitalizacije, što je i cilj projekta ACML.

Pojava novih problema s globalizacijom donosi potrebu za inovativnim praksama socijalnog rada kako bi se proizvela rješenja i interveniralo na te probleme. Može se reći da će planiranje i provedba socijalnog rada inovativnim pristupom i na način koji može zadovoljiti potrebe također imati značajan utjecaj na društvene promjene. Digitalne društvene usluge trebaju ići dalje od tradicionalnih metoda kako bi podijelile nove informacije koje žele prenijeti ljudima koji će imati koristi od teorijskih pristupa i praksi, stoga je planiran ovaj tečaj.

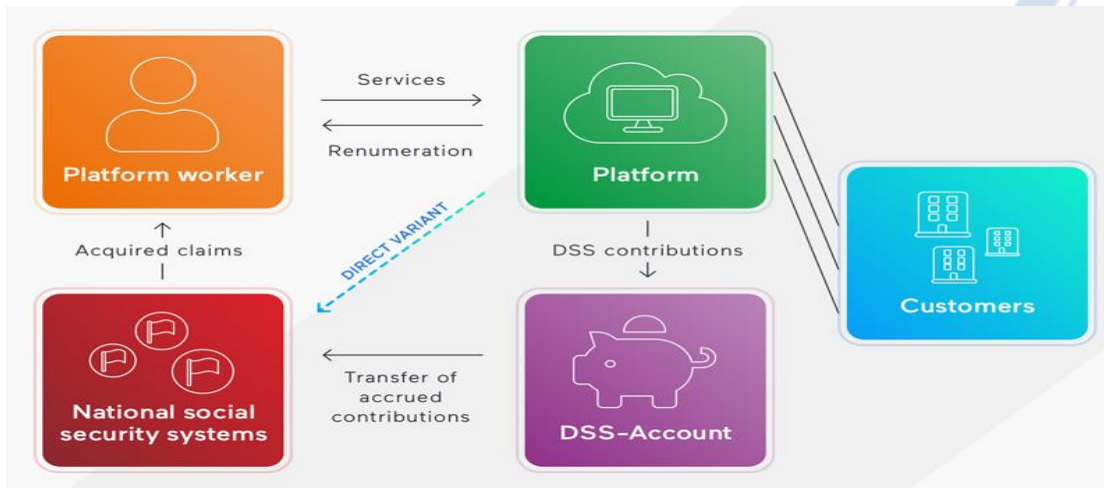
4.1. OPIS DIGITALNIH DRUŠTVENIH USLUGA I POLITIČKIH INICIJATIVA NA EU I NACIONALNIM RAZINAMA

U prvom poglavlju ovog modula bit će objašnjeni osnovni principi i standardi digitalnih socijalnih usluga i obrazovanja, dat će se informacije o digitalnim socijalnim uslugama i treninzima koji se održavaju u Europi i na nacionalnoj razini te će se napraviti uzorkovanje

4.1.1. Što su digitalne društvene usluge?

Kako bismo razumjeli što su digitalne socijalne usluge, potrebno je prvo definirati socijalni rad. Socijalni rad je profesija koja se fokusira na razvoj pojedinaca i skupina u nepovoljnom položaju u društvenom životu i radi na povećanju razine socijalne dobrobiti društva. Socijalna služba temelji se na rješavanju problema, osnaživanju i oslobađanju u ljudskim odnosima kako bi se povećala dobrobit pojedinaca, obitelji, grupa i društava fokusirajući se na interakciju unutar pojedinca i njegove okoline (IFSW, 2000.).

Danas dolazi do brzih promjena u ekonomskim, društvenim, demografskim, kulturnim, tehnološkim i mnogim drugim područjima. Prilagodba ovim promjenama, stvaranje učinkovitih i pravovremenih rješenja za promjenjive i raznolike potrebe moguće je uz organizacije socijalne službe s inovativnim razumijevanjem. Aplikacije informacijske tehnologije, koje se koriste u socijalnim uslugama od posljednjih dvadeset godina, obećavaju važne inovacije stručnjacima na mikro razini, institucijama i/ili organizacijama na makro razini. Dinamična priroda prakse socijalnog rada zahtijeva od profesije pronalaženje novih i kreativnih načina za kontinuirani razvoj i podršku skupinama u nepovoljnom položaju. Vjeruje se da će buduća izvedba biti neučinkovita i neučinkovita ako inovacija nije na dnevnom redu pruženih usluga (Brown, 2010). U tom smislu, koncept "Digitalnih društvenih usluga" je, gdje je važno odrediti ciljanu publiku i imati dobar projekt, pružiti digitalna rješenja za društvene probleme, tražiti rješavanje problema inovativnim metodama, kako riješiti potrebe pojedinaca i skupina u nepovoljnom položaju s digitalnim alatima, kako bi doprli do više ljudi i riješili njihove probleme uz niske troškove koji se čine ispunjenima.



4.1.2. Uobičajena definicija digitalizacije u socijalnom radu

Općenito, digitalizacija se može definirati kao masovno usvajanje digitalnih tehnologija za generiranje, obradu i dijeljenje informacija te za provedbu određenih zadataka putem digitalnih uređaja. To može uključivati zadatke koje je prethodno obavljala ljudska radna snaga. Digitalizacija u socijalnom radu znači uključivanje digitalnih tehnologija u svakodnevno pružanje socijalnog rada. Kao profesija, socijalni rad se suočava s društvenim promjenama i razvojem. Jasno je da digitalna transformacija utječe na rad društvenih organizacija. Međutim, uočeno je da društvene organizacije djelomično podcjenjuju brzu dinamiku ove digitalne transformacije, koja utječe na sve dimenzije i usluge društvenih organizacija. Socijalni rad zahtijeva strateški proces za suočavanje sa složenošću i izazovima digitalizacije. (Kreidenweis, Helmut (2019): Digitalna transformacija - osnove, strategije i okviri. U: Arhiv znanosti i prakse socijalnog rada. Socijalni rad u digitalnoj transformaciji. 02/2019, str.6ff.

Transformativni učinak digitalizacije, razvoj pružanja socijalnih usluga ubrzava se.

Neki od učinaka digitalizacije su;

- Automatizacija zadataka i zanimanja: zamjena unosa (ljudske) radne snage digitalnim i strojnim unosom, uključujući naprednu robotiku, umjetnu inteligenciju i strojno učenje.
- Digitalizacija procesa: digitalna obrada, pohranjivanje i prijenos senzora i informacija kao i osobnih podataka, uključujući internet stvari, 3D ispis, virtualnu stvarnost, proširenu stvarnost i teleskrb.
- Pojava platformi i korištenje blockchaina: isporuka usluga na online platformama.
- Digitalni dokumentacijski sustavi: npr. elektroničke datoteke pacijenata kojima njegovatelj može pristupiti putem pametnog telefona i tableta.
- Uvođenje umjetne inteligencije i robotike: npr. Pomoćnici za podršku pacijentima, roboti za dom i njegu.

- Sustavi pomoći i nadzora: npr. gumbi za hitne slučajeve, senzori pada itd.
- Upotreba velikih količina podataka za podršku personaliziranim uslugama.

4.1.3. Osnovna načela i standardi digitalnih društvenih usluga

• **"Digitalno" prema zadanim postavkama:** U svakoj interakciji između pružatelja socijalne usluge i korisnika pojedine usluge, korisnik je dužan koristiti digitalni kanal, osim ako ne postoje bolje alternative ili razlozi.

• **Prilagođenost korisniku i inkluzivnost:** To znači da digitalne javne usluge moraju biti dostupne svima, a ne samo nekolicini tehničara ili digitalno pametnih ljudi. Digitalni uslužni programi trebali bi koristiti intuitivno korisničko sučelje kojim je lako upravljati. Što je još važnije, iako su komunalne usluge digitalne, one uvijek pružaju stalnu ljudsku podršku u bilo kojem obliku (licem u lice ili putem digitalnih kanala).

• **"Samo jednom":** To znači uklanjanje nepotrebnog administrativnog opterećenja koje nastaje kada korisnici moraju pružiti iste informacije većem broju javnih uprava. Baze podataka svih tijela javne vlasti međusobno su povezane i pohranjene informacije mogu koristiti jedna druga. Iako je ovo osmišljeno radi pogodnosti građana, trebalo bi se raditi u strogom skladu s pravilima o privatnosti podataka i u konačnici bi građani trebali imati kontrolu nad svojim osobnim podacima. Ovo načelo, koje ističe Europska komisija, je da u više od polovice slučajeva administracija od korisnika traži da ispune obrasce s već dostupnim podacima. Konačno, nevjerovatnih 73% web stranica javnih usluga nema verziju prilagođenu mobilnim uređajima.

• **Fokus centar za transformaciju:** Ovo načelo zahtijeva od pružatelja socijalnih usluga da obnove svoje cjelokupne vladine računalne sustave nakon određenog vremenskog razdoblja kako bi išli u korak s okruženjem koje se stalno mijenja i razvojem tehnologije. Iako se može činiti kao skupo rješenje, u konačnici se isplati poboljšanom operativnom učinkovitošću.

• **24/7 tehnologija:** Digitalne socijalne usluge ne prestaju raditi nakon 18 sati i ne zatvaraju se vikendom. To uključuje korištenje digitalnog sučelja ("digitalni front office") i procese digitalizacije koji će biti dostupni u svakom trenutku.

• **Jedinstvena ulazna točka:** Radi praktičnosti korisnika, javne usluge trebale bi biti dostupne s jednog portala putem jednog identiteta.

• **Višekanalne usluge:** Bez obzira na to koji se uređaj (stolno računalo ili mobilni uređaj) koristi za pristup portalu, korisniku mora biti omogućeno besprijekorno iskustvo digitalnih javnih usluga.

• **Otvoreni standardi:** Uslužno orijentirana arhitektura živih javnih usluga podržana je otvorenim standardima i tehnologijama otvorenog koda koje omogućuju digitalnu suradnju. Konkretno, zajednički standardi i sučelja trebali bi osigurati neometanu razmjenu podataka. Ovo načelo otvorenih standarda i interoperabilnosti za omogućavanje prekograničnog funkcioniranja javnih usluga ključno je u Europi i predstavlja važan sastavni dio strategije jedinstvenog digitalnog tržišta.

Tablica 2: NLASW (2012.) Standardi korištenja tehnologije u praksama socijalnog rada

Standard 1: Korištenje tehnologije u praksi socijalnog rada temelji se na vrijednostima, etici i načelima profesije socijalnog rada.
Standard 2: Socijalni radnici prakticiraju u okviru svojih kompetencija i kompetencija korištenje tehnologije na radnom mjestu dok nastavljaju razvijati svoja znanja, vještine i sposobnosti.
Standard 3: Kao dio procesa informiranog pristanka, socijalni radnici informiraju klijente o tehnologijama koje se koriste u pružanju socijalnih usluga, uključujući inherentne rizike i prilike.
Standard 4: Socijalni radnici; dokumentira sve elektroničke komunikacije u skladu s politikama ustanove/organizacije, etičkim standardima i smjernicama najbolje prakse.
Standard 5: Socijalni radnici imaju odgovornost biti svjesni pitanja u svojoj nadležnosti kada pružaju terapiju ili socijalne usluge korištenjem elektroničkih tehnologija.
Standard 6: Socijalni radnici koji koriste tehnološke pristupe za provođenje istraživanja socijalnog rada ili prikupljanje informacija potrebnih za praksu čine to na način koji osigurava etički kredibilitet.
Standard 7: Socijalni radnici razmatraju pitanja koja se odnose na sukobe interesa, bilateralne i višestruke odnose te ograničenja u vezi s korištenjem tehnologije u praksi.
Standard 8: Socijalni radnici koji koriste tehnologiju za uključivanje u pitanja socijalne pravde i zagovaranje i/ili uključenje u političko djelovanje predani su vrijednostima i načelima profesije socijalnog rada.

4.2. EU I DIGITALNE DRUŠTVENE USLUGE

Sadržaj

U ovom poglavlju modula, rad Europske unije u kontekstu digitalnih socijalnih usluga pružit će informacije o njegovim učincima na društvo i služiti će kao izvor podataka o radu koji treba obaviti kako bi lokalne usluge dosegle međunarodne oblik.

4.2.1. Koja je uloga Europske unije u rješavanju politika digitalnih socijalnih usluga?

U ovom odjeljku opisat će se političke inicijative na nacionalnoj razini i razini EU-a koje podržavaju digitalnu transformaciju socijalnih usluga. Ove inicijative uključuju zakonodavne promjene, strategije, političke izjave, smjernice i programe financiranja u različitim vrstama javnih politika. Od dana kada je utemeljena, Europska unija (EU), koja je usmjeravala napore restrukturiranja u okviru mnogih ciljeva kao što su jedinstvo, mir, red, integracija, životno okruženje i održivi razvoj, nedavno je bila

pokretačka snaga Europska unija (EU) u tom pogledu, širenje digitalnog razvoja u socijalnom radu i javnoj upravi i stalni razvojni naponi.

Neke od studija koje će vam pomoći u stvaranju okvira o tome što su digitalne društvene usluge su sljedeće;

1. Komisija EU objavila je svoje prvo dvogodišnje izvješće o socijalnim uslugama od javnog interesa u EU 2008. i nacrtala opći okvir.

Izvješće:

- Definiira socioekonomsku ulogu takvih usluga i velike gospodarske i društvene promjene kojima se moraju prilagoditi,
- ispitati kako se prilagođavaju rastućim potrebama i ograničenjima,
- procijeniti kako te promjene utječu na organizaciju, financiranje i pružanje socijalnih usluga od općeg interesa u smislu relevantnih pravila Zajednice.

2. Vijeće za socijalni rad u obrazovanju 2008. naglašava važnost tehnologije u praksi socijalnog rada i obrazovanja. Mnoge agencije za socijalni rad danas koriste računala za upravljanje informacijskim sustavima, povećanje učinkovitosti i korisnosti svojih aktivnosti. Bez tehnologije, praksa socijalnog rada danas bi bila neučinkovita i neadekvatna. U kontekstu restrukturiranja javnih socijalnih usluga iz perspektive Europske unije identificirani su brojni izazovi, a korištenje digitalizacije i ICT-a čini se ključnim kao učinkovit alat za te moderne usluge.

3. Izvješće Europske unije o e-upravi za 2015. otkrilo je da bi internetske javne usluge u Europi "mogle biti pametnije". Ova nedavna studija pokazala je da je prekogranična povezanost u Europi još uvijek izazov: samo 57% javnih usluga dostupno je između zemalja, naglašavajući potrebu uključivanja građana EU-a u drugim državama članicama.

„Javne usluge uživo” koje preporučuje EU su pronicljive i prediktivne usluge koje se pokreću analitikom podataka, a isporučuju se kao aplikacije na mobilnim uređajima. Infrastruktura oblaka koristi se za donošenje odluka u stvarnom vremenu te za korištenje i oslanjanje na općenito otvorene podatke. Ali da biste maksimalno iskoristili ove napredne usluge prilagođene korisniku, trebat će više: platforma za više poduzeća koja može ujediniti korisnike i pružatelje usluga na jednoj sigurnoj i lako dostupnoj lokaciji.

Načela i ciljevi uključive digitalizacije EU-a navedeni su u Strategiji jedinstvenog digitalnog tržišta. Ova strategija izražava potrebu za boljim povećanjem potencijala usluga u javnim službama. (Europska komisija, 2016.). Ova se strategija sastoji od 3 glavna cilja;

- moderniziranje društvenih usluga s ICT-om korištenjem ključnih digitalnih pokretača,
- omogućavanje prekogranične mobilnosti s digitalnim društvenim uslugama
- dizajniranje suradničke, participativnije i preciznije usluge koja olakšava digitalnu interakciju između vlada i građana/poduzeća.

"Future State Digital Technology" objavljen u okviru Europskog digitalnog foruma Vlada budućnosti Kako će digitalna tehnologija promijeniti način na koji živimo, radimo i upravljamo, koji je kreiran kako bi prikupio mišljenja

javnosti u okviru 2016. -2020. Akcijski plan za digitalni socijalni rad Europske komisije. Prema studiji pod nazivom "Kako će to promijeniti naše živote, radni život i stil upravljanja", brze tehnološke promjene koje se događaju u ekonomskim i društvenim strukturama prirodno utječu na države, a države su prisiljene promijeniti oblik i digitalizirati se u pružanju socijalnih usluga.

VII strategije Europske unije 2020. pod nazivom „Prednosti ICT-a za društvo EU“. Prema kolumni, ICT pozitivno će utjecati na smanjenje potrošnje energije, podršku građanima koji stare, zdravstvenu skrb i bolje pružanje javnih usluga.

EU radi na pomoći javnim upravama diljem Europe u prijelazu na digitalno kako bi svi građani mogli uživati u pametnim javnim uslugama tijekom Digitalnog desetljeća. Usredotočen je na smanjenje prepreka javnim uslugama i njihovu dostupnost preko granica.

Izvešće Europske unije za 2021. naglašava važnost digitalizacije za europsko društvo u epidemiji COVID-19. Digitalne tehnologije donose nove načine za učenje, zabavu, rad, istraživanje i postizanje ciljeva. Također pruža nove slobode i prava te daje građanima EU-a priliku da izađu izvan fizičkih zajednica, geografskih lokacija i društvenih lokacija.

Tablica 1. Pokazatelji digitalnih javnih usluga u DESI-ju

Izvor: DESI 2020, Europska komisija.

	EU DESI 2018	DESI 2020
5a1 Korisnici e-Uprave % korisnika interneta koji trebaju predati obrasce	58% 2017	67% 2019
5a2 Unaprijed ispunjeni obrasci Rezultat (0 do 100)	53 2017	59 2019
5a3 Završetak online usluge Rezultat (0 do 100)	85 2017	90 2019
5a4 Digitalne javne usluge za tvrtke Rezultat (0 do 100) uključujući domaću i prekograničnu	83 2017	89 2019
5a5 Otvoreni podaci % maksimalnog rezultata	NA	66% 2019

4.2.2. Digitalizacija na nacionalnoj razini Vrijeme je za akciju: od europske do lokalne razine

4.2.2.1. Pokretači i ciljevi

Četiri su čimbenika za transformaciju kako bi se digitalno omogućile javne usluge;

- Prvo, tek smo na polovici desetljeća neviđene štednje u javnoj potrošnji. Potreba za pronalaženjem učinkovitosti koja jednostavno ne može dopustiti zaustavljanje usluga iziskivat će radikalne reforme koje su se dosad smatrale preteškima.
- Drugo, javnost je voljna uključiti se digitalno. Većina nas stvorila je vlastiti osobni digitalni ekosustav kombinirajući mobilnu tehnologiju, aplikacije i mreže s gotovo stalnom povezanošću. Ovaj ekosustav uživa veliko povjerenje i visoku vještinu svakog od nas.
- Treće, tehnologija i povezivost koje podržavaju te osobne ekosustave relativno su jeftine, jednostavne za korištenje i dostupne gotovo posvuda.
- Posljednji čimbenik je potreba za inovativnim pristupima rješavanju društvenih problema koji će pomoći poboljšanju kvalitete života stanovništva, smanjenju troškova pružanja usluga i uključivanju velikih segmenata stanovništva u procese uzajamne pomoći.

Na lokalnoj razini promiče se digitalna transformacija u svim područjima socijalnog rada kroz projekt Partnerstvo u digitalnoj tranziciji kroz Urbanu agendu za EU. Urbana Agenda osnovana je 2016. za promicanje suradnje, digitalizacije i korištenja ICT-a. Organizirana tematska partnerstva diljem EU-a kako bi se poboljšala koordinacija između socijalnih službi u lokalnim samoupravama, osiguralo financiranje i proširilo korištenje Bitova u svim područjima. Ciljevi akcijskog plana za digitalnu tranziciju su: pružiti građanima bolje javne usluge, podržati razmjenu dobrih praksi iskorištavanjem mogućnosti europskih gradova, omogućiti digitalizaciji i europskim poduzećima razvoj inovacija te stvoriti prilike za globalno tržišta za stvaranje novih opisa poslova (Europska komisija, 2018e).

Jedan od glavnih pokretača korištenja digitalnih tehnologija je inovacija dizajna i pružanja javnih usluga te očekivanje da će neke usluge biti isplative i učinkovitije (OECD, 2016.).

Drugi važan pokretač digitalne transformacije su politike usmjerene na digitalizaciju i korištenje strojeva u pružanju zdravstvenih usluga i usluga skrbi. Sastoji se od inovativnih javnih i socijalnih usluga koje otklanjaju poteškoće pred samodostatnošću starijeg stanovništva, demografske poteškoće i opterećenost opskrbe.

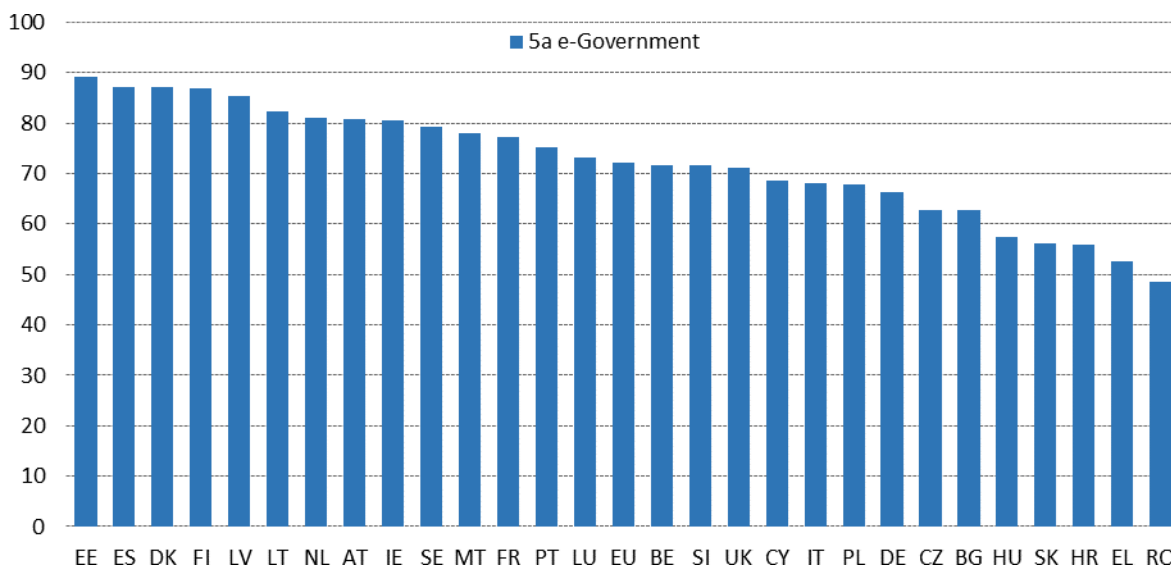
Norveška Bijela knjiga Tomorrow's Healthcare navodi da 'povećana uporaba tehnologije socijalne skrbi otvara više mogućnosti'. Može dati ljudima priliku da sami upravljaju svojim životima i zdravljem te pomoći većem broju ljudi da ostanu i budu sami sebi dovoljni dulje u svojim domovima, unatoč invaliditetu" (Norveška vlada, 2012., str. 27–28). Cilj programa Inovacije u uslugama skrbi 2020. (Pflegeinnovationen2020) u Njemačkoj je ojačati sposobnost ljudi da ostanu kod kuće i vode autonomne živote što je duže moguće (Bundesministerium für Bildung und Forschung, 2014.)

Digitalno poboljšanje postojećih usluga (Mocker & Fonstad, 2017), uključivanje u inovacije proizvoda (Berghaus & Back, 2017) i istraživanje novih, potencijalno disruptivnih poslovnih modela kako bi ostali konkurentni i smanjili troškove (Berghaus & Back, 2017; Mocker & Fonstad, 2017)) viđeni su kao ciljevi koji promiču digitalnu transformaciju. Ostali zajednički ciljevi su držati korak s promjenjivim ponašanjem i očekivanjima kupaca usluga, poboljšati i održati zadovoljstvo korisnika i dijalog, poboljšati digitalne kanale i procese prema njima te ponuditi suvremene digitalne proizvode. (Berghaus i Back, 2017; Bilgeri i dr., 2017; Isaksson i Hylving, 2017; Mocker i Fonstad, 2017)

Prema Austrijskom udruženju zdravstvenih i socijalnih profesija (OGB/ARGE FGV); digitalne tehnologije imaju za cilj učinkovitije rasporediti zaposlenike, omogućiti brži pristup kliničkim izvješćima, a time i učinkovitije pružanje skrbi.

Slika 1 Indeks digitalne ekonomije i društva (DESI) 2020., digitalne javne usluge

Izvor: DESI 2020, Europska komisija.



4.3. DEFINIRANJE DIGITALNIH TEHNOLOGIJA KOJE SE TRENUTNO KORISTE U SOCIJALNIM USLUGAMA

Definirat će se digitalne tehnologije i tehnološki alati koji se koriste u području socijalnih usluga, dati informacije o poteškoćama i pogodnostima digitalnih socijalnih usluga te objasniti prednosti i nedostaci njihove uporabe.

4.3.1. Glavna pitanja vezana uz digitalizaciju

Također se ističe da treba donositi preporuke i mišljenja u skladu s razvojem ljudskih prava i socijalne pravde u digitalnim tehnološkim procesima, posebice za pružatelje tehnološke infrastrukture i uvjeta, kreatora politika i praktičare. Npr. Socijalni radnici mogu se suočiti s novim etičkim dilemama u vezi s otkrivanjem informacija radi zaštite klijenata s pravom na privatnost i povjerljivost na internetu. U tim procesima, kritičko razmišljanje, usklađenost s etičkim procesima i ispravne vještine donošenja odluka trebaju biti prilagođeni digitalnim izazovima (Social Care Institute for Excellence, 2019.)

• Otpor osoblja i korisnika

Zajednički i osoblju i korisnicima, ovaj problem je odbacivanje tehnologija koje zamjenjuju ili smanjuju ljudsku interakciju. Iako se mnoge socijalne usluge pružaju digitalno zahvaljujući digitalnim tehnologijama, pružatelji usluga i kupci stvorili su negativnu predrasudu prema njima. Ova zabrinutost se odrazila na neke

političke inicijative. U Austriji, na primjer, Digitalni putokaz navodi: 'Tehnološka rješenja bi se trebala koristiti kao podrška i za poboljšanje kvalitete i optimizaciju procesa, ali nikada ne bi smjela zamijeniti osobnu komunikaciju i tome treba posvetiti pozornost.' (Austrijski federalni digital, Ministarstvo gospodarstva, 2016., str. 30). Studija provedena u Finskoj otkrila je da je glavna prepreka građanima da koriste socijalne i zdravstvene usluge uvjerenje da e-usluge nisu tako dobre kao komunikacija licem u lice.

• Digitalna pismenost

Nesklonost korištenju digitalnih tehnologija djelomično je posljedica nedostatka znanja i relevantnih vještina. Zemlje EU-a su 2018. dobile CSR o niskim digitalnim vještinama stanovništva. ICT strategija 2020. zemalja uključuje niz mjera za digitalnu borbu. Naglasak je stavljen na promicanje uključivanja nepismenih i osoba u nepovoljnom položaju, kao i na unapređenje internetskih vještina opće populacije (Le Monde, 2016.).

• Dijeljenje i zaštita podataka

Standardi za prikupljanje, upravljanje i bilježenje informacija o socijalnim uslugama ističu etičke standarde kojih se socijalni radnici moraju pridržavati kada koriste tehnologiju za prikupljanje, upravljanje i pohranu informacija.

Opća uredba o zaštiti podataka iz svibnja 2018. postavila je zahtjeve za obradu osobnih podataka;

1. Potrebe za prikupljanjem podataka prijavit će pružatelji socijalnih usluga, a podaci će se sigurno obrađivati, uz izričit pristanak pojedinaca. Gdje je prikladno, treba koristiti pseudonime ili podatke treba anonimizirati.

2. Podaci o socijalnim uslugama su stoga suočeni s dodatnom razinom složenosti. Za organizacije koje rade s odraslima to znači da moraju tražiti odobrenje za obradu; Ako je potrebno skrbništvo, mora se dobiti dopuštenje zakonskih skrbnika za obradu podataka (The Guardian, 2018.).

• Uključivanje/sustvaranje korisnika

U digitalnim uslugama potiče se zapošljavanje, prihvatljivost i jednostavnost usluga prema korisniku, a trebalo bi stvoriti širu digitalnu upotrebu gdje ljudi izravno doprinose procesu povećanja sudjelovanja korisnika u zajedničkom dizajnu i donošenju odluka. U Velikoj Britaniji, na primjer, 'civilna tehnologija' se sve više koristi u lokalnoj upravi za uključivanje građana. Pregled ovih tehnologija pokazao je da je sudjelovanje i prihvaćanje korisnika ograničeno, dijelom zato što dizajn društvenih usluga postavlja granice interakcije (Crisis, 2018.).

• Nedostatak sredstava i/ili političke podrške

Kako bi se pružile i proširile digitalne društvene usluge, financijsku potporu treba osigurati na holistički način, a odgovarajuću političku potporu procesu treba poduprijeti politikama i olakšavajućim uslugama koje priprema država. Osim toga, pružatelje usluga u ovom području

treba provesti hardversko i tehničko usavršavanje. U Španjolskoj su nedostatak ulaganja i neadekvatnost resursa koje osiguravaju javne vlasti najveće prepreke pružateljima digitalnih tehnologija. (Martinez Sans, 2017.). U članku Ministarstva zdravstva Ujedinjenog Kraljevstva problemi s financiranjem navedeni su na sljedeći način: Mogućnosti za pružatelje usluga asistivne tehnologije suočene su s nedostatkom ulaganja u mnoge usluge asistivne tehnologije, nedostatkom održavanja, načinom na koji se mogu implementirati i nedostatkom svijesti o asistivnoj tehnologiji.

• Tehnički problemi

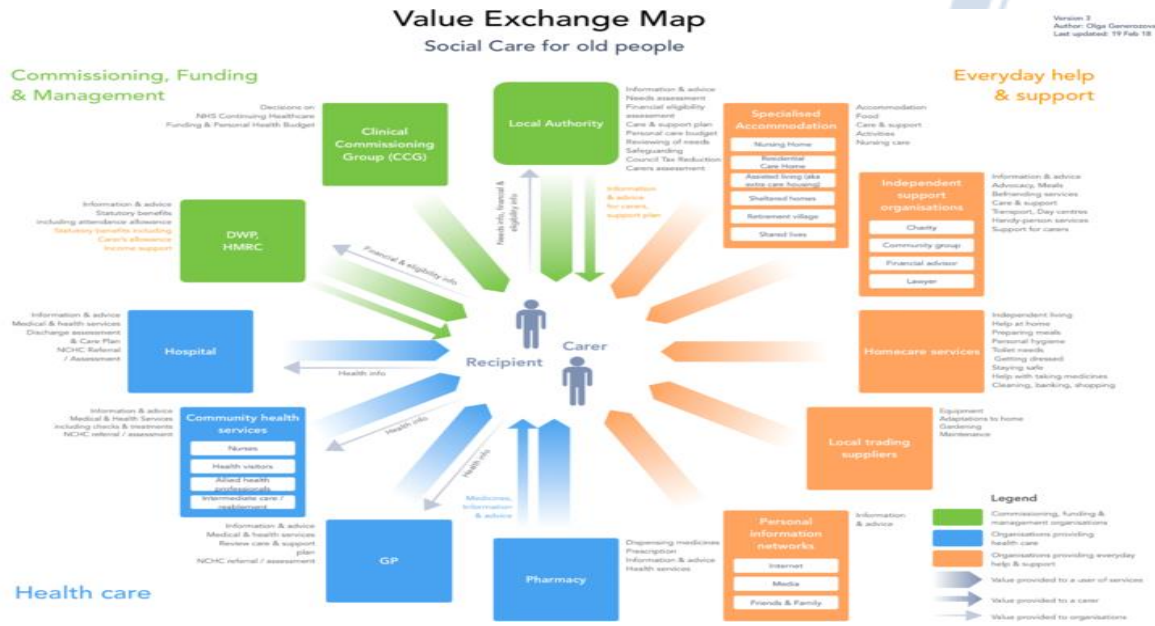
Pristup internetu je preduvjet za korištenje digitalnih tehnologija. Eurofound je skrenuo pozornost na potrebu poboljšanja pokrivenosti širokopojsnim internetom i pitanja vezana uz internet. Čini se da je u mnogim zemljama internetska povezivost opća prepreka. Zahtijeva povećanje količine podataka. Kako bi digitalne tehnologije koje zahtijevaju velike podatke bile dostupne svima, mora postojati širokopojsni pristup velikog opsega.

• Socijalna uključenost

Kada pogledamo radna područja socijalnog rada, vidi se da ga uglavnom oblikuju ranjive, nepovoljne i marginalizirane skupine kao što su starije osobe, žene, osobe s invaliditetom, izbjeglice, na pitanjima kao što su socijalna pomoć, siromaštvo, migracije i socijalna isključenost. Kada se ispituju karakteristike ovih skupina klijenata, vidljivo je da su one osjetljivije i ranjivije u smislu strukturalnih, kulturnih, psihosocijalnih, političkih i ekonomskih aspekata. Iz tog razloga, pojedinci u tim skupinama; Oni trebaju pristup ljudskim potrebama i pravima, socijalnoj pravdi, oslobođenju, podršci i osnaživanju više od drugih pojedinaca (Gencer, 2019.). Ovdje spomenute skupine klijenata također je potrebno zaštititi i obraniti u digitalnim okruženjima.

4.3.2. Prednosti digitalnih društvenih usluga

Danas dolazi do dramatičnih promjena u društveno-ekonomskim sustavima zbog procesa digitalizacije. S tim u vezi, prilike koje se pojavljuju u društvu mogu se iskoristiti za poboljšanje upravljanja društvenom sferom. Primjena inovativnih pristupa pružanju socijalnih usluga korištenjem digitalnih tehnologija povećat će zadovoljstvo građana, uštedjeti troškove povezane s birokratskim postupcima obrade dokumenata i prevladati nedostatak informacija. U EU socijalne usluge igraju ključnu ulogu u poboljšanju kvalitete života i pružanju socijalne zaštite. Kvaliteta života i pružanje socijalne zaštite.



Digitalna tranzicija u socijalnom radu može donijeti mnoge prilike kao što su:

- Postojeća poboljšanja i poboljšanje kvalitete: Digitalne tehnologije imaju potencijal poboljšati stare i stvoriti nove usluge boljim odgovorom na potrebe korisnika usluga. Redizajniranje socijalnih usluga prema potrebama pojedinaca pruža najbolju priliku za poboljšanje zdravlja, dobrobiti i socijalne uključenosti ljudi.
- Promicanje neovisnosti, kvalitete života i blagostanja: korištenje digitalnih tehnologija u socijalnim uslugama može omogućiti korisnicima da zadrže svoju neovisnost i dobit te smanje društvenu isključenost. Korištenje digitalnih kanala također može umiriti skrbnike i obitelji koje možda ne žive uvijek blizu onih koje uzdržavaju, čime se smanjuje potencijalni osjećaj društvene izolacije.
- Omogućite socijalnim radnicima da rade iz bilo koje baze u bilo koje vrijeme: Tehnologija može optimizirati tijekove rada i poslovne procese omogućujući stručnjacima za održavanje i podršku nesmetan rad s više lokacija i u multidisciplinarnim timovima. Korištenje mobilne tehnologije i poboljšane brzine veze omogućit će brz pristup informacijama u cijelom sustavu održavanja. To znači da stručnjaci za održavanje i podršku mogu surađivati u različitim organizacijama i industrijama kako bi pružali usluge učinkovitije i djelotvornije.
- Prednosti uključuju olakšavanje administrativnih odgovornosti praktičara (Finn, 2006; Autor, 2012), pomoć klijentima da komuniciraju i surađuju s praktičarom (Bradley & Hendricks, 2009), davanje vremena za razmišljanje o prethodnim sesijama (Wright, 2002) i pružanje prilike pomoći praktičarima (Perron, et al. 2010).

4.3.3. Izazovi uvođenja novih digitalnih tehnologija u socijalne usluge

Digitalna tranzicija donosi i mnoge izazove;

Sljedeće glavne prepreke za korisnike:

4.3.3.1. Vjeruj si

Neki sudionici imaju malo povjerenja u socijalne usluge usmjerene na tehnologiju i ne osjećaju se dovoljno opremljenima da se prijave za digitalne socijalne usluge.

4.3.3.2. Užas

Neki se brinu da će pokvariti uređaje, učiniti nešto "pogrešno" što ne mogu popraviti ili imaju problema s privatnošću. Također je poznato iz postojećih istraživanja da su starije osobe osjetljivije na dezinformacije.

4.3.3.3. Fizička funkcionalnost

Neki korisnici imaju tjelesne nedostatke. Na primjer, nekima tekst ili gumbi mogu biti premali ili slabovidni, pa je potrebno osigurati odgovarajući servis za sve nedostatke.

4.3.3.4. Kultura i komunikacija

Kulturološke razlike u komunikaciji utječu na način na koji starije osobe koriste društvene medije i njihove internetske veze. Neki su sudionici aktivniji korisnici društvenih mreža, dok su drugi pasivniji. Neki su zabrinuti na što će naići kada koriste društvene medije ili im se ne sviđa način na koji drugi komuniciraju putem društvenih medija.

Glavne prepreke pred pružateljima usluga su;

4.3.3.5. Upravljanje podacima:

Ekosustav društvenih usluga složen je i strukturiran s mnogo javnih i privatnih aktera. Zdravstveni i socijalni podaci vrlo su osjetljivi i ne sadrže samo medicinske već i financijske podatke o nečijoj socijalnoj zaštiti ili medicinskim troškovima. Ipak, aplikacije za e-zdravlje nisu regulirane, a podaci uglavnom završe u nadležnosti GAFa-a2. Prioritet je osigurati da se uvođenje novih tehnologija i korištenje velikih podataka u socijalnim uslugama dogovori i regulira kroz socijalni dijalog i kolektivno pregovaranje na različitim razinama, kao i kroz zakonodavstvo koje štiti i regulira korištenje takvih podataka od strane društvenih usluge, uključujući svoju radnu snagu. Upotrebom tehnologija generiraju se podaci vezani uz osobu, uključujući praćenje kretanja radnika,

4.3.3.6. Digitalne vještine:

Rad s novim tehnologijama može zahtijevati dodatnu obuku i kvalifikacije, opremanje radne snage odgovarajućim skupom vještina i kompetencija. Jedan od prioriteta trebao bi biti holističko integriranje digitalnih vještina u relevantne obrazovne strukture i stručno osposobljavanje. Stalno stručno usavršavanje (CPD) tijekom karijere radnika može pomoći u rješavanju digitalnog jaza koji sprječava radnu snagu u socijalnoj skrbi (i to ne samo u kontekstu starenja radne snage) da u potpunosti iskoriste prednosti novih tehnologija. To im omogućuje da budu adekvatno informirani i konzultirani o povezanom restrukturiranju i – gdje žele

4.3.3.7. Nedostatak financiranja:

Ograničena financijska sredstva jedna su od najvećih prepreka digitalnoj transformaciji sektora socijalnih usluga. Mogu biti potrebna značajna ulaganja kako bi se podržala učinkovita digitalna transformacija i pokrili puni dodatni troškovi koji mogu nastati, kao što su kupnja proizvoda, zapošljavanje i obuka osoblja i druga važna pitanja. To također zahtijeva procjenu dodane vrijednosti određenih mjera

4.3.3.8. Neravnomjerno i nejednako širenje novih tehnologija:

Korisnici socijalnih usluga, posebno ispodprosječnog ekonomskog i socijalnog statusa, kao i menadžment i radnici u sektoru socijalnih usluga trenutno su u velikoj mjeri isključeni iz punog sudjelovanja u digitalnim mogućnostima koje su i dalje koncentrirane u rukama nekoliko moćnih korporacija. Stoga je od iznimne važnosti da europske i nacionalne vlasti daju prednost potrebama korisnika socijalnih usluga, radnika i pružatelja usluga kako bi imali koristi od punog pristupa tehnologijama i njihovim mogućnostima, podupirući tako pravo na najbolju moguću skrb, obrazovanje i osposobljavanje socijalnu potporu i osnaživanje te stoga doprinosi provedbi Europskog stupa socijalnih prava.

4.3.3.9. Nedostatak društvenog kapitala:

Konačno, društvena mreža pojedinca ima veliki utjecaj na njegovu inicijaciju u korištenju tehnologije i važna je za kontinuiranu podršku i održavanje upotrebe digitalnih uređaja i društvenih medija. Često, bez ove dostupne društvene mreže ili uređaja, pojedinci ne mogu početi koristiti digitalni uređaj.

4.4. ULOGA DIGITALNIH TEHNOLOGIJA U DIZAJNU I PRUŽANJU USLUGA TE NJIHOVI UTJECAJI

Ovo poglavlje definira digitalne tehnologije koje se trenutno koriste u socijalnim uslugama. Također pruža informacije o ciljevima i specifičnim funkcijama ovih tehnologija, kao i neke procjene o razinama implementacije i kako će se one vjerojatno promijeniti u bliskoj budućnosti. Iako analizirane usluge uključuju usluge u novcu i u naravi, većina se koristi ovih tehnologija u naravi. Roboti se koriste za pomoć starijim osobama i osobama s invaliditetom.

4.4.1. Uloga digitalnih tehnologija u dizajnu i isporuci usluga

Ovo poglavlje definira digitalne tehnologije koje se trenutno koriste u socijalnim uslugama. Također pruža informacije o ciljevima i specifičnim funkcijama ovih tehnologija, kao i neke procjene o razinama implementacije i kako će se one vjerojatno promijeniti u bliskoj budućnosti. Iako analizirane usluge uključuju usluge u novcu i u naravi, većina se koristi ovih tehnologija u naravi. Roboti se koriste za pomoć starijim osobama i osobama s invaliditetom, pomažući im u fizičkim, kognitivnim i interakcijskim/emocionalnim zadacima. Internet stvari i skrb na daljinu omogućili su starijim osobama praćenje vlastitog zdravstvenog stanja i duži život u vlastitom domu. Ove tehnologije također mogu smanjiti rizik od zaraze i osigurati kontinuitet skrbi u vrijeme zatvaranja, karantene i/ili socijalnog distanciranja.

4.4.1.1. Napredna robotika

Istraživanje koje je proveo Eurofound o tehnologijama koje mijenjaju pravila u sektoru usluga usredotočeno je na naprednu robotiku, definiranu kao:

poboljšanja u spretnosti stroja i sposobnosti stroja za interakciju s okolinom, kao rezultat čega se roboti mogu uključiti u zadatke koji nadilaze ponavljajuće, diskretne pokrete. (Eurofound, 2019a, str. 3)

Dahl i Boulos (2013) daju detaljniju klasifikaciju na temelju funkcija robota, postavki i korisnika:

- roboti koji pružaju potpomognutu logistiku u bolnicama i domovima za starije osobe
- roboti suputnici u kućnim i bolničkim uvjetima
- roboti kao motivacijski treneri za praćenje planova vježbanja i djeteta
- humanoidni roboti za zabavu, edukaciju i poboljšanje komunikacijskih vještina djece s posebnim potrebama
- roboti za pomoć u kući za starije osobe

S obzirom na velik broj studija koje pokazuju pozitivne učinke robota ili njegove placebo verzije, poput nefunkcionalnog robota ili igračke za kućnog ljubimca, vjeruje se da ova vrsta uređaja ima zasluge u skrbi za starije osobe. Nadalje, što je važno, čini se da su starije osobe otvorene za ovu vrstu tehnologije.

4.4.1.2. Umjetna inteligencija

Europska komisija definirala je umjetnu inteligenciju na sljedeći način: "Umjetna inteligencija (AI) odnosi se na sustave koji pokazuju inteligentno ponašanje analizirajući svoje okruženje i poduzimajući radnje – uz određeni stupanj autonomije – za postizanje specifičnih ciljeva" (Europska komisija, 2018b, str. 1). AI se može smatrati omogućavanjem i podrškom za druge tehnologije opisane u ovom poglavlju, budući da su algoritmi često ugrađeni u platforme i

Internet stvari ili se može koristiti za analizu podataka u blockchainu ili stvaranje softvera za AR/VR (Eurofound, 2020.)

4.4.1.3. Internet stvari

Europski parlament definira Internet stvari kao 'distribuiranu mrežu koja povezuje fizičke objekte koji su sposobni osjetiti ili djelovati na svoje okruženje i sposobni komunicirati jedni s drugima, drugim strojevima ili računalima' (Europski parlament, 2015., str. 2). To uključuje nosive uređaje i senzore koji se nose na tijelu (na primjer, pametne satove), kao i druge uređaje koji mogu međusobno prenositi podatke bez ljudske interakcije. Europski parlament smatra Internet stvari distribuiranom mrežom koja povezuje fizičke objekte, koji mogu djelovati ili percipirati okolinu i komunicirati jedni s drugima, bez ljudske interakcije i definira ga kao 'druge strojeve ili računala koji mogu međusobno prenositi podatke' (Europski parlament, 2015., str. 2). Njihova je uporaba sve veća u socijalnom radu i zdravstvu.

4.4.1.4. Teleskrb

Izrazi 'telecare', 'telehealth' i 'telemedicine' često se koriste kao sinonimi. Studija koja dokumentira upotrebu skrbi na daljinu u Europi koristila je sljedeću definiciju: skrb na daljinu uključuje tehničke uređaje i pomoćnu tehnologiju kao i profesionalne zdravstvene usluge za pomoć, nadzor i njegu ljudi na daljinu. Skrb na daljinu uključuje niz usluga kao što su komunikacija, praćenje, konzultacije, dijagnostika i obuka. (Pacita, 2014., str. 9)

Opći ciljevi usluga skrbi na daljinu su sljedeći (Vlada Španjolske, 2017.):

- promicanje trajnosti i uključenosti ovisnih osoba u kontekst u kojem inače žive
- jačanje i održavanje stupnja autonomije i neovisnosti ovisnih osoba kod kuće favoriziranje sigurnosti i povjerenja ovisnih osoba
- pružanje pomoći za ovisne osobe i njihove srodnike
- služeći kao podrška njegovateljima koji žive s ovisnom osobom

4.4.1.5. Blockchain

Blockchain je baza podataka (knjiga) koja radi u distribuiranoj mreži više čvorova ili računala koja prati podatkovne transakcije (Wright i De Filippi, 2015.). U javnom sektoru ova tehnologija omogućuje sigurno upravljanje transakcijama bez potrebe za trećom stranom. Druge moguće koristi od ove tehnologije za javni sektor su prilagođenije usluge građanima te veća transparentnost i povjerenje u vlade.

4.4.1.6. Platforme

Platforme su digitalne mreže koje koordiniraju transakcije na algoritamski način. Tri su strane uključene u digitalnu platformu: online platforma, klijent i korisnik. Digitalne platforme imaju za cilj izvršavanje specifičnih zadataka ili rješavanje specifičnih problema (Eurofound, 2018.).

4.4.1.7. Virtualna stvarnost i proširena stvarnost

VR je simulacija umjetnog okruženja u kojem korisnici mogu komunicirati s objektima ili drugim korisnicima. Slušalice se mogu koristiti za simulaciju vrlo impresivnog okruženja. AR dodaje slojeve digitalnih informacija preko fizičkog okruženja, pružajući informacije, ali ne stvarajući isti stupanj imerzivnog okruženja kao VR (Europska komisija, 2017b).

4.4.1.8. Simulacija

S Industrijom 4.0 očekuje se da će simulacije biti neizostavni dio njihovog poslovanja. Simulacije predstavljaju fizički svijet u proizvodnji u virtualnim okruženjima. Zahvaljujući simulacijama, postavke stroja, postavke stroja, proizvodni alati i rasporedi opreme mogu se testirati i optimizirati virtualno (Rüßmann et al. 2015: 3).

Budući trendovi

Eurofound European Jobs Monitor pokazuje da su djelatnici osobne njege u djelatnostima ljudskog zdravlja i socijalnog rada činili 5,2 milijuna radnih mjesta u Europi u 2018., što je čini sedmim najvećim poslodavcem u EU-u. Ova vrsta posla doživjela je skroman rast (2,8%) između 2011. i 2018. Nadalje, procjenjuje se da će javni rashodi za dugotrajnu skrb rasti u većoj mjeri nego rashodi za zdravstvo ili mirovine (Europska komisija, 2018h). Međutim, plaće za ove vrste poslova su u 21. percentilu, što je puno niže od većine drugih poslova koji zapošljavaju velik broj u Europi (Eurofound i Zajednički istraživački centar Europske komisije, 2019.)

E-društvene usluge

Takva diferencijacija svakodnevnog života čini neizbježnim suočavanje društvenih znanosti i socijalnog rada s novim područjima borbe na mikro, mezzo i makro razinama. Ova situacija zahtijeva "e-socijalni rad (Socijalne usluge 2.0)", drugim riječima, socijalni rad da preuzme aktivnu ulogu u procesima digitalizacije suočen s potrebama digitalizacije i novonastalim problemima.

Koncept "e" kao ime/imenični pridjev specifičan za digitalizaciju, kao što je poznato, asocira na "elektroniku" (e-pošta, e-škola, e-uprava, e-puls itd.). Slično, s konceptom e-socijalnog rada, nastoji se propitati dimenzije elektronizacije/digitalizacije/virtualizacije i robotizacije u smislu profesije i discipline socijalnog rada. Kada se prouči literatura, vidi se da se koncepti "e-socijalnog rada" i "online socijalnog rada" koriste u nekim izvorima i primjerima zemalja. Peláez i Marcuello-Servós (2018) tvrde da je koncept e-socijalnog rada uključen kao nova granica koja utječe na društvenu intervenciju u cjelini, te da je to novo polje stručnosti.

Koncept "e-socijalnog rada" nedvojbeno je samo vrh ledenog brijega u digitalnoj transformaciji socijalnog rada. U tom kontekstu, za socijalnog radnika je bitno da može razumjeti digitalno društvo, društvenu transformaciju i novu generaciju počevši od studentskih godina. Integracija socijalnog rada u digital nije samo tema ograničena na razinu stručne prakse, već treba razgovarati i o digitalizaciji u obrazovanju socijalnog rada i implementirati nove metodologije. Konkretno, koncepti znanja, vještina i vrijednosti, koji se izražavaju kao ukosnice socijalnog rada, moraju se ponovno promisliti zajedno s

procesom digitalizacije i svim komponentama digitalnog društva. U ovom trenutku, uključivanje informacijskih tehnologija u kurikulum obrazovanja socijalnog rada i razvoj kurikuluma uzimajući u obzir digitalnu transformaciju jedan je od prioritarnih koraka koje treba poduzeti u smislu teorijske osnove. U dimenziji provedbe očito je da su potrebne inovativne i kreativne perspektive. Prekid dolaska studenata na prijavne ustanove u katastrofalnim situacijama poput epidemije COVID-19 samo je jedan od primjera koji pokazuju važnost većeg korištenja informacijskih tehnologija. U ovom trenutku, kroz simulacijski program koji treba razviti, može se olakšati studentima da iskuse korake primjene uz pomoć digitalnih alata (tablet, telefon, računalo, itd.).

4.4.2. Utjecaj digitalnih tehnologija na dizajn i isporuku usluga

Prema upravnom direktoru britanske razvojne grupe Places for People, 'digitalno znači učiniti život boljim za ljude koji žive u neovisnom životu i učiniti život lakšim i jednostavnijim te naše usluge čini učinkovitijima i isplativijima' (Appello, 2016., str. 8). Ovo poglavlje predstavlja neke od dokaza o učincima digitalnih tehnologija na pružatelje i korisnike usluga. Prema Reameru (2015), digitalne, online i druge elektroničke tehnologije značajno su utjecale na prirodu prakse socijalnog rada i obrazovanja. U ovom trenutku, potreba za upotrebom temeljenih procesa online usluga za klijente, telefonsko savjetovanje, videosavjetovanje, cyber terapija/avatar terapija, samovođene intervencije temeljene na webu, tehnologija elektroničkih društvenih mreža kao što su (elektroničke društvene mreže), e-pošte i tekstualnih poruka se povećao. Osim toga, s dobom digitalizacije i epidemije COVID-19, procesi obrazovanja na mreži i na daljinu koji su postali vidljivi omogućit će obrazovanje za socijalni rad. U ovom trenutku, u procesima obuke i prijave također se spominju neki važni doprinosi Pristup učinkovitoj upotrebi digitalizacije kandidatima i studentima koji žive u ruralnim područjima olakšavanje sudjelovanja i školovanja socijalnih radnika u nepovoljnom položaju. Naglašene su prednosti poput olakšavanja i podržavanja digitalne pismenosti (Trujillo, Bruce et al. Obermann, 2018).

4.4.2.1. Utjecaj na organizaciju rada i procese

4.4.2.1.1. Promjene u organizaciji rada i prirodi zadataka

Iako je blockchain još uvijek u ranoj fazi usvajanja u uslužnom sektoru, mogao bi dovesti do zamjene posrednika, ugovora i/ili sustava verifikacije (Eurofound, 2019a). Važan način za učinkovito korištenje digitalne tehnologije i podataka za podršku sve složenijim ulogama digitalne transformacije i digitalnih socijalnih radnika je; To je slijediti stručna izvješća koja poboljšavaju digitalne vještine, etička načela koja se povremeno ažuriraju, iskustva zainteresiranih profesija i institucija, blogove, webinare, video zapise, treninge i akademske studije o korištenju digitalne tehnologije za skupinu klijenata socijalni rad (Social Care Institute for Excellence, 2020).

4.4.2.1.2. Promjene u troškovima pružanja usluga

Tehnološki omogućene usluge skrbi mogu smanjiti troškove skrbi i povećati učinkovitost usluga skrbi, što dokazuje nekoliko lokalnih programa (Independent Age, 2017.).

Još jedna prednost je da su digitalna plaćanja sljedivija od gotovinskih plaćanja, što omogućuje, gdje je to potrebno, praćenje potrošnje na učinkovitiji način (razgovor s pružateljem usluge). Poboljšanja u otkrivanju prijevara u socijalnoj skrbi još su jedan način na koji digitalne tehnologije doprinose većoj učinkovitosti i uštedama.

4.4.2.2. Utjecaj na korisnike usluga

4.4.2.2.1. Sigurnost, neovisnost i uključenost

Mnoge studije identificirane od strane Mreže dopisnika Eurofounda pokazuju da digitalne tehnologije povećavaju osjećaj sigurnosti korisnika usluga. Sažetak projekata i usluga u Norveškoj koji koriste tehnologije sigurnosti i praćenja socijalne skrbi za starije osobe i osobe s kroničnim bolestima pokazao je da uporaba ovih tehnologija pridonosi povećanom osjećaju sigurnosti i osjećaju postignuća među korisnicima (Knarvik et al, 2017.)

4.4.2.2.2. Kvaliteta usluge i učinkovitost

Iskustva korisnika u vezi s pruženom tehnologijom bila su pozitivna: osjećali su se manje usamljeno, sigurnije i povezanije. Pružatelji usluga (kao što su socijalni radnici, medicinske sestre, studenti) koji su razvijali sadržaje programa i pomagali starijim osobama, ocijenili su projekt vrlo korisnim i praktičnim. Također se pokazuje potreba veće uključenosti korisnika usluga u konzultacije s osobljem, budući da izravne konzultacije daju mnogo više informacija i omogućavaju obavljanje nekih zadataka koji nisu mogući putem televizijskih ekrana; na primjer, ako klijent treba izmjeriti krvni tlak za medicinsku sestru ili pokazati svoju okolinu socijalnom radniku.

4.5. DIGITALNA TRANSFORMACIJA U OBRAZOVANJU U PROCESU DRUŠTVA 5.0 I OBRAZOVNI ASPEKTI SOCIJALNIH USLUGA

Obrazovanje i osposobljavanje najbolja su ulaganja u budućnost Europe. Imaju ključnu ulogu u poticanju rasta, inovacija i otvaranja radnih mjesta. Europski sustavi obrazovanja i osposobljavanja trebaju ljudima dati napredna znanja, vještine i kompetencije koje su im potrebne za inovacije i napredak. Oni također imaju važnu ulogu u stvaranju europskog identiteta, gradeći na zajedničkim vrijednostima i kulturama. Obrazovanje bi trebalo pomoći osnaživanju mladih ljudi da artikuliraju i angažiraju se, sudjeluju i oblikuju budućnost Europe koju karakteriziraju demokracija, solidarnost i uključenost. Digitalna tehnologija obogaćuje učenje na razne načine i nudi mogućnosti učenja koje moraju biti dostupne svima. Otvara pristup bogatstvu informacija i resursa.

Obrazovanje i osposobljavanje najbolja su ulaganja u budućnost Europe. Imaju ključnu ulogu u poticanju rasta, inovacija i otvaranja radnih mjesta. Europski sustavi obrazovanja i osposobljavanja trebaju ljudima dati napredna znanja, vještine i kompetencije koje su im potrebne za inovacije i napredak. Oni također imaju važnu ulogu u stvaranju europskog identiteta, gradeći na zajedničkim vrijednostima i kulturama. Obrazovanje bi trebalo pomoći osnaživanju mladih ljudi da artikuliraju i angažiraju se, sudjeluju i oblikuju budućnost Europe

koju karakteriziraju demokracija, solidarnost i uključenost. Digitalna tehnologija obogaćuje učenje na razne načine i nudi mogućnosti učenja koje moraju biti dostupne svima. Otvara pristup bogatstvu informacija i resursa.

4.5.1. Što je obrazovanje odraslih i digitalno obrazovanje?

Obrazovanje odraslih visoko je razvijena poddisciplina obrazovanja. Promijeniti “znanje, stavove, vrijednosti i vještine” kroz koje odrasli prolaze kroz sustavnu i kontinuiranu aktivnost učenja (Darkenwald & Merriam, 1982).

Obrazovanje i osposobljavanje odraslih sastavni je dio prava na obrazovanje i cjeloživotno učenje i uključuje 'sve oblike obrazovanja i učenja čiji je cilj omogućiti svim odraslim osobama sudjelovanje u njihovim zajednicama i radnom svijetu'. Odnosi se na sve procese učenja u formalnim, neformalnim i neformalnim organizacijama i zajednicama u kojima oni koje društvo u kojem žive prepoznaje kao odrasle razvijaju i obogaćuju svoju sposobnost da žive i rade kako u vlastitom interesu tako i u interesu svojih zajednica. (Preporuka UNESCO-a o učenju i obrazovanju odraslih [2015]: stavak 1.).

Digitalne tehnologije ključne su za obrazovanje, obrazovanje odraslih i razvoj ljudskih resursa u mnogim organizacijama (Gegenfurtner i dr., 2018.; Thalhammer, 2014.). Digitalna tehnologija može se promatrati kao izazov za formalno obrazovanje, autonomija učionice, a kurikulum kao sredstvo podučavanja znanja i vještina potrebnih za odraslu dob. Ali to može biti i prilika, jer tehnologija može premostiti jaz između formalnog i iskustvenog obrazovanja. (Sharples, Taylor i Vavoula, 2006.). Tehnologija je oduvijek imala značajan utjecaj na obrazovanje, omogućavajući bolju komunikaciju i primjenu najnovijih informacijskih sustava korisnih za učenje i učenje

4.5.2. Prioriteti za djelovanje

Akcijski plan usmjeren je na provedbu i potrebu za poticanjem, podrškom i povećanjem svrhovitog korištenja digitalnih i inovativnih obrazovnih praksi. Oslanjat će se na širok raspon dionika u obrazovanju i osposobljavanju, uključujući poslovne subjekte, istraživačke organizacije, nevladine organizacije, kao i neformalno obrazovanje gdje je relevantno. Ima tri prioriteta:

- 1: Bolje korištenje digitalne tehnologije za poučavanje i učenje
- 2: Razvijanje relevantnih digitalnih kompetencija i vještina za digitalnu transformaciju
- 3: Poboljšanje obrazovanja boljom analizom podataka i predviđanjem

4.5.3. Unapređenje digitalnih tehnologija

- Mobilne tehnologije mogu igrati važnu ulogu u podršci odraslim učenicima; oni donose fleksibilnost koja omogućuje učenje s bilo kojeg mjesta u bilo koje vrijeme i mogu potaknuti učenike da preuzmu veću odgovornost za usmjeravanje i upravljanje vlastitim obrazovanjem. Sposobnost pristupa mogućnostima učenja izvan učionice također može pomoći učenicima da kontekstualiziraju i primijene svoje učenje u stvarnom svijetu. Značajke umrežavanja i

komunikacije koje nude mobilne tehnologije mogu pomoći učenicima da razviju društvene vještine i odnose olakšavanjem suradnje.

- Društveni mediji se sve više koriste u obrazovnom kontekstu. Omogućuju korisniku stvaranje, doprinos, komunikaciju i suradnju na mreži bez potrebe za specijaliziranim vještinama programiranja; podupiru otvoreno okruženje za učenje i učeniku pružaju višestruke mogućnosti za aktivnosti. Podržavaju interakciju između mobilnih uređaja i interneta, stvarajući prostor za povećano mobilno učenje (ili korištenje "pametnih", mobilnih uređaja u učenju).
- Mjesta za društveno umrežavanje posebno su prikladna za korištenje u obrazovanju budući da mogu podržati interakciju, komunikaciju i suradnju. Ove aplikacije omogućuju učenicima, čak i onima sa skromnim digitalnim kompetencijama, da aktivno kreiraju vlastiti proces učenja umjesto da pasivno konzumiraju sadržaj. Učenje može postati participativniji, cjeloživotni društveni proces.
- U smislu pedagogije/andragogije, uporaba mobilnih telefona – posebno pametnih telefona – u učenju odraslih donosi širok raspon mogućnosti: od upotrebe mobitela za integraciju aspekata neformalnog učenja, za postavljanje epizoda situiranog učenja, za generiranje konteksta učenja i medija, izgraditi razgovorne mostove, podržati učenike kao stručnjake za korištenje medija u svakodnevnom životu i postaviti odgovarajuće kontekste za razvoj i učenje. Edukatori odraslih trebaju biti svjesni ovih mogućnosti i znati ih maksimalno iskoristiti.

Kako bi korisnici mogli u potpunosti iskoristiti prednosti digitalne transformacije društvenih usluga, potrebno je omogućiti edukaciju o koracima digitalnosti. Može postojati potreba za informativnim aktivnostima i aktivnostima osposobljavanja za podizanje svijesti usmjerenim na odrasle kako bi se ojačala baza znanja, vještina i vrijednosti o tome kako će odrasli imati koristi od gore navedenih tehnoloških alata i digitalnih društvenih usluga, koje će procese koristiti slijediti. Korisnici moraju biti poučeni o načinima korištenja tehnologije koji moraju uključivati najsuvremenije znanje o učinkovitoj i etičkoj upotrebi tehnologije (Goldingay & Boddy, 2017.). Osobito je važno razmotriti je li i kada tehnologija prikladan način pružanja usluga, dokaza o učinkovitosti, procjeni i mjerama ishoda te načinima prilagođavanja klijenata

4.6. ZAKLJUČCI

Danas su tehnološki razvoj, pristup tim razvojima i korištenje tehnologije važan uvjet za pošten i održiv život na temelju ljudskog razvoja. Uporaba digitalnih tehnologija u praksi socijalnog rada postaje sve češća. U socijalnim uslugama korištenje informacijsko-komunikacijskih tehnologija važno je kako u prikupljanju, klasifikaciji, pohranjivanju i dijeljenju informacija, tako i u vezi s uslugama prema potrebama korisnika, izvješćivanju podataka i profesionalnim procesima odlučivanja. Naglašeno je da se digitalne tehnologije trebaju koristiti u više faza, od planiranja do provedbe socijalnih usluga prije epidemije Covid-19 (Commission of the European Communities, 2006). Posljednjih godina, posebno u mnogim razvijenim zemljama poput Ujedinjenog Kraljevstva, korištenje digitalnih tehnologija postalo je prioritet, s naglaskom na „digitalizaciji“ u državnim politikama, uključujući zdravstvenu i socijalnu skrb (Maguire i sur. 2018). Učinkovita uporaba tehnologije u socijalnim uslugama i kompetencije socijalnih radnika u tom pogledu postale su još važnije s epidemijom Covid-19 kako bi se zaštitila prava podnositelja zahtjeva i osigurao

nesmetan nastavak usluga. Jer s ovom epidemijom, "prilagodba novoj normali" zahtijeva aktivnije korištenje tehnologije u mnogim područjima. U pružanju ovih usluga važno je razvijati digitalne sposobnosti socijalnih radnika na temelju znanja, vještina i vrijednosti kako bi mogli koristiti digitalne tehnologije na način usmjeren na klijenta. Jer iskustvo je da u slučajevima kao što je epidemija Covid-19, što je od primarne važnosti kao što je zaštita zdravlja, nije moguće (ili ne) obavljati stručne prakse licem u lice. U takvim slučajevima uvidjelo se da je nesmetan nastavak usluga za skupine klijenata važan u smislu pružanja postojećih usluga na temelju prava. Osim toga, poznato je da se potrebe za socijalnim uslugama skupina u nepovoljnom položaju povećavaju u kriznim situacijama te da se čak pojavljuju nove skupine klijenata. Ova situacija povećava potrebu za alternativnim načinima proizvodnje usluga koji bi zamijenili tradicionalne metode. U ovom trenutku postoji potreba za razvojem novih metoda prakse socijalnog rada s digitalnim tehnologijama, za podršku profesionalnim praksama kroz te tehnologije,

4.7. OCJENJIVANJE

Studije slučaja

Predstavljeni primjeri:

1. Scenarij slučaja: Jedna je klijentica bila depresivna i nije bila zainteresirana za razgovor, ali bi dolazila sa svojim ipodom i slušalicama slušajući glazbu.

Tehnološko rješenje: "2way splitter" koji omogućuje i terapeutu i klijentu da zajedno slušaju klijentovu glazbu

Terapeut digitalne umjetne inteligencije: Ellieupitala može li sa svojim klijentom poslušati jednu od njezinih pjesama prilikom sljedećeg posjeta.

Ovaj jednostavan potez otvorio je kanale komunikacije. Pjesma koju je klijentica odlučila podijeliti s njom bila je vrlo značajna i to je omogućilo terapeutkinji da pita svoju klijenticu što joj pjesma znači, kakva je iskustva imala s njom itd.

Slušanje pjesama ostalo je dio načina na koji međusobno komuniciraju tijekom sesije. Zahvaljujući ovoj prilagodbi/prilagođavanju s njezine strane, Yajaira je uspjela pomoći klijentici ne samo da se otvori, već i da značajno napreduje u svojoj terapiji. Klijent više nije depresivan ili beskućnik, već je upisao općinski fakultet.

2. Scenarij slučaja: Bila je jedna klijentica koja je željela doprijeti do svoje majke za emocionalnu podršku, ali nije znala kako to učiniti jer je bilo mnogo emocionalne prtljage/povijesti koju su morale izbaciti između njih.

Kako bi pomogla svojoj klijentici da napreduje, Advanced Robot je htjela da njezina klijentica ispuni domaću zadaću u kojoj bi podijelila svoje pritužbe u dnevniku, ali njezina klijentica to

nije mogla učiniti jer nije bila tip osobe "olovka i papir".

Tehnološko rješenje: Mobitel kao snimač audio dnevnika [preko bluetootha]

Napredni robot predložio je svojoj klijentici da snimi njezin odgovor mobitelom. Ova se ideja svidjela njezinom klijentu, ali vrijeme je bilo problem pa su smislili plan u kojem bi ona snimala svoj odgovor na putu do posla koristeći Bluetooth kako bi osigurala svoju sigurnost dok se vozi na posao i ispunjava ovaj zadatak.

Ova je metoda omogućila ovoj ženi da osigura 2 unosa u dnevnik, koji su im zauzvrat dali dobar materijal za zajednički rad u narednim seansama što je na kraju dovelo do sesije s klijentovom majkom. Sav ovaj napredak bio je moguć zahvaljujući fleksibilnosti koju je Advanced Robot pokazao u pogledu modaliteta dnevnika.

3. Primjer slučaja

Novo tehnologije predstavljaju važan način produljenja neovisnog života. Vrlo jednostavni digitalni alati mogu uvelike olakšati svakodnevne zadatke: osobe s ograničenom pokretljivošću mogu koristiti pametne tehnologije kao što je Hiveza podešavanje grijanja na daljinu ili korištenje sustava koji se aktiviraju glasom za upravljanje svjetlima. Ovi alati također mogu podržati njegovatelje, omogućujući im da provjere rodbinu ili pacijente i pruže podršku na daljinu, gdje druge obveze znače da ne mogu biti fizički prisutni kako bi pomogli.

Izorno testiranje

1. Digitalne društvene usluge

- a) treba služiti klasičnim metodama.
- b) treba se rukovoditi normativnim pravilima.
- c) treba biti zatvoren za promjene.
- d) treba se revidirati inovativnim pristupom.

2. Što su od sljedećeg učinci digitalne transformacije u društvenim uslugama?

- 1) Automatizacija zadataka i zanimanja
- 2) Digitalni dokumentacijski sustav
- 3) Korištenje umjetne inteligencije i robotike
- 4) Ulazak u red čekanja za uslugu

- a) 1-2 b) 1-4 c) 1-2-4 d) 1-2-3

3) Navedite pet osnovnih načela digitalnih društvenih usluga.

- Prilagođenost korisniku i uključenost
- Samo jednom
- Centar za fokusiranje transformacije
- 24/7
- Jedna ulazna točka
- Otvoreni standardi

4) Koji su glavni problemi koji proizlaze iz korisnika digitalnih socijalnih usluga?

- Vjeruj si
- Horor
- Fizička funkcionalnost
- Kultura i komunikacija

5) Koje su glavne prepreke pružateljima usluga u digitalnim društvenim uslugama?

- Upravljanje podacima
- Digitalne vještine
- Nedostatak financiranja
- Neravnomjerno i neravnomjerno širenje novih tehnologija
- Nedostatak društvenog kapitala

6) Što od sljedećeg nije digitalna tehnologija koja se koristi u učenju i društvenim uslugama?

- a) napredna robotika c) internet stvari
b) umjetna inteligencija d) mobilni servisni alat

Pitanja uz tekst – Nastavni materijali

1. Kakvo je vaše mišljenje o propisima i strategijama EU-a za digitalne socijalne usluge?
2. Koje su prednosti korištenja tehnologije u socijalnim uslugama?
3. Zašto koristimo digitalne društvene usluge?
4. Koje su prepreke digitalnim društvenim uslugama?
5. Možete li podijeliti primjere za digitalne društvene usluge?
6. Možete li podijeliti svoja iskustva s digitalnim socijalnim radom?

REFERENCE

- Antonio, López Peláez i Marcuello, Chaime. (2018). e-socijalni rad i digitalno društvo: rekonceptualizacija pristupa, praksi i tehnologija. *Europski časopis za socijalni rad*. 21. 801-803. 10.1080/13691457.2018.1520475.
- Amy Batchelor Meki uvez: 191 stranica Izdavač: Columbia University Press, New York Jezik: engleski ISBN: 9780231193276
- Appello (2016.), *Fast forward to digital care: White paper: Why digital tops agenda* жыллëva pružateljca usluga, New Milton, UK
- Berghaus, Sabine & Back, Andrea. (2017). *Razdvajanje nejasnog prednjeg kraja digitalne transformacije: aktivnosti i pristupi*.
- Bundesbericht Forschung und Innovation (Prava pridržana) Issue2014 (Prava pridržana)
- Bradley, Loretta & Hendricks, C.. (2009). E-pošta i etička pitanja. *Obiteljski dnevnik*. 17. 267-271. 10.1177/1066480709338293.
- Brown, T. (2010). Konstruktivna valjanost: jedinstveni koncept za procjenu, evaluaciju i mjerenje radne terapije *Hong Kong Journal of Occupational Therapy*, 20(1)
- Dahl TS, Boulos MNK (2013). Roboti u zdravstvu i socijalnoj skrbi: komplementarna tehnologija kućnoj njezi i telezdravstvu? *Robotika* 3 1–21. 10.3390/robotika3010001
- Dahl, Torbjørn S. i Maged N. Kamel Boulos. “Roboti u zdravstvu i socijalnoj skrbi: komplementarna tehnologija kućnoj njezi i telezdravstvenoj skrbi?” *Robotika* 3 (2014): 1-21.
- Dantas, Thales i Souza, Eduarda i Destro, Iuri i Hammes, Gabriela i Rodriguez, Carlos i Soares, Sebastião. (2021). Kako kombinacija kružnog gospodarstva i industrije 4.0 može doprinijeti postizanju ciljeva održivog razvoja. *Održiva proizvodnja i potrošnja*. 26. 213-227. 10.1016/j.spc.2020.10.005.
- Darkenwald, GG i Merriam, SB (1982). *Obrazovanje odraslih. Temelji prakse*. New York: Harper and Row
- Eiffe, Franz. (2018). Eurofoundov referentni okvir: Održivi rad tijekom cijelog života u EU. *Europski časopis za inovacije na radnom mjestu*. 6. 67-83 (prikaz, stručni). 10.46364/ejwi.v6i1.805.
- Eurofound (2017a), *Automatizacija rada – Pregled literature*, Dublin
- Eurofound (2021.), *Živjeti i raditi u Europi 2020.*, Ured za publikacije Europske unije, Luksemburg.

- Obrasci ankete FinSote 2020. [Web stranica]. Referencirano 21. svibnja 2022
- Gencer, GK (2019). Problem çözme strateji eğitimi ve matematiksel problem kurma becerisi arasındaki ilişkinin farklı değişkenler açısından incelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Gegenfurtner, Andreas & Schmidt-Hertha, Bernhard & Lewis, Paul. (2020). Digitalne tehnologije u osposobljavanju i obrazovanju odraslih. Međunarodni časopis za obuku i razvoj.24.1-4. 10.1111/ijtd.12172.

MODUL 5: DRUŠTVENI MEDIJI I UČENJE NA WEB-U

Marija Ventura
Javier Sánchez
Fundacion Universitat Jaume I-Empresa



ciljevi učenja

Korištenje novih tehnologija nije stvar dobi. Dokazano je da veće poznavanje i kontrola digitalnog svijeta pogoduje, u većoj ili manjoj mjeri, kulturi i mišljenju, kao i socijalnoj uključenosti, smanjujući međugeneracijski digitalni jaz. Štoviše, za starije ljude učenje novih koncepata može koristiti kognitivnim sposobnostima održavajući aktivnost neurona aktivnom uz primanje novih stimulacija i informacija.

Do kraja nastavne jedinice polaznici će biti sposobni:

- Shvatiti važnost društvenih mreža i interneta u svakodnevnom životu.
- Znati koristiti platforme za online učenje.
- Identificirajte pouzdane online izvore zabave i zdravlja.
- Znati upravljati društvenim mrežama.
- ICT, društveni mediji i korištenje interneta u obrazovanju odraslih
- Korištenje interneta za odrasle
- Internet i profesionalni razvoj: važnost digitalnih vještina



Osnovni pojmovi (ključne riječi)

- | | | |
|------------------------|------------------------|------------------|
| ▪ IKT | ▪ Internet | ▪ Online vijesti |
| ▪ Obrazovanje odraslih | ▪ Profesionalni razvoj | ▪ Streaming TV |
| ▪ Ranjivost | ▪ Digitalne vještine | ▪ Zdravlje |
| ▪ Statistički podaci | ▪ Online učenje | ▪ Facebook |
| ▪ Digitalna podjela | ▪ Edx | ▪ Cvrkut |
| ▪ Cyber napadi | ▪ Coursera | ▪ Instagram |
| | | ▪ LinkedIn |

Glavni cilj:

Glavni cilj ove didaktičke cjeline je ponuditi preporuke i temeljne pojmove kako za svakodnevno korištenje interneta i društvenih mreža, tako i za njihovu profesionalnu upotrebu s ciljem osposobljavanja odraslih koji možda imaju manje znanja o ovoj temi.

Opći opis:

Za odrasle, učenje novih pojmova koristi njihovim kognitivnim sposobnostima održavajući aktivnost neurona aktivnom uz primanje novih podražaja i informacija. Informacijsko-komunikacijske tehnologije, društvene mreže i korištenje interneta u svakodnevnom životu i obrazovanju sve su potrebni u svakodnevnom životu odraslih.

Tema 1: Učenje temeljeno na webu

Za poboljšanje kvalitete osobnog i profesionalnog života odraslih potrebno je unaprijediti svoje digitalne i emocionalne vještine kroz cjeloživotno učenje. Smješta nas u paradigmu cjeloživotnog učenja; model usmjeren na kontinuirano i autonomno učenje koje nam omogućuje da se bolje prilagodimo izazovima svijeta koji se mijenja.

Razlika u osobnom i profesionalnom uspjehu temelji se na stalnom ažuriranju, čime se izbjegava zastarijevanje generirano tehnološkim i profesionalnim promjenama. Bitno je da je učenje stalno i široko, uključujući razvoj osobnih vještina, digitalnih vještina i tehničke obuke. Ova tri stupa uključuju (1) osobne vještine i poduzetnički stav (tvrde i meke vještine); (2) Digitalne vještine za zapošljavanje; i (3) osposobljavanje za tehnologije koje omogućuju, s naglaskom na one potrebne za digitalnu transformaciju.

Tema 2: Korištenje društvenih medija

Društvene mreže danas su neizostavne u svakodnevnoj komunikaciji cijelog društva budući da su to oblici online interakcije koje svatko može koristiti bilo gdje i bilo kada. Vodeće platforme društvenih medija su Facebook, Twitter, Instagram i LinkedIn.

Primarna svrha Facebooka je povezati ljude s njihovim prijateljima, obitelji, kolegama itd., bez obzira gdje se nalazili, dok dijele informacije putem objava, videa i fotografija.

Korisnici Twittera kreiraju razgovor između vrućih tema trenutka koristeći hashtagove i spominjanja drugih korisnika u svojim tweetovima.

Instagram je najkorištenija društvena mreža za dijeljenje fotografija i videa.

LinkedIn je profesionalna mrežna stranica koja pomaže ljudima da uspostave poslovne veze, razmijene svoja iskustva i životopise te pronađu posao.

Naslov modula	DRUŠTVENI MEDIJE I UČENJE NA WEB-U
Obrazovni profil	Sve razine obrazovanja.
Jezik nastave	ENGLESKI
Ciljna skupina	<p>1. Odrasli koji žele unaprijediti svoje znanje o digitalnim medijima</p> <p>2. Stariji odrasli i niskokvalificirani odrasli za korištenje digitalne tehnologije.</p> <p>3. Ostale ciljne skupine uključene u ovaj projekt su starije odrasle osobe, niskokvalificirane odrasle osobe, udruge potrošača, socijalne službe, nevladine organizacije uključene u razvoj zajednice</p>
Razdoblje	Deset tjedana (3 sata tjedno)
Sati	30 sati
Odgovoran	Organizacije za profesionalni i osobni razvoj odraslih.
Učinci usmjerenog učenja - simboli	Osobni i profesionalni razvoj odraslih
ZNANJE	

Razviti	K1	Razvoj digitalnog sadržaja
Integrirati	K2	Integracija i ponovna razrada digitalnog sadržaja
Sigurnost	K3	Zaštita uređaja i osobnih podataka i privatnosti
Zaštita	K4	Zaštita zdravlja i dobrobiti
Rješavanje problema	K5	Identificiranje potreba i tehnoloških odgovora
VJEŠTINE		
Interakcija	S1	Interakcija kroz digitalne tehnologije
Udio	S2	Dijeljenje putem digitalnih tehnologija
Uključite se	S3	Uključivanje u građanstvo putem digitalnih tehnologija
Suraduj	S4	Suradnja putem digitalnih tehnologija
Upravlјati	S5	Upravlјanje digitalnim identitetom
KOMPETENCIJE		
Uključivo	C1	Otvoren sam saslušati i s poštovanjem prihvatiti višestruka gledišta, a prema drugima se na mreži odnosim s poštovanjem i empatijom.
Informiran	C2	Procjenjujem točnost, perspektivu i valjanost objava na društvenim i digitalnim medijima.
Predanost	C3	Koristim tehnologiju i digitalne kanale za građanski angažman, rješavanje problema i kao snaga dobra u fizičkim i virtualnim zajednicama.
Uravnotežen	C4	Donosim informirane odluke o određivanju prioriteta svog vremena i aktivnosti online i offline.
uzbuna	C5	Svjestan sam svojih radnji na mreži i znam kako biti siguran i stvoriti sigurna mjesta za druge na mreži.

Sadržaj modula	<p>Uvod</p> <ul style="list-style-type: none"> • ICT, društveni mediji i korištenje interneta u obrazovanju odraslih • Korištenje interneta za odrasle • Internet i profesionalni razvoj: važnost digitalnih vještina • Platforme za online učenje • Mediji i zabava • Zdravlje <p>Korištenje društvenih medija</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvod u društvene mreže • Osnove za osobnu upotrebu • Profesionalna upotreba
Preduvjeti i dodatni zahtjevi	Osnovno poznavanje interneta.
Obvezna literatura	Dokumenti pripremljeni u ACML projektu.
Dodatna literatura	Učenici će analizirati ažurirane online informacije koje im je dostavio nastavnik.
Planirani oblici / aktivnosti / didaktičke metode	Učitelj će predstaviti ključne pojmove o kojima će se raspravljati kasnije u razredu.
Metode ocjenjivanja ishoda učenja	Upitnici s više odgovora i sudjelovanje u nastavi.

5. DRUŠTVENI MEDIJE I UČENJE NA WEB-U

Uvod

Vrlo visok postotak stanovništva danas je spojen na internet. To uključuje ljude svih dobi, bilo da su djeca ili starije osobe, i svi oni moraju biti svjesni prednosti i nedostataka korištenja interneta. Nekoliko članaka govori o visokom stupnju ranjivosti koju, primjerice, starije osobe imaju prema novim tehnologijama, često postaju mete prijevara i prijevara pri korištenju interneta ili društvenih mreža. Stoga cjeloživotno učenje, bilo kroz tečajeve osposobljavanja ili učionice za odrasle, može igrati ključnu ulogu u podizanju svijesti o novim tehnologijama, korištenju interneta i društvenom umrežavanju za te odrasle učenike. Nastavnici i ustanove trebali bi u potpunosti iskoristiti potencijal koji nudi ICT kako bi istaknuli i poboljšali njihove prednosti, ali i smanjili njihove moguće negativne učinke.

Ispravna uporaba ovih medija može postati izvrsno i vrlo plodonosno didaktičko sredstvo za život odrasle osobe, kako na osobnoj tako i na profesionalnoj razini. Naravno, treba mu pristupiti i s oprezom, ukazujući na njegove nedostatke i moguće opasnosti: ovisnost, izolacija, zlouporaba, gubitak privatnosti i sigurnosti itd.

ICT, društveni mediji i korištenje interneta u obrazovanju odraslih

Obrazovanje odraslih može podići svijest među učenicima pružajući im niz prijedloga i savjeta o tome kako koristiti i zaštititi korisnike te ažuriranjem njihovih digitalnih znanja i vještina kako bi maksimalno iskoristili resurse koji su im dostupni putem internetske veze i pristupa na društvene mreže. Stoga korištenje novih tehnologija nije pitanje dobi. Dokazano je da veće poznavanje i kontrola digitalnog svijeta pogoduje, u većoj ili manjoj mjeri, kulturi i mišljenju, kao i socijalnoj uključenosti, smanjujući međugeneracijski digitalni jaz. Štoviše, za starije ljude učenje novih koncepata može koristiti kognitivnim sposobnostima održavajući aktivnost neurona aktivnom uz primanje novih stimulacija i informacija. Prisutnost informacijskih i komunikacijskih tehnologija, društvenih mreža i korištenje interneta u svakodnevnom životu i obrazovanju je nužnost. Zbog toga će sljedeća didaktička cjelina ponuditi preporuke i osnovne pojmove kako za svakodnevno korištenje interneta i društvenih mreža, tako i za njihovu profesionalnu uporabu u svrhu osposobljavanja odraslih osoba koje možda imaju manje znanja o ovoj temi. To će im omogućiti da se s njim upoznaju od prvih osnovnih pojmova za korištenje interneta i društvenih mreža.

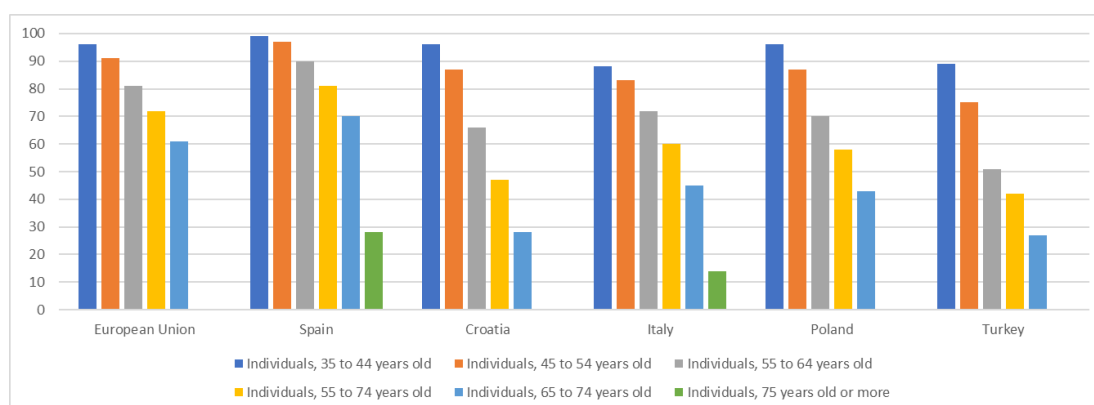
5.1. KORIŠTENJE INTERNETA ODRASLI

Generičko korištenje

Uvod: Statistički podaci

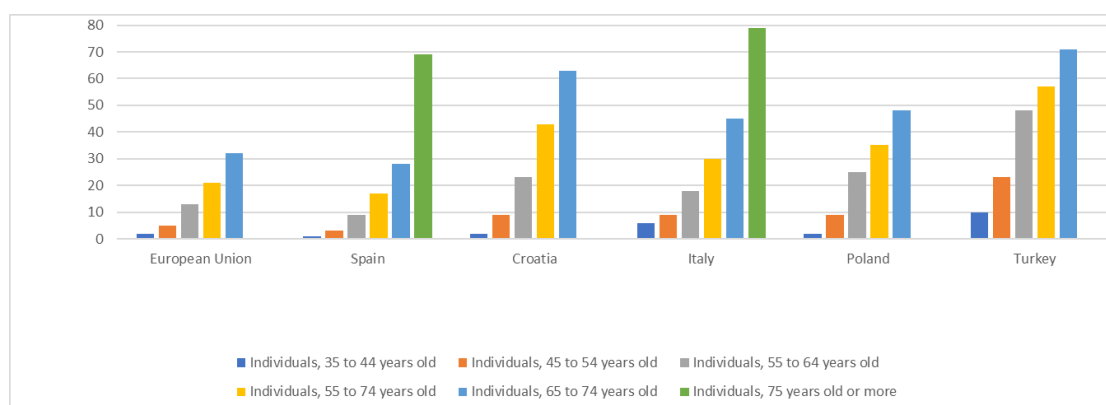
Grafikoni 1 i 2 pokazuju da se u zemljama uključenim u projekt korištenje interneta smanjuje s povećanjem starosti stanovništva, kao što je slučaj u cijeloj Europi.

Grafikon 1. Zadnje korištenje interneta u zadnja 3 mjeseca (2020.)



Izvor: Eurostat.

Grafikon 2. Nikada korištenje interneta (2020.)



Izvor: Eurostat.

Postoji dio europskog stanovništva čije poteškoće u pristupu i korištenju digitalnih tehnologija znače da ne mogu iskoristiti prednosti koje pruža napredak u digitalizaciji. Prema podacima dobivenim od Eurostata, gotovo polovica ljudi između 65 i 74 godine koji se koriste internetom ima niske digitalne vještine. U Europi postoji digitalni jaz koji posebno pogađa starije osobe, što je dovelo do potrebe da se u sadašnjim okolnostima vrlo brzo sustigne.

Situacija zatvorenosti uzrokovana koronavirusom ostavlja nam snimke na društvenim mrežama na kojima vidimo domove hiperpovezane s internetom, roditelje koji rade na daljinu, pomažu djeci da završe zadaću na 'online' platformama, poruke ljubavi u 'aplikacijama' za slanje poruka, fotografije i zvukovi pljeska na balkonima na Instagramu ili sastanci za aperitiv putem grupnih videokonferencija.

U Europi postoji digitalni jaz koji za sobom ostavlja, uglavnom, veliki dio onih najugroženijih građana u ovoj pandemiji COVID-19. Riječ je o starijim osobama čije su vještine da iskoriste prilike koje nudi digitalna transformacija relativno niže od onih kod mlađih skupina. Iako, u ovim danima zatočeništva, mnogi su oni koji počinju poduzimati korake za digitalizaciju, koristeći digitalne kanale svojih banaka.

Digitalni jaz: generacijski problem

"Ljudi mojih godina izoliraniji su i ograničeniji jer ne znamo koristiti moderne telefone", kaže Felisa Vargas (86), koja živi sama i komunicira zahvaljujući pomoći svoje obitelji. "Kad sam bio stariji, naučio sam čitati i pisati i voditi račune. Ne bih imao ništa protiv učenja modernosti da mogu komunicirati bez potrebe da mi kćer pomaže, da mogu biti autonoman i to raditi sam", kaže Feli (kako ona želi da se zove).

Stariji ljudi s malo digitalnog znanja posebno su osjetljivi na prijevare putem interneta. Učestalost ovih napada značajno raste u razdoblju društvene izolacije uzrokovane COVID-19, kada hakeri iskorištavaju hiperpovezanost korisnika i ranjivost nekih skupina.

Jer, čini se da bi svima bilo dostupno imati širokopojasnu internetsku vezu ili znati slati e-mail, između ostalog, ali nije tako. Postoji dvostruki jaz kada je riječ o digitalnim tehnologijama gdje su stariji ljudi najviše pogođeni. Ne samo da je potrebno uzeti u obzir korištenje ovih tehnologija, već i sposobnosti koje ljudi imaju da bi to korištenje bilo primjereno.

Postoji i jaz u digitalnim vještinama među korisnicima interneta. Prema podacima Eurostata, dok 68% mladih (između 16 i 24 godine) ima napredne vještine, samo 6,5% starijih od 65 godina ima te vještine. Gotovo polovica ljudi u dobi od 65 do 74 godine koji se koriste internetom imaju niske digitalne vještine.

Tko uči naše stare?

Očito je da je većina mladih dio hiperpovezane generacije; ali njegovi baka i djed daleko su od te stvarnosti. U ovim danima karantene zbog koronavirusa, starije osobe su prisiljene uhvatiti korak s tehnologijom, barem kako bi mogle održavati bliži kontakt sa svojim voljenima.

Ovdje je ključna uloga koju imaju djeca, unuci, nećaci ili rođaci kao privatni i improvizirani učitelji. "Krizu s koronavirusom znači da stariji, kako bi se prilagodili i ovoj situaciji, ovih dana polažu magisterij iz digitalizacije, čak i ako je to na domaćoj razini. Uvijek naučite nešto novo, a još više tijekom porođaja", kaže Mari Luz Blanco, 67.

Sa stajališta mladih postoje važne promjene. Elena Fernández, 34 godine, govori nam o odnosu koji sada ima sa svojom majkom, Rosa García (70 godina), koja trenutno živi sama u drugom gradu: "Pokušavam natjerati (majku) da mi

pošalje WhatsApp na Znam kakva je, ali mi je rekla da joj treba mnogo vremena da tipka i da gubi strpljenje. Čak i tako, zahvaljujući mojim objašnjenjima, on postupno postaje sve lakši."

Niz alata i aplikacija koje nudi pametni telefon nije za svakoga: "Sa svojom obitelji komuniciram telefonom, jer moj je vrlo uobičajen, ima samo tipke za poziv i ne koristim ono što imaju mladi", priznaje Felisa koji je na društvenim mrežama pronašao prozor u svijet zahvaljujući svojoj unuci. "Imam @elmundodelafeli, zahvaljujući mojoj maloj unuci Luciji, mjesto gdje dijelim videe i pjesme; ona me snima i ljudi mi pišu i govore mi dobre stvari. Super mi je! Sada je dobro smijati se", rekao je priznaje u telefonskom razgovoru.

"Unatoč teškoj situaciji koju doživljavamo, sve ima svoju pozitivnu stranu. A za ljude poput mene, ovi dani zatočeništva služe za napredak na tehnološkoj razini, čak i ako je to malo po malo", kaže Mari Luz s osmijehom punim nade .

Zaštita starijih od kibernetičkih napada

U ovom kontekstu brze prilagodbe i veće upotrebe, starije osobe postaju meta hakera i njihovih kibernetičkih napada, povećavajući rizike za ovu najranjiviju skupinu s tehnologijom. Prema podacima Eurostata, samo oko polovice ljudi između 65 i 74 godine koji su koristili internet u posljednjih godinu dana ima neku vrstu 'softvera' ili računalnog sigurnosnog alata na svojim uređajima, dok ih 13% ne poznaje. Kod najmlađih, 75% ima neku vrstu kibernetičke sigurnosti, a manje od 5% izražava nedostatak znanja.

Što im to daje?

- Prije svega, omogućuje im da budu i prije svega da se osjećaju živima, živeći u ovom vremenu koje pripada svima, u društvu koje je iz dana u dan sve više informatizirano.
- Omogućuje im komunikaciju s drugima, poznavali ih ili ne, gotovo trenutno i uz brz odgovor.
- Otvara širok prostor u kojem se mogu pronaći različite vrste informacija i/ili programa za slobodno vrijeme.
- Omogućuje sudjelovanje u tečajevima, seminarima i programima učenja na daljinu.
- Olakšava dijeljenje s unucima prostora kojim već upravljaju s nevjerojatnom solventnošću.
- Kod ovisnih starijih osoba, nesposobnih za lutanje, privremeno ili trajno, često može biti jedini element odnosa s drugima.
- U depresijama ili usamljenosti može pridonijeti boljoj kvaliteti života, pa čak i kao način izlaska iz tih situacija patnje.
- Također postaje sredstvo pomoći kroz telemedicinu, a posebno kroz brzu kućnu njegu.
- Suočeni sa strahom i suzdržanošću pred novim, fenomen ovih vremena je da starije osobe ne žele biti marginalizirani od svih napredaka koje tehnologija nameće i spremni su prihvatiti promjene.
- Zato vidimo sve više i više njih koji se vrlo brzo pridružuju mreži.

A koji su nedostaci?

- Cijena računala još uvijek znači da nisu baš pristupačna.
- Potrebno je da domovi umirovljenika, klubovi za starije osobe, sveučilišta (neka već rade), općinske, pokrajinske i republičke vlasti, ugrade računalne programe i imaju dovoljno računala za njihovo korištenje.
- Još uvijek postoje predrasude koje govore o teškoćama usvajanja novih znanja. Moguće je učiti cijeli život, čak i ako je tempo drugačiji, a za to su potrebne posebne grupe za učenje.
- Govori se o ovisnosti i izolaciji do koje bi dovelo korištenje ovog medija. To se može kontrolirati i općenito se češće javlja kod mladih nego kod starijih ljudi.

5.1.1. Internet i profesionalni razvoj: važnost digitalnih vještina

Prednosti Interneta nisu ograničene na komunikaciju i informacije. Naprotiv, pokazalo se, posebice u posljednjih godinu dana, kao zgodna alternativa za održavanje obrazovne i dinamike zapošljavanja.

I online obrazovanje i rad na daljinu od opcija koje koristi samo nekolicina postali su eksponencijalni porast. Ovaj trend, koji ostaje tu, stvorio je veliku potražnju za stručnjacima s digitalnim vještinama.

Što će vas istaknuti u vašem profesionalnom razvoju?

Kako biste povećali svoje mogućnosti na tržištu rada, potrebno je unaprijediti svoje digitalne i osobne vještine kroz cjeloživotno učenje. To nas smješta u paradigmu cjeloživotnog učenja, modela usmjerenog na kontinuirano i autonomno učenje koje nam omogućuje bolju prilagodbu suočavanju s izazovima svijeta koji se mijenja.

Razlika u uspjehu vaše zapošljivosti temelji se na praćenju najnovijih stvari, čime se izbjegava zastarjelost uzrokovana tehnološkim i profesionalnim promjenama. Važno je da je učenje stalno i široko, uključujući razvoj osobnih vještina, digitalnih kompetencija i tehnološke obuke. Ova tri stupa uključuju:

1. Osobne vještine i poduzetnički stav (tvrde i meke vještine):

- Vizija.
- Kreativnost i inovativnost.
- Planiranje.
- Orijentacija na postignuće.
- Komunikacijske vještine.
- Timski rad.
- Rješavanje sukoba.

2. Digitalne vještine za zapošljavanje:

- Učinkovito korištenje aplikacija za automatizaciju ureda i produktivnost.
- Upravljanje informacijama.
- Umrežavanje i društveno umrežavanje.

3. Obuka u tehnologijama koje omogućuju. Ovdje ističemo one potrebne za digitalnu transformaciju, a to su:

- Programiranje.
- Tehnologije koje omogućuju.
- Upravljanje projektima.
- Razvoj digitalnog poslovanja i brenda.

5.1.2. Platforme za online učenje

Edx (<https://www.edx.org/>)

Omogućavanje transformacije

Vaše edX iskustvo učenja temelji se na vrhunskoj kognitivnoj znanosti. S više od dva tuceta različitih značajki učenja koje vam mogu pomoći da postignete svoje ciljeve, naš pristup slijedi tri ključna principa:

Iskustvo

Naučite nova znanja i vještine na razne načine, od zanimljivih videopredavanja i dinamične grafike do vizualizacije podataka i interaktivnih elemenata.

Praksa

Pokazivanje svog znanja ključni je dio učenja. edX tečajevi i programi pružaju prostor za vježbanje s kvizovima, otvorenim procjenama odgovora, virtualnim okruženjima i više.

primijeniti

Učenje na edX-u mijenja način na koji razmišljate i što možete učiniti te se izravno prenosi u stvarni svijet—odmah primijenite svoje nove sposobnosti u kontekstu svog posla.

Coursera (<https://www.coursera.org/>)

Coursera je partner s više od 200 vodećih sveučilišta i kompanija kako bi pojedincima i organizacijama diljem svijeta omogućila fleksibilno, pristupačno online učenje koje je relevantno za posao. Nudimo niz mogućnosti učenja—od praktičnih projekata i tečajeva do certifikata spremnih za posao i diplomskih programa.

Naša priča

Coursera su osnovali Daphne Koller i Andrew Ng 2012. s vizijom pružanja iskustava učenja koja mijenjaju život učenicima diljem svijeta. Danas je Coursera globalna platforma za online učenje koja svakome, bilo gdje, nudi pristup online tečajevima i diplomama vodećih sveučilišta i kompanija. Coursera je dobila certifikat B Corp u veljači 2021., što znači da imamo zakonsku obvezu ne samo prema našim dioničarima, već i pozitivno utjecati na društvo u širem smislu, dok nastavljamo nastojati smanjiti prepreke obrazovanju svjetske klase za sve .

82 milijuna učenika, 100+ Fortune 500 kompanija i više od 6000 kampusa, tvrtki i vlada dolaze na Courseru kako bi pristupili učenju svjetske klase - bilo kada, bilo gdje.

“Mogao sam se prijaviti za stažiranje zahvaljujući novoj vještini koju sam razvio uz tečaj na Courseri! Možda je to za neke mali korak, ali prije se nisam mogla ni prijaviti, a sada sam otvorila mnoga vrata za svoju profesionalnu budućnost!” - Isabella Venturim Teixeira

5.1.3. Mediji i zabava

Pandemija je pokazala da zauzimanje slobodnog vremena nije beznačajno. Ispunjavanje vremena, a priori, ne bi se činilo društvenom hitnošću, sve dok ne postane jasno u kakvoj je korelaciji njegova upotreba s varijablama poput prisutnosti depresije, tuge, tjeskobe i drugih simptoma lošeg života kod starijih osoba.

Stoga je potrebno pretpostaviti da je slobodno vrijeme strateško pitanje, ako govorimo o starijim osobama. Radi se o tome da se starijim osobama omogući kreativno i obogaćujuće slobodno vrijeme, a da se pogoduje aktivnom starenju.

Čitanje online vijesti i članaka

Danas je lakše doći do novina iz cijele Europe. Kao primjer možete posjetiti web stranicu <https://www.w3newspapers.com/europe/>

w3newspapers **European Newspapers Online**
 Find news sources Directory of European newspapers and news sites for information on business, sports, entertainments, history, jobs, education, lifestyles, travel, and more.

W3Newspapers > Europe

Reliable supply, single source
 Thermo Fisher Scientific is the trusted partner for clinical testing our customers need.

European newspapers by country or territory

- Albania
- Andorra
- Armenia
- Austria
- Azerbaijan
- Belarus
- Belgium
- Bosnia and Herzegovina
- Bulgaria
- Chechnya
- Croatia
- Cyprus
- Czech Republic
- Denmark
- Estonia

Map of Europe

Share on Facebook
 Twitter

Start your Press Release today
 Get featured on news websites

Hrvatske novine

w3newspapers **Croatian Newspapers Online**
 Find news sources List of Croatian newspapers for news and information on business, sports, politics, jobs, education, lifestyles, travel, and more.

W3Newspapers > Europe > Croatia

Vuela a Lima 477 EUR
 Saber más

Vuela a Sao Paul 443 EUR
 Sa

Croatian newspapers and news sites

- Jutarnji list (The Morning Paper)**
 Croatian daily newspaper based in Zagreb.
- 24sata (24hours)**
 Daily newspaper published in Zagreb, Croatia.
- Sportske novosti**
 Croatian daily sports newspaper.
- Index**
- Večernji list**

Talijanske novine

Business news

- Il Sole 24 Ore
- ItaliaOggi

Sports news

- La Gazzetta dello Sport
- Corriere dello Sport
- Football Italia
- Yahoo Sport Italia
- DataSport

News in English

- Local
- Corriere della Sera(English)

Related → **Italian magazines**

Italian newspapers and news websites

- la Repubblica**
 la Repubblica is one of the largest Italian newspapers.
- Corriere della Sera**
 Leading Italian daily newspaper based in Milan.
- La Stampa**
 Italian national daily newspaper based in Turin.
- Leggo**
 One of the most widely read newspapers in Italy.
- Metro**
 Italian free newspaper owned by Media Company Metro International.
- Il Messaggero**
 Daily broadsheet format newspaper published in Rome, Italy.

Poljske novine



Related → [Polish magazines](#) · [Ukrainian newspapers](#)

Polish newspapers and news sites

- ☞ **Gazeta Wyborcza**
Leading daily newspaper based in Warsaw, Poland.
- ☞ **Fakt**
One of the most widely circulated Polish newspapers. The newspaper owned by the **German** publishing company Axel Springer AG.
- ☞ **Super Express**
Polish-language tabloid was founded in 1991. The newspaper owned by MediaExpress Sp. z o.o. Warsaw.
- ☞ **Przegląd Sportowy**
Sports newspaper published in Poland. Founded in 1921 Przegląd Sportowy is the oldest sports newspapers in Poland. The Przegląd Sportowy covering **basketball**, **golf**, **tennis**, **football (soccer)**, **volleyball**, and other sports.
- ☞ **Rzeczpospolita**
Major daily Polish newspaper circulated nationwide. The Rzeczpospolita is a compact format newspaper.

Najpopularnije novine u Španjolskoj



Related → [Spanish magazines](#)

Top newspapers in Spain

- ☞ **El País (Madrid)**
- ☞ **El Mundo (Madrid)**
- ☞ **ABC (Madrid)**
- ☞ **La Vanguardia (Barcelona)**
- ☞ **El Periódico de Catalunya**
- ☞ **La Razón (Madrid)**
- ☞ **El Correo (Bilbao)**
- ☞ **La Voz de Galicia (Arteixo)**
- ☞ **El Diario Vasco (San Sebastián)**
- ☞ **La Nueva España (Oviedo)**
- ☞ **Diario de Navarra (Pamplona)**
- ☞ **Heraldo de Aragón (Zaragoza)**

Gledanje internetske televizije

Možete gledati besplatne online TV kanale iz europskih zemalja. A možete pronaći svoje omiljene vijesti uživo, zabavu, glazbu, filmove, sport, dokumentarce, dječje programe i još mnogo toga!

<https://www.squidtv.net/europe/>

streema.com/tv/region/Europe

Streema TV Search RADIO TV Sign in with Facebook Create an account Sign in

Region's Countries

Albania	Estonia	Liechtenstein	Republic of San Marino
Andorra	Faroe Islands, Denmark	Lithuania	Romania
Austria	Finland	Luxembourg	Serbia
Belarus	France	Macedonia	Slovakia
Belgium	Germany	Malta	Slovenia
Bosnia and Herzegovina	Greece	Moldova	Spain
Bulgaria	Hungary	Montenegro	Sweden
Croatia	Iceland	Netherlands	Switzerland
Cyprus	Ireland	Norway	Turkey
Czech Republic	Italy	Poland	Ukraine
Denmark	Kosovo	Portugal	United Kingdom
	Latvia		Vatican

Europe TV Stations on your iPhone, iPad, iPod Touch, Android, Blackberry, and other app-enabled mobile phones. Get in touch via the Contact Us below if you're interested in these apps. Also, find the top new songs, playlists, and music on our website!

170 TV postaja iz Turske

States

Adapazarı
Aksaray
Alanya
Amasya
Ankara
Antalya
Ardesen
Balıkesir
Bodrum
Bolu
Burdur
Bursa
Düzce
Edirne
Elazığ
Erzurum
Eskisehir Province
Gaziantep
Isparta
Istanbul
Izmir
Kayseri

170 TV Stations from Turkey

Search TV Station

Busca por nombre, fecha y más
Busca un nombre y déjanos hacer el resto. Descubre datos increíbles: ¡empieza ya!
Reklam MyHeritage [Abrir](#)

Kanal D ENTERTAINMENT 125 Views
Istanbul, Turkey

TRT - TRT Müzik ENTERTAINMENT MUSIC 120 Views
Istanbul, Turkey

TV 8 ENTERTAINMENT 70 Views
Istanbul, Turkey

Slušanje glazbe (npr. web radio, streaming glazbe)

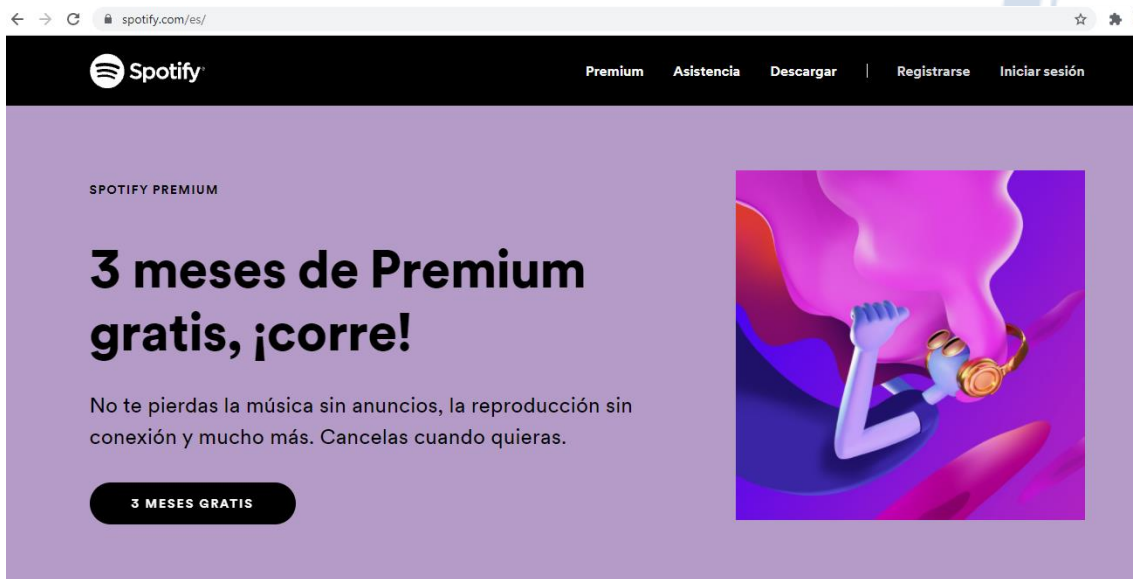
O nama

Uz Spotify lako je pronaći savršenu glazbu ili podcast za svaki trenutak, na računalu, telefonu, tabletu i više.

Postoje milijuni pjesama i epizoda. Dakle, bez obzira vozite li se, vježbate, tulumarite ili se odmarate, uvijek ćete imati glazbu i podcaste koji vam najviše idu. Odaberite što želite slušati ili dopustite da vas iznenadi Spotify!

Također možete istraživati zbirke prijatelja, umjetnika i slavnih osoba ili stvoriti radio stanicu i opuštenu sjediti.

Ozvučite svoj život uz Spotify! Pretplatite se ili slušajte besplatno.



5.1.4. Zdravlje

Komunikaciju i pristup informacijama u novije je vrijeme na spektakularan način transformirao internet, pobudivši zanimanje milijuna korisnika diljem svijeta.

Utjecaj interneta nije ostavio ravnodušnim niti jedan sektor niti profesionalno područje. Kao iu drugim sektorima, iu području zdravstva, sve više vezanog uz nove tehnologije, Internet postaje sve prisutniji. Ova činjenica je logična, budući da je zdravstvo područje koje se ističe po korištenju informacija (zahtijeva vrlo ažurne informacije), vrlo brzom njihovoj integraciji i korištenju u praksi. Ne smijemo zaboraviti informativnu odgovornost ovog sektora. Internet je moćan alat za širenje i ponudu ažuriranih informacija profesionalcima u sektoru i široj javnosti. Postoje brojne web stranice o zdravlju na Internetu.

S obzirom na napredak utjecaja interneta na područje zdravlja, potrebno je postaviti si neka pitanja: kakva kvaliteta informacija postoji na mreži?, Je li lako locirati kvalitetne informacije u ovoj lavini informacija?, Jesu li podaci koje dobivamo putem interneta pouzdani?

Informacija na Internetu je ogromno, i vrlo je zbrkano, kao što smo već spomenuli. Teško je korisniku imati sve resurse od interesa i kvalitete o datoj temi. Potraga za tim resursima je proces koji zahtijeva puno vremena i truda. Kako bismo olakšali pristup informacijama sadržanim na Internetu o zdravstvenim pitanjima, u nastavku ćemo vidjeti uzorak izvora sa zdravstvenim informacijama, koje ističemo zbog njihove kvalitete u konkretnom slučaju Španjolske.

Buscasalud

<http://www.buscasalud.com/>

španjolski

Buscasalud je izvor za pregledavanje i pretraživanje Interneta za poveznice vezane uz zdravstvene probleme. Pokazuje na stranice koje se bave temama od interesa za korisnike koji traže zdravstvene teme. Nudi nam između ostalog: biltene, poveznice za pacijente, poveznice za stručnjake u zdravstvenom sektoru itd.

Kanal Salud

<http://salud.tiscali.es/>

španjolski

Portal namijenjen uglavnom općoj populaciji iu manjoj mjeri profesionalcima. Aktualna pitanja, savjeti za prevenciju, testovi, zakonodavstvo itd.

Ističemo i web stranicu Svjetske zdravstvene organizacije.

<https://www.who.int/>

Tko smo mi

Osnovan 1948., WHO je agencija Ujedinjenih naroda koja povezuje nacije, partnere i ljude u svrhu promicanja zdravlja, očuvanja svijeta sigurnim i služenja ranjivima – tako da svatko, svugdje može postići najvišu razinu zdravlja.

Što radimo

WHO predvodi globalne napore za proširenje univerzalne zdravstvene pokrivenosti. Usmjeravamo i koordiniramo svjetski odgovor na hitne zdravstvene situacije. I promičemo zdraviji život – od brige o trudnoći do starosti. Naši ciljevi od tri milijarde prikazuju ambiciozan plan za svijet da postigne dobro zdravlje za sve, koristeći politike i programe utemeljene na znanosti.

5.2. KORIŠTENJE DRUŠTVENIH MEDIJA

5.2.1. Uvod u društvene mreže

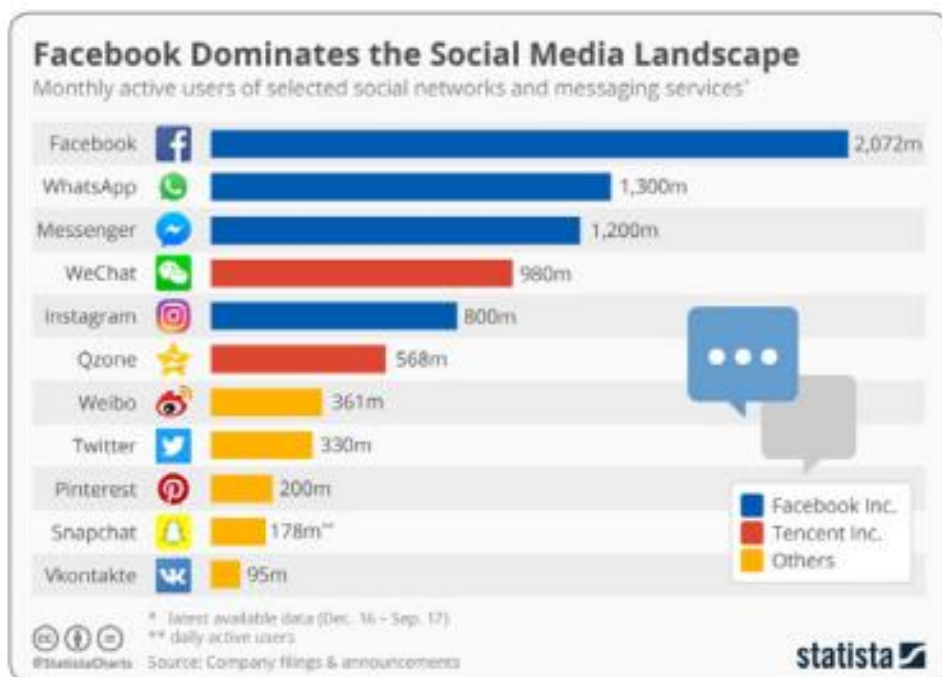
Društveni mediji danas igraju važnu ulogu u svakodnevnim komunikacijskim aktivnostima cijelog društva, budući da su to online oblici komuniciranja koje svatko može koristiti bilo gdje i bilo kada. Vodeće platforme društvenih medija trenutno su Facebook, Twitter, Instagram i Snapchat (vidi grafiku).

Facebook: Neke činjenice o Facebooku su da ovu platformu društvenih medija trenutno koristi 270 milijuna ljudi samo u Europi, s prosječnim vremenom provjere aplikacije na njihovim mobilnim uređajima od 8 puta dnevno. Glavni cilj Facebooka je povezati ljude s njihovim prijateljima, obitelji, kolegama i tako dalje bez obzira gdje se nalazili, dok dijele informacije putem postova, videa i fotografija. Facebook uglavnom koriste mladi ljudi između 18 i 29 godina.

Cvrkut: Trenutno ima 25 milijuna korisnika u Europi, koji komuniciraju u "stvarnom vremenu" objavljujući tweetove od 280 znakova svojim pratiteljima. Na ovaj način korisnici Twittera kreiraju razgovor među vrućim temama trenutka koristeći hashtagove i spominjanja drugih korisnika u svojim tweetovima.

Instagram: Ovaj društveni medij temelji se na mobilnoj aplikaciji za dijeljenje fotografija koja korisnicima omogućuje snimanje fotografija, primjenu filtera na njih i njihovo dijeljenje kao post ili kao trenutni video. Mladi odrasli (18–29 godina) također su najveća skupina koja koristi ovu aplikaciju.

LinkedIn: LinkedIn je profesionalno mrežno mjesto s ciljem pomaganja ljudima da uspostave poslovne veze, razmijene svoja iskustva i životopise te pronađu posao.



Source: Statista.com

5.2.2. Osnove za osobnu upotrebu

5.2.2.1. Osnove Facebooka

To je najčešće korišteni društveni medij s više od 1,4 milijarde dnevno aktivnih korisnika. Facebook se najviše koristi sredinom tjedna (od utorka do četvrtka) i obično tijekom pauze za ručak i rano poslijepodne, dok su vikendi obično slabiji. To znači da će sve što je objavljeno ili podijeljeno u najčešće korištenim vremenima okvira doći do više ljudi nego tijekom ostalih vremena. Štoviše, između 3 ili 4 posta tjedno je broj postova koji se potiče na objavljivanje u ovoj vrsti društvenih medija.

Objave koje potiču ovi kanali društvenih medija su kratke, na primjer postavljanje kratkog pitanja, dijeljenje citata ili neke statistike iz članka itd. i obično uključuju vizualne stavke kao što su GIFS-ovi, slike ili videozapisi.

Zapravo, danas Facebook potiče svoje korisnike da objavljuju više videa i dinamičnih slika, stoga će ovaj audiovizualni sadržaj doći do većeg broja korisnika kada bude objavljen. Facebook će dati veću vidljivost video zapisima, snimkama uživo ili live chatovima prenesenim izravno na ovu platformu, što znači da dijeljenje poveznice s Youtubea neće stvarno biti učinkovito za dopiranje do vaših sljedbenika.



Izvor: successfulbusinessonline.org

Facebook je društveni medij koji treba biti forum za debatu, diskusiju i susrete među vršnjacima, zato ova platforma potiče generiranje razgovora. Budite aktivni, dodajte pitanje svojim objavama i potaknite komentare, rasprave i rasprave.

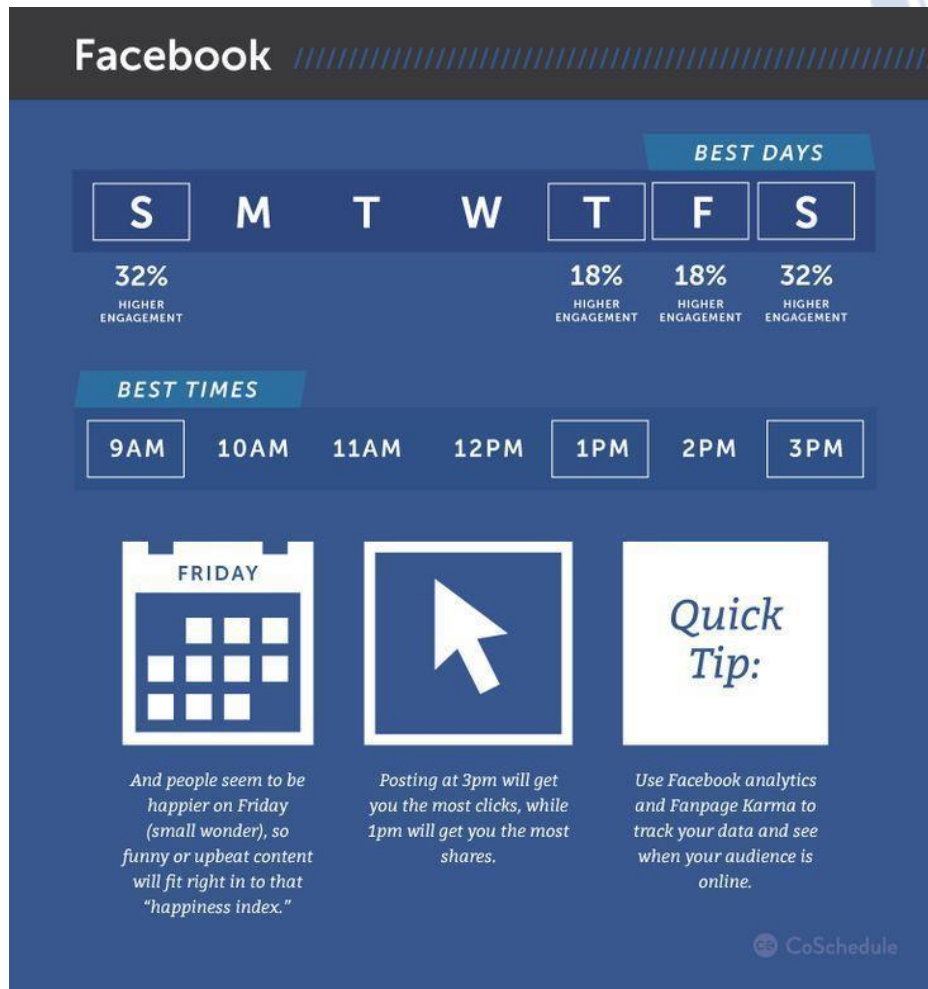
Također je vrlo važno imati na umu kvalitetu i format koji bi trebao pratiti sadržaj prenesen na ovu platformu društvenih medija. Sljedeće su točne veličine i formati:

Naslovna slika: 820px x 312px

Profilna slika: 178px x 180px

Objavite sliku: 450px x 235px

Za video: poželjan kvadratni format (MOV. ili MP4) 720 X 720



Izvor: CoSchedule

5.2.3. Osnove Twittera

Ciljani korisnici Twittera nisu tako mladi kao korisnici Facebooka ili Instagrama. Twitter je postao više platforma za umrežavanje i suradnju s industrijom, donositeljima odluka i kolegama u istom sektoru. Glavna radnja na Twitteru nije kao na Facebooku, iako korisnici mogu lajkati vašu objavu, najcjenjenija radnja osim komentara je retweet, što znači podijeliti sadržaj koji je korisnik objavio uključujući ili ne komentar tijekom dijeljenja objave.

Kao i na Facebooku, također je važno uključiti nešto vizualno u objavu kako biste mogli komunicirati s drugim korisnicima, poput slike, GIF-a ili videa.

S druge strane, na Twitteru nije loše dijeliti isti sadržaj više dana, u različito vrijeme, kako biste dobili veću vidljivost, naprotiv kao na Facebooku ili drugim društvenim medijima. Na primjer, u slučaju događaja uobičajeno je vidjeti mnogo različitih tweetova u različite dane objavljenih u drugim danima kako bi privukli publiku na događaj. Cilj je da ga vidi što više ljudi.

Povezano s funkcionalnošću umrežavanja koju Twitter također potiče, korisnici mogu stvoriti popis dionika i ljudi koji ih najviše zanimaju razvrstanih po područjima. Na primjer obrazovanje, politika, masovni mediji itd. Na ovaj način korisnik može provjeriti najnovije informacije o određenoj temi samo provjerom navedenog popisa. Ne zaboravite, imate mogućnost učiniti svoj popis javnim ili privatnim. Na javnom popisu svatko može vidjeti tko je uključen i svi korisnici koje dodate dobit će obavijest kada ih dodate, na privatnom popisu to je poznato samo vama.

Kada objavljujete na Twitteru, važno je nastojati izbjeći kratice koje nisu općenito poznate i razumljive u cijelom sektoru. Koristite jezik koji je lako razumljiv i gramatički ispravan. Izbjegavajte tehničke detalje i pravite kratke jasne rečenice kako biste naglasili svoju poantu.

Za razliku od Facebooka, Twitter ne dopušta uređivanje postova nakon što su objavljeni, zato pisanje treba biti pažljivo i zahtijeva vrijeme provjere prije objave.

Još jedan alat koji je jako važan i široko korišten na Twitteru su hashtagovi. Bitno ih je koristiti prilikom objavljivanja. Preporuka bi bila provjeriti trendovske hashtagove na Twitteru i uključiti ih u tweet koji se odnosi na temu. Čineći to, korisnici će potencijalno doprijeti do nove publike i potencijalnih sljedbenika, a istovremeno će dobiti veću vidljivost.

Kao što je prije spomenuto s Facebookom, ovdje je prava rezolucija za vizualni sadržaj na Twitteru, koja je malo drugačija:

- Naslovna slika: 820px x 312px
- Profilna slika: 180px x 180px
- Objavite sliku: 1,200px x 630px
- Za video: poželjan kvadratni format (MOV. ili MP4) 720 X 720

5.2.4. Osnove Instagrama

Instagram je društveni medij kojim se uglavnom koriste mladi, a ton i jezik koji se koristi su potpuno neformalniji. Uglavnom se koristi za dijeljenje interesa putem atraktivnih videa i fotografija i stvaranje zajednice oko ovih tema. Instagram također uključuje priče, putem kojih pratitelji mogu dobiti više informacija o “iza kulisa” – pogled na ono što je objavljeno.

Videozapisi na Instagramu su jako popularni, budući da su kratki i zalogajni, ljudi će ih vjerojatnije gledati. Instagram videozapisi ne reprodukuju zvuk automatski. Počinju kao utišani i korisnici mogu odlučiti uključiti zvuk. Zahtijeva od korisnika stvaranje videozapisa koji imaju smisla čak i ako nema zvuka. Prvih nekoliko sekundi videa je ključno za izazivanje neke vrste znatiželje kako bi motivirali ljude da žele nastaviti gledati. Kretanje je izvrstan način da uhvatite publiku, koristeći go-pro ili funkciju 360 koja pomaže stvoriti osjećaj da korisnik sudjeluje u filmu.

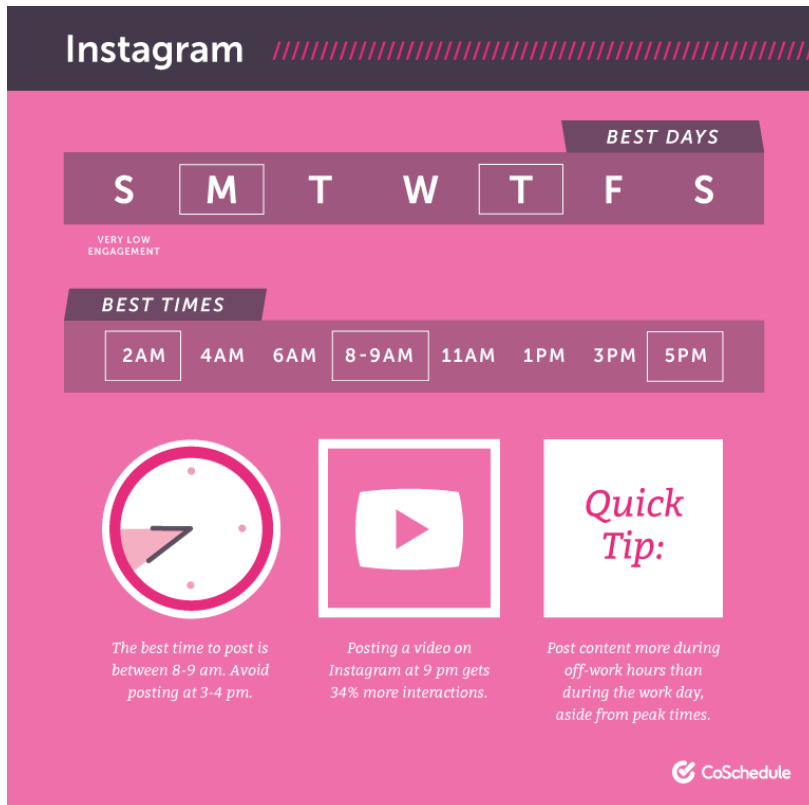
Na Instagramu je još važnije nego na drugim društvenim medijima koristiti pravu rezoluciju, budući da se tamo sve uglavnom vrti oko vizualnog sadržaja. Sljedeće su prave rezolucije za sadržaj:

Profilna slika: 110px x 110px

Instagram priče: 1080px x 1920px

Objavite sliku: 1080px x 1080px

Za video: poželjan kvadratni format (MOV. ili MP4) 720 X 720



Izvor: CoSchedule

5.2.5. Profesionalna upotreba

Kako najbolje iskoristiti LinkedIn

LinkedIn se također temelji na povezivanju ljudi, objavljivanju ažuriranja, dijeljenju i lajkanju sadržaja te razmjeni trenutnih poruka drugim korisnicima, ali za razliku od drugih platformi LinkedIn ove radnje fokusira na profesionalno područje svakog korisnika.

Na primjer, korisnički profil postaje životopis, s radnim iskustvom, postignućima, preporukama i preporukama radnih kolega ili nadređenih. Također uključuje ploču na kojoj se mogu pretraživati i slati prijave za posao.

LinkedIn uključuje početnu stranicu u kojoj korisnik može surfati po objavama i vijestima svojih pratitelja, uključujući opciju lajkanja, dijeljenja i komentiranja. Moja mreža je mjesto

gdje se prikazuje postojeća mreža veza korisnika. Također omogućuje korisniku da pozove druge korisnike da se pridruže njegovoj mreži.

On Jobs korisnici mogu tražiti i prijaviti se za poslove, dobiti informacije o tvrtkama i još mnogo toga. Razmjena poruka vodi do platforme za razmjenu izravnih poruka. Konačno, Ja je mjesto gdje se može pronaći profil korisnika. Ovo bi trebalo biti jednako ažurirano kao životopis korisnika, budući da profesionalci i regruteri mogu vidjeti profil.

Osim ovih brojnih usluga, LinkedIn također nudi Premium pretplatničku verziju koja uključuje dodatne značajke, kao što su mrežni tečajevi profesionalnog razvoja, uvid u to tko gleda vaš profil i mogućnost slanja izravnih poruka svima na LinkedInu, čak i ako nisu u svojoj mreži.

5.3. VJEŽBE

1. Korištenje Interneta

- a) Povećava se s godinama
- b) S godinama se smanjuje
- c) Ne utječe na dob
- d) Ništa od navedenog nije točno

2. Što internet donosi odraslima?

- a) Omogućuje im komunikaciju s drugima
- b) Oduzima im puno vremena, a ne donosi im ništa
- c) To otežava pristup informacijama
- d) Koristan je samo za čitanje novina

3. Nedostaci interneta za odrasle uključuju:

- a) Nema nedostataka jer postoji velika podrška javnosti.
- b) Problemi ovisnosti.
- c) Ništa od navedenog nije točno
- d) Cijena računala i dalje je nepriuštiva

4. Stupovi za profesionalni razvoj odraslih su:

- a) Osobne vještine i poduzetnički stav te digitalne vještine za zapošljavanje
- b) Osobne vještine i poduzetnički stav, digitalne vještine za zapošljavanje i osposobljavanje za tehnologije koje omogućuju.
- c) Obuka u tehnologijama koje omogućuju
- d) Osobne vještine i poduzetnički stav

5. Koji su društveni mediji specifični za profesionalce?

- a) Facebook
- b) Instagram
- c) LinkedIn
- d) Cvrkut

6. Koliko znakova maksimalno imaju objave na Twitteru?

- a) 140
- b) 280
- c) 100
- d) 200

7. Koje ćete društvene medije koristiti ako ste posebno zainteresirani za umrežavanje?

- a) LinkedIn
- b) Instagram
- c) Facebook
- d) Cvrkut

8. Kako se zovu trenutni videozapisi koje možete podijeliti na Instagramu kako biste podijelili osjećaj iza pozornice sa svojim pratiteljima?

- a) Trenutak
- b) Video zapisi
- c) Priče
- d) Direktno

9. U kojim društvenim mrežama dio profila postaje životopis?

- a) LinkedIn
- b) Facebook
- c) Cvrkut
- d) Instagram

5.4. OCJENJIVANJE

1. Jeste li nedavno naišli na neke zanimljive činjenice i brojke vezane uz korištenje interneta među odraslima u vašoj zemlji?

Pokušajte objasniti razloge za razinu korištenja interneta među odraslim osobama u vašoj zemlji. Podijelite ih s grupom

2. Zna li za druge zanimljive načine korištenja interneta za odrasle? Podijelite ih s grupom.
3. Razgovarajte o glavnim tiskanim medijima s pristupom internetu u vašoj zemlji.
4. Istražite različite izvore zdravstvenih informacija u svojoj zemlji. Podijelite ovu informaciju sa svojom radnom skupinom.
5. Jeste li u posljednje vrijeme pronašli neke zanimljive činjenice ili statistike vezane uz svoju publiku? Podijelite ih s grupom
6. Zna li za neki drugi društveni medij koji bi danas mogao biti koristan za digitalne odrasle učenike? Podijelite ih s grupom

Pitanja uz tekst-Didaktički materijali

1. Smatrate li da je korištenje Interneta kod odraslih u vašem okruženju veće od prosjeka u vašoj zemlji?
2. Postoje li razlike u korištenju interneta između mladih i odraslih u vašem okolišu?
3. Što smatrate glavnim problemima kod odraslih pri pristupu internetu?
4. Jeste li koristili platformu za online učenje?
5. Što najviše cijenite u čitanju vijesti i članaka na internetu?
6. Možete li navesti korake za slušanje radija putem telefona?
7. Navedite društvene mreže koje poznajete.
8. Koje su glavne društvene mreže koje koristite? Navedite prednosti i nedostatke društvene mreže koju najviše koristite

REFERENCE

- Barry, C. (1997). Budućnost kibernetičkog terorizma: spajanje fizičkog i virtualnog svijeta. *Crime and Justice International*, 13(2), 15-18.

- Citron, DK i Franks, MA (2014.). Kriminaliziranje osvetničke pornografije. *Wake Forest L. Rev.*, 49, str. 345-391.
- Denning, DE (2000). Kibernetički terorizam: Svjedočenje pred posebnim nadzornim vijećem za terorizam Odborom za oružane snage Zastupničkog doma američkog Kongresa. *Fokus na terorizam*, 9, 71-76.
- Dibbell, J. (1994). Silovanje u cyber prostoru ili kako su zli klaun, haićanski duh prevarant, dva čarobnjaka i deseci njih bazu podataka pretvorili u društvo. *Ann. Surv. Am. L.*, str. 471.
- Federalni istražni ured (1987). FBI i terorizam. *FBI Bilten za provedbu zakona*, 56(11). Dostupno u: <https://www.ojp.gov/ncjrs/virtual-library/abstracts/fbi-and-terrorism>
- <https://aging.com/what-is-modern-technology-and-how-is-it-changing/>
- <https://clario.co/blog/what-is-online-privacy/>
- <https://industrytoday.com/manufacturing-how-technology-improves-the-industry/>
- <https://us.norton.com/internetsecurity-how-to-how-to-choose-a-secure-password.html>
- <https://www.advergize.com/edu/18-risks-and-disadvantages-of-technology/>
- <https://www.advergize.com/edu/advantages-technology-modern-life/>
- <https://www.information-age.com/modern-technology-advantages-disadvantages-123465637/>
- <https://www.safetydetectives.com/blog/the-most-hacked-passwords-in-the-world/>
- <https://www.sangoma.com/articles/7-ways-technology-can-increase-productivity/>
- <https://www.securitymagazine.com/articles/93912-reasons-digital-fraud-is-on-the-rise>
- <https://www.stlouisfed.org/~media/education/tools/pdf/c3-chapter-5.pdf>
- Salawu, S., He, Y. i Lumsden, J. (2017.). Pristupi automatiziranom otkrivanju internetskog nasilja: Anketa. *IEEE Transactions on Affective Computing*. Dostupno u: https://research.aston.ac.uk/portal/files/23259407/Approaches_to_Automated_Detection_of_Cyberbullying.pdf
- Smith, PK, Mahdavi, J., Carvalho, M., Fisher, S., Russell, S. i Tippett, N. (2008.). Cyberbullying: Njegova priroda i utjecaj na učenike srednjih škola. *Časopis za dječju psihologiju i psihijatriju*, 49(4), str. 376-385.
- Tokunaga, RS (2010). Pratim vas kući iz škole: kritički pregled i sinteza istraživanja o viktimizaciji internetskog nasilja. *Računala u ljudskom ponašanju*, 26, str. 277–287.
- Whittaker, E. i Kowalski, RM (2015). Cyberbullying putem društvenih medija. *Journal of School Violence*, 14(1), str. 11-29.

MODUL 6: DRUŠTVENI MEDIJI I DRUŠTVENO UKLJUČIVANJE

Ali KESKİN

Dilek GÖL

Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi



ciljevi učenja

Društvene koristi digitalne uključenosti za pojedince i šire društvo, ističući naučene lekcije i osporavajući neke od temeljnih pretpostavki na kojima su se do danas temeljile političke odluke. Osim toga, procjenjujemo i porast društvenih medija. Konačno, pozornost se pridaje izazovu kako istraživanje može doprinijeti sudjelovanju svih u informacijskom društvu.

Do kraja nastavne jedinice polaznici će biti sposobni:

- Upostavite i upravljajte prisutnošću na društvenim mrežama
- Razumijevanje potencijalnih društvenih koristi digitalne uključenosti
- kako i zašto kreirati sadržaj za društvene mreže
- Razumijevanje potencijalnih ekonomskih koristi digitalne uključenosti
- Razumijevanje Koje vrste formalnog/teorijskog pristupa tehnologijama ljudi imaju kod kuće, na poslu i u okruženju zajednice?
- Digitalna transformacija



Osnovni pojmovi (ključne riječi)

- Društveni mediji i izvođenje demokracije.
- Društveni mediji
- Socijalna uključenost
- Društvena platforma
- Digitalno učenje
- Digitalna transformacija
- Upravljanje medijima
- Digitalna demokracija i njezini izazovi
- Društvene mreže



Glavni cilj:

društvene koristi digitalne uključenosti za pojedince i šire društvo, ističući

naučene lekcije i dovođenje u pitanje nekih od temeljnih pretpostavki na kojima su se do danas temeljile političke odluke.

Opći opis:

Sve veća ovisnost o informacijskim i komunikacijskim tehnologijama (ICT) u svakodnevnom životu, kako u našem profesionalnom tako i u privatnom životu, tjera nas na razmišljanje o tome kako možemo upravljati digitalnom erom. Iz tog su razloga kreatori politika aktivno uključeni u istraživanje uvjeta kako iskoristiti optimalnu korist od novih mogućnosti koje nudi ICT. Nakon brzog rasta World Wide Weba, počevši od sredine 90-ih, transformacija prema informacijskom društvu i gospodarstvu znanja postala je vruća tema na agendi politike

Socijalna uključenost temelji se na predodžbama o pripadnosti, prihvaćanju i priznanju te podrazumijeva ostvarenje punog i ravnopravnog sudjelovanja u ekonomskim, društvenim, kulturnim i političkim institucijama. Riječ je o prepoznavanju i vrednovanju različitosti; radi se o rađanju osjećaja pripadnosti povećanjem društvene jednakosti i sudjelovanja raznolikih i nepovoljnih populacija. Pitanja različitosti i društvene uključenosti utječu na način na koji se programi i usluge isporučuju kako bi se zadovoljio širok raspon potreba klijenata. Kao rezultat toga, koncepti različitosti i socijalne uključenosti postali su kritični za evaluaciju programa za vladine i društvene organizacije. Prema Steynu, koncepti socijalne isključenosti i uključenosti imaju različita značenja za različite znanstvenike. On tvrdi da različita teorijska pozadina i ideali dovode do različitih percepcija koncepata socijalne uključenosti i isključenosti. To zauzvrat dovodi do različitih pristupa rješavanju društvenih problema, kao i kako se ICT koristi za povećanje socijalne uključenosti. Različita gledišta ipak imaju jednu zajedničku stvar, bavljenje nedostacima ranjivih; s ciljem povećanja njihovih sposobnosti i mogućnosti za sudjelovanje u društvu u kojem se nalaze, a krajnji cilj je izgradnja uključivog društva.

Pronađeni su pozitivni odnosi između digitalne uključenosti i društvene uključenosti (npr. postajanje aktivnijim u društvu). Digitalna uključenost odnosi se na bolje izvanmrežne komunikacijske vještine, aktivnije građanstvo (praćenje vijesti) i povećani društveni kapital (i premošćivanje i povezivanje) putem društvenog softvera (npr. Facebook ili Netlog). Važno je napomenuti da samo korištenje interneta i učestalost korištenja nisu dovoljni za objašnjenje pozitivnih ishoda. Čini se da je korištenje društvenog softvera ključno za postizanje ciljeva socijalne uključenosti i izgradnju povjerenja.

Tema 1: Digitalna transformacija društvenih usluga i obrazovanja.

Digitalna revolucija neviđenom brzinom mijenja svijet kakav poznajemo. Digitalne tehnologije promijenile su način na koji poduzeća posluju, kako se ljudi povezuju i razmjenjuju informacije te kako komuniciraju s javnim i privatnim sektorom. Europskim poduzećima i građanima podjednako je potreban adekvatan politički okvir te odgovarajuće vještine i infrastrukture kako bi iskoristili ogromnu vrijednost stvorenu digitalnom ekonomijom i postigli uspjeh digitalne transformacije. Europska unija ima aktivnu ulogu u oblikovanju digitalnog gospodarstva, s međupolitičkim inicijativama koje sežu od

poticanja ulaganja do reforme zakona EU-a, do nezakonodavnih radnji za poboljšanje koordinacije država članica i razmjene najboljih praksi.

Tema 2: Definiranje digitalnih tehnologija koje se trenutno koriste u socijalnim uslugama i obrazovanju.

Digitalne tehnologije su elektronički alati, sustavi, uređaji i resursi koji generiraju, pohranjuju ili obrađuju podatke. Dobro poznati primjeri uključuju društvene medije, online igre, multimediju i mobilne telefone.

Digitalno učenje je svaka vrsta učenja koja koristi tehnologiju. Može se dogoditi u svim područjima učenja kurikuluma.

Tema 3: Razumijevanje nekih dokaza o učincima digitalnih tehnologija na pružatelje i korisnike usluga.

Biti digitalni građanin u današnjem svijetu ima mnoge prednosti. No, prije nego objasnimo prednosti, trebali bismo znati što je digitalno građanstvo. Pa, prvo građanstvo, koje je formalno definirano kao "kvaliteta odgovora pojedinca na članstvo u zajednici." Zbog toga je državljanstvo mnogo složenije od jednostavne pravne stvari, već ono koje se sastoji od samospoznaje, interakcije i intimnog znanja o mjestu, njegovim ljudima i njegovoj kulturnoj povijesti. Dakle, digitalno građanstvo je gotovo ista stvar – "kvaliteta odgovora na članstvo u digitalnoj zajednici" bila bi dobra prva pukotina u definiciji. Revidiranje koje bi moglo jasnije artikulirati razlike između fizičkih i digitalnih zajednica,

Naslov modula	DRUŠTVENI MEDIJE I DRUŠTVENO UKLJUČIVANJE
Obrazovni profil	Odrasli učenici
Jezik nastave	Engleski
Ciljna skupina	Odrasli koji žele unaprijediti svoje znanje o digitalnim medijima Stariji odrasli i niskokvalificirani odrasli za korištenje digitalne tehnologije. Ostale ciljane skupine uključene u ovaj projekt su starije osobe, niskokvalificirane odrasle osobe
Razdoblje	Deset tjedana (3 sata tjedno)
Sati	20 sati učenja licem u lice. 20 sati nastave na daljinu. 20 sati online suradničkog rada
Odgovoran	Organizacije za profesionalni i osobni razvoj odraslih.
Usmjereni učenje učinci - simboli	Ishodi učenja
ZNANJE	

Razviti	K1	Razumijevanje socijalnog uključivanja i njegovih principa.
Integrirati	K2	Integriranje novih znanja sa svojom stručnošću
Sigurnost	K3	Kako društveni mediji mogu biti inkluzivni
Zaštita	K4	Što treba učiniti da se spriječi diskriminacija na društvenim mrežama
Rješavanje problema	K5	Rješavanje poteškoća koje se javljaju pri korištenju društvenih medija
VJEŠTINE		
Interakcija	S1	Upravljanje postavkama privatnosti na njihovim profilima na društvenim mrežama.
Udio	S2	Dijelite sadržaj na društvenim mrežama
Uključite se	S3	Uključite ljude u rasprave i povratne informacije
Suraduj	S4	Upravlajte aktivnostima suradničkog učenja
Upravlјati	S5	Upravlјajte kanalima društvenih medija
KOMPETENCIJE		
Uključivo	C1	Otvorenog uma i poštovanja prema drugim korisnicima društvenih medija
Informiran	C2	Imati sposobnost razumijevanja opasnosti na internetu.
Predanost	C3	Korištenje društvenih medija i digitalnih kanala za građanski angažman
Uravnotežen	C4	Pravilno koristite društvene mreže
uzbuna	C5	Svjestan zlouporabe društvenih medija i njezinih posljedica.

Sadržaj modula	<p>Uvod</p> <p>Digitalna transformacija društvenih usluga i obrazovanja.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Što su društveni mediji? • Što je socijalna uključenost? • Socijalna isključenost • Što EU za uključivanje? <p>Definiranje digitalnih tehnologija koje se trenutno koriste u socijalnim službama i obrazovanju.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prednosti digitalne uključenosti • Što je digitalna inkluzija i koje su glavne digitalne prepreke • Ciljevi digitalne inkluzije <p>Razumijevanje nekih dokaza o učincima digitalnih tehnologija na pružatelje i korisnike usluga.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pet najtraženijih digitalnih profila • Druga digitalna zanimanja budućnosti • Kako izbjeći da budete žrtva ovog cyber napada? <p>Osnovna pravila za izvlačenje maksimuma iz društvenih mreža</p> <p>Vježbe: 7 stupova uključenosti</p> <p>Evaluacija</p>
Preduvjeti i dodatni zahtjevi	Osnovno poznavanje interneta.
Obvezna literatura	Dokumenti pripremljeni u ACML projektu
Dodatna literatura	<p>Chakraborty, S. (2018). Priručnik o društvenim medijima za digitalnu i društvenu uključenost</p> <p>Barzilai-Nahon, K. (2006). Praznine i bitovi: Konceptualizacija mjerenja za digitalnu podjelu/e. Informacijsko društvo: međunarodni časopis 22(5), 267-278.</p> <p>Boyd, dm i Ellison, NB (2008). Društvene mreže: definicija, povijest i stipendije. Časopis za računalno posredovanu komunikaciju 13(1), 210-230.</p> <p>Bruns, A. (2008). Blogovi, Wikipedia, Second Life i šire: Od proizvodnje do proizvodnje. New York: Peter Lang.</p>

	<p>Cammaerts, B., Van Audenhove, L., Nulens, G. i Pauwels, C. (2003.). Izvan digitalnog jaza: Smanjenje isključenosti, poticanje uključenosti. Bruxelles: VUB University Press. Castells, M. (1996). Usporičnog društva. Oxford: Blackwell.</p> <p>Castells, M. (2007). Komunikacija, moć i protumoć u mrežnom društvu. Međunarodni časopis za komunikacije 1(1), 238-266.</p> <p>Forge, S., Blackman, C., Bohlin, E. & Cave, M. (2009). Zeleno društvo znanja: Program ICT politike do 2015. za europsko buduće društvo znanja: Studija za Ministarstvo poduzetništva, energetike i komunikacija, vladini uredi Švedske. Preuzeto 12. prosinca 2010. s</p> <p>Freeman, C. i Perez, C. (1988). Tehnoekonomska paradigma. U G. Dosi (ur.), Tehničke promjene i ekonomska teorija. London: Pinter Publishers</p> <p>https://inclusivesportdesign.com/tutorials/how-our-habits-influence-inclusion-in-sport/</p> <p>https://inclusivesportdesign.com/planning-for-inclusion/7-pillars-of-inclusion-using-commonalities-as-the-start-point-for-inclusive-sport/</p>
Planirani oblici aktivnosti / metode	<p>Gledanje edukativnih videa o određenoj podtemi na kraju svake podteme.</p> <p>Učitelj će predstaviti ključne pojmove o kojima će se raspravljati kasnije u razredu.</p>
Procjena učenja	<p>Provjera odgovora na zadana pitanja i provjera usvojenog znanja kroz zadane zadatke na kraju svake podteme.</p> <p>Upitnici s više odgovora i sudjelovanje u nastavi.</p>

6. DRUŠTVENI MEDIJE I DRUŠTVENO UKLJUČIVANJE

Društvene koristi digitalne uključenosti za pojedince i šire društvo, ističući naučene lekcije i osporavajući neke od temeljnih pretpostavki na kojima su se do danas temeljile političke odluke. Osim toga, procjenjujemo i porast društvenih medija. Konačno, pozornost se pridaje izazovu kako istraživanje može doprinijeti sudjelovanju svih u informacijskom društvu.

Sve veća ovisnost o informacijskim i komunikacijskim tehnologijama (ICT) u svakodnevnom životu, kako u našem profesionalnom tako i u privatnom životu, tjera nas na razmišljanje o tome kako možemo upravljati digitalnom erom.

Unatoč tvrdnjama o tehnološkom determinizmu u raspravi o informacijskom društvu, čini se da je niz razvoja posljednjih godina stvorio mogućnost rezerviranja središnjeg mjesta za

korisnika – kao građanina i/ili kao potrošača – unutar digitalne ere. Pozivamo se na nove tehnologije i aplikacije koje se obično nazivaju "društveni mediji" ili "Web 2.0".

Utjecaj društvenih medija može se shvatiti kao prvi znak reinženjeringa društva, budući da označava temeljni pomak od inovacija vođenih tehnologijom prema inovacijama koje pokreću korisnici i društvo

PRETEST

1) **Koja je najkorištenija društvena platforma?**

- a. Snapchat b. Pinterest c. Facebook d. Youtube

2) **Što mislite koji nije vrsta društvenih medija?**

- a. Društvene mreže (Facebook, LinkedIn) b. Web stranice za označavanje (Pinterest, Flipboard)
c. Dijeljenje medija (YouTube, Vimeo) d. E-mail usluge (mail, Hotmail)

3) **Društveno umrežavanje je mjesto društvenih medija koje vam omogućuje povezivanje s ljudima koji imaju slične interese i iskustvo. Što je od sljedećeg društvena mreža?**

- a. Facebook b. LinkedIn c. Vimeo d. Instagram

4) **Čemu zapravo služe društveni mediji?**

- a. Društveni mediji obično se koriste za društvenu interakciju
b. Službeni postupak
c. dijeliti, stvarati i širiti znanje.
d. Pristup vijestima i informacijama

5) **Digitalno učenje je "učenje omogućeno tehnologijom koja studentima daje neki element kontrole nad vremenom, mjestom, stazom i/ili tempom." Može se dogoditi u svim područjima učenja kurikuluma. Što mislite, koja je od sljedećih opcija digitalna platforma za učenje?**

- a. Google
b. Udemy
c. Akademija Khan
d. COURSERA

6) Digitalizacija će stvoriti tisuće radnih mjesta povezanih s desecima novih profila. Što mislite, što će biti profesija budućnosti?

Glavni digitalni direktor		web dizajner	
SEO/SEM stručnjak		CRM upravitelj	
Voditelj prometa		UX/UI dizajner	
Autor teksta		Upravitelj društvenih medija	
Voditelj digitalnih računa		Growth Hacker	

6.1. DIGITALNA TRANSFORMACIJA SOCIJALNIH USLUGA I OBRAZOVANJA.

Digitalna revolucija neviđenom brzinom mijenja svijet kakav poznajemo. Digitalne tehnologije promijenile su način na koji poduzeća posluju, kako se ljudi povezuju i razmjenjuju informacije te kako komuniciraju s javnim i privatnim sektorom. Europskim poduzećima i građanima podjednako je potreban adekvatan politički okvir te odgovarajuće vještine i infrastrukture kako bi iskoristili ogromnu vrijednost stvorenu digitalnom ekonomijom i postigli uspjeh digitalne transformacije. Europska unija ima aktivnu ulogu u oblikovanju digitalnog gospodarstva, s međupolitičkim inicijativama koje sežu od poticanja ulaganja do reforme zakona EU-a, do nezakonodavnih radnji za poboljšanje koordinacije država članica i razmjene najboljih praksi.

U parlamentarnom mandatu 2014. – 2019. pokrenut je niz inicijativa u područjima digitalizacije industrije i javnih usluga, ulaganja u digitalnu infrastrukturu i usluge, istraživačkih programa, kibernetičke sigurnosti, e-trgovine, autorskih prava i zakonodavstva o zaštiti podataka. Među građanima EU-a raste svijest da digitalne tehnologije igraju važnu ulogu u njihovim svakodnevnim životima. U istraživanju iz 2017. dvije trećine Europljana reklo je da te tehnologije imaju pozitivan utjecaj na društvo, gospodarstvo i njihove vlastite živote. No, donose i nove izazove. Većina ispitanika smatra da EU, vlasti država članica i tvrtke moraju poduzeti mjere za rješavanje utjecaja ovih tehnologija.

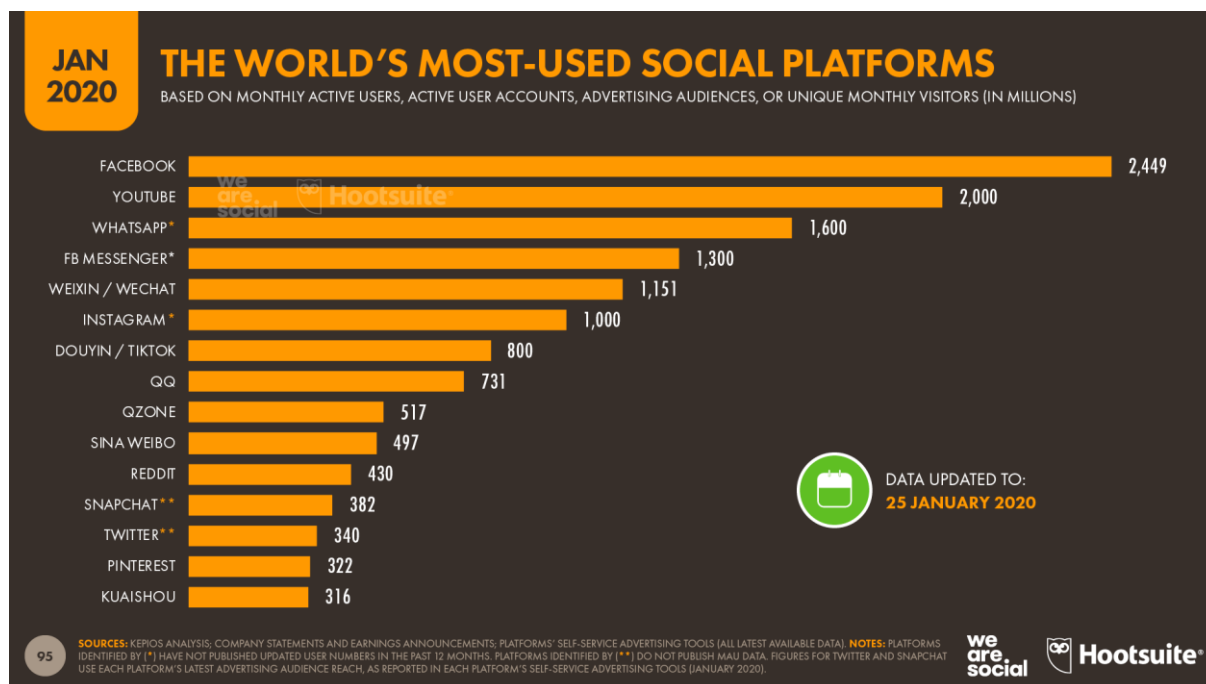
6.1.1. Što su društveni mediji?

- Društveni mediji su interaktivne aplikacije temeljene na internetu Web 2.0.
- Sadržaj koji generiraju korisnici—kao što su tekstualne objave ili komentari, digitalne fotografije ili videozapisi te podaci generirani kroz sve online interakcije—žila je snaga društvenih medija.

- Korisnici stvaraju profile specifične za uslugu za web-mjesto ili aplikaciju koje dizajnira i održava organizacija društvenih medija.
- Društveni mediji pomažu razvoju online društvenih mreža povezivanjem korisničkih profila s profilima drugih pojedinaca ili grupa.

Neke od najpopularnijih web stranica društvenih medija, s preko 100 milijuna registriranih korisnika, uključuju Facebook (i s njim povezani Facebook Messenger), TikTok, WeChat, Instagram, QZone, Weibo, Twitter, Tumblr, Baidu Tieba i LinkedIn.

Ovisno o tumačenju, druge popularne platforme koje se ponekad nazivaju uslugama društvenih medija uključuju: YouTube, QQ, Quora, Telegram, WhatsApp, LINE, Snapchat, Pinterest, Viber, Reddit, Discord, VK, Microsoft Teams i druge.



6.1.2. Što je socijalna uključenost?

Prije nego ovo objasnimo, trebali bismo naučiti što je socijalna isključenost. Iako ne postoji univerzalno prihvaćena definicija ili mjerilo za društvenu isključenost, nedostatak sudjelovanja u društvu u središtu je gotovo svih definicija koje su iznijeli znanstvenici, državna tijela, nevladine organizacije i drugi. Općenito, socijalna isključenost opisuje stanje u kojem pojedinci nisu u mogućnosti u potpunosti sudjelovati u gospodarskom, društvenom, političkom i kulturnom životu, kao i proces koji vodi do takvog stanja i koji ga održava.

6.1.3. Socijalna isključenost

“Isključenjesastoji se od dinamičnih, višedimenzionalnih procesa vođenih nejednakim odnosima moći koji međusobno djeluju kroz četiri glavne dimenzije — ekonomsku, političku, društvenu i kulturnu — i na različitim razinama uključujući razinu pojedinca, kućanstva, grupe, zajednice, zemlje i globalne razine. To rezultira kontinuumom uključivanja/isključivanja kojeg karakterizira nejednak pristup resursima,

možnostima i pravima što dovodi do zdravstvenih nejednakosti”, (Popay i drugi, 2008., str. 2).

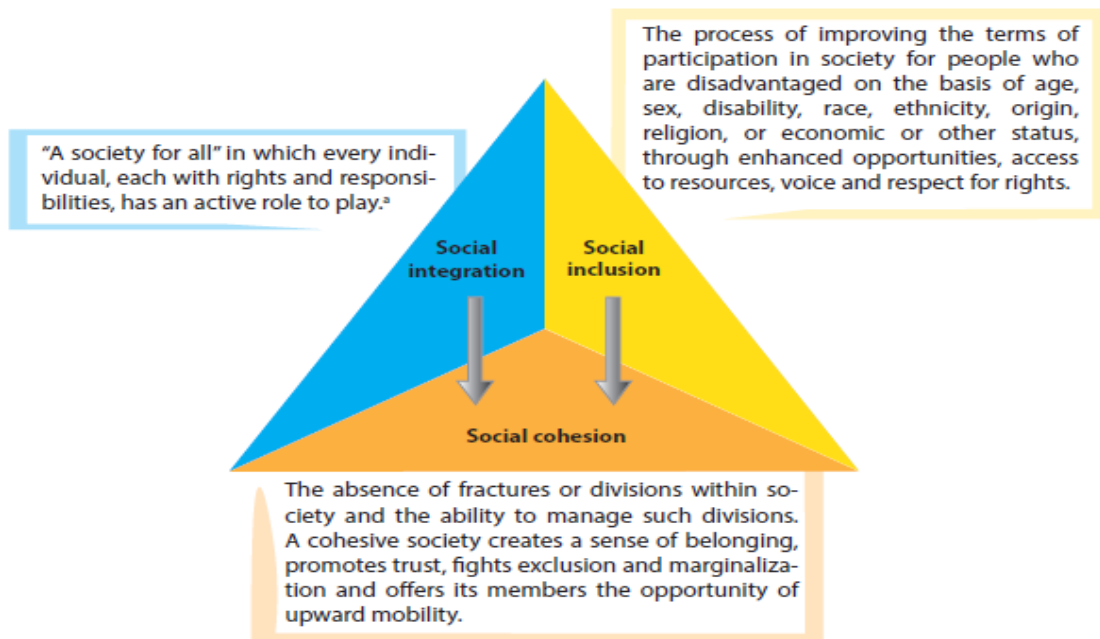
“Socijalna isključenost je složen i višedimenzionalan proces. Uključuje nedostatak ili uskraćivanje resursa, prava, dobara i usluga, te nemogućnost sudjelovanja u normalnim odnosima i aktivnostima, dostupnim većini ljudi u društvu, bilo u ekonomskim, društvenim, kulturnim ili političkim arenama. Utječe kako na kvalitetu života pojedinaca tako i na pravednost i koheziju društva u cjelini” (Levitas i drugi, 2007., str. 9).

“Socijalna isključenost je ono što se može dogoditi kada ljudi ili područja pate od kombinacije povezanih problema kao što su nezaposlenost, slabe vještine, niski prihodi, loše stanovanje, visoka razina kriminala, loše zdravlje i raspad obitelji” (Ured potpredsjednika Vlade Ujedinjenog Kraljevstva, 2004., str. 2).

U odnosu na socijalnu isključenost, socijalna se uključenost definira kao proces poboljšanja uvjeta sudjelovanja u društvu za ljude koji su u nepovoljnom položaju na temelju dobi, spola, invaliditeta, rase, etničke pripadnosti, podrijetla, vjere ili ekonomskog ili drugog statusa, kroz poboljšane mogućnosti, pristup resursima, glas i poštivanje prava.

- “Proces poboljšanja uvjeta za sudjelovanje pojedinaca i grupa u društvu”
- “Proces poboljšanja sposobnosti, mogućnosti i dostojanstva ljudi koji su u nepovoljnom položaju na temelju svog identiteta da sudjeluju u društvu” (Svjetska banka, 2013., str. 3-4).
- „Socijalno uključivanje je proces koji osigurava da oni koji su izloženi riziku od siromaštva i socijalne isključenosti dobiju prilike i resurse potrebne za potpuno sudjelovanje u gospodarskom, društvenom, političkom i kulturnom životu i uživanje životnog standarda koji se smatra normalnim u društvu u koje žive. Osigurava im veće sudjelovanje u donošenju odluka koje utječu na njihove živote i pristup njihovim temeljnim pravima” (Komisija Europskih zajednica, 2003., str. 9).

Social Inclusion, Integration and cohesion



Source: Based on Easterly (2006), Hulse and Stone (2007), OECD (2011a), United Nations (2010).

^a Report of the World Summit for Social Development, Copenhagen, 6-12 March 1995, para. 66.

6.1.4. Einkluzija

«Europe ima za cilj ubrzati pozitivne promjene u Uniji. Cilj mu je osigurati da ova promjena prema informacijskom društvu bude kohezivna, a ne razdorna. Integracija, a ne fragmentacija, prilika, a ne prijetnja. U biti, eEuropa ima za cilj dovesti dobrobiti informacijskog društva do svih građana» (Europska komisija, 2000b, str. 2).

6.1.5. Što EU za uključivanje?

Union of Equality Strategy for the Rights of Persons with Disabilities 2021-2030

“Osobe s invaliditetom imaju pravo na dobre uvjete na radnom mjestu, na samostalan život, na jednake mogućnosti, na puno sudjelovanje u životu svoje zajednice. Svi imaju pravo na život bez prepreka. I naša je obveza, kao zajednice, osigurati im puno sudjelovanje u društvu, na ravnopravnoj osnovi s drugima.” Predsjednica Komisije von der Leyen¹

Ova Strategija ima za cilj poboljšati živote osoba s invaliditetom u narednom desetljeću, u EU i izvan nje. Ciljevi ove Strategije mogu se postići samo koordiniranim djelovanjem na nacionalnoj razini i razini EU-a, uz snažnu predanost država članica te regionalnih i lokalnih vlasti da provedu aktivnosti koje je predložila Komisija.

Ova Strategija uzima u obzir raznolikost invaliditeta, koja proizlazi iz interakcije između dugotrajnih tjelesnih, mentalnih, intelektualnih ili osjetilnih oštećenja, koja su često nevidljiva, s preprekama u okolini, kao i povećanu prevalenciju invaliditeta s godinama, s gotovo polovica osoba starijih od 65 godina koje prijavljuju neki oblik invaliditeta. Promiče međusektorsku perspektivu, rješavajući specifične prepreke s kojima se suočavaju osobe s invaliditetom koje su na raskrižju identiteta (rodnih, rasnih, etničkih, spolnih, vjerskih) ili u teškoj socioekonomskoj ili drugoj ranjivoj situaciji. Među osobama s invaliditetom, žene, djeca, starije osobe, beskućnici, izbjeglice, migranti, Romi i druge etničke manjine trebaju posebnu pozornost.

6.1.6. Pristupačnost – pokretač prava, autonomije i jednakosti

- Pristupačnost izgrađenim i virtualnim okruženjima, informacijskim i komunikacijskim tehnologijama (ICT), dobrima i uslugama, uključujući prijevoz i infrastrukturu, omogućuje ostvarivanje prava i preduvjet za puno sudjelovanje osoba s invaliditetom na ravnopravnoj osnovi s drugima.
- Pravila EU-a čine zahtjeve pristupačnosti obaveznim za države članice kako bi imale koristi od fondova zajedničkog upravljanja, a kupnja pristupačne robe, usluga i infrastrukture obveza je u javnoj nabavi. Države članice također se potiču da uključe financiranje pristupačnosti u okviru Planova za oporavak i otpornost.

Počnite se uključivati u rekreaciju zajednice što je ranije moguće

Iz tog su razloga kreatori politika aktivno uključeni u istraživanje uvjeta kako iskoristiti optimalnu korist od novih mogućnosti koje nudi ICT.

7 Pillars of Inclusion

ACCESS

ATTITUDE

CHOICE

PARTNERSHIPS

COMMUNICATION

POLICY

OPPORTUNITIES

Pristup

Access istražuje važnost ugodnog okruženja i navika koje ga stvaraju.

Ovdje se radi o onome što vaši sudionici doživljavaju kada dođu do i unutar mjesta na kojem se odvija vaš sport, ali to je više od fizičkog. Također se radi o osjećaju, okruženju, kulturi mjesta u kojem se nalazite. Vaš klub bi mogao imati rampu do predvorja vašeg sportskog objekta koju bi osoba mogla koristiti da uđe unutra, ali ako osoba koja pozdravlja zbog njih se ne osjećaju dobrodošli ili trener kaže da nisu voljni trenirati tu osobu, tada je rampa stvarno nebitna. I dalje nećeš sudjelovati. Stoga je važno istražiti što pristup stvarno znači u fizičkom i nefizičkom okruženju.

Stav

Stav gleda na to koliko su ljudi voljni prihvatiti uključenost i različitost te poduzeti značajnu akciju.

Stoga se zapitajte koliko ste zapravo voljni to ostvariti? U spajanju Sedam stupova utvrđeno je da postoji jaz između jednostavne želje za uključivanjem i stvarnog poduzimanja nečega po tom pitanju. Dakle, vaš stav nije u tome da budete samo pozitivni, već u tome da imate spremnost da poduzmete stvarnu akciju.

Izbor

Izbor se svodi na otkrivanje opcija koje ljudi žele i kako se žele uključiti.

Ovdje se radi o utvrđivanju onoga što sudionik može učiniti. Izbor je prijatelj inkluzije. Ako ponudite mnogo opcija koje možete iskoristiti, vjerojatno ćete uključiti više različitih ljudi u svoje aktivnosti.

Partnerstva

Partnerstva gledaju na to kako se individualni i organizacijski odnosi formiraju i koliko su učinkoviti.

Partnerstvo može biti jednostavno kao upoznavanje, razgovor i rukovanje. Može biti stvarno neformalno. Samo morate povezati ljude. Moglo bi biti formalnije sa sporazumima i MOU i ugovorima, ali partnerstva su ono što nas povezuje i pridružuje našim zajednicama.

Komunikacija

Komunikacija ispituje način na koji ljude obavještavamo o mogućnostima uključivanja i kulturi.

Pa razmislite kome govorite i kako im govorite? Odgovara li njihovim potrebama komunikacije.

Politika

Politika razmatra kako se organizacija obvezuje i preuzima odgovornost za uključivanje.

Politika se odnosi na pozivanje vas, vašeg kluba ili organizacije i vaših dionika na odgovornost za uključivanje. Radi se o tome da kažete "Inkluzija je važna", ali više od toga, radi se o tome

da kažete: "Ovako ćemo se pozabaviti time i to je ono što to znači za nas", a zatim imati mehanizme za stvarno ispunjavanje tih izjava.

Mogućnosti

Opportunity istražuje koje su mogućnosti dostupne ljudima iz nepovoljnog položaja.

Ovo je slično izboru, ali nije isto. Mogućnosti se odnose na ono "što želite učiniti". Dakle, ovo istražuje navike koje diktiraju prilike koje su zapravo dostupne na mjestu gdje se bavite svojim sportom. Na primjer, imam cijeli niz stvari koje bih možda želio učiniti, ali mogu li zapravo iskoristiti taj izbor. Koristit ću plivanje kao primjer, pozivajući se na scenarij rampe. Možda ću imati izbor pridružiti se plivačkom klubu u svom gradu jer ondje postoji bazen. Tamo je trener sa stvarno izvrsnim programom koji je stvarno voljan i gostoljubiv, ali dođem do objekta i nema rampe. Koristim invalidska kolica. Želim ići u taj stvarno izvrstan program. Žele da dođem tamo, ali imam pravi problem s pristupom, tako da prava prilika za mene ne postoji.

6.2. DEFINIRANJE DIGITALNIH TEHNOLOGIJA KOJE SE TRENUTNO KORISTE U SOCIJALNIM USLUGAMA I OBRAZOVANJU.

Digitalne tehnologije su elektronički alati, sustavi, uređaji i resursi koji generiraju, pohranjuju ili obrađuju podatke. Dobro poznati primjeri uključuju društvene medije, online igre, multimediju i mobilne telefone.

Digitalno učenje je svaka vrsta učenja koja koristi tehnologiju. Može se dogoditi u svim područjima učenja kurikuluma.

6.2.1. Prednosti digitalnog uključivanja

Pristup Internetu i njegovim povezanim uslugama pozitivno utječe na razvoj društava, od gospodarskog rasta do osnaživanja pojedinaca i zajednica u nepovoljnom položaju. Biti digitalni građanin u današnjem svijetu ima mnoge prednosti:

Više prilika za posao

U povezanom svijetu digitalni profili kao što su programeri i analitičari podataka vrlo su traženi. Pristup mrežnim platformama također olakšava pronalaženje posla ili financiranje projekta.

Više mogućnosti obrazovanja

Pristup internetu otvara svemir mogućnosti za obuku, od nanogradova, uglavnom online tečajeva usmjerenih na digitalne vještine, do mobilnog učenja, koje ljudima omogućuje učenje s pametnog telefona ili pristup obrazovnim video igrama, između ostalog.

Digitalni jaz razdvaja ljude koji imaju pristup internetu od onih koji ga nemaju. U 2000. godini 413 milijuna ljudi u svijetu imalo je pristup internetu. Taj se broj povećao na 3,4 milijarde u 2016., a do kraja 2020. iznosio je 4,66 milijardi. Evolucija je opipljiva. Međutim, 40 % čovječanstva još uvijek nema pristup digitalnom svijetu.

Ovdje se pojavljuje koncept digitalne uključenosti; odnosno nastojanja da se sve većem broju ljudi s druge strane jaza omogući pristup mogućnostima koje pruža internet. Na primjer, među ostalim, online obrazovanje i rad na daljinu, koji su postali temeljni u jamčenju zdravlja u kritičnim vremenima kao što je tijekom pandemije COVID-19.

6.2.2. Što je digitalna uključenost i koje su glavne digitalne prepreke

Prema Europskoj komisiji, digitalna uključenost je omogućavanje svim ljudima da doprinesu digitalnom gospodarstvu i društvu i da imaju koristi od njega. To znači raditi na različitim aspektima:

Pristup ICT-u, osiguranje infrastrukture, pristupačne cijene i jednostavnost korištenja. Pomoćne tehnologije koje olakšavaju pristup osobama s invaliditetom koje ih inače ne bi mogle koristiti.

Digitalna pismenost, uključujući ICT obuku u osnovnom obrazovanju i cjeloživotno učenje za pojedince.

Društvena uključenost, usmjerena na najugroženije sektore društva s posebnim programima koji im pomažu da uđu u digitalni svijet.

Digitalni jaz ne samo da dijeli ljude koji imaju pristup internetu od onih koji ga nemaju. Postoje i druge prepreke koje sprječavaju dijelove stanovništva da postanu digitalni građani:

Nedostatak vještina zbog neposjedovanja potrebne obuke za korištenje interneta i mrežnih usluga.

Zbog nedostatka samopouzdanja, djelomično zbog nedostatka vještina, neki se ljudi boje ići na internet.

Nedostatak motivacije, jer mnogi ljudi ne pristupaju internetu jer nisu svjesni mogućnosti koje nudi.

Loš dizajn, jer nisu sve digitalne usluge i proizvodi dostupni i jednostavni za korištenje.

Najosjetljiviji sektori društva su oni koji najviše pate od digitalnog jaza. Iako postoje razlike među zemljama, žene, starije osobe, rasne i etničke manjine, osobe s invaliditetom, ruralno stanovništvo i oni niskog socioekonomskog statusa najčešće su pogođeni.

6.2.3. Ciljevi digitalnog uključivanja

Tim Berners-Lee, poznat kao otac World Wide Weba, rekao je da je stvoren za “svakoga”. Moraju se prevladati određeni izazovi kako bi ova digitalna uključenost postala stvarnost:

6.2.3.1. Pristupačnost

Jedna od prepreka uključivanju je pristup za osobe s invaliditetom, na primjer, oštećenjima vida ili sluha. Pristupačnost se odnosi na prilagodbu uređaja i sadržaja radi uklanjanja tih prepreka.

6.2.3.2. Priuštivost

Cijena pristupa internetu previsoka je za mnoge ljude s niskim primanjima. U Europskoj uniji (EU), na primjer, postoji pružanje univerzalnog pristupa, koji osigurava da barem jedan pružatelj u svakoj zemlji pruža uslugu po pristupačnoj cijeni.

6.2.3.3. Digitalne vještine

Osiguravanje pristupa internetu je važno, ali ako ljudi nemaju odgovarajuću obuku i digitalne vještine da ga iskoriste, jaz ostaje. Ovo je osobito važno za starije ljude.

6.2.3.4. Relevantan sadržaj i usluge

Međunarodna telekomunikacijska unija (ITU) smatra da su relevantni lokalni sadržaji na određenim jezicima manjina i usluge korisne građanima ključni dio digitalne uključenosti.

UN-ov plan za digitalnu suradnju.

UN-ov plan za digitalnu suradnju.

preuzimanje datoteka

6.3. RAZUMIJEVANJE NEKIH DOKAZA O UTJECAJIMA DIGITALNIH TEHNOLOGIJA NA PRUŽATELJE USLUGA I KORISNIKE USLUGA.

6.3.1. Prednosti digitalnog uključivanja

Pristup Internetu i njegovim povezanim uslugama pozitivno utječe na razvoj društava, od gospodarskog rasta do osnaživanja pojedinaca i zajednica u nepovoljnom položaju. Biti digitalni građanin u današnjem svijetu ima mnoge prednosti. No, prije nego objasnimo prednosti, trebali bismo znati što je digitalno građanstvo. Pa, prvo građanstvo, koje je formalno definirano kao "kvaliteta odgovora pojedinca na članstvo u zajednici." Zbog toga je državljanstvo mnogo složenije od jednostavne pravne stvari, već ono koje se sastoji od samospoznaje, interakcije i intimnog znanja o mjestu, njegovim ljudima i njegovoj kulturnoj povijesti. Dakle, digitalno građanstvo je gotovo ista stvar – "kvaliteta odgovora na članstvo u digitalnoj zajednici" bila bi dobra prva pukotina u definiciji.

U svjetlu ove definicije postoje neke prednosti digitalnog građanstva:

Više prilika za posao

U povezanom svijetu digitalni profili kao što su programeri i analitičari podataka vrlo su traženi. Pristup mrežnim platformama također olakšava dobivanje posla ili financiranje projekta, jer je

digitalni profil zbir sadržaja o osobi na internetu. Digitalni profil može se sastojati od osobnih ili profesionalnih informacija koje se dijele na javnim web stranicama koje su objavili osobno ili drugi. Jedan od najučinkovitijih načina za izgradnju pozitivnog profesionalnog digitalnog profila su društveni mediji.

Osim toga, već godinama govorimo o digitalnoj transformaciji tržišta rada, tek u posljednjih šest mjeseci, kada smo zbog pandemije bili prisiljeni raditi na daljinu, radnici i tvrtke morali su se nositi s program i počnite raditi na nove načine. Tijekom zdravstvene krize, da ne spominjemo ekonomsku krizu, digitalni poslovi su se pokazali među najotpornijima.

Ideja o digitalizaciji rada javila se tijekom prvog desetljeća 21. stoljeća. To je značilo zamjenu jednog načina rada drugim i rađanje tehnološke revolucije. Ovih dana koncepti poput umjetne inteligencije, Interneta stvari (IoT), velikih podataka, strojnog učenja, blockchaina i 5G već su s nama i ako tvrtke i radnici žele preživjeti, moraju se prilagoditi. Ovaj koncept je poznat kao digitalni darvinizam. Dakle, činjenica je da poslovi, posebice procesni i operativni aspekti kulture rada i poslovanja nisu ono što su bili prije samo deset godina.

Tehnologije poput robotizacije, automatizacije, virtualizacije, povezivosti i, iznad svega, spoj svih tih disruptivnih tehnologija stvorili su iznimno komplicirano tržište rada. Sve to znači da tvrtke sve više zahtijevaju od svojih zaposlenika digitalne vještine koje su im potrebne kako bi ostali u igri i dali im prednost u ovom novom digitalnom svijetu.

U svijetu u kojem se sadašnjost i budućnost stapaju, specifična obuka u digitalnim vještinama — programiranje, kibernetička sigurnost, analiza podataka, između ostalog — na primjer učenjem za nanodiplome, postala je dodana vrijednost kada se radi o prijavi za dobro plaćeni posao. Tijekom posljednjeg izdanja Foruma u Davosu stručnjaci iz cijelog svijeta složili su se da će u vrlo kratkom vremenu vještine poput web dizajna i grafičkog dizajna postati preduvjeti za gotovo sve pozicije.

Europski centar za razvoj strukovnog osposobljavanja (CEDEFOP), agencija Europske unije (EU), kaže da će u bliskoj budućnosti oko 90 % slobodnih radnih mjesta u Europi zahtijevati neku vrstu digitalne ekspertize. Postoji mnogo dokaza koji to potvrđuju. Izvješće Talent Trends 2020 koje je izdao Randstad kaže da će "profili sa sposobnošću prilagodbe i digitalnim vještinama biti najtraženiji" te također naglašava da će novi koncept talenata u tvrtkama biti u potpunosti povezan s digitalizacijom i ugradnjom tehnologije. u poslovne procese".

6.3.2. Pet najtraženijih digitalnih profila

U gornjem scenariju, tvrtke su krenule u potragu za digitalnim profilima kako bi pokrile svoje tehnološke nedostatke. Prema ljestvici koju je objavio prestižni američki tehnološki časopis CIO, pet profila koji su trenutno traženi su:

6.3.2.1. Arhitekt umjetne inteligencije (IA)

Jedini put je za umjetnu inteligenciju u sljedećih nekoliko godina, kako u poslovnim tako i u svakodnevnim životima potrošača. Zato su

tvrtke u potrazi za kvalificiranim radnicima koji će pokriti potražnju za proizvodima i uslugama omogućenim AI. Kandidatima je potrebno iskustvo strojnog učenja i znanje o analitici podataka ili obradi prirodnog jezika za integraciju u AI.

6.3.2.2. Analitičar poslovne inteligencije (BI)

Tvrtke napreduju od prikupljanja do razumijevanja podataka i trebaju ljude koji znaju kako to učiniti. Posao uključuje analizu podataka koje je tvrtka prikupila za donošenje odluka i razvoj novih rješenja. BI analitičari trebaju iskustvo s bazama podataka, analitičkim alatima i izradom izvješća.

6.3.2.3. Arhitekt oblaka

Ovi radnici nadziru strategiju računalstva u oblaku tvrtke i implementiraju, administriraju i podržavaju aplikacije temeljene na oblaku. Oni su stoga odgovorni za sve što uključuje poslužitelje, platforme za pohranu, povezivost i softver. To zahtijeva temeljito razumijevanje nekoliko operativnih sustava kao i stručnost u umrežavanju, programiranju i sigurnosti.

6.3.2.4. Stručnjak za podatke

Stručnjaci za podatke su u velikoj potražnji, jer tvrtke pohranjuju više podataka nego ikad. Njihov se posao sastoji od klasificiranja i analize prikupljenih podataka, strukturiranih i nestrukturiranih. Osim diplome IT-a, poslodavci traže osobe s iskustvom u analitici podataka i programiranju. Ti radnici također moraju biti vješti u korištenju vrijednih podataka bez izlaganja tvrtke riziku.

6.3.2.5. web programer

Web programeri dizajniraju, razvijaju, instaliraju, testiraju i održavaju softverske sustave. Rad uključuje kodiranje, dizajn i izradu web stranica ili mobilnih aplikacija radom s više programskih jezika, kao što su C#, C++, HTML, Java, Microsoft .NET i SQL Server. Također moraju razumjeti potrebe kupaca i dati preporuke za poboljšanje web stranica i pružanje zadovoljavajućeg korisničkog iskustva.

6.3.3. Ostala digitalna zanimanja budućnosti

Digitalizacija će stvoriti tisuće radnih mjesta povezanih s desecima novih profila. Većina tvrtki specijaliziranih za ljudske resurse, pa čak i LinkedIn, društvena mreža okrenuta poslovanju i zapošljavanju, slažu se da su sljedeća zanimanja s budućnošću:

Glavni digitalni direktor

SEO/SEM stručnjak
 Voditelj prometa
 Autor teksta
 Voditelj digitalnih računa
 web dizajner
 CRM upravitelj
 UX/UI dizajner
 Upravitelj društvenih medija
 Growth Hacker

6.3.3.1. Više mogućnosti obrazovanja

Pristup Internetu otvara svemir mogućnosti za obuku, od nanogradnji, koje revolucioniraju svijet obuke i pristupa najsuvremenijim poslovima na globalnoj razini. Ovi suradnički i prilagodljivi tečajevi usredotočeni su na vještine, a ne na znanje, i zahvaljujući ICT-u demokratiziraju obrazovanje., uglavnom online tečajeve usmjerene na digitalne vještine, na mobilno učenje, koje ljudima omogućuje učenje s pametnog telefona ili pristup obrazovnim video igrama , između ostalih.

6.3.3.2. Više alternativa za slobodno vrijeme

Kina, serije, glazba i druga kulturna i zabavna događanja puno su dostupnija zahvaljujući internetu, što ima pozitivan utjecaj s društvenog i obrazovnog stajališta.

6.3.3.3. Bolje iskorišteno vrijeme

Korištenje digitalnih usluga omogućuje bolje upravljanje vremenom, što rezultira povećanom produktivnošću jer se mnogi zadaci mogu obavljati na daljinu i većom brzinom. Vaša sposobnost da upravljate svojim vremenom, kao i bilo koja druga praksa u vašoj karijeri rukovoditelja, odredit će vaš uspjeh ili neuspjeh. Vrijeme je jedini neizostavan i nezamjenjiv resurs postignuća. To je vaša najdragocjenija imovina. Ne može se spasiti, niti se može vratiti nakon što se izgubi. Sve što morate učiniti zahtijeva vrijeme, a što bolje iskoristite svoje vrijeme, to ćete više postići i veće će biti vaše nagrade. Upravljanje vremenom bitno je za maksimalno zdravlje i osobnu učinkovitost. Stupanj do kojeg osjećate kontrolu nad svojim vremenom i svojim životom glavna je odrednica vaše razine unutarnjeg mira, harmonije i mentalnog blagostanja. Osjećaj da ste "izvan kontrole" nad svojim vremenom glavni je izvor stresa, tjeskobe i depresije. Što bolje možete organizirati i kontrolirati kritične događaje u svom životu, to ćete se bolje osjećati, iz trenutka u trenutak, imat ćete više energije, bolje ćete spavati i više ćete obaviti.

Vrijeme je novac, a još više u 2020. Internet i nove tehnologije sa sobom su donijele neposrednost, koja ponekad svakodnevno upravljanje i postavljanje prioriteta pretvara u mukotrpan zadatak. Dolje su navedene brojne tehnike za poboljšanje vaše produktivnosti. Upravo suprotno; stručnjaci za produktivnost,

poput britanskog ekonomista Johna Pencavela, profesora na Sveučilištu Stanford (SAD) i autora udžbenika poput *Diminishing Returns at Work: The Consequences of Long Working Hours*, pokazali su da ovo staro uvjerenje zapravo potkopava osobne i profesionalne produktivnost; drugim riječima, čini nas lošijim.

S Pencavelom se slaže većina stručnjaka, uključujući i Organizaciju za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD) koja okuplja 36 najmoćnijih svjetskih gospodarstava. Godine 2019. ova je institucija izjavila da ključ produktivnosti na poslu — koja se obično mjeri bruto domaćim proizvodom (BDP) po radnom satu — nije raditi više, već učinkovitije.

Tako je lakše razumjeti zašto, prema OECD Prema podacima objavljenim 2018., zemlje poput Grčke, Italije ili Belgije zabilježile su 2018. daleko niži BDP po radnom satu od Irske, Poljske i Latvije. Unatoč tome, iako je produktivnost temeljni sastavni dio gospodarstva, njome se može mjeriti i učinak u drugim svakodnevnim aktivnostima za koje, unatoč ograničenim resursima, želimo postići optimalne rezultate.

Veći pristup informacijama

Pristup digitalnim medijima i zajedničkim spremištima sadržaja, poput Wikipedije, pridonosi boljem obrazovanju građana i obogaćuje društveni i politički život zemlje.

6.3.3.4. Povećana zaštita od digitalnog kriminala

Digitalna pismenost pruža bolje znanje o internetskom okruženju i smanjuje vjerojatnost da će ljudi postati žrtve internetskih prijevara kao što je phishing. Jeste li ikada čuli za krađu identiteta? Riječ je o vrsti kibernetičkog napada koji je sve češći. Kibernetički kriminalci koriste ovu tehniku za prijevaru i dobivanje povjerljivih informacija.

Phishing se sastoji od slanja poruka, bilo putem e-pošte, SMS-a (pod nazivom smishing), izravnih poruka ili čak društvenih mreža, u kojima kibernetički kriminalci oponašaju identitet poznate organizacije kako bi dobili pristup našim najpovjerljivijim informacijama (lozinke, bankovni podaci...) potičući vas da kliknete na poveznicu koja vas preusmjerava na lažnu stranicu.

E-poruke često sadrže poveznicu koja korisnika vodi do krivotvorenih web stranica. Kada tamo dođu, od korisnika se traže osobni podaci i, vjerujući da je web mjesto pouzdano, oni ih daju, padajući u ruke prevarantima (ili krađama identiteta).

Phishing se također može odvijati na web stranicama putem reklamnih banneri koji vas potiču na preuzimanje antivirusnog ili bilo kojeg drugog programa ispunjavanjem obrasca koji zahtijeva osobne podatke.

Phishing napadi sve su sofisticiraniji i uvjerljiviji te zbunjuju korisnike da ugroze vlastitu sigurnost. Najgora stvar kod ovih kibernetičkih napada je to što većinu vremena zaraze vaš terminal — bilo mobilni ili računalni — a da vi to ne primijetite.

Ti kibernetički kriminalci koriste mnoge izgovore kako bi privukli našu pozornost i preusmjerili nas na lažna web-mjesta koja se pretvaraju da su legitimna: hitna ažuriranja, paketi koje niste zatražili, ali morate preuzeti što je prije moguće, obavijesti o zadnjem plaćanju, banka koja od vas traži da promijenite lozinku i tako dalje...

Ali možemo se boriti protiv ovih kibernetičkih napada. Praćenje web stranice ili korištenje dobrog antivirusnog programa neki su od najučinkovitijih načina za pobjedu u borbi protiv krađe identiteta. Ako primijetite da je web stranica lažna — to se događa kada ne počinje s https:// ili nema zatvoren lokot na traci preglednika — naša preporuka je da očistite predmemoriju preglednika. To će vam omogućiti uklanjanje neželjenog softvera.

6.3.4. Kako izbjeći da budete žrtva ovog cyber napada?

Svi korisnici izlažu se opasnosti da postanu žrtve krađe identiteta. Međutim, svaka javna adresa bit će podložnija napadima. Prvi korak je izbjegavanje odgovaranja na bilo koju poštu u kojoj se traže osobni ili financijski podaci. Međutim, razlikovanje phishing poruke od one koja nije možda nije lak zadatak. Zato vam dajemo nekoliko savjeta koji će vam pomoći da ne budete prevareni:

Provjerite pripada li adresa e-pošte pošiljatelju.

Obratite pozornost na ton sadržaja. Budite sumnjičavi ako zahtijeva hitnu akciju ili zvuči predobro da bi bilo istinito.

Prije nego što kliknete na poveznicu s web stranice i date svoje podatke, provjerite je li poveznica prava.

Digitalna transformacija nacionalnih gospodarstava, industrijskih sektora i pojedinačnih tvrtki ovisi o digitalnim tehnologijama, njihovoj primjeni i društveno-političkom kontekstu oko njih. Odjeljci u nastavku opisuju skup ključnih tehnoloških područja ili inteligentnih alata koji se mogu smatrati ključnima za pokretanje digitalne transformacije u Europi.

Pojam inteligentni alati temelji se na suradnji glavnog autora s projektom Sveučilišta u Kaliforniji “Rad i inteligentni alati i sustavi – WITS” s Okruglim stolom o međunarodnoj ekonomiji Berkeley i Istraživačkim institutom za finsko gospodarstvo (ETLA). Odabrani ključni inteligentni alati navedeni su u nastavku. U svim ovim pokretačima, Europa zadržava ključne prednosti koje variraju od ključnih tehnoloških sredstava do vještina i zajedničkog

političkog pristupa, a ne nužno vodstvo u razvoju određene tehnologije:

- Automatizacija i robotika
- Povećana radna snaga
- Umjetna inteligencija (AI)
- Kibernetička sigurnost
- Tokovi podataka
- Mobilnost – 5G

Važno je napomenuti da gore navedeni globalni tehnološki pokretači proizlaze iz velikih tehnoloških inovacija ili poremećaja, ali sama tehnologija ne objašnjava njihov značaj i njihov trenutni tempo promjena, koji prema mnogim promatračima izgleda da postaje sve brži iz godine u godinu.

Prvo, pad cijena računalnih tehnologija i velika dostupnost pristupačnih usluga kao što su usluge u oblaku pomiču industrijska ulaganja prema tehnološkim područjima koja se smatraju važnima za novu podatkovnu ekonomiju kao što su umjetna inteligencija (AI) i poslovna rješenja temeljena na podacima. Ovo mijenja potrebe industrije i zahtjeve za vodećim vještinama radne snage

na zahtjeve industrije za bržim odgovorima vlade u području obrazovanja za sustavnu fleksibilnost i modernizaciju.

Drugo, sve veća prilagodba digitalnih tehnologija u komunikacijskim i informacijskim mrežama i uslugama dovela je do novih obrazaca uporabe koji transformiraju komunikacijsku kulturu.

Ova transformacija komunikacijskih obrazaca i umrežavanja nije stala u potrošačkim uslugama (B2C), već sve više utječe i oblikuje načine rada u poslovnim interakcijama (B2B).

Treće, porast poslovnih modela platformске ekonomije omogućene digitalnom tehnologijom u potrošačkim uslugama primjenjuje se na industrije s novim verzijama horizontalnih, vertikalnih, zatvorenih i/ili otvorenih platformskih ekosustava.

Platformski pristup zahtijeva povećanje ulaganja u informacijsku tehnologiju (IT) izvan puke automatizacije trenutnih industrijskih procesa i identificiranje novih načina za vođenje poslovanja i kako uspostaviti nove međuindustrijske/međusektorske poslovne modele, gdje je pametna upotreba i dijeljenje podataka ključno uloge.

Odgovori europske politike na gore opisane tehnološke pokretače u obilju računalne snage, promjenjivim obrascima komunikacije/interakcije i omogućavanju poslovnih modela platformске ekonomije razlikuju se u različitim nacijama – odgovor ovisi o specifičnim karakteristikama zemlje u fokusu.

ZAKLJUČAK

Razlika između 'digitalnog svijeta' i 'izvanmrežnog svijeta' sve je nejasnija, s mnogo ljudi koji se istovremeno bave širokim rasponom aktivnosti i usluga online i offline. Važno je da svaka rasprava o digitalnoj uključenosti izbjegne lažne dihotomije i podupre djelovanje koje ljudima omogućuje učinkovito upravljanje svojim digitalnim i fizičkim životom tako da jedno unapređuje drugo i poboljšava dobrobit. Još jednom, kriza COVID-19 učinila je ovo razmatranje još gorućim, aktuelnim pitanjem koje će trebati ozbiljno razmotriti i poduzeti u nadolazećim tjednima i mjesecima.

Unaprjeđenje digitalne uključenosti zahtijeva, više nego ikad, usredotočenost na mnogo više od individualnog pristupa, vještina, samopouzdanja i motivacije – koliko god ovi čimbenici bili kritični. Veliki dio rasta digitalne sfere tijekom posljednjih 30 godina potaknulo je privatno poduzetništvo. Donedavno se činilo da je teret utvrđivanja načina na koji se uključiti u digitalna tržišta i platforme na siguran i učinkovit način pretežno padao na pojedince. Posljednjih godina, međutim, došlo je do sve većeg prepoznavanja nekih od izazova i rizika povezanih s načinom na koji su se ti sustavi razvili; i razumijevanje da će vjerojatno biti potreban puno širi raspon intervencija javne politike kako bi se osiguralo da digitalno može donijeti pozitivne ishode dobrobiti za sve građane. Također je postalo sve očitije da asimetrična dinamika moći između velikih, globalnih pružatelja usluga i pojedinačnih građana otežava organiziranje zajedničkog interesa korisnika. U tom kontekstu posebno je važno koordinirano djelovanje javne politike na razini sustava kako bi se osiguralo da digitalna uključenost doista donosi dobrobit.

Značaj javnih usluga za potporu dobrobiti dobro je shvaćen. Digitalna tehnologija pružila je nove mogućnosti za preispitivanje načina na koji su te usluge dizajnirane i isporučene, kako bi postale brže, praktičnije, fleksibilnije i bolje reagirale. Usluge koje su pretežno transakcijske prirode bile su naprednije u svom uvođenju, ali vrlo učinkovite, responzivne, relacijske digitalne javne usluge su se – što ne iznenađuje – sporije pojavljivale. Budućnost digitalne uključenosti mogla bi sve više gledati na našu sposobnost da dizajniramo, isporučimo i uključimo se u takve relacijske usluge. Opet, kriza COVID-19 istaknula je vrijednost ove vrste usluga – i možda može dovesti do ubrzanja napretka prema ovoj vrsti razvoja digitalnih javnih usluga.

Digitalna tehnologija već je postala temeljna za dobrobit našeg pojedinca, zajednice i društva, mnogo prije krize COVID-19. Kriza i trenutni i dugoročni odgovor na nju produžit će to još dalje i brže. Djelovanje na digitalnom uključivanju – kako bi svi mogli jednako uživati u prednostima koje tehnologija donosi i biti zaštićeno od štete koju ona može olakšati – vjerojatno nikad nije bilo važnije i hitnije.

6.4. Vježbe (kako primijeniti sadržaj / praktične vježbe)

Vježba 7 stupova inkluzije

Kojih je 7 stupova inkluzije?

7 stupova inkluzije širok je okvir koji sportskim klubovima ili organizacijama pruža polazište za rješavanje inkluzije i različitosti. Svaki stup predstavlja zajedničke aspekte inkluzije – stvari koje su slične bez obzira na to koga želimo uključiti u sport. Važno je da se 7 stupova usredotočuje na navike, stvari koje radimo, koje omogućuju ili ne omogućuju uključivanje. Prepoznavanjem ovih navika možemo početi unositi promjene koje omogućuju i promiču uključivanje. Na taj način 7 stupova daje polazište za postizanje raznolikosti i može se koristiti za rješavanje pitanja 'kako' postizanja inkluzije.

Pristup

Access istražuje važnost ugodnog okruženja i navika koje ga stvaraju.

Ovdje se radi o onome što vaši sudionici doživljavaju kada dođu do i unutar mjesta na kojem se odvija vaš sport, ali to je više od fizičkog. Također se radi o osjećaju, okruženju, kulturi mjesta u kojem se nalazite. Vaš klub bi mogao imati rampu do predvorja vašeg sportskog objekta koju bi osoba mogla koristiti da uđe unutra, ali ako osoba koja pozdravlja zbog njih se ne osjećaju dobrodošli ili trener kaže da nisu voljni trenirati tu osobu, tada je rampa stvarno nebitna. I dalje nećeš sudjelovati. Stoga je važno istražiti što pristup stvarno znači u fizičkom i nefizičkom okruženju.

Stav

Stav gleda na to koliko su ljudi voljni prihvatiti uključenost i različitost te poduzeti značajnu akciju.

Stoga se zapitajte koliko ste zapravo voljni to ostvariti? U spajanju Sedam stupova utvrđeno je da postoji jaz između jednostavne želje za uključivanjem i stvarnog poduzimanja nečega po tom pitanju. Dakle, vaš stav nije u tome da budete samo pozitivni, već u tome da imate spremnost da poduzmete stvarnu akciju.

Izbor

Izbor se svodi na otkrivanje opcija koje ljudi žele i kako se žele uključiti.

Ovdje se radi o utvrđivanju onoga što sudionik može učiniti. Izbor je prijatelj inkluzije. Ako ponudite mnogo opcija koje možete iskoristiti, vjerojatno ćete uključiti više različitih ljudi u svoje aktivnosti.

Spektar uključivanja srodna je ideja koja vam može pomoći da poduzmete korake po izboru, saznajte više ovdje.

Partnerstva

Partnerstva gledaju na to kako se individualni i organizacijski odnosi formiraju i koliko su učinkoviti.

Partnerstvo može biti jednostavno kao upoznavanje, razgovor i rukovanje. Može biti stvarno neformalno. Samo morate povezati ljude. Moglo bi biti formalnije sa sporazumima i MOU i ugovorima, ali partnerstva su ono što nas povezuje i pridružuje našim zajednicama. Razumijevanje utjecajnih osoba u vašim mrežama pomoći će vam identificirati ključne partnere, saznajte više ovdje.

Komunikacija

Komunikacija ispituje način na koji ljude obavještavamo o mogućnostima uključivanja i kulturi.

Pa razmislite kome govorite i kako im govorite? Odgovara li njihovim potrebama komunikacije.

Politika

Politika razmatra kako se organizacija obvezuje i preuzima odgovornost za uključivanje.

Politika se odnosi na pozivanje vas, vašeg kluba ili organizacije i vaših dionika na odgovornost za uključivanje. Radi se o tome da kažete "Inkluzija je važna", ali više od toga, radi se o tome da kažete: "Ovako ćemo se pozabaviti time i to je ono što to znači za nas", a zatim imati mehanizme za stvarno ispunjavanje tih izjava.

Mogućnosti

Opportunity istražuje koje su mogućnosti dostupne ljudima iz nepovoljnog položaja.

Ovo je slično izboru, ali nije isto. Mogućnosti se odnose na ono "što želite učiniti". Dakle, ovo istražuje navike koje diktiraju prilike koje su zapravo dostupne na mjestu gdje se bavite svojim sportom. Na primjer, imam cijeli niz stvari koje bih možda želio učiniti, ali mogu li zapravo iskoristiti taj izbor. Koristit ću plivanje kao primjer, pozivajući se na scenarij rampe. Možda ću imati izbor pridružiti se plivačkom klubu u svom gradu jer ondje postoji bazen. Tamo je trener sa stvarno izvrsnim programom koji je stvarno voljan i gostoljubiv, ali dođem do objekta i nema rampe. Koristim invalidska kolica. Želim ići u taj stvarno izvrstan program. Žele da dođem tamo, ali imam pravi problem s pristupom, tako da prava prilika za mene ne postoji.

6.5. Evaluacija (sve što je korisno za procjenu korisnosti i učinkovitosti nastavne jedinice)

1. Što od sljedećeg nije na popisu od 7 stupova?
 - a. Izbor b. Mogućnosti c. Pristup d. Isključenje
2. Što je od sljedećeg društveni medij?
 - a. Internet explorer b. Twitter c. Službena web stranica EU-a d. Excel
3. Koja je najkorištenija društvena platforma u 2020.?
 - a. Snapchat b. Pinterest c. Facebook d. Youtube
4. “..... proces poboljšanja uvjeta sudjelovanja u društvu za ljude koji su u nepovoljnom položaju na temelju dobi, spola, invaliditeta, rase, etničke pripadnosti, podrijetla, vjere ili ekonomskog ili drugog statusa, kroz poboljšane mogućnosti, pristup resursima, glasu i poštivanju prava.” Odaberite pravi izraz za gornju definiciju?
 - a. Socijalna isključenost b. Društveni mediji c. Socijalna uključenost d. Društveni resursi
5. Kako se zove strategija EU-a za prava osoba s invaliditetom 2021.-2030.?
 - a. Unija jednakosti b. Savez mladih c. Unija isključenja d. Sindikat medija

Pitanja uz tekst – Nastavni materijali

1. Kakvo je vaše mišljenje o propisima i strategijama EU za osobe s invaliditetom?
2. Jeste li se ikada suočili s isključenjem?
3. Možete li podijeliti primjere za socijalnu uključenost?
4. Možete li podijeliti primjere socijalne isključenosti?
5. Imate li račun na društvenim mrežama? Ako da
6. Koliko često koristite društvene mreže?

REFERENCE

- Chakraborty, S. (2018). Priručnik o društvenim medijima za digitalnu i društvenu uključenost
- Alvarez, I. i Kilbourn, B. (2002). Mapiranje informacijskog društva: teme, perspektive i korijenske metafore. Prvi ponedjeljak

- 7 (1). Preuzeto 10. lipnja 2010. s
<http://firstmonday.org/htbin/cgiwrap/bin/ojs/index.php/fm/article/view/922/844>.
- Anderson, C. (2004., listopad). Dugi rep. Wired Magazine.
- Andrejević, M. (2006). Disciplina promatranja: Detekcija, rizik i bočni nadzor. Kritičke studije u medijima
Komunikacija23(5), 391-407.
- Barzilai-Nahon, K. (2006). Praznine i bitovi: Konceptualizacija mjerenja za digitalnu podjelu/e. Informacijsko društvo: An
Međunarodni časopis22 (5), 267-278.
- boyd, dm i Ellison, NB (2008). Društvene mreže: definicija, povijest i stipendije. Časopis za računalno posredovanje
Komunikacija13 (1), 210-230.
- Bruns, A. (2008). Blogovi, Wikipedia, Second Life i šire: Od proizvodnje do proizvodnje. New York: Peter Lang.
- Cammaerts, B., Van Audenhove, L., Nulens, G. i Pauwels, C. (2003.). Izvan digitalnog jaza:Smanjenje isključenosti,
poticanje inkluzije. Bruxelles: VUB University Press.
- Castells, M. (1996). Uspion mrežnog društva. Oxford: Blackwell.
- Castells, M. (2007). Komunikacija, napajanje i brojač- moć u mrežnom društvu. Međunarodni časopis za
Komunikacija1 (1), 238-266.
- Castells, M. (2009). Komunikacijska snaga. Oxford, New York: Oxford University Press.
- Komisija Europskih zajednica (2005). I2010:Europsko informacijsko društvo za rast i zapošljavanje.
Bruxelles: Komisija europskih zajednica.
- Europska komisija (2000a). Lisabonsko Europsko vijeće- Zaključci Predsjedništva. Preuzeto 12. lipnja 2010. s
http://consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/00100-r1.en0.htm.
- Alvarez, I. i Kilbourn, B. (2002). Mapiranje informacijskog društva: teme, perspektive i korijenske metafore. Prvi ponedjeljak
7 (1). Preuzeto 10. lipnja 2010. s
<http://firstmonday.org/htbin/cgiwrap/bin/ojs/index.php/fm/article/view/922/844>.
- Anderson, C. (2004., listopad). Dugi rep. Wired Magazine.
- Andrejević, M. (2006). Disciplina promatranja: Detekcija, rizik i bočni nadzor. Kritičke studije u medijima
Komunikacija23(5), 391-407.
- Barzilai-Nahon, K. (2006). Praznine i bitovi: Konceptualizacija mjerenja za digitalnu podjelu/e. Informacijsko društvo: An
Međunarodni časopis22 (5), 267-278.
- boyd, dm i Ellison, NB (2008). Društvene mreže: definicija, povijest i stipendije. Časopis za računalno posredovanje
Komunikacija13 (1), 210-230.

- Bruns, A. (2008). Blogovi, Wikipedia, Second Life i šire: Od proizvodnje do proizvodnje. New York: Peter Lang.
- Cammaerts, B., Van Audenhove, L., Nulens, G. i Pauwels, C. (2003.). Izvan digitalnog jaza: Smanjenje isključenosti, poticanje inkluzije. Bruxelles: VUB University Press.
- Castells, M. (1996). Uspon mrežnog društva. Oxford: Blackwell.
- Castells, M. (2007). Komunikacija, napajanje i brojač- moć u mrežnom društvu. Međunarodni časopis za Komunikacija1 (1), 238-266.
- Castells, M. (2009). Komunikacijska snaga. Oxford, New York: Oxford University Press.
- Komisija Europskih zajednica (2005). I2010: Europsko informacijsko društvo za rast i zapošljavanje. Bruxelles: Komisija europskih zajednica.
- Europska komisija (2000a). Lisabonsko Europsko vijeće- Zaključci Predsjedništva. Preuzeto 12. lipnja 2010. s http://consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/00100-r1.en0.htm.
- Alvarez, I. i Kilbourn, B. (2002). Mapiranje informacijskog društva: teme, perspektive i korijenske metafore. Prvi ponedjeljak 7 (1). Preuzeto 10. lipnja 2010. s <http://firstmonday.org/htbin/cgiwrap/bin/ojs/index.php/fm/article/view/922/844>.
- Anderson, C. (2004., listopad). Dugi rep. Wired Magazine.
- Andrejević, M. (2006). Disciplina promatranja: Detekcija, rizik i bočni nadzor. Kričke studije medijske komunikacije 23(5), 391-407.
- Barzilai-Nahon, K. (2006). Praznine i bitovi: Konceptualizacija mjerenja za digitalnu podjelu/e. Informacijsko društvo: međunarodni časopis 22(5), 267-278.
- Boyd, dm i Ellison, NB (2008). Društvene mreže: definicija, povijest i stipendije. Časopis za računalno posredovanu komunikaciju 13(1), 210-230.
- Bruns, A. (2008). Blogovi, Wikipedia, Second Life i šire: Od proizvodnje do proizvodnje. New York: Peter Lang.
- Cammaerts, B., Van Audenhove, L., Nulens, G. i Pauwels, C. (2003.). Izvan digitalnog jaza: Smanjenje isključenosti, poticanje uključenosti. Bruxelles: VUB University Press.
- Castells, M. (1996). Uspon mrežnog društva. Oxford: Blackwell.
- Castells, M. (2007). Komunikacija, moć i protumoć u mrežnom društvu. Međunarodni časopis za komunikacije 1(1), 238-266.
- Castells, M. (2009). Komunikacijska snaga. Oxford, New York: Oxford University Press.
- Komisija Europskih zajednica (2005). I2010: Europsko informacijsko društvo za rast i zapošljavanje. Bruxelles: Komisija europskih zajednica.
- Europska komisija (2000a). Lisabonsko Europsko vijeće - zaključci predsjedništva. Preuzeto 12. lipnja 2010. http://consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/00100-r1.en0.htm.

- Europska komisija (2000b). eEuropa: Informacijsko društvo za sve. Priopćenje o inicijativi Komisije za posebno Europsko vijeće u Lisabonu, 23. i 24. ožujka 2000. Preuzeto 12. lipnja 2010. s
- http://epractice.eu/files/media/media_417.pdf.
- Europska komisija (2001a). E-uključenost: Potencijal informacijskog društva za društvenu uključenost u Europi. Preuzeto 12. lipnja 2010. s
- http://ec.europa.eu/employment_social/knowledge_society/docs/eincl_en.pdf.
- Europska komisija (2010). Europa 2020: Strategija za pametan, održiv i uključiv rast. Priopćenje Komisije. Preuzeto 21. srpnja 2010. s
- http://europa.eu/press_room/pdf/complet_en_barroso_007_-_europe_2020_-_en_version.pdf
- Forge, S., Blackman, C., Bohlin, E. & Cave, M. (2009). Zeleno društvo znanja: Program ICT politike do 2015. za europsko buduće društvo znanja: Studija za Ministarstvo poduzetništva, energetike i komunikacija, vladini uredi Švedske. Preuzeto 12. prosinca 2010. s
- http://ec.europa.eu/information_society/eeurope/i2010/docs/i2010_high_level_group/green_knowledge_society.pdf.
- Freeman, C. i Perez, C. (1988). Tehnoekonomska paradigma. U G. Dosi (ur.), Tehničke promjene i ekonomska teorija. London: Pinter Publishers
- <https://inclusivesportdesign.com/tutorials/how-our-habits-influence-inclusion-in-sport/>
- <https://inclusivesportdesign.com/planning-for-inclusion/7-pillars-of-inclusion-using-commonalities-as-the-start-point-for-inclusive-sport/>

MODUL 7: KORIŠTENJE I UPRAVLJANJE DRUŠTVENIM MEDIJAMA

Luis Ochoa Siguencia, Renata Ochoa-Dąderska, Gabriela Ochoa-Daderska

Instytut Badan i Innowacji w Edukacji



ciljevi učenja

Učitelj pismenosti na društvenim mrežama ima posebno poglavlje u kojem analiziramo prednosti društvenog umrežavanja i aspekte koje treba uzeti u obzir pri promicanju nastave obrazovanja odraslih kod kuće. Završavamo s osnovnim pravilima za izvlačenje maksimuma iz društvenih mreža i nekim vježbama koje treba provoditi u parovima ili malim grupama.

Do kraja nastavne jedinice polaznici će biti sposobni:

- Uspostavite i upravljajte prisutnošću na društvenim mrežama
- Razumjeti ulogu i karakteristike učitelja pismenosti na društvenim mrežama
- kako i zašto kreirati sadržaj za društvene mreže
- Upravljajte kalendarom sadržaja za svoju prisutnost na društvenim mrežama
- Ocijenite izvedbu svog sadržaja na društvenim mrežama
- Upravljajte sadržajem društvenih medija pomoću podataka iz stvarnog svijeta



Osnovni pojmovi (ključne riječi)

- | | |
|-----------------------------|-----------------------------|
| ▪ Upravljanje sadržajem | ▪ Upravljačke vještine |
| ▪ Društveni mediji | ▪ Upravljanje medijima |
| ▪ Učitelj društvenih medija | ▪ Menadžer društvenih mreža |
| ▪ Medijska pismenost | ▪ Društvene mreže |
| ▪ Suradničko učenje | ▪ Medijska prisutnost |

Glavni cilj:

Opremiti učenika kritičnim vještinama stvaranja sadržaja i upravljanja kako bi postao učitelj društvenih medija i uputiti ih kako postati učitelj pismenosti društvenih medija.

Opći opis:

Ovaj modul namijenjen je odraslim osobama koje žele steći profesionalne vještine za „učitelja pismenosti na društvenim mrežama. Učitelj pismenosti na društvenim mrežama surađivat će sa školama, nevladinim organizacijama, udrugama potrošača i institucijama lokalne samouprave (ciljevi ACML-a)

Da bi netko postao učitelj pismenosti na društvenim mrežama, mora imati znanje i, ako je moguće, neko iskustvo kao upravitelj društvenih medija. To je razlog zašto u ovom kolegiju predstavljamo lik menadžera društvenih medija i tutora društvenih medija, s naglaskom na karakteristikama tutora društvenih medija i menadžera društvenih medija.

S obzirom na to da se i sami često koristimo društvenim mrežama, može se činiti da je dosta vremena provedenog na njima već neka vrsta prava za rad kao “učitelj opismenjavanja na društvenim mrežama”. Naravno, među korisnicima ima i onih koji razumiju svaki novi novitet, vole testirati, znaju uspostaviti kontakt s fanovima, njihove se objave mnogo češće dijele i lajkaju od drugih, što je svakako predispozicija da budu “društvene mreže”. učitelj opismenjavanja”.

Da bi netko postao učitelj pismenosti na društvenim mrežama, mora imati znanje i, ako je moguće, neko iskustvo kao upravitelj društvenih medija. To je razlog zašto ćemo u ovoj obuci naglasiti lik i kompetencije nekoga tko traži posao voditelja društvenih medija i/ili učitelja opismenjavanja na društvenim mrežama.

Vrijedno je shvatiti da samo stvaranje računa i pisanje postova nije dovoljno. Društveni mediji se dinamično mijenjaju, te se promjene moraju pratiti, primijetiti i razumjeti. Osim toga, običan korisnik ne uči često o marketingu i oglašavanju. Stoga je važna učinkovita navigacija kroz web stranice, no to je samo vrh ledenog brijega, često nedovoljno za preuzimanje posla. No, to ne mijenja činjenicu da mnogi ljudi posao učitelja opismenjavanja na društvenim mrežama zamišljaju kao posao iz snova.

Teško je zamisliti posao, osobu koja danas nije prisutna na društvenim mrežama. Ne kaže se bez razloga da ako netko nije na Facebooku – vjerojatno i ne postoji. Društveni mediji toliko su popularni da mnogi ljudi traže mišljenje ili ponudu određene tvrtke ili privatne osobe. Nije ni čudo da svaka tvrtka, bez obzira bila mala, srednja ili velika, treba imati osobu koja će se profesionalno baviti marketingom na društvenim mrežama.

Što radi učitelj društvenih medija? Kako to postati? Kako postati učitelj pismenosti na društvenim mrežama?

Na ova i druga pitanja bit će odgovoreno tijekom ovog materijala za obuku.

Tema 1: Menadžer društvenih medija

Ova tema predstavlja lik menadžera društvenih medija i predstavlja glavne vještine koje treba imati dobar menadžer društvenih medija. Polaznik može pronaći opis glavnih odgovornosti i nužnost kombiniranja ne samo menadžerskih zadataka već i upravljanja projektima, specijalizacije u video marketingu, pisanja tekstova i elemenata korisničke službe

Tema 2: Instruktor društvenih medija

Ova tema će učeniku predstaviti neke činjenice koje treba uzeti u obzir kada planira postati učitelj društvenih medija. Osim što se tutor društvenih mreža mora savršeno snalaziti u društvenim mrežama, poznavati njihove funkcije i ne imati problema s vijestima, mora imati i druge vještine i kvalitete korisne na ovoj poziciji

Tema 3: Učitelj pismenosti na društvenim mrežama

Ova je tema zanimljiva za učenike koji žele postati učitelji pismenosti na društvenim mrežama. Učenici se upoznaju s prednostima društvenog umrežavanja za učitelja pismenosti na društvenim mrežama. Koju društvenu mrežu odabrati kada promoviraju svoje tečajeve obrazovanja odraslih kod kuće; te kako odabrati društvenu mrežu koja će biti korisna za provedbu nastave.

Tema 4: Osnovna pravila za izvlačenje maksimuma iz društvene mreže

U ovoj temi učenik će moći naučiti pravila za izvlačenje maksimuma iz društvenih mreža. Polaznik će naučiti zašto društvene mreže danas su ključne za komunikaciju i marketing i pomažu im da osmisle najbolje mreže društvenih medija prije nego što ih počnu koristiti.

Vježbe: Studije slučaja

Ovaj dio modula predstavlja “metodologiju” koja se koristi pri pripremi grupe za zajednički rad i raspravu o različitim poslovima dostupnim na tržištu:

- Koordinator za digitalni marketing i komunikacije
- Voditelj marketinga za društvene mreže i utjecajne osobe
- Upravitelj društvenih medija
- Stručnjak za društvene mreže

Naslov modula	KORIŠTENJE DRUŠTVENIH MEDIJA I UPRAVLJANJE	
Obrazovni profil	Odrasli učenici	
Jezik nastave	Engleski	
Ciljna skupina	1. Odrasli koji žele unaprijediti svoje znanje o digitalnim medijima 2. Stariji odrasli i niskokvalificirani odrasli za korištenje digitalne tehnologije. 3. Ostale ciljne skupine uključene u ovaj projekt su starije osobe, niskokvalificirane odrasle osobe, udruge potrošača, socijalne službe, nevladine organizacije koje se bave razvojem zajednice	
Razdoblje	Deset tjedana (3 sata tjedno)	
Sati	30 sati	
Odgovoran	Organizacije za profesionalni i osobni razvoj odraslih.	
Usmjereni učenje učinci - simboli	Ishodi učenja	
ZNANJE		
Razviti	K1	Nove vještine u upravljanju društvenim medijima
Integrirati	K2	Integriranje novih znanja sa svojom stručnošću
Sigurnost	K3	Kako biti siguran na društvenim mrežama
Zaštita	K4	Kako se zaštititi od krađe podataka
Rješavanje problema	K5	Rješavanje poteškoća koje se javljaju pri korištenju društvenih medija
VJEŠTINE		
Interakcija	S1	Komunicirajte s drugim prijateljima
Udio	S2	Dijelite sadržaj na društvenim mrežama
Uključite se	S3	Uključite ljude u rasprave i povratne informacije
Suraduj	S4	Upravljajte aktivnostima suradničkog učenja
Upravlјati	S5	Upravljajte kanalima društvenih medija
KOMPETENCIJE		
Uključivo	C1	Otvorenog uma i poštovanja prema drugim korisnicima društvenih medija
Informiran	C2	Ocijenite medijsku pismenost i objave na društvenim mrežama
Predanost	C3	Korištenje društvenih medija i digitalnih kanala za građanski angažman
Uravnotežen	C4	Pravilno koristite društvene mreže

uzbuna	C5	Svjestan zlouporabe društvenih medija i njezinih posljedica.
--------	----	--

Sadržaj modula	<p>Uvod</p> <p>Menadžer društvenih medija Učitelj društvenih medija</p> <ul style="list-style-type: none"> - Karakteristike učitelja društvenih medija - Zahtjevi voditelja društvenih medija / mentora Učitelj pismenosti društvenih medija - Prednosti društvenog umrežavanja za učitelja pismenosti na društvenim mrežama - Koju društvenu mrežu odabrati kada promovirate tečajeve obrazovanja odraslih kod kuće? <p>Osnovna pravila za izvlačenje maksimuma iz društvenih mreža.</p> <p>Vježbe: rad u parovima</p> <p>Metodologija: Brainwriting</p> <p>Slučaj 1: Koordinator za digitalni marketing i komunikaciju Slučaj 2: Voditelj marketinga za društvene medije i utjecajne osobe Slučaj 3: Voditelj društvenih medija</p> <p>Slučaj 4: Procjena stručnjaka za društvene medije</p>
Preduvjeti i dodatni zahtjevi	Osnovno poznavanje interneta.
Obvezna literatura	Dokumenti pripremljeni u ACML projektu
Dodatna literatura	<p>Učenici će analizirati ažurirane online informacije koje im je dostavio nastavnik. Marzano, Gilberto i Ochoa Siguencia, Luis. (2017). Dijeljenje emocija i iskustava: Kako Društveni Mediji limenka utjecati putnici' ponašanje.</p> <p>https://www.researchgate.net/publication/321709262</p>
Planirani oblici aktivnosti / didaktičke metode	Učitelj će predstaviti ključne pojmove o kojima će se raspravljati kasnije u razredu.
Procjena metode učenja	Upitnici s više odgovora i sudjelovanje u nastavi.

7. KORIŠTENJE DRUŠTVENIH MEDIJA I UPRAVLJANJE

7.1. VODITELJ DRUŠTVENIH MREŽA

S određenim iskustvom u upravljanju društvenim medijima, možete postati učitelj pismenosti na društvenim mrežama. Svaka tvrtka, bez obzira na veličinu, ima nekoliko računa, a milijuni i milijuni ljudi diljem svijeta svakodnevno koriste platforme poput Twittera, Facebooka i LinkedIna. Iako postoje neizbježni nedostaci društvenih medija, pozitivne strane nadmašuju ih. Za svako internetsko poslovanje imperativ je biti dio platformi društvenih medija, a ovo nije iznimka online podučavanje – čak i ako je samo da biste mogli razgovarati s kolegama o najnovijem filtru na Instagramu!

Prije samo nekoliko godina, formalne i neformalne ustanove za obrazovanje odraslih najčešće su trebale samo stručnjaka za društvene medije. Danas ovo zanimanje ima mnogo specijalizacija, može se reći da ih je svake godine sve više.

Social media manager odgovoran je za komunikaciju između tvrtke i klijenta koristeći sve dostupne društvene medije. Često ovo zanimanje kombinira ne samo menadžerske zadatke, već i upravljanje projektima, specijalizaciju u video marketingu, pisanje teksta i elemente korisničke službe.

Je li posao menadžera društvenih mreža samo objavljivanje postova na različitim društvenim mrežama?. Njegovi zadaci uključuju pripremu cjelokupne strategije koja će prisutnost tvrtke na društvenim mrežama učiniti dosljednom i smislenom. U tu svrhu potrebno je poznavati potencijalne kupce brenda, ponašanje korisnika interneta i način na koji oni posluju. Stoga će znanje biti korisno ne samo u području odnosa s javnošću ili marketinga, već i u području psihologije ili sociologije.



7.2. TUTOR ZA DRUŠTVENE MREŽE

Osim što se tutor društvenih mreža mora savršeno snalaziti na društvenim mrežama, poznavati njihove funkcije i ne imati problema s vijestima, mora imati i druge vještine i kvalitete korisne na ovoj poziciji.

Prije svega, mentor društvenih medija trebao bi biti:

- zanima što se događa u obrazovnom sustavu obrazovanja odraslih
- usmjeren na kontinuirano učenje i usavršavanje svojih vještina.
- kreativnost, lakoća u korištenju riječi i lako pero

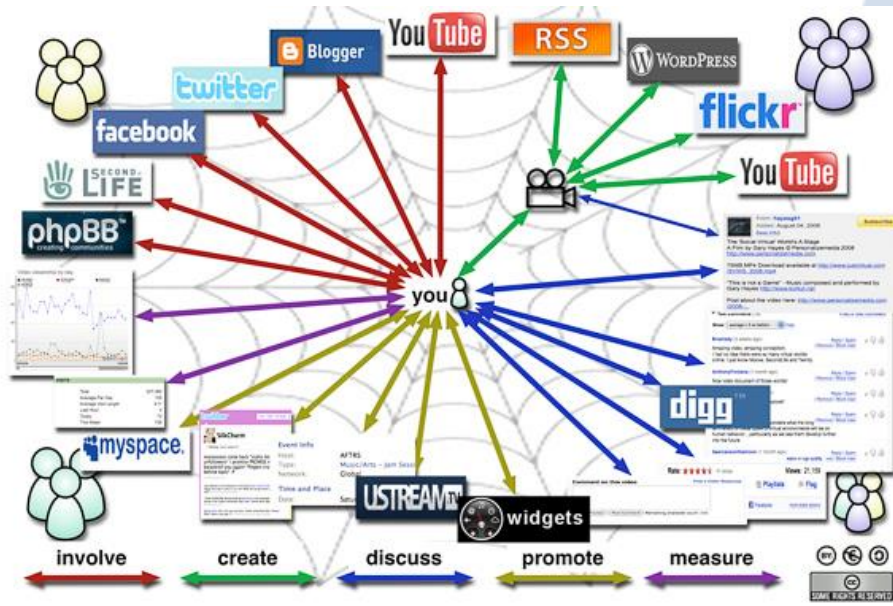
Kao što je već spomenuto, društveni mediji ne miruju. Stalno se nešto mijenja, a voditelj društvenih medija/tutor mora biti spreman na takve promjene.

Tutor na društvenim mrežama mora biti komunikativan i otvoren – uostalom, putem medija komunicira s polaznicima ili potencijalnim polaznicima kojima sve treba biti jasno i razumljivo. Osim toga, mediji su dinamični – voditelj društvenih medija/tutor mora brzo reagirati na komentare, odgovoriti iscrpno, biti spreman na stres, ne podlijevati emocijama. Ako je komentar nepristojan, on mora biti otmjen bez obzira na to je li uzrujan ili ne.

Teško je zamisliti menadžera društvenih mreža/učitelja koji nema profil na popularnim web stranicama, ne piše niti vodi blog i nikada nije imao nikakvu interakciju s korisnikom. Osim toga, svi mediji koje ima moraju biti njegov pravi eksponat.

Svakako, partnerska ustanova će provjeriti kako se kandidat za mentora za opismenjavanje na društvenim mrežama snalazi na društvenim mrežama te će vidjeti njihove profile. Zahvaljujući tome, vrijedno je vidjeti da potencijalni učitelj čak i privatno obavlja vrlo dobar posao u smislu svoje slike na webu.

Poznavanje engleskog jezika također je bitno i često potrebno. Mnogi članci i vijesti na društvenim mrežama napisani su na ovom jeziku, pa njegovo poznavanje olakšava proširivanje znanja. Osim toga, često je potrebno stvarati postove na ovom jeziku.



7.2.1. Karakteristike učitelja društvenih medija

Svakako da će studiji ovog smjera biti od pomoći, ali zapravo svaki humanistički studij - novinarstvo, marketing, sociologija - ali ne samo - može biti od pomoći, na primjer, informatika.

Studij može dobro pripremiti kandidata, no neformalno obrazovanje i praksa mogu biti dovoljni, jer iskustvo u upravljanju društvenim mrežama također je vrlo važno na ovoj poziciji. Ako tek počinjemo s poslom, regruteri će sigurno obratiti pozornost na to kako izgleda naša privatna aktivnost na internetu, zbog čega će biti korisno voditi blog, fanpage ili dobre profile na web stranicama kao što su npr. Twitter, Instagram, GoldenLine ili LinkedIn.

7.2.2. Zahtjevi upravitelja društvenih medija / mentora

Što poslodavci traže od kandidata za poziciju voditelja/tutora društvenih medija?

- iskustvo u društvenim medijima
- važna je izvrsna navigacija u njima,
- kreativnost,
- komunikacija,
- otvorenost,
- dobro korištenje engleskog jezika,
- znanje iz područja internet marketinga,
- sposobnost korištenja alata za praćenje društvenih medija,
- svjetlosna olovka,
- izvrsna upotreba riječi,
- visoko specijalizirano obrazovanje,
- dobra organizacija rada
- sposobnost timskog rada.

Posao voditelja društvenih medija/tutora može biti posao iz snova za ljude koji se na društvenim mrežama osjećaju kao riba u vodi. Međutim, vrijedi zapamtiti da ova aktivnost zahtijeva mnogo više truda od pukog stvaranja računa i dodavanja zanimljivih objava na profil. Neophodno je i treba se stalno ažurirati znanje iz područja:

- Odnosi s javnošću
- internet marketing,
- kontakt s kupcima
- mogućnosti društvenih medija.

Predavač opismenjavanja društvenih medija trebao bi biti stručnjak za upravljanje društvenim medijima, s iskustvom u:

- zakazivanje objava na društvenim mrežama
- svjetlosnu olovku u pisanju objava, ali i dužih tekstova
- osnovne vještine izrade grafike i poznavanje grafičkih programa (Adobe, Canvas)
- izvješćivanje o provedenim aktivnostima
- sudjelovanje u kreiranju strategije brenda na društvenim mrežama
- provođenje plaćenih kampanja na stranicama društvenih mreža
- kontakt i suradnja s influencerima
- moderiranje aktivnosti obožavatelja (u komentarima i privatnim porukama)

Vjerojatno ste primijetili da za pozicije vezane uz društvene mreže nije potrebna nikakva posebna edukacijaučitelj pismenosti. Uostalom, bavite se marketingom i oglašavanjem i bilo bi dobro da imate barem osnovna znanja iz tog područja.



7.3. Instruktor opismenjavanja na društvenim mrežama

Društvene mreže danas su bitne u svijetu i među svim populacijama. Oni su za pojedinog učitelja izvrsno sredstvo promocije. Ali njima se mora pažljivo upravljati i morate znati osnovna pravila kako biste optimizirali njihovu upotrebu. Ovdje možete otkriti naše najbolje savjete koji će vam pomoći da postanete "učitelj pismenosti na društvenim mrežama" koji je potpuni hit na društvenim mrežama!

7.3.1 Prednosti društvenog umrežavanja za nastavnika opismenjavanja društvenih medija

Biti "Učitelj pismenosti na društvenim mrežama" zahtijeva da razgovarate s učenicima, odraslim osobama bez ili malo znanja o upravljanju društvenim medijima. Ukratko, obraćate se publici koja je neznatno prisutna na društvenim mrežama. Vrlo je vjerojatno da vas vaša ciljana publika želi zaposliti, učiti ili s vama komunicirati putem društvenih mreža. Registrirajte se na (barem) jednom od njih kao način da privučete učenike, da se predstavite.

Društvene mreže također su korisne za komunikaciju s vašim trenutnim i potencijalnim učenicima. Nude vam bonus trenutnosti, ali i mogućnost dijeljenja svih vrsta sadržaja s vašim učenicima (predavanja, korisne informacije itd.). Ova raznolikost je značajna prednost koja omogućuje "Učitelj pismenosti na društvenim mrežama" ciljati i precizno odgovoriti na očekivanja svoje publike.

Prednost je također u tome što su besplatni te stoga nude mogućnost jeftinog oglašavanja i neograničeni opseg.

7.3.2 Koju društvenu mrežu odabrati kada promovirate svoje tečajeve obrazovanja odraslih kod kuće?

Važno je razumjeti da svaka društvena mreža ima svoju primjenu kao i određena pravila. Stoga je bitno definirati svoje ciljeve prije registracije.

- Želite li komunicirati sa svojim učenicima
- Privući nove učenike?
- Poboljšati svoj SEO?

Bez obzira na vaš cilj, morate definirati strategiju društvenih medija.

Facebook je savršen alat za poboljšanje SEO-a vaše web stranice za poduku. Razlog je jednostavan: to je najkorištenija društvena mreža na globalnoj razini. Vrlo popularan među osobama od 35 do 50 godina, dobar je instrument za obraćanje skupinama odraslih, kao i samim učenicima.

Twitter, trenutna mreža par excellence, posebno je koristan za objavljivanje kratkih poruka; vaše vijesti na primjer. Također je idealan komunikacijski medij. Široko ga koriste poduzetnici,

mala i srednja poduzeća (a također i privatni učitelji) kao alat za razmjenu poruka.

Instagram, mreža za objavljivanje slika i kratkih videa, može se koristiti za emitiranje vizualnih poruka. Na primjer, trener na društvenim mrežama može ga koristiti za objavljivanje citata ili za objavljivanje knjige dana.

LinkedIn, profesionalna mreža, učinkovita je u izgradnji vaše stručnosti povezivanjem s velikim imenima u vašem području. Korisno je za obraćanje učenicima koji će se moći upoznati s vašim okruženjem, vašom mrežom itd.

Konačno, YouTube može biti zanimljiv za "Učitelj pismenosti na društvenim mrežama", na primjer za dijeljenje lekcija ili inicijacije za podcast, stvari koje ne možete učiniti bez video podrške.

Ukratko, društvena mreža koja će vam biti korisna ovisi o vašim ciljevima, ali i o profilu vaših učenika, njihovim očekivanjima/potrebama i vašoj specijalnosti. Objavljeni sadržaj (forma i ton) uvijek mora biti prilagođen korištenoj mreži.

7.4. OSNOVNA PRAVILA KAKO NAJVIŠE ISKORISTITI DRUŠTVENE MREŽE

Mudro koristiti društvene mreže ne znači samo znati na koje se registrirati. Također se moraju pravilno koristiti, inače su beskorisni. Iznad svega, morat ćete se registrirati na odabranim društvenim mrežama, a zatim izraditi profil. Odaberite kvalitetnu profilnu sliku, pažljivo napišite svoju biografiju itd. Ključne riječi su sažete i relevantne.

Prvo pravilo pri korištenju društvenih mreža je redovitost. Kako bi vaše publikacije bile učinkovite i imale dobar domet, potrebno ih je redovito objavljivati.

Na Facebooku savjetujemo da objavljujete barem 3 puta tjedno. Dok ste na Twitteru, bit će mnogo plodniji i zadržat će prosječno 3 do 5 tweetova dnevno. 2 objave tjedno bit će dovoljne za performanse vašeg LinkedIn računa. Naravno, ovo nisu čvrsta i brza pravila, već indikacije!

Ali pazite, obveza redovitosti ni na koji način ne smije umanjiti kvalitetu vašeg sadržaja. Postovi moraju uvijek ostati originalni, precizni i visoki. Podaci moraju biti kvalitetni, usvojeni ton okolnosti, a pravopis besprijekoran (to se podrazumijeva za privatnog učitelja).

Ranije smo govorili o strategiji društvenih medija i kako se ona mora dosljedno primjenjivati na svim društvenim mrežama koje koristite. One moraju biti komplementarne. Registrirati se na 10 mreža da bi na svakoj od njih objavljivali istu stvar neće pomoći, naprotiv.

Društvene mreže danas su bitne za komunikaciju i marketing. Samo treba razmisliti prije nego počnete.

Biti prisutan na društvenim mrežama posao je koji zahtijeva vrijeme i trud.

7.5. VJEŽBE

Metodologija: Brainwriting

U ovoj metodi neverbalne oluje ideja svatko zapisuje tri ideje koje se odnose na temu oluje ideja. Ostavite oko šest do deset minuta za ovaj postupak. Zatim svatko prosljeđuje svoje ideje osobi sa svoje desne strane (ili lijeve, kako vam se više sviđa), koja će zatim nadograđivati ideje, dodajući nabranje ili kreativne strategije.

Nakon još nekoliko minuta, svi će ponovno dodavati komad papira dok ne obiđe cijeli stol. Nakon što su ideje zaokružile krug, grupa o njima raspravlja i odlučuje koje je ideje najbolje napisati na plakat.

Ova tehnika može ublažiti dvije najveće zamke pri oluji ideja – neuravnotežen razgovor i učinak sidrenja – osiguravajući da svatko ima priliku doprinijeti i eliminirajući pristranost prema prvoj ideji.

Postupak:

- Napravite grupu od četiri osobe
- Dajte svakom sudioniku stola slučaj za analizu (stol jedan slučaj 1; stol dva slučaj 2...)
- Zamolite ih da razmisle u tri ideje zašto on/ona može biti savršena osoba na ovoj poziciji (ili zašto ne)
- Koristite metodu Brainwriting
- Zamolite grupu da pripremi plakat sa svojim idejama (pozitivno na desnoj strani negativno na lijevoj strani)
- Predstavite grupi svoje komentare
- Razgovarajte o tome što bi trebalo poboljšati tijekom tečaja da biste bili učitelj pismenosti na društvenim mrežama”

Važno.

1. Ako je vaš odgovor potvrđan, mogao bih raditi na ovoj poziciji, što znači da možete biti dobar "učitelj pismenosti na društvenim mrežama".
2. Ako ustanovite da ne biste mogli raditi na toj poziciji, ne brinite, tečaj koji pratite pomoći će vam da steknete najvažnije vještine da postanete dobar “tutor pismenosti na društvenim mrežama”

Zapamtiti: Nijedno tijelo nije stručnjak za sva područja. Neke prakse neformalnog obrazovanja dat će vam rješenje da postanete dobro “učitelj pismenosti na društvenim mrežama”

Slučaj 1: Koordinator digitalnog marketinga i komunikacije¹

Hotel Raffles Europejski Varšava

Vaše odgovornosti

- Izvješćivanje voditelju marketinga, odgovornosti i bitne radne funkcije uključuju, ali nisu ograničeni na sljedeće:
- Radi s voditeljem marketinga i odgovarajućim HOD-ovima na kreativnim i medijskim planovima za spa, sobe i taktičku reklamnu kampanju hrane i pića
- Maksimalno povećava proračun za oglašavanje osiguravajući da su kreativna poruka hotela i medijske aktivnosti dosljedne
- Pregledava tržišnu segmentaciju hotela i druga odgovarajuća marketinška izvješća kako bi se osiguralo da medijski raspored odgovara tim segmentima
- Prati i održava medijske rasporede kao i promptno podmirenje računa
- Provođenje i procjena hotelskih digitalnih marketinških taktika u svim primjenjivim kanalima u skladu s marketinškim strategijama
- Provođa i procjenjuje taktike društvenih medija kako bi se povećala vidljivost i promet
- Primjenjuje taktike digitalnog marketinga i upravljanja sadržajem na alatima kao što su (ali ne ograničavajući se na) Ice Portal, Brand.com, AccorHotels.com, kanali društvenih medija i sve primjenjive aplikacije i web stranice trećih strana.
- Održava "brand.com" kako bi privukao širu publiku stalnim ažuriranjem sadržaja uvijek u skladu s "Raffles smjernicama"; ostavljajući snažan digitalni otisak (uz SEO i druge napore za generiranje veza)
- Pravovremena i točna ažuriranja informacija i promocija na web stranici
- Stvara pravovremenu vidljivost na kanalima trećih strana kao što su Foursquare, Zomato
- Kreira sadržaj i izrađuje hotelski e-bilten
- Razvija i provodi hotelske strategije društvenih medija (npr. Facebook, Instagram) povećanjem prometa/baze obožavatelja interaktivnim aktivnostima
- Provođa fotografije i video snimke na društvenim mrežama prikladne za smjernice brendiranja s relevantnim foto/video umjetnicima i agencijama
- Priprema mjesečno izvješće i sažetak medijskih isječaka
- Organizira i nadzire fotografiranje za oglašavanje, kolaterale i odnose s javnošću
- Osigurava da odjel ima sveobuhvatnu glavnu fototeku za sve aktivnosti oglašavanja, kolaterala i odnosa s javnošću
- Održava strateška partnerstva s vanjskim stranama, kao što su banke i medijske tvrtke
- Prati aktivnosti konkurenata i tržišne informacije te je proaktivan
- Njeguje snažne odnose s medijima i stvara medijsku pokrivenost

Naši zahtjevi

¹ <https://www.pracuj.pl/praca/digital-marketing-communication-coordinator-warszawa,oferta,1000943436>

- Prenesite visoku razinu razumijevanja važnosti obraćanja pažnje na detalje
- Izvrsne komunikacijske i međuljudske vještine
- Potrebno je prethodno iskustvo u sustavu Point of Sale
- Diploma marketinga/masovnih komunikacija/umjetnosti i društvenih znanosti. Poželjno je iskustvo u marketingu i komunikacijama u ugostiteljstvu ili hotelijerstvu
- Timski igrač s izvrsnim međuljudskim i komunikacijskim vještinama s pisanim i usmenim znanjem engleskog i poljskog jezika
- Dobro razumijevanje ugostiteljstva ili hotelskog poslovanja i dinamike tržišta
- Razumijevanje i interes tržišta luksuza
- Lakoća u kreativnom pisanju na poljskom i engleskom jeziku
- Promovirajte timski rad i kvalitetnu uslugu kroz svakodnevnu komunikaciju i koordinaciju s internim i eksternim
- Poznavanje Microsoft Office aplikacija, kao što su Word, Excel i PowerPoint te softver za dizajn
- Pokažite fleksibilnost i volju prilagoditi se novim situacijama i/ili prihvatiti nove izazove

Slučaj 2: Društveni mediji i voditelj marketinga za utjecajne osobe²

PLATINSKI LIJEV

Opis posla:

- Upravljanje Facebook i Instagram profilima
- Izrada komunikacijskog kalendara: izrada strategije, izrada sadržaja, iniciranje novih rješenja
- Praćenje trendova i aktivnosti konkurenata
- Upravljanje reklamnim kampanjama
- Izvještavanje o rezultatima, izrada sažetaka i sažetih prezentacija
- Poznavanje tržišta Influencer marketinga u Poljskoj, u smislu specifičnosti, organizacije, funkcioniranja i mogućnosti suradnje
- Sposobnost traženja influencera i njihovih odgovarajućih preporuka uz argumentaciju u odnosu na naznačeni projektni brief i brend (u sklopu plaćene i barter suradnje)
- Koordinacija suradnje s influencerima: postavljanje uvjeta i koordinacija formalnosti, određivanje opsega suradnje, raspored objavljivanja, izvršenje i praćenje kako bi se osigurala pravovremena aktivacija
- Priprema, koordinacija izrade i distribucija kreativnih paketa
- Stalni kontakt s klijentom, prihvaćanje materijala, izvještavanje, sudjelovanje u statusima itd.
- Priprema prezentacije ponude za stalne i nove kupce
- Aktivno sudjelovanje na internim i eksternim sastancima

Što očekujemo od kandidata?:

- Minimalno 2 godine iskustva u radu na sličnoj poziciji
- Iskustvo u servisiranju brendova iz sektora zdravlja i ljepote bit će dodatna prednost
- Vrlo dobro poznavanje društvenih mreža (Facebook, Instagram, YouTube)
- Poznavanje alata za praćenje društvenih medija (NapoleonCat Brand24)
- Iskustvo u provedbi reklamnih kampanja
- Iskustvo u radu u agenciji i sa klijentom
- Poznavanje MS Officea, tečno korištenje Power Pointa
- Napredna razina engleskog jezika / tečnost u govoru i pisanju.
- Kreativnost, predanost, multitasking
- Vrlo dobra organizacija rada, samostalnost i odgovornost
- Pregovaračke vještine
- Izvrsne vještine prezentacije i pružanja usluga klijentima

² <https://www.pracuj.pl/praca/influencer-marketing-manager-warszawa,oferta,6968395>

Slučaj 3: Upravitelj društvenih medija³

PAUL RICH sp. z oo

Radno mjesto: Varšava

Opis posla:

- Upravljanje sadržajem na društvenim mrežama - Instagram, Facebook, YouTube, Pinterest, Twitter
- Stvaranje učinkovitih strategija marketinga sadržaja za više od 300.000 obožavatelja marke
- Priprema kreativnih koncepata i rasporeda društvenih medija
- Planiranje, razvoj i kreiranje sadržaja
- Objavljivanje i moderiranje sadržaja
- Izgradnja angažirane zajednice, povećanje broja pratitelja, lajkova, komentara, repostova
- Organizacija promotivnih kampanja i natjecanja
- Analiza i izvješćivanje o učinkovitosti poduzetih aktivnosti

Zahtjevi:

- Vrlo dobro poznavanje engleskog jezika - minimalno C2 ili izvorni govornik
- Minimalno dvije godine radnog iskustva u društvenim medijima / digitalnoj agenciji
- Tečno poznavanje funkcija Facebooka, Instagrama, YouTubea, Pinteresta, Snapchata, TikToka, Twittera
- Poznavanje principa rada internetskih trgovina
- Sposobnost kreiranja i implementacije komunikacijskih strategija na društvenim profilima
- Dodatna prednost bit će:
- Poznavanje: CSS, HTML, Shopify
- Iskustvo u industriji mode i luksuza Social Media Manager

³ <https://www.pracuj.pl/praca/social-media-manager-warszawa,oferta,500110383>

Slučaj 4: Stručnjak za društvene medije⁴

ZAPADNO POMORSKO VOJVODSTVO

Vaš opseg dužnosti

- Upravljanje kanalima društvenih medija u Zapadnom Pomorju, uklj. Facebook, Instagram, YouTube
- Priprema i objava zanimljivog sadržaja na društvenim mrežama
- Angažiranje zajednice i izgradnja odnosa s korisnicima
- Osmišljavanje i provođenje reklamnih kampanja
- Suradnja u razvoju kreativnih koncepata i komunikacijskih strategija
- Analiziranje rezultate i izradite izvješća
- Izrada grafika za potrebe društvenih medija sukladno Projektom zadatku

Naša očekivanja

- VSS, željeni smjerovi: marketing, ekonomija ili društvene znanosti
- Minimalno jedna godina iskustva na sličnoj poziciji
- Poznavanje društvenih platformi Facebook, Instagram, YouTube
- Iskustvo u vođenju reklamnih kampanja na društvenim mrežama
- Iskustvo u pripremi i moderiranju sadržaja
- Lagana olovka, mogućnost stvaranja zanimljivog sadržaja
- Poznavanje alata kao što su Facebook Business Manager, Google Ads
- Znanje o regiji
- Poznavanje Adobe i CANVA grafičkih programa
- Poznavanje trendova u području grafike na društvenim mrežama
- Kreativnost, samostalnost
- Osnovna znanja o funkcioniranju jedinica lokalne samouprave, posebice uprave vojvodstva
- Nema kaznene evidencije za kaznena djela počinjena namjerno javno gonjena
- optužnica i namjerni fiskalni prekršaji
- zdravstveno stanje koje omogućuje rad na određenom radnom mjestu,
- Iskorištavajući punu prednost javnih prava,
- Besprijekorno mišljenje
- Osnove video montaže

⁴ <https://www.virtualnemedija.pl/praca/oferta/pomorze-zachodnie/specjalista-ds-mediow-spolecznościowych/161086>

7.6. Evaluacija

1. Društveni mediji

- a. se dinamički mijenja
- b. je statičan
- c. mijenjati polako

2. Koje su odgovornosti upravitelja društvenih medija?

Social media manager odgovoran je za komunikaciju između tvrtke i klijenta koristeći sve dostupne društvene medije. Često ovo zanimanje kombinira ne samo menadžerske zadatke, već i upravljanje projektima, specijalizaciju u video marketingu, pisanje teksta i elemente korisničke službe.

3. Napišite pet karakteristika učitelja društvenih medija

- iskustvo u društvenim medijima
- važna je izvrsna navigacija u njima,
- kreativnost,
- komunikacija,
- otvorenost,
- dobro korištenje engleskog jezika,
- znanje iz područja internet marketinga,
- sposobnost korištenja alata za praćenje društvenih medija,
- svjetlosna olovka,
- izvrsna upotreba riječi,
- visoko specijalizirano obrazovanje,
- dobra organizacija rada
- sposobnost timskog rada.

4. Kako postati učitelj društvenih medija?

S određenim iskustvom u upravljanju društvenim medijima, možete postati učitelj pismenosti na društvenim mrežama.

5. Da biste postali učitelj pismenosti na društvenim mrežama, trebate:

- a. imati znanje i ako je moguće malo iskustva kao menadžer društvenih medija
- b. raditi kao menadžer društvenih medija
- c. Imati firmu
- d. Ima pametni telefon

6. Napišite najmanje 4 područja iskustva za dobrog učitelja pismenosti na društvenim mrežama:

- zakazivanje objava na društvenim mrežama
- svjetlosnu olovku u pisanju objava, ali i dužih tekstova
- osnovne vještine izrade grafike i poznavanje grafičkih programa (Adobe, Canvas)
- izvješćivanje o provedenim aktivnostima
- sudjelovanje u kreiranju strategije brenda na društvenim mrežama
- provođenje plaćenih kampanja na stranicama društvenih mreža
- kontakt i suradnja s influencerima
- moderiranje aktivnosti obožavatelja (u komentarima i privatnim porukama)

7. Koje su prednosti društvenog umrežavanja?

Društvene mreže korisne su za komunikaciju s vašim sadašnjim i potencijalnim učenicima. Nude vam bonus trenutnosti, ali i mogućnost dijeljenja svih vrsta sadržaja s vašim učenicima (predavanja, korisne informacije itd.). Ova raznolikost je značajna prednost koja omogućuje "Učitelj pismenosti na društvenim mrežama" ciljati i precizno odgovoriti na očekivanja svoje publike.

8. Navedite barem jedno pravilo za izvlačenje maksimuma iz društvenih mreža

Prvo pravilo pri korištenju društvenih mreža je redovitost. Kako bi vaše publikacije bile učinkovite i imale dobar domet, potrebno ih je redovito objavljivati

9. Navedite tri primjera društvenih mreža

- Facebook
- YouTube
- Što ima

- Facebook Messenger
- Instagram
- Weixin/WeChat

10. Ako želite postati učitelj društvenih medija, što biste trebali učiniti?

Budite otvoreni i voljni pomoći drugima... [otvoreni odgovori]

REFERENCE

- Barry, C. (1997). Budućnost kibernetičkog terorizma: spajanje fizičkog i virtualnog svijeta. *Crime and Justice International*, 13(2), 15-18.
- Citron, DK i Franks, MA (2014.). Kriminaliziranje osvetničke pornografije. *Wake Forest L. Rev.*, 49, str. 345-391.
- Denning, DE (2000). Kibernetički terorizam: Svjedočenje pred posebnim nadzornim vijećem za terorizam Odborom za oružane snage Zastupničkog doma američkog Kongresa. *Fokus na terorizam*, 9, 71-76.
- Dibbell, J. (1994). Silovanje u cyber prostoru ili kako su zli klaun, haićanski duh prevarant, dva čarobnjaka i deseci njih bazu podataka pretvorili u društvo. *Ann. Surv. Am. L.*, str. 471.
- Federalni istražni ured (1987). FBI i terorizam. *FBI Bilten za provedbu zakona*, 56(11). Dostupno u: <https://www.ojp.gov/ncjrs/virtual-library/abstracts/fbi-and-terrorism>
- Smith, PK, Mahdavi, J., Carvalho, M., Fisher, S., Russell, S. i Tippett, N. (2008.). Cyberbullying: Njegova priroda i utjecaj na učenike srednjih škola. *Časopis za dječju psihologiju i psihijatriju*, 49(4), str. 376-385.
- Salawu, S., He, Y. i Lumsden, J. (2017.). Pristupi automatiziranom otkrivanju internetskog nasilja: Anketa. *IEEE Transactions on Affective Computing*. Dostupno u: https://research.aston.ac.uk/portal/files/23259407/Approaches_to_Automated_Detection_of_Cyberbullying.pdf
- Tokunaga, RS (2010). Pratim vas kući iz škole: kritički pregled i sinteza istraživanja o viktimizaciji internetskog nasilja. *Računala u ljudskom ponašanju*, 26, str. 277–287.
- Whittaker, E. i Kowalski, RM (2015). Cyberbullying putem društvenih medija. *Journal of School Violence*, 14(1), str. 11-29.
- <https://aging.com/what-is-modern-technology-and-how-is-it-changing/>
- <https://www.information-age.com/modern-technology-advantages-disadvantages-123465637/>
- <https://www.advergize.com/edu/advantages-technology-modern-life/>
- <https://clario.co/blog/what-is-online-privacy/>
- <https://www.sangoma.com/articles/7-ways-technology-can-increase-productivity/>
- <https://industrytoday.com/manufacturing-how-technology-improves-the-industry/>
- [https://www.stlouisfed.org/~media/education/tools/pdf/c3-chapter-5.pdf](https://www.stlouisfed.org/~/media/education/tools/pdf/c3-chapter-5.pdf)
- <https://www.advergize.com/edu/18-risks-and-disadvantages-of-technology/>
- <https://www.safetymagazine.com/blog/the-most-hacked-passwords-in-the-world/>
- <https://www.securitymagazine.com/articles/93912-reasons-digital-fraud-is-on-the-rise>

- <https://us.norton.com/internetsecurity-how-to-how-to-choose-a-secure-password.html>

O autorima:

Ahmet Bilent ALADAĞ, Ova Bilişim Sistemleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

Ali KESKİN, Ova Bilişim Sistemleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

Ali KESKİN, Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi

Andrej HANZIR, Hrvatski Ured za Kreativnost i Inovacije

Anna PELLEGRINO, Ecoistituto del Friuli Venezia Giulia

Dilek GÖL, Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi

Gabriela OCHOA-DADERSKA, Instytut Badan i Innowacji w Edukacji

Gilberto MARZANO, Ecoistituto del Friuli Venezia Giulia

Javier SÁNCHEZ, Fundacion Universitat Jaume I-Empresa

Luis OCHOA SIGUENCIA, Instytut Badan i Innowacji w Edukacji

Maria VENTURA, Fundacion Universitat Jaume I-Empresa

Nida AKCEVİZ OVA, Yenişehir İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Renata OCHOA-DADERSKA, Instytut Badan i Innowacji w Edukacji

Zdeslav MARKOČ, Hrvatski Ured za Kreativnost i Inovacije

Podrška Europske komisije za izradu ove publikacije ne znači odobravanje sadržaja koji odražava samo stajališta autora, a Komisija se ne može smatrati odgovornom za bilo kakvu upotrebu informacija sadržanih u njoj.



Co-funded by the Erasmus+
Programme of the European Union

Adana, 2022